Published December 30, 2008 Klapalekiana, **44** (Suppl.): 17-176, 2008
ISSN 1210-6100

Příspěvek k faunistickému výzkumu listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) na území České republiky a Slovenska

Contribution to the faunistic research on Scarabaeoidea (Coleoptera) in the Czech Republic and Slovakia

Daniel JUŘENA[1)], Václav TÝR[2)] & Aleš BEZDĚK[3)]

[1)] Lidická 59, CZ-796 01 Prostějov; e-mail: aphodius@seznam.cz
[2)] CZ-331 65 Žihle 119; e-mail: vaclavtyr@seznam.cz
[3)] Biologické centrum AVČR, Entomologický ústav, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice; e-mail: bezdek@entu.cas.cz

Faunistics, grid mapping, distribution maps, Coleoptera, Scarabaeoidea, Trogidae, Geotrupidae, Ochodaeidae, Scarabaeidae, Central Europe, Czech Republic, Slovakia

Abstract. We present selected faunistic data from the Czech Republic and Slovakia on 113 species belonging to the superfamily Scarabaeoidea, using records from 246 private and institute collections. We specify the period of occurrence of all introduced species and include interesting field observations and notes on the biology and habitats of some species. The occurrence of *Aphodius sturmi* Harold, 1870, *Aphodius abdominalis* Bonelli, 1812 and *Anoxia villosa* (Fabricius, 1781) in the Czech Republic is confirmed. *Bolbelasmus unicornis* (Schrank, 1789) and *Aphodius paracoenosus* Balthasar et Hrubant, 1960 are new species for Bohemia. *Aphodius lividus* (Olivier, 1789) is recorded for the first time from Moravia and for the second time from Bohemia. *Ochodaeus integriceps* Semenov, 1891 is new for Slovakia. The occurrence of *Aphodius contaminatus* (Herbst, 1783) in Slovakia is confirmed. *Oryctes nasicornis polonicus* Minck, 1916 is presented as new subspecies for Slovakia. The occurrence of *Typhaeus typhoeus* (Linnaeus, 1758) in Slovakia is confirmed and its presence in the Czech Republic is reported after more than 35 years. *Onthophagus grossepunctatus* Reitter, 1905 is recorded for the second time from Bohemia and for the second time from Moravia, *Aphodius quadriguttatus* (Herbst, 1783) and *Pentodon idiota* (Herbst, 1789) for the second time from Moravia and *Aphodius convexus* Erichson, 1848, *Scarabaeus typhon* (Fischer von Waldheim, 1823) and *Onthophagus opacicollis* Reitter, 1893 for the second time from Slovakia. The presence of *Onthophagus taurus* (Schreber, 1759) in Bohemia is confirmed after more than 25 years. *Aphodius melanostictus* W. L. E. Schmidt, 1840 is recorded from Moravia after more than 30 years. *Aphodius plagiatus* (Linnaeus, 1767) and *Aphodius consputus* Creutzer, 1799 were found in Bohemia after almost 40 years. *Aphodius porcus* (Fabricius, 1792) is recorded from the Czech Republic after more than 60 years. *Aphodius kraatzi* Harold, 1868 is recorded from Slovakia after more than 40 years. The occurrence of *Hoplia hungarica* Burmeister, 1844 in Moravia is confirmed after almost 30 years. *Protaetia ungarica* (Herbst, 1790) is recorded from the Czech Republic after more than 50 years. Distribution maps of 60 species in the Czech Republic and Slovakia are presented.

ÚVOD

Předložený výběr z výsledků faunistického výzkumu listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) prováděného autory na území České republiky a Slovenska od roku 1995 (předchozí výsledky viz Juřena 1996, Týr 1997, 1999 a Juřena et al. 2000) sestává z údajů získaných převážně v létech 2001–2008 determinací či revizí materiálu z řady soukromých a institucionálních sbírek a rovněž díky vlastní sběratelské aktivitě autorů. Malé množství nálezů uveřejňujeme na základě písemných sdělení sběratelů nebo majitelů sbírek (s uvedením determinátora příslušného materiálu).

Faunistické údaje lze rozdělit do několika skupin.

První z nich tvoří nálezy druhů nových nebo dosud nedostatečně doložených z daného území: druhy *Aphodius sturmi* Harold, 1870, *Aphodius abdominalis* Bonelli, 1812 a *Anoxia villosa* (Fabricius, 1781) jsou poprvé doloženy z území České republiky, druhy *Bolbelasmus unicornis* (Schrank, 1789) a *Aphodius paracoenosus* Balthasar et Hrubant, 1960 jsou nové pro Čechy, druh *Aphodius lividus* (Olivier, 1789) je nový pro Moravu (pro tento druh uvádíme rovněž druhý známý nález z území Čech) a druhy *Typhaeus typhoeus* (Linnaeus, 1758), *Ochodaeus integriceps* Semenov, 1891 a *Aphodius contaminatus* (Herbst, 1783) a poddruh *Oryctes nasicornis polonicus* Minck, 1916 jsou poprvé doloženy ze Slovenska.

Do druhé skupiny je možno zahrnout nálezy druhů, které byly na celém sledovaném území, popř. v Čechách, na Moravě nebo na Slovensku, známy jen z jediné nebo několika málo lokalit, např. *Glaresis rufa* Erichson, 1848, *Codocera ferruginea* (Eschscholtz, 1818), *Ochodaeus chrysomeloides* (Schrank, 1781), *Psammodius pierottii* Pittino, 1979, *Pleurophorus pannonicus* Petrovitz, 1961, *Euheptaulacus porcellus* (Frivaldszky, 1879), *Aphodius kraatzi* Harold, 1868, *A. quadrimaculatus* (Linnaeus, 1761), *A. sturmi* Harold, 1870, *A. affinis* Panzer, 1823, *A. conspurcatus* (Linnaeus, 1758), *A. suarius* Faldermann, 1836, *A. quadriguttatus* (Herbst, 1783), *A. lugens* Creutzer, 1799, *A. porcus* (Fabricius, 1792), *A. foetens* (Fabricius, 1787), *A. borealis* Gyllenhal, 1827, *A. convexus* Erichson, 1848, *Scarabaeus typhon* (Fischer von Waldheim, 1823), *Copris umbilicatus* Abeille de Perrin, 1901, *Onthophagus grossepunctatus* Reitter, 1905, *O. opacicollis* Reitter, 1893, *Amphimallon ruficorne* (Fabricius, 1775), *Hoplia hungarica* Burmeister, 1844, *Pentodon idiota* (Herbst, 1789), *Trichius rosaceus* (Voet, 1769) a *T. sexualis* Bedel, 1906.

Další skupinu údajů tvoří recentní nálezy druhů, které v několika posledních desetiletích vymizely z velké části lokalit jejich původního výskytu a které dnes považujeme, ať již v rámci celého sledovaného území, nebo některé z jeho částí, za velmi vzácné, např. *Geotrupes mutator* Marsham, 1802, *A. merdarius* (Fabricius, 1775), *A. varians* Duftschmid, 1805, *A. melanostictus* W. L. E. Schmidt, 1840, *A. consputus* Creutzer, 1799, *A. foetidus* (Herbst, 1783), *Copris lunaris* (Linnaeus, 1758), *Onthophagus gibbulus* (Pallas, 1781), *O. vacca* (Linnaeus, 1767), *O. taurus* (Schreber, 1759), *Anomala vitis* (Fabricius, 1775) a *Protaetia ungarica* (Herbst, 1790).

Poslední skupina údajů zahrnuje nové i starší nálezy druhů s málo známým nebo v poslední době stále se zvětšujícím rozšířením na sledovaném území, např. *Trox cadaverinus* Illiger, 1802, *Geotrupes stercorarius* (Linnaeus, 1758), *G. spiniger* Marsham, 1802, *Aphodius brevis* Erichson, 1848, *A. scrutator* (Herbst, 1789), *A. coenosus* (Panzer, 1798), *A. obliteratus* Panzer, 1823, *A. paykulli* Bedel, 1907, *A. sphacelatus* (Panzer, 1798), *Oxythyrea funesta* (Poda, 1761) a *Protaetia fieberi* (Kraatz, 1880).

Na konci soupisu faunistických dat uvádíme několik faunisticky a zoogeograficky významných nálezů, u nichž však z těch či oněch důvodů pokládáme lokalizaci dokladových exemplářů za více či méně pochybnou.

U většího počtu druhů jsme zařadili nové nálezy z již známých lokalit pro doplnění předchozích publikovaných údajů. U některých druhů uvádíme i nálezy (zejména z oblastí, kde tyto druhy nebyly recentně sbírány) starší než 50 let pro doplnění údajů o jejich dřívějším výskytu. U každého druhu je uvedeno obvyklé období výskytu imag na sledovaném území a u některých druhů maximum výskytu imag, je-li výrazněji vymezeno. U více druhů uvádíme zajímavá pozorování jejich výskytu v přírodě a poznámky k jejich biologii nebo podrobnější nálezové okolnosti a údaje o lokalitě.

V části nadepsané „Errata“ uvádíme na pravou míru nedostatky, chyby a omyly z našich předchozích faunistických prací, které se nám podařilo odhalit až po jejich uveřejnění.

Následují mapky rozšíření vybraných 60 druhů na území České republiky a Slovenska s rozlišením dvou časových intervalů, v nichž byly učiněny jednotlivé nálezy (viz část „Materiál a Metodika“).

MATERIÁL A METODIKA

– hvězdička (*) před jménem taxonu označuje druh nebo poddruh, který uvádíme jako nový nebo poprvé doložený pro danou zemi (tj. pro Čechy, Moravu, Českou republiku nebo Slovensko);
– zkratky zemí: B. – Bohemia (jako Čechy označujeme území zahrnující pět krajů v bývalém Československu: Západočeský, Severočeský, Středočeský, Jihočeský a Východočeský), M. – Moravia (jako Moravu označujeme území zahrnující dva kraje v bývalém Československu: Severomoravský a Jihomoravský); S. – Slovakia (toto území dále rozdělujeme na tři kraje v bývalém Československu: Západoslovenský, Stredoslovenský a Východoslovenský);
– části zemí (B. occ.; B. b.; B. c.; B. m.; B. or.; M. b.; M. m.; S. occ.; S. c.; S. or.) odpovídají dřívějším administrativním celkům – krajům v bývalém Československu (viz výše);
– faunistické údaje jsou v rámci jednotlivých částí zemí (krajů v bývalém Československu) řazeny podle faunistických mapových polí příslušejícím jednotlivým lokalitám od východu k západu a od severu k jihu; stejným způsobem jsou seřazeny uvedené územní celky (kraje) v rámci jednotlivých zemí (B., M., S.);
– zkratky pro chráněná území a vojenské prostory: BR – Biosférická rezervace, NP – Národní park, CHKO – Chráněná krajinná oblast, NPR – Národní přírodní rezervace, PR – Přírodní rezervace, NPP – Národní přírodní památka, PP – Přírodní památka, VVP – Vojenský výcvikový prostor;
– číslo v závorce za názvem lokality představuje kód faunistického mapového pole (viz např. Zelený 1972, Novák 1989, Pruner & Míka 1996);
– latinské označení savce (např. *Ovis*) uvedené ve faunistickém záznamu znamená, že druh byl nalezen v jeho trusu;
– CEST je mezinárodní zkratka pro středoevropský letní čas;
– pro početné sběry (nad 50 exemplářů) platí, že šlo o pozorování, dokladové exempláře jsou deponovány ve sbírkách uvedených sběratelů;
– není-li u zkratky jména sběratele uvedeno nic dalšího, platí: uvedený sběratel lgt. et coll., kromě následujících případů: sběry J. Bezděka (JB) jsou ve sbírce A. Bezděka (AB), sběry D. Kotryse (KT) ve sbírce D. Juřeny (DJ) a sběry S. Benedikta (SB) ve sbírce V. Benedikta (VB);
– není-li v závorce za faunistickým údajem uvedeno jméno (zkratka jména) determinátora, byl materiál určen nebo revidován některým z autorů;
– za recentní označujeme výskyt po roce 1970;
– za země střední Evropy považujeme: Německo, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Rakousko, Polsko, Českou republiku, Slovensko a Maďarsko;
– římské číslice na konci komentářů u jednotlivých druhů představující měsíce označují období výskytu imag v přírodě; v závorce je uvedeno ojedinělé období výskytu imag; tyto údaje vycházejí z faunistických záznamů shromážděných autory, z jejich vlastní dlouhodobé sběratelské zkušenosti a z dostupných literárních údajů; vztahují se jen na území České republiky a Slovenska a mohou se lišit od údajů známých z jiných částí Evropy;
– nomenklaturu a pořadí druhů uvádíme v souladu s novým seznamem českých a slovenských druhů nadčeledi Scarabaeoidea (Juřena & Týr 2008): nomenklatura tribu Aphodiini je převzata z monografie Dellacasa & Dellacasa (2006a), avšak většina rodů v pojetí této monografie je uvedena jako podrody rodu *Aphodius* (jejich pořadí v systému je rovněž převzato ze zmíněné monografie); nomenklatura ostatních taxonů je převzata z Katalogu palearktických brouků (Löbl & Smetana 2006) kromě koncepce rodu *Aegialia*, jehož podrody v pojetí Katalogu (Stebnicka 2006) uvádíme jako samostatné rody, a kromě pojetí taxonu *Psammoporus sabuleti*, který byl nově rozdělen na čtyři samostatné druhy (Pittino 1996, 2006a): *P. sabuleti* (Panzer, 1797), *P. latipunctus* (Gredler, 1886) a nově popsané druhy *P. insularis* Pittino, 2006 a *P. mimicus* Pittino, 2006;
– mapky rozšíření byly zpracovány pouze u druhů, u nichž jsme měli k dispozici podle našeho mínění dostatečně konzistentní faunistické údaje (včetně údajů již publikovaných) z celého území České republiky a Slovenska; k jejich vytvoření bylo, kromě níže uvedených faunistických dat (včetně dat uvedených eventuálně pouze v komentářích k jednotlivým druhům) a databáze autorů, použito údajů z těchto prací: Wanka (1915, 1920), Fleischer (1927-1930),

Roubal (1936, 1938), Hudeček (1937), Korbel (1951), Tesař (1951, 1952, 1953, 1957, 1972), Smetana (1954), Balthasar (1956, 1966), Havelka (1957), Horion (1958), Löbl (1960b), Havelka (1964, 1975), Niedl (1965, 1967), Gottwald (1966, 1968), Kokorďák (1968), Endrődi (1969), Kačer (1969), Tyrner (1969), Hladil (1973), Mencl (1974, 1975, 1981), Winkler (1974), Koloničný & Stanovský (1975), Nohel (1976), Poláček (1977), Schön et al. (1978), Chromý (1979, 1985), Král & Souček (1982, 1987a,b), Vysoký (1982, 1984), Suchý (1983), Majzlan & Rychlík (1985), Král (1987), Pittino (1987, 2006a), Táborský (1987, 1988), Král & Vitner (1989, 1993a,b,c,d, 1996a,b,c), Christoph (1990), Týr (1993a,b, 1997, 1999), Vitner & Král (1993), Kollár (1994, 1998), Kollár & Smetana (1994), Hudeček & Šuhaj (1996b), Juřena (1996), Resl (1996), Chobot (1997), Chybík (1997, 1998), Král & Rejsek (1997), Vonička (1997), Majzlan (1998a, 2006, 2007, 2008), Rejsek (1998), Bunalski (1999), Kletečka & Křivan (1999a,c), Majzlan et al. (1999, 2000, 2005), Juřena et al. (2000), Král (2002), Rössner & Ahrens (2004), Kubáň (2005), Roháčová & Židková (2005), Sehnal (2005), Kejval et al. (2006), Král & Rébl (2007), Szopa (2007), Špryňar (2007) a Sabol (2008); nálezy jsou rozděleny do dvou časových intervalů: roky 1900–1959 (na mapkách prázdná kolečka) a 1960–2008 (na mapkách plná kolečka); do mapek jsme zaznamenali rovněž některé nedatované nálezy, u kterých jsme měli jistotu příslušnosti k jednomu ze dvou výše uvedených časových rozmezí; nálezy před rokem 1900 do mapek zaneseny nejsou.

ZKRATKY JMEN SBĚRATELŮ A NÁZVŮ INSTITUCÍ

AB – Aleš Bezděk, České Budějovice, CZ
AC – Arnošt Christoph, Kadaň, CZ
AH – Antonín Holub, České Budějovice, CZ
AK – Karel Adamík, Frýdek-Místek, CZ
AM – Adolf Mikyška, Poděbrady, CZ
AP – Antonín Peutlschmid, Olomouc, CZ
AR – Arnošt Staněk jun., Malíkovice, CZ
AS – Aleš Sedláček, Hranice (na Moravě), CZ
AT – Antonín Trmal, Sedlčany, CZ
BA – Jan Brázda, Liberec, CZ
BB – Boris Bubeník, Ostrava, CZ
BE – Michal Bednařík, Olomouc, CZ
BU – Slavoj Budka, Písek, CZ
BY – Jiří Brestovanský, Neratovice, CZ
BZ – Bohdan Zvarič, Lovosice, CZ
CE – † Jiří Černohorský, Kladno, CZ
CH – Karel Chobot, Roztoky (u Prahy), CZ
DB – Dobiáš & Břachová, Praha, CZ
DC – Dan Čagánek, Otrokovice, CZ
DH – David Hauck, Brno, CZ
DJ – Daniel Juřena, Prostějov, CZ
DK – David Král, Praha, CZ
DO – Stanislav Doležal, Plzeň – Božkov, CZ
DP – David Pleskač, Praha, CZ
DR – Jiří Dvořák, Čelčice, CZ
DV – Dušan Vacík, Hranice (na Moravě), CZ
DY – Dalibor Všianský, Brno, CZ
FA – Rudolf Fiala, Sázava (okres Benešov), CZ
FB – František Barančík, Litovel, CZ
FC – František Černocký, Opatovice (u Hranic), CZ
FG – František Grycz, Český Krumlov, CZ
FP – Filip Pavel, Týniště nad Orlicí, CZ
FS – František Štěpánek, Přerov, CZ
FU – František Urbánek, Uherský Brod, CZ
HA – Klára Hoffmannová, Praha, CZ
HC – Jan Helešic, Tvrdonice, CZ
HL – Karol Hlavenka, Malacky, SK
HO – Peter Holický, Michalovce – Meďov, SK
HP – Hana Podskalská, Praha, CZ
HV – Jiří Háva, Únětice (u Prahy), CZ
IB – Ivo Boščík, Dobrá (u Frýdku-Místku), CZ
IH – Ivan Halaša, Martin, SK
IJ – Ivo Jeniš, Náklo, CZ
IK – Pavel Imríšek, Louny, CZ
IM – Ivo Martinů, Olomouc, CZ
IR – Ivo Rychlík, Bratislava, SK
IT – Ilja Trojan, Hrušovany u Brna, CZ
JA – Jaroslav Kaláb, Kuřim, CZ
JB – Jan Bezděk, Brno, CZ
JC – Josef Chybík, Modřice, CZ
JD – Jiří Dvořák, Bohuslavice (u Dobrušky), CZ
JE – Pavel Jelínek, Brno, CZ
JF – Jiří Fabián, Golčův Jeníkov, CZ
JG – Jaroslav Gahai, Uhlířské Janovice, CZ
JH – Jan Habarta, Velká nad Veličkou, CZ
JI – Jiří Krátký, Hradec Králové, CZ
JJ – Josef Jurčíček, Praha, CZ
JK – Josef Krošlák, Plzeň, CZ
JL – † Jozef Lukáš sen., Bratislava, SK
JM – Josef Mašek, Žlutice, CZ
JN – Jiří Nežerka, Třinec, CZ
JO – Josef Kadlec, Varnsdorf, CZ
JP – Jiří Plecháč, Pecka, CZ
JR – Jiří Rejsek, Poděbrady, CZ
JS – Jaroslav Skopal, Otrokovice, CZ
JT – Jaroslav Turna, Kostelec na Hané, CZ
JV – Jan Vitner, Praha, CZ
JX – Josef Kovář, Lipnice nad Sázavou, CZ
JY – Jindřich Kuja, Olomouc, CZ
JZ – Jaroslav Žák, Jezernice, CZ
KA – Ladislav Kandrnál, Kunovice, CZ
KB – Vít Kabourek, Zlín, CZ

KC – Václav Kocourek, Praha, CZ
KD – Karel Doležel, Olomouc, CZ
KE – Milan Králíček, Kyjov, CZ
KH – Miloslav Kohout, Broumy, CZ
KI – Miloš Krejčíř, Vlašim, CZ
KJ – Jaroslav Kúdela, Žiar nad Hronom, SK
KK – Martin Krajník, Litvínov, CZ
KL – Jiří Klváček, Přerov, CZ
KM – Michal Kavka, Kutná Hora, CZ
KN – Peter Kurina, Gajary, SK
KO – Kamil Orszulik, Frýdek-Místek, CZ
KP – Karel Poláček, Vysoké Mýto, CZ
KR – Václav Křivan, Štěměchy, CZ
KS – Zdeněk Kraus, Mikulovice (u Znojma), CZ
KT – David Kotrys, Prostějov, CZ
KU – Miloslav Kučka, Mikulov, CZ
KV – Petra Kuťková, Vimperk, CZ
KX – Václav Klapka, Česká Lípa, CZ
KY – Pavel Krásenský, Chomutov, CZ
KZ – Luděk Kříž, Pozořice, CZ
LA – Libor Klíma, Ostrava, CZ
LB – Stanislav Laibner, Choceň, CZ
LC – Lukáš Čížek, České Budějovice, CZ
LD – Libor Dvořák, Vacov, CZ
LE – Ladislav Ernest, Nymburk, CZ
LG – Pavel Langer, Maleč, CZ
LK – Lubomír Koloničný, Ostrava, CZ
LL – Libor Lapčík, Napajedla, CZ
LM – Ladislav Mencl, Týnec nad Labem, CZ
LO – Miloš Lošťák, Prostějov, CZ
LR – Lukáš Říha, Brno, CZ
LS – Lubomír Šulák, Ostrava, CZ
LU – Luděk Kašpar, Česká Lípa, CZ
LX – Zdenko Lucbauer, Malacky, SK
MA – Ivan Mareček, Praha, CZ
MB – Milan Brabec, Praha, CZ
MC – Martin Chochel, Děčín, CZ
ME – Josef Mertlik, Opatovice nad Labem – Pohřebačka, CZ
MG – Miloš Galíček, Prostějov, CZ
MH – Marcel Harman, Kladzany, SK
MJ – Miloš Jaroš, Litoměřice, CZ
MI – Libor Mikulenka, Třemešná u Krnova, CZ
MK – Jan Matějíček, Hradec Králové, CZ
ML – Lubomír Mazal, Olomouc, CZ
MM – Marion Mantič, Ostrava, CZ
MN – Miroslav Nešpořík, Choceň, CZ
MO – Jan Morozinski, Žatec, CZ
MP – Milan Průša, Železný Brod, CZ
MR – Martin Mařík, Praha, CZ
MS – Miloslav Šanda, Žatec, CZ
MT – Miloslav Turčín, Králův Dvůr, CZ
MV – Michal Vodrážka, Hodonín, CZ
MX – Martin Šlachta, České Budějovice, CZ
MY – Anton Madový, Malacky, SK
MZ – Zdena Martinová & Zdeněk Znamenáček, Praha, CZ
NC – Martin Němec, Brno, CZ
NI – Milan Nikodým, Roztoky (u Prahy), CZ
NO – Zbyněk Novotný, Hvozdec (u Hořovic), CZ
OG – Otto Gränzer, Olomouc, CZ
OL – Pavol Olšovský, Prievaly, SK
OM – Oto Majzlan, Bratislava, SK
ON – Oto Nakládal, Litovel – Víska, CZ
OS – Ondřej Sabol, Ostrava – Nová Bělá, CZ
OU – Michal Ouda, Plasy, CZ
PA – David Pavka, Otnice, CZ
PB – Petr Boža, Ostrava, CZ
PD – Pavel Pokluda, Litomyšl, CZ
PE – Pavel Pejchal, Žatec, CZ
PG – Peter Šomody, Galanta, SK
PH – Pavel Hájek, Jednov, CZ
PI – Jan Pelikán, Hradec Králové, CZ
PJ – Pavel Jáchymek, Luhačovice, CZ
PK – Petr Kylies, Slaný, CZ
PL – Jan Pavlíček, Opočno, CZ
PM – Pavel Moravec, Litoměřice, CZ
PO – Jindřich Procházka, Hodonín, CZ
PS – Pavel Štěpánek, Kladno, CZ
PT – Pavel Tyrner, Litvínov, CZ
PU – Pavel Pucholt, Unhošť, CZ
PV – Pavel Vonička, Liberec, CZ
PX – Jakub Pátek, Sovadina, CZ
PZ – Jiří Procházka, Přerov, CZ
RA – Jaroslav Ryšavý, Písek, CZ
RB – Karel Rébl, Nové Strašecí, CZ
RC – Radek Červenka, Praha, CZ
RD – Radek Dunda, Praha, CZ
RE – Jiří Řehounek, České Budějovice, CZ
RF – † Rostislav Fornůsek, Olomouc, CZ
RG – Rudolf Gabzdil, Michalovce, SK
RI – Jan Říha, Teplice, CZ
RJ – Jaroslav Resl, Sněžné (u Nového Města nad Metují), CZ
RK – Rudolf Kmeco, Litovel, CZ
RL – Květoslav Resl, Uherský Brod, CZ
RS – Radovan Schles, Brno, CZ
RT – Antonín Reiter, Čížov (u Znojma), CZ
RV – Radovan Veigler, Olomouc, CZ
RU – Radek Udržal, Pardubice, CZ
RX – Jaroslav Rýdl, Malacky, SK
RY – Jaroslav Ryšánek, Ohrada (u Kolína), CZ
RZ – Jan Růžička, Praha, CZ
SA – Milan Šafránek, Čáslav, CZ
SB – Stanislav Benedikt, Plzeň, CZ
SC – Martin Švarc, Liberec, CZ
SD – Richard Škoda, Liberec, CZ
SE – Radek Sejkora, Praha, CZ

SG – Radim Šigut, Paskov, CZ
SH – Václav Šilha, Nové Strašecí, CZ
SI – Jiří Šilingr, Brno, CZ
SJ – Stanley Jákl, Praha, CZ
SK – Miroslav Snížek, České Budějovice, CZ
SL – Richard Sehnal, Velenice, CZ
SM – Jiří Smolík, Znojmo, CZ
SN – Jan Schneider, Praha, CZ
SO – Jiří Stolarczyk, Ostrava, CZ
SP – Martin Škorpík, Lukov (u Znojma), CZ
SR – Roman Sauer, Praha, CZ
SS – Ondrej Šauša, Bratislava, SK
ST – Jiří Stanovský, Ostrava, CZ
SU – Stanislav Urban, Příbram, CZ
SV – Jiří Stavinoha, Kroměříž, CZ
SX – Tomáš Sitek, Ostrava, CZ
SY – Jiří Skýpala, Praha, CZ
SZ – Richard Szopa, Bystřice nad Olší, CZ
TI – Tibor Kožíšek, Bratislava, SK
TK – Tomáš Kopecký, Hradec Králové, CZ
TO – Jiří Tomčík, Ostrava, CZ
TP – Tomáš Popelka, Hradec Králové, CZ
TR – Tomáš Růžička, Praha, CZ
TS – Tomáš Staněk, Hradec Králové, CZ
TU – Milan Trubačík, Staré Město (u Uherského Hradiště), CZ
VA – Jiří Vávra, Ostrava, CZ
VB – Václav Benedikt, Plzeň, CZ
VC – Vlastimil Cihlář, Plzeň, CZ
VD – Václav Dongres, Plzeň, CZ
VF – Valerián Franc, Banská Bystrica, SK
VH – Václav Hanzlík, Neratovice
VJ – Vojtěch Jiříček, Prostějov, CZ
VK – Vítězslav Kubáň, Šlapanice, CZ
VL – Jaromír Vališ, Přerov, CZ
VM – Vlastimil Mihal, Přerov, CZ
VN – Vladimír Novák, Praha – Klánovice, CZ
VO – Petr Vochta, Mikulčice, CZ
VR – Vladimír Vrabec, Kolín, CZ
VS – Jan Víša, Slaný, CZ
VT – Václav Týr, Žihle, CZ
VV – Vladimír Vyhnálek, Olomouc, CZ
VX – Jiří Voříšek, Jirkov (u Chomutova), CZ
VY – Vladislav Malý, Praha, CZ
VZ – Vladimír Zeman, Olomouc, CZ
XM – Miroslav Michalega, Ústí nad Labem, CZ
XV – Karel Votava, Přeštice, CZ
ZA – Zdeněk Andrš, Černošín, CZ
ZB – Bořivoj Zbuzek, Praha, CZ
ZD – † Zdeněk Doležal, Plzeň, CZ
ZL – Zdeněk Laštůvka, Brno, CZ
ZN – Zdeněk Navrátil, Brno, CZ
ZS – Zdeněk Souček, Poděbrady, CZ
ZT – Zdeněk Trávníček, Dobroměřice (u Loun), CZ
ZU – Miroslav Zúber, Bradlec u Kosmonos, CZ
ZY – Miroslav Zýka, Rakovník, CZ

BSP – Biologická stanice, Přerov, CZ
JMZ – Jihomoravské muzeum ve Znojmě, CZ
MBF – Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, CZ
MBL – Oblastní muzeum Praha – východ, Brandýs nad Labem, CZ
MCL – Vlastivědné muzeum a galerie v ČeskéLípě, CZ
MHK – Muzeum východních Čech v Hradci Králové, CZ
MJM – Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, CZ
MNM – Městské muzeum Nové Město nad Metují, CZ
MRO – Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, CZ
MSO – Blatské muzeum v Soběslavi, CZ
MUL – Muzeum města Ústí nad Labem, CZ
MZM – Moravské zemské muzeum, Brno, CZ
NMP – Národní muzeum, Praha, CZ
SML – Severočeské muzeum v Liberci, CZ
SNM – Slovenské národné múzeum, Bratislava, SK
TMM – Múzeum Andreja Kmeťa, Martin, SK
VMH – Vihorlatské múzeum Humenné, SK
ZMP – Západočeské muzeum v Plzni, CZ

SOUPIS FAUNISTICKÝCH ÚDAJŮ

SCARABAEOIDEA

Trogidae

Trox cadaverinus cadaverinus Illiger, 1802

B. b.: České středohoří, Raná (5548), VI.1976, 3 ex., na světlo, ZT (1 ex. in coll. MCL); České středohoří, Dobroměřice env., Dobroměřický rybník (5648), VII.1976, 4 ex., mršina srny, SH; České středohoří, Úštěk (5452), 11.VII.1977, V. Kliešť lgt., 2 ex. in coll. MCL, 1 ex. in coll. DJ.

B. c.: Byšičky (5854) nr. Čelákovice, 3. a 18.IV.2004, po 2 ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ; 22.V.2005, 13.V. a 3.VI.2006, 2, cca 10 a cca 30 ex., MZ (2 ex. in coll. DJ); Milovice

(5755) nr. Lysá nad Labem, 10.V.2002, 2 ex. na mrtvolce krtka a 1 ex. uhynulý na cestě, SL; 24.IV.2003, 1 ex., SL; Všechlapy (5756) 25.VI.1965, 2 ex., R. Rous lgt., coll. MK; Velký Osek (5857), 28.IV., 2.VII. a 2.IX.2008, po více ex., MP (3 ex. in coll. VT); Starý Kolín (5957), 1.VI.2008, 4 ex., mršina srnce, společně s více ex. *Trox sabulosus* (Linnaeus, 1758) a *T. scaber* (Linnaeus, 1767), LM.

M. m.: Hnanice env., Horecký kopec (7261), 24.V.2005, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); V.2005, 2 ex., KR (KR det.); Konice nr. Znojmo env., PP Pustý kopec (7162), 13., 20. a 25. V.2005, 2, 1 a 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); V.2005, 1 ex., KR (KR det.); Načeratický kopec (7162) nr. Znojmo, 7.V.2006, 1 ex., částečně vyschlá mršina psa zabalená do starého koberce, společně s druhy *Trox eversmannii*, *T. hispidus*, *T. sabulosus* a *T. scaber*, SN; Únanov, kaolínka – závod „Sever" (7162), 12.VI.2007, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 16. a 28.V.1999, 2 a 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Vrbovec env., Vrbovecký rybník (7262), 8.VI.2003, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Miroslav env., Miroslavské kopce (7063), 31.V.2004, 1 ex., KR (KR det.); 2.VI.2004, 1 ex., SP (KR det.); Jaroslavice, meze 1,5 km JZ od obce (7263), 6.V.2003 a 3.V.2005, po1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); 10.VII.2006, 1 ex., KR (KR det.); 24.V.2007, 1 ex., SP (KR det.); Hrušovany nad Jevišovkou (7164), 29.V.2977, 1 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); Hrabětice env., Travní Dvůr, Palachové louky (7264), 20.VII.2006, 1 ex., KR (KR det.); 9.VI.2007, 2 ex., P. Vítek lgt., coll. JMZ (KR det.); Rebešovice (6865) nr. Rajhrad, 21.IV.2004, 1 uhynulý ex. (torzo), zbytek mršiny, RS; 29.IV.2005, torza 2 ex., zbytek mršiny, RS; 1.IX.2005, 2 ex., zbytek mršiny zajíce v lesíku na písčitém podkladu, RS; Bulhary – obora (7166), 16.-19.VI.2002, 1 ex., na světlo, IJ lgt., coll. DJ; Úvaly (7266) nr. Valtice, 19.V.2002, 2 ex., HC; Valtice env., Rendezvous (7266), cca 190 m n.m., 29.VII.2002, 2 ex., ON (1 ex. in coll. DJ); Kobylí na Moravě env. (7067), 12.IV.2008, 1 ex., částečně vyschlá mršina zajíce, IT; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 16.VII.2001, více ex., PI; 30.III.2002, 1 ex., v letu, VV; 30.IV.2002, 1 ex., ML; 4.V.2002, 6 ex., JH; 8.V.2002, cca 10 ex., částečně vyschlá mršina zajíce a zbytky různých mršin, DJ, MB, VZ, ZY; 8.V.-29.VI.2002, 20 ex., MB; 10.V.2002, 7 ex., JH, PJ; 11.V.2002, 2 ex., DJ, PJ; 19.V.2002, 2 ex., FS, VZ; 12.VI.2002, 1 ex., PJ; 8.IX.2002, 4 ex., v zemi pod mršinou, ML, ON (1 ex. in coll. DJ); 17.IX.2002, 2 ex., ON; 6.IV.2003, 3 ex., SL; 29.IV.2003, 5 ex., IM; 30.IV.2003, 12 ex., JH; 8.V.2003, cca 50 ex. pod zbytky mršiny zajíce společně cca se 70 ex. *Nicrophorus germanicus* (Linnaeus, 1785) (Coleoptera: Silphidae), AS, FC; 24.V.2003, 2 ex., FS; 27.VI.2003, 7 ex., pod mršinou lišky, DJ, KU, LO; 7.VII.2003, 2 ex., JC; 12. a 18. VII.2003, 1 a 3 ex., VL; 29.IV., 6., 18. a 25.V.2006, 3, 3, 2 a 1 ex., JC; 13., 25. a 26.V.2007, 1, 2 a 10 ex., JC; 9.VI.2007, 4 ex., vyschlá mršina srnce, DJ, FS, JZ; 10.VI.2007, 4 ex., BE, KD; 11.VI.2007, 15 ex., BE, DJ, RK; 12.VI.2007, 22 ex., DJ, FS; 15.VI.2007, 7 ex., DJ & KT; 20.VI.2007, 6 ex., DJ, FS, IT; 21., 25. a 29.VI. a 7.VII.2007, 2, 1, 5 a 1 ex., IT; 30.VI.2007, 1 ex., JC; Bzenec env. (7069), cca 180-200 m n.m., VII.1999, více ex., PO (2 ex. in coll. PJ); 14.VII.2007, 1 ex., na světlo, VM; Březolupy (6871), 15.VII.2008, 2 ex., DC.

S. occ.: Závod env. (7467), 8.VIII.2003, 3 ex., mršina zajíce, RS; Studienka (7468) nr. Malacky, V.2003, 1 ex., na světlo, KN lgt., coll. DJ; Modra (7669), 20.VII.1977, 1 ex., na světlo, B. Gábel lgt., coll. IR (IR det.); Veľké Zálužie (7673), 10.VI.1978, 1 ex., zbytek mršiny zajíce, S. Kalúz lgt., coll. IR (IR det.); Nesvady (8074), 20.IV.2000, 8 ex., mršina kozy domácí, VV; 22.-23.IV.2000, 1 ex., PI; Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 25.V.2003, 1 ex., na světlo, VV.

S. c.: Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 23.V.1998, 1 ex., MM.

S. or.: Tušická Nová Ves (7296), 19.VIII.2008, 1 ex., na světlo, L. Keresztessy lgt., coll. HO; Ladmovce (7596), 25.VI.1995, 1 ex., RG; Somotor (75-7696), 3.VII.1994, 1 ex., RG.

Vzácný druh vyskytující se roztroušeně na teplejších lokalitách celého území bývalého Československa. Publikované údaje: Král (1987), Juřena (1996), Král & Vitner (1996a), Rejsek (1998) a Juřena et al. (2000). III.-X. Rozšíření viz obr. 1.

Trox eversmannii Krynicky, 1832

B. c.: Mladá Boleslav – Radouč (5555), 18.IV.2005, 2 ex., na kůži nutrie, SL; 12.IV.2006, 1 ex., nora *Spermophilus citellus*, ZU.

M. m.: Načeratický kopec (7162) nr. Znojmo, 7.V.2006, 1 ex., částečně vyschlá mršina psa zabalená do starého koberce, společně s druhy *Trox cadaverinus*, *T. hispidus*, *T. sabulosus* a *T. scaber*, SN; Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 3. a 6.V.1999, 7 a 10 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Dobelice env., Na Kocourkách (6963), 7.IV.1995, 4 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 18.IV.1995, 7 ex., SP (5 ex. in coll. JMZ; KR resp. SP det.); Dobelice env., PP Stříbrný vrch (7063), 24.IV.1995, 9 ex., SP (KR det.); 29.IV.2007, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Krhovice env., Vraní vrch (7163), 19.V.2005, 5 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); 19.V.2006, 3 ex., KR (KR det.); Jaroslavice, meze 1,5 km JZ od obce (7263), 1.V.2002, 24.IV. a 6.V.2003 a 23.III.2004, 1, 3, 1 a 4 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK, RT resp. KR det.); 26.IV.2003 a 2.IV.2004, 1 a 2 ex., KR (KR det.); 4.IV.2005, 1 ex., SP (KR det.); Rebešovice (6865) nr. Rajhrad, 21.IV.2004, 93 ex., nory *Oryctolagus cuniculus*, RS (4 ex. in coll. MZ); 29.IV.2005, cca 60 ex., nory *Vulpes* a *Meles*, RS; Pouzdřany (7065), 7.IV.1973, 1 ex., VK; Sedlec (7266) nr. Mikulov, 26.III.2000, 4 ex. vyhrabány z nor *Oryctolagus cuniculus*, ML, RK, ZY; 26.V.2001, více ex., ZY (2 ex. in coll. DJ); Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 1.V.2000, 1 ex., MK (MK det.); 15.IV.2001, 1 ex., nora *Oryctolagus cuniculus*, PI; 1.V.2002, cca 300 ex., nory *Oryctolagus cuniculus* (většina ex. z jediné nory obsahující zčásti vyschlou mršinu zajíce), DJ, JH, PJ, RS; 2.V.2002, cca 20 ex., nory *Oryctolagus cuniculus*, DJ, JZ; 8.V.2002, více ex., DJ, JH, LL, MB, VZ, ZY; 11.V.2002, cca 170 ex., DJ, IM, KZ; 26.VI.2002, 1 ex., VN; 30.V.2002, 1 ex., HC; 13.IV.2003, cca 60 ex., DJ, KD, ML, ZY; 18.IV.2007, 1 ex., nora *Oryctolagus cuniculus*, VT; vrch Zimarky (7167) nr. Velké Bílovice, 11.V.2001, 2 ex., MP; Břeclav (7267), 30.V.1998, 1 ex., FP.

S. occ.: Nesvady (8074), 20.IV.2000, více ex., RF, VV (1 ex. in coll. VT); Chotín (8175), VI.1960, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL; 10.V.1962, Rydl lgt., 1 ex. in coll. VX; Marcelová (8275), 1.V.1999, 2 ex., LK; Pereš (8177) nr. Jurský Chlm, 22.IV. a 8.V.1997, OM lgt., po 1 ex. in coll. IR (IR det.); Jurský Chlm (81-8277), 19.IV.2000, 1 ex., LK; Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 30.VI.1996, 2 ex., nora *Vulpes*, ZU; Štúrovo (81-8278), 11.V.1973, 2 ex., Z. Černý lgt., coll. MK (R. Rous det.); 8.V.1982, Z. Hanousek lgt., 5 ex. in coll. MRO; 28.-30. V.2005, 1 ex., IM lgt., coll. DJ.

S. or.: Somotor (75-7696), 3.V.1993, 1 ex., RG; Borša (7696), 3.-7.VII.1931, Roubal lgt., 1 ex. in coll. MCL; Veľký Kamenec (7696), 6.VI.1994, 1 ex., RG; Svätuše (7597), 1.V.2008, 1 ex., nora *Vulpes*, MH.

Vzácný druh známý z nečetných lokalit jižní Moravy a teplých oblastí Slovenska. Pravidelný hojný výskyt je nám znám z posledních několika let pouze z okolí Čejče, kde je nalézán převážně v norách savců (*Oryctolagus*, *Vulpes*, *Meles* apod.). Z výše uvedené lokality Mladá Boleslav – Radouč druh uvádí Sehnal (2005) jako nový pro území Čech. Publikované recentní nálezy: Vitner & Král (1993), Juřena (1996), Král & Vitner (1996a), Majzlan (1998a, 2007), Majzlan et al. (1999, 2005), Juřena et al. (2000). Maximum výskytu je v květnu. III.-VII. Rozšíření viz obr. 2.

Trox perrisii Fairmaire, 1868
M. m.: Lednice – „Obelisk“ (7166), 2001, cca 100 ex. (part. ex larvis), spadlé hnízdo *Ciconia*, společně s několika tisíci ex. *Trox scaber* (rovněž part. ex larvis), AP, ML (part. in coll. DJ, po 1 ex. in coll. JC a LO); Ladná (7167), 17.III.2007, JH lgt., 2 ex. in coll. JP; 25.III.2007, 1 ex., v dutině topolu, JH; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 16.IV.2006, více ex., RF (2 ex. in coll. VT); Mikulčice (7168), 1.V.1990, 2 ex., spadlé hnízdo *Ciconia*, HC; Tvrdonice env. (7268), 1.V.1999, 2 ex., spadlé hnízdo *Ciconia* poblíž řeky Moravy, HC; Bzenec – Přívoz (7069), 12.V.2001, 1 ex., prosev zeminy pod spadlým hnízdem *Ardea*, 1 ex. ex larva (2001), ZY; Louka (7070) nr. Lipov, 22. a 28.II.2003, 5 a 1 ex., hnízdo nočního dravce v dutině topolu, společně s více ex. *T. scaber*, JH (2 ex. in coll. DJ); 24.III.2003, JH lgt., 1 ex. in coll. JP.
S. occ.: Bratislava – Líštiny [= Karlova Ves, Líščie údolie] (7868), 21.IX.1983, 4 ex., hnízdo *Passer montanus*, Dr. D. Cyprich lgt., coll. IR (IR det.); Malé Karpaty, Dubová (7669-70), 18.IX.2004, 16 ex., JH (po 1 ex. in coll. DJ a JP); Borská nížina, Senica env., „LS – Šránek“ [= Lesná správa Šránek] (7370), 210 m n.m., 7.II.2002, více ex., v dutině *Populus nigra*, OL, 1 ex. in coll. IR (IR det.); Trenčianske Bohuslavice (7273), 16.IV.1962, 4 ex., dutina padlého listnáče, J. Lukáš sen. lgt., 3 ex. in coll. JL, 1 ex. in coll. IR (IR det.).
S. or.: Kladzany (7196), 1.-10.V.2006, 1 ex., na světlo, MH; Vinné (7197), 31.V.2008, 1 ex., na světlo, MH; Michalovce – městský park (7297), 28.IV.2006, 4 ex., ve zbytku ptačího hnízda v dutině pokáceného listnáče, RG.

Tento druh byl nedávno hlášen jako nový pro Čechy (Král & Rébl 2007). V České republice byl znám jen z několika lokalit jižní Moravy (Hladil 1973, Král & Vitner 1993a, 1996a, Resl 1998, Juřena et al. 2000). Územím Čech pravděpodobně probíhá severní hranice areálu rozšíření. Nálezy na Slovensku: Tesař (1957), Löbl (1960a,b), Král & Vitner (1993a), Juřena et al. (2000). Maximum výskytu je v dubnu. (II.) III.-VII.; IX.-XI. Rozšíření viz obr. 3.

Glaresis rufa Erichson, 1848
S. occ.: Studienka (7468) nr. Malacky, 10.VI.2003, 1 ex., na světlo cca ve 23.00 CEST, KN lgt., coll. DJ; Malacky env. (7568), 12.VII.1978, 1 ex., IJ; Marcelová (8275), 4.VIII.2004, OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 30.VI.2001 a 5.VI.2003, 30 a 9 ex., večerní smyk a na světlo, MB (1 ex. in coll. DJ).
S. or.: Strážne (7697), 13.VIII.2008, 2 ex., na světlo, MH (1 ex. in coll. DJ).

Druh byl dosud znám z pěti lokalit na jihozápadním Slovensku (Gottwald 1966 (opakuje Tesař 1972), Král & Vitner 1993a, Týr 1997, Majzlan 1998a, Majzlan et al. 1999). Vzhledem k výše uvedeným nálezům z okolí Malacek nevylučujeme možnost výskytu na jižní Moravě v oblasti vátých písků v okolí Bzence a Rohatce (nejsevernější známý bod výskytu v Evropě představuje polský Krakov (Stebnicka 1983)). V.-IX. Rozšíření viz obr. 4.

Geotrupidae

****Bolbelasmus unicornis*** (Schrank, 1789)
B. c.: Loučeň (5756), 28.V.1905, 1 ex., Šrámek lgt., coll. NMP (RD & DK det.) – údaj z kartotéky R. Dundy, doklad se však nepodařilo ve sbírkách NMP opětovně nalézt (V. Kubáň, pers. comm.).
M. m.: Čejč (7067), 28.V.1982, 1 ♀, VX lgt., coll. VT; Čejč env., Bílý kopec (7067), VII.1978, 1 ♂, bez jména sběratele, coll. NC; Čejč env., „Mansonova step“ (7067), 1.VII.1987, 1 ♂,

na světlo ve 21.45 CEST, VJ; 15.VI.1988, 1 ♂, v letu ve 21.45 CEST při teplotě vzduchu cca 20°C, VJ; 16.VI.1988, 1 ♀ v letu cca 10 cm nad zemí ve 21.52 CEST při teplotě vzduchu cca 10-12°C, VJ; 17.-18.VI.1988, 2 ♀♀, JA; 26.VI.1988, 1 ♀ zastižena při pokusu o vzlétnutí z trávy ve 21.55 CEST, LO; 29.VI.1999, 1 ♀, v letu kolem 22.00 CEST, VK (VK det.); 3.VII.1999, 1 ♂ lezoucí po pěšince na stepi před 22.00 CEST, R. Žáková lgt., coll. JZ.

S. occ.: Bratislava (7868-69), VI.1957, 1 ♂, bez jména sběratele, coll. KA; Bratislava – ostrov Kopáč (78-7968), V.2006, 1 ex., Malaiseho past, OM (OM det.) [na základě tohoto nálezu druh uvádí z lokality Kopáč Majzlan (2007)]; Čachtice (7272), bez data, 1 ♂, F. Hajný lgt., coll. DR [pozn.: František Hajný uskutečňoval své sběry na Slovensku ve 20. a 30. létech minulého století – viz Koleška (1981)]; Hlohovec (7572), bez data, 1 ♀, Várkonyi lgt., coll. DK; Zlatovce (7174) nr. Trenčín, VI.1926, Čepelák lgt., 1 ♂ in coll. SN; Trenčín (7174), bez data, Čepelák lgt., 2 ♀♀ in coll. SN (SN det.), po 1 ex. in coll. DO (VT det.), MK (MK det.), MZ (DK det.), MJM (D. Trávníček det.) a NMP (RD det.); bez data, Korbel lgt., 1 ex. in coll. MJM (D. Trávníček det.); V.1931, Dr. Richter lgt., 1 ♂ in col. MK; VI.1931, Richter lgt., 1 ex. in coll. MJM (D. Trávníček det.); 1960, bez jména sběratele, 1 ♀ in coll. ZU; Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 28.VI.1981, 2 ex. (♂, ♀), IJ; 23.V.1985, 1 ♂, IJ; Kamenica nad Hronom (8178), 9.VII.1980, J. Pavlas lgt., 2 ex. (♂, ♀) in coll. VJ; 17.VII.1990, 2 ex. (♂, ♀), TU; 5.V.1992, 1 ♂, TU; 26.VI.1999, 2 ex. (♂, ♀) uhynulé na polní cestě, JC; 24.V.2008, 2 ♀♀, na tlumené světlo vycházející otevřenými dveřmi z chaty přibližně kolem 21.45 CEST, BB; Kováčov (8178), 5.VII.1985, KP lgt., 1 ex. in coll. RJ; 4.VII.1999, 1 ♂, K. Deneš lgt., coll. DC; 29.VI.2001, 1 ♂, na světlo, J. Spružina lgt., coll. MS; Chľaba, soutok Dunaje a Ipeľu (8179), 5.VII.1975, 2 ex. (♂, ♀), VK & P. Pacholátko lgt., coll. VK (VK det.); Kiarov (7882), VI.1936, 1 ♀, Dr. R. Schwarz lgt., coll. NMP.

S. c.: Prievidza – lesopark (7277), 18.VII.1995, 1 ♂, RG; Banská Bystrica (72-7380), 18.V.1979, 1 ♂, bez jména sběratele, coll. KR (KR det.); Cerová vrchovina, Šiatorská Bukovinka, parkoviště u hřbitova (7884), 8.VII.1973, 1 ex., na světlo (petrolejová punčošková lampa), SY (SY det.) [na základě tohoto nálezu druh zmiňuje z Cerové vrchoviny bez bližších údajů Skýpala (1978)]; Cerová vrchovina, Hajnáčka (7785), 15.VII.1984, 1 ♀ uhynulá na stepi, RC (RC det.); 5.-8.VI.1986, 1 ♂, MK; 18.V.1989, 1 ♂, IM; 5.VI.1989, 1 ♀, v letu ve 21.35 CEST, IM; 10.-11.VI.1989, 7 ♂♂ a 2 ♀♀, RV; 11.VI.1989, 1 ♂ a 2 ♀♀, AP; 24.VI.1989, 3 ♂♂ a 2 ♀♀, BE; 27.VI.1989, 2 ex. (♂, ♀), RV; 1.VII.1989, 2 ex. (♂, ♀) vyrýpnuty lopatkou ze své nory na stepi v těsné blízkosti dubového lesa (nora s výhrabkem byla nelezena na základě dobře slyšitelné stridulace jednoho nebo obou exemplářů), VM; 6.VII.1989, 1 ♂ a 2 ♀♀, BE; 16.VI.1990, 1 ♀, v letu ve 21.25 CEST, VJ; 17.VI.1990, 1 ♂, v letu ve 21.28 CEST, VJ, 2 ♀♀ v letu mezi 21.30-22.00 CEST, NI; 28.VI.1990, 1 ♂ lezoucí ve 21.30 CEST na stepi v blízkosti dubového lesa, IM; 16.VI.1991, 2 ex. (♂, ♀), v letu ve 21.25 CEST, VJ; 16.VI.1992, 3 ♂♂ a 3 ♀♀, DR, VJ (1 ♀ in coll. KS); 18.VI.1992, 2 ex. (♂, ♀), DR; 16.VI.1994, 2 ♂♂, AP; 28.VI.1995, 1 ♀, v letu mezi 21.30-22.00 CEST, NI; 3.VII.1997, 3 ♀♀, v letu mezi 21.30-22.00 CEST, NI a Z. Znamenáček lgt., coll. MZ a NI.

S. or.: Slovenský kras, Silická Brezová (7488), 3.VI.1999, 1 ♀ uhynulá (torzo) na cestě uprostřed louky, KD; Slovenský kras, Hrhov (7390), 20-21.VII.1981, 10 ex. vyhrabáno ze svých nor na vápencové lesostepi (v hloubce maximálně 7 cm pod povrchem půdy nory změnily směr ze svislého na vodorovný; v jediné noře zjištěni i 2 ♂♂ nebo 2 ♀♀, v některých případech společně s *Odonteus armiger* (Scopoli, 1772)), LM; Slanská Huta env. (7494), 24.VII.1972, 1 ♀ lezoucí ihned po setmění na zemi těsně pod reflektorem automobilu, kterým bylo ze

vzdálenosti 2 m osvětlováno bílé plátno (jednalo se o otevřený okraj mýtiny, cca 30 × 40 m, v bukovém lese u silnice, který za silnicí východním směrem přecházel v řídký dubový porost a pastviny), ZL observ. + foto (dle fotografie VK a DJ revid.); Ladmovce (7596), 9.VIII.1982, 2 ♂♂ vyhrabáni na stepi ze svých nor z hloubky 8 cm, 1 ♀ z hloubky cca 20 cm, LM; vrch Veľká (7097d) nr. Lackovce, 2.VII.-31.VIII.2001, 2 ♂♂ a 2 ♀♀, zemní pasti (formaldehyd), společně s více ex. *Odonteus armiger*, strmá lesostepní louka místy zarostlá keři růže šípkové (*Rosa canina*) a trnky obecné (*Prunus spinosa*), V. Thomka lgt., coll. VMH (T. Jászay & V. Thomka det.).

Nový druh pro území Čech. Ve střední Evropě je znám z jižního Německa, Rakouska, Polska, České republiky, Slovenska a Maďarska (např. Tesař 1957, Horion 1958, Stebnicka 1976, Ádám 1994, Köhler & Klausnitzer 1998, Paill 2007). Vyskytuje se většinou velmi lokálně a vzácně na světlinách a okrajích panonských doubrav a na lokalitách lesostepního až stepního charakteru. Vývoj larvy probíhá na podzemních houbách. V Maďarsku byl zjištěn na *Endogone macrocarpa* – podrobné údaje viz Bratek et al. (1992) a Nádai (2006). Imaga létají 40-45 minut po západu slunce obvykle cca 0,5 m nad zemí, a to většinou po velmi krátkou dobu (cca 15-30 min.), často společně s *Odonteus armiger* a *Ochodaeus* spp. (u těchto druhů je však doba letové aktivity zpravidla mnohem delší a více proměnlivá v závislosti na počasí a lokálních podmínkách jako je např. vlhkost a typ půdy). Začátek letové aktivity je závislý na době západu slunce, tedy na datu a zeměpisné délce lokality – např. na lokalitě mezi 19°55'E-20°00'E byly pozorovány lety imag v datovém rozpětí 25.-30.V. mezi 21.10-21.40 CEST a na téže lokalitě v datovém rozpětí 15.-20.VI. mezi 21.30-21.50 CEST (např. DJ a VJ observ.). Na Slovensku byl druh v posledních třech desetiletích pravidelně nalézán zejména v okolí Štúrova a na Cerové vrchovině (poměrně početný dokladový materiál z obou oblastí jsme revidovali v řadě soukromých sbírek, publikované údaje viz Týr (1997)). Uvedené dva nálezy z tzv. Mansonovy stepi u Čejče z roku 1999 představují poslední nám známé doklady výskytu druhu na území České republiky. Staré údaje z Moravy a Slovenska viz např. Zoufal (1922), Čepelák (1926), Fleischer (1927-1930), Hudeček (1930, 1937), Roubal (1936, 1938), Tesař (1957) a Horion (1958). Maximum výskytu (největší četnost letů imag) je od konce května do začátku července. V.-VII. (VIII.-IX.). Rozšíření viz obr. 5.

* ***Typhaeus typhoeus*** (Linnaeus, 1758)

B. b.: České středohoří, vrch Rovný (5349) nr. Stadice, 31.V.1924, bez jména sběratele, 1 ♀ in coll. MCL; CHKO Labské pískovce, Kristin Hrádek (5150), 12.X.2008, 1 ♂, P. Bendl lgt., coll. VT; NP České Švýcarsko, Hřensko env. (5151), 5.V.2001, M. Trýzna lgt., 1 ♂ a 1 ♀ in coll. SN; 8.V.2006, L. Blažej lgt., 1 ex. in coll. JO (JO det.); NP České Švýcarsko, Pravčická brána env. (5151), 28.X.2005, 8 ♂♂ a 9 ♀♀, 1.V.2006, 3 ♂♂ a 4 ♀♀, LM (2 ♂♂ in coll. SN); 22.X.2006, 14 ♂♂ a 9 ♀♀ vyhrabáno z potravních štol z hloubky cca 10-30 cm v řídkém porostu mladých smrčků, DJ, LM; 28.X.2006, 1 ♂, MZ; 11.III.2007, 3 ♂♂, 1 ♀, LM; 15.IV.2007, 3 ♂♂ a 3 ♀♀, DJ, LM (1 ♂ in coll. VJ); 29.IX.2007, 6 ♂♂ a 4 ♀♀, VT; 9.X.2007, 31 ♂♂ a 30 ♀♀, DJ, SZ; 13.X.2007, 3 ♂♂ a 4 ♀♀, VT; 15.X.2007, 28 ♂♂ a 11 ♀♀, DJ, LM; 31.X.2007, 2 ♂♂ a 4 ♀♀, JC; 7.IV.2008, 5 ♂♂ a 4 ♀♀, LM; 9.V.2008, 2 ex. (♂, ♀), SH; 13.IX.2008, 2 ex. (♂, ♀), JP, VT; 27.IX.2008, 2 ♂♂ a 2 ♀♀, VT; 11.X.2008, 3 ♂♂ (z toho 1 čerstvě uhynulý) a 2 ♀♀, VT; 12.X.2008, 48 ♂♂ a 46 ♀♀, DJ, PJ; 19.X.2008, 10 ♂♂ a 10 ♀♀, LM; NP České Švýcarsko, Mezní Louka env. (5151), 17.-23.X.2005, 1 ♂ a 3 ♀♀, SN (1 ex. in coll. MZ); 1.XI.2007, 7 ♂♂ a 5 ♀♀, SJ, SN; Rumburk (5053), 18.III.1960, Z. Musil lgt., 1 ex. in coll. SL; Mimoň (5354), VI.1952, jméno sběratele nečitelné, 1 ♂ in coll. PK.

B. or.: Martinice [v Krkonoších] (5459), 30.IV.1942, Rákosník lgt., 1 ♂ in coll. VT.
Moravia: „Morava, na hranicích“, bez data a jména sběratele, 1 ♂ in coll. MZM.
S. occ.: Trenčín (7174), bez data, V. M. Duchon lgt., 1 ♀ in coll. MHK.

Z území Slovenska druh uvádí Löbl et al. (2006a), konkrétní údaje však dosud publikovány nebyly. Uvedený starý nález z Trenčína představuje první nám známý doklad výskytu druhu na Slovensku. Poslední publikovaný nález z území České republiky byl z lokality Maxičky u Děčína z roku 1965 (Týr 1997). Výše uvedené údaje dokládají recentní výskyt v CHKO Labské Pískovce a v Českém Švýcarsku, kde druh místy není vzácný. Uvedený exemplář s neurčitou lokalizací „Morava, na hranicích“ představuje první námi revidovaný doklad, který by z území Moravy mohl pocházet. Ve střední Evropě je druh dále rozšířen v Německu (Köhler & Klausnitzer (1998) jej uvádějí ze všech spolkových zemí), západní polovině Polska (Dobosz & Palaczyk 1984), ve Švýcarsku (Allenspach 1970) a velmi lokálně a vzácně v Rakousku (např. Dobosz & Palaczyk (1984). Horion (1958) tento druh ještě uváděl pro Rakousko jako nepotvrzený; dokladové kusy z okolí Lince jsou uloženy in coll. DK a NMP – D. Král a V. Kubáň, pers. comm.; staré exempláře (např. sbírané E. Reitterem) z okolí města Wels (Oberösterreich, cca 25 km jihozápadně od Lince) jsme revidovali v několika sbírkách. Z Maďarska je nám znám jediný doklad bez přesné lokalizace: Ungarn, V.[19]15, J. Weber lgt., 1 ♂ in coll. MHK. Ádám (1994) tento druh z Maďarska neuvádí. Maximum výskytu je v říjnu. IX.-XI.; III.-V. (VI.). Rozšíření viz obr. 6.

Geotrupes* (*Geotrupes*) *mutator Marsham, 1802
B. occ.: Plzeň – Košutka (6246), 14.VIII.1952, J. Brožík lgt., 1 ex. in coll. ZMP; vrch Sytná (6246) nr. Plzeň, 27.IV.1952, Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZMP; 30.IV.1952, Sobota lgt., 1 ex. in coll. VT; Horažďovice (6648), VIII.1952, J. Polák lgt., 1 ex. in coll. ZMP.
B. b.: Střížovický vrch (5349-50) nr. Ústí nad Labem, X.1951, 1 ex., J. Strejček lgt., coll. MUL.
B. c.: Praha – Radotín (6052), 19.IV.1946, 2 ex., R. Rous lgt., coll. MK (R. Rous det.);
B. m.: Chlum u Třeboně (7055), VI.1954, 1 ex., AM.
M. m.: Mikulovice (7062), 29.VIII.1952, 2 ex., R. Ergens lgt., coll. VK.
S. occ.: Kováčov (8178), 19.V.1954, 1 ex., J. Palásek lgt., coll. VK; Štúrovo (81-8278), 12.V.1957, J. Dostál lgt., 2 ex. in coll. SL, 1 ex. in coll. KR; 9.V.1958, V. Urban lgt., 1 ex. in coll. MZ.
S. c.: Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 14.X.2001, 1 ex., *Bos*, RS; 13.X.2008, 2 ex., společně s více ex. *G. spiniger*, RG.
S. or.: Slovenský kras, Silica env. (7489), 1.X.2001, 3 ex., *Bos*, společně s více ex. *G. stercorarius*, SL (1 ex. in coll. TS).

Okolí Silice představuje druhou známou lokalitu recentního výskytu tohoto druhu na území Slovenska (recentně byl znám jen z Gemerských Dechtárů – viz Juřena et al. (2000)). Poslední známý nález z českých zemí uvádí Rejsek (1998): [B. c.,] Benátky nad Jizerou [env.] [(5754-55)], VII.1969, 1 ex., Č. Podaný lgt., coll. Muzeum Benátky nad Jizerou. Vysoce pozoruhodný starý údaj o lokálním masovém výskytu druhu uvádí Rambousek (1906) (opakuje Koleška 1996): v březnu roku 1906 pozoroval Ing. František Štěrba v areálu rafinerie cukrovaru v Pečkách [(5956)] výskyt několika set jedinců *G. mutator* mezi kolejnicemi železniční vlečky na sterilní ušlapané půdě. Toto pozorování dostatečně výmluvně vypovídá o dřívější lokální hojnosti druhu v Čechách a podporuje domněnku o jeho značné citlivosti na prostředí. Ještě do konce 40. let minulého století byl na území bývalého Československa široce rozšířen

a místy se vyskytoval běžně – poměrně početný dokladový materiál z 1. poloviny 20. století z množství lokalit jsme revidovali v řadě soukromých i muzejních sbírek. (II.) III.-XI.

Geotrupes* (*Geotrupes*) *spiniger Marsham, 1802

M. b.: Jindřichov (58-5967) nr. Velké Losiny, 30.V.1997, J. Kovařík lgt., 1 ex. in coll. VV; 18.X.1998, 1 ex., VV; vrch Amerika (6167) nr. Zábřeh na Moravě, 10.IX.1978, 1 ex., *Bos*, IJ lgt., coll. KH; Žárová (5968) nr. Velké Losiny, 31.VII.2003, více ex., *Bos*, společně s více ex. *G. stercorarius*, LO (1 ex. in coll. DJ); Troubky env. (6570), 13.X.2007, 2 ex., okraj lesa, na dovezený trus *Bos*, FS observ. (bez dokladu); Jindřichov (5771) nr. Janov, 15.IX.1972, 1 ex., TO; Opava (6073), 18.II.1932, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH.

M. m.: Popice (7162) nr. Znojmo, 20.XI.2006, KR lgt., 1 ex. in coll. JMZ (KR det.); Havraníky (7162), 1. a 3.XI.2008, po 2 ex., SP (KR det.); Horní Loučky (6664), 5.X.2001, 1 ex., *Bos*, RS; Lažánky (6764) nr. Veverská Bítýška, 27.IX.2003, 3 ex., *Bos*, RS; Pálava (7165), 9.VIII.1971, 2 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 27.X.2003, RS lgt., 1 ex. in coll. MZ; Lednice – park (7166), 10.-20.IX.2005, 1 ex., R. Chodura lgt., coll. DJ.

Zde uvádíme pouze nálezy z Moravy, kde byl tento druh v posledních asi třiceti létech sbírán velmi lokálně a většinou poměrně vzácně. Jediná nám známá moravská lokalita s pravidelným hojným výskytem je Nový Dvůr u Lednice (Juřena et al. 2000). V Čechách a zejména na Slovensku je v současnosti místy dost hojný. (II.) III.-XI.

Geotrupes* (*Geotrupes*) *stercorarius (Linnaeus, 1758)

B. occ.: Přimda – Kundratice (6342), 24.-31.V.2007, 9 ex. ve třech pastech, 14.-20.VI.2007, 1 ex., past, 26.VII.-2.VIII.2007, 3 ex. v jediné pasti, 13.-20.IX.2007, 1 ex., past, 24.IV.-2.V.2008, 1 ex., past, 31.VII.-7.VIII.2008, 1 ex., past (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.); Pivoň (6542), 21.VI.1980, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO; Stanovice (5843) nr. Karlovy Vary, 2.V.1990, R. Pokorný lgt., 6 ex. in coll. MRO; Nýrsko (6744), IV.1974, V. Bláha lgt., 1 ex. in coll. MZ; Manětín (6045), 11.VIII.1957, 1 ex., bez jména sběratele, coll. RJ (RJ det.); Sulkov (6245) nr. Plzeň, 6.IX.1942, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO; Šumava, Špičák (6845) nr. Železná Ruda, 5.V.2001, 9 ex., *Bos*, SN (SN det., 2 ex. in coll. DK); Tis u Blatna env. (5945-46), 12.VII.2003, 1 ex., *Bos*, PE; 27.VII.2003, 2 ex., *Bos*, VT; Žihle (5946), 3.X.2008, 1 ex., pod trusem *Cervus nippon*, VT; Obora (6146) Kaznějov, 20.IX.1942 a 26.IV.1943, J. Suchý lgt., po 3 ex. in coll. DO; Plzeň (6246), 16.VIII.1938 a 23.VIII.1942, J. Suchý lgt., po 1 ex. in coll. DO; Čižice (6346) nr. Plzeň, VII.1934, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO; Tržek (6646) nr. Chlistov, 9.IX.2006, 6 ex., MR; Dolejší Těšov (6846) nr. Hartmanice, 730 m n.m., 11.IV.2007, 1 ex. lezoucí na pastvině skotu, MX (MX det.); 23.-29.V.2007, 5 ex. ve dvou pastech, 19.-26.VI.2007, 2 ex. ve dvou pastech, 24.IV.-1.V.2008, 10 ex. v pěti pastech, 23.-30.V.2008, 2 ex. ve dvou pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.) [tato data byla jedním z podkladů pro stanovení sezónní dynamiky biomasy koprofágních brouků na pastvinách v jihozápadních Čechách (Šlachta et al. 2008)]; 13.VIII.-2.IX.2008, 2 ex. chyceny do jiných typů pastí než je uvedeno výše, MX (MX det.); Němčovice (6147), 13.IX.2008, 8 ex., VD; Kornatice (6347), 1.V.1943, J. Suchý lgt., 2 ex. in coll. DO; Strašín – Lazny (6847), 30.IX.2001, 1 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ.

B. b.: Výsluní (5545), 4.VII.1965, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MCL; Blatno (58-5946), 13.X.2008, 1 ex., pod lampou pouličního osvětlení, VT; České středohoří, Milá env., Písečný

vrch (5548), 27.VII.2003, 1 ex., *Ovis*, MS; České středohoří, Raná (5548), 11.VII.1979, více ex., *Bos*, ZT; České středohoří, vrch Radobýl (5450), 4.IV.2002, 1 ex., MJ (PV det.); České středohoří, Slukovský kopec (5351) nr. Rychnov, 29.VIII.2001, 1 ex., PM (PV det.); Volfartice (5252), 16. a 30.IX.2007, 5 a 1 ex., JO (JO det.); Varnsdorf (5053), 24. a 30.IX.2007, 4 a 3 ex., JO (JO det.); Srní u České Lípy (5353), 3.VII.1991, 1 ex., ZA; Bezděz (5454), 31.VII.1999, 1 ex., JJ; Bělá pod Bezdězem (54-5554), 3.VI.1992, 1 ex., SL; Hamr na Jezeře (5255), 6.V.1964, 1 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Jizerské hory, Šolcův rybník (5156) nr. Raspenava, VI.1994, 1 ex., na světlo, PV (PV det.); Jizerské hory, [Dolní/Horní] Maxov (5257), 12.VI.1986, 5 ex., J. Strejček.lgt., coll. MK (MK det.); Jizerské hory, Jizerka (5158), 6.VI.1999, 2 ex., PV (PV det.); Kořenov (5258), 30.V.2005, 4 ex., PV (PV det.).
B. c.: „Na Januškách" (6048) nr. Broumy, cca 500 m n.m., 1.X.2004, 1 ex., RS; Broumy (6049), 360-420 m n.m., 10.VIII.1997, 1 ex., KH; Kublov (6049) nr. Broumy, 5.IX.1998, Z. Znamenáček lgt., 2 ex. in coll. JJ; Loděnice env. (6050) nr. Beroun, 5.IX.1998, Z. Znamenáček lgt., 2 ex. in coll. JJ; Praha (58-5952), VII.1947, J. Dostál lgt., 1 ex. in coll. RJ (RJ det.); Mělník (5652-53), VII.1961, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL; Přestavlky (5455) nr. Mnichovo Hradiště, VII.1989, 1 ex., PV (PV det.); Mladá Boleslav (5555), 1943, 3 ex., bez jména sběratele, coll. MCL; Mladá Boleslav – Radouč (5555), 23.IV.2003, 2 uhynulé ex., SL.
B. m.: Vlčí Jámy (7048) nr. Lenora, 793 m n.m., 18.V.2006, 1 ex. lezoucí na pastvině skotu, MX (MX det.); 11.-17.IV.2007, 12 ex. ve třech pastech, 25.VII.-2.VIII.2007, 4 ex. ve dvou pastech, 24.IV.-1.V.2008, 4 ex. ve třech pastech, 30.VII.-6.VIII.2008, 5 ex. ve čtyřech pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.) [tato data byla jedním z podkladů pro stanovení sezónní dynamiky biomasy koprofágních brouků na pastvinách v jihozápadních Čechách (Šlachta et al. 2008)]; Šumava, Borová Lada (7047-48), 29.VIII.1998, 21 ex., KM & D. Kavka lgt., coll. KM (JR det.); Putkov (6848), 9.V.1969, V. Rada lgt., 1 ex. in coll. DJ; Posudov (7350) nr. Frymburk, 2.X.2001, V. Němec lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); Rychnov nad Malší (7352), 575 m n.m., 24.-31.VII.2006, 1 ex., past, 2.-9.X.2006, 1 ex., past, 10.-18.IV.2007, 3 ex. ve dvou pastech, 11.-17.IV.2008, 5 ex. ve třech pastech, 28.IV.-5.V.2008, 19 ex. ve třech pastech, 12.-18.V.2008, 12 ex. v pěti pastech, 22.-29.V.2008, 1 ex., past, 30.VII.-6.VIII.2008, 1 ex., past (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.) [tato data byla jedním z podkladů pro stanovení sezónní dynamiky biomasy koprofágních brouků na pastvinách v jihozápadních Čechách (Šlachta et al. 2008)]; 28.IV.-4.V. 2008, 14 ex. chyceno do jiných typů pastí než je uvedeno výše, MX (MX det.); Cunkov (6453), 700 m n.m., 29.VIII.2001, 2 ex., *Equus*, J. Kaláb lgt., coll. SN (SN det.); Cetviny (7353) nr. Tichá, 12.-18.V.2008, 2 ex., past, 25.VI.-3.VII.2008, 1 ex., past, 3.-10.IX.2008, 6 ex. ve třech pastech, 9.-16.X.2008, 1 ex., past (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.); Stráž nad Nežárkou (6955), IX.1950, J. Dostál lgt., 1 ex. in coll. RJ (RJ det.); Lomy (6856) nr. Kunžak, 27.VII.2003, více ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ (1 ex. in coll. DJ); Senotín (6956), 1.VIII.2003, více ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ (1 ex. in coll. DJ).
B. or.: Kopidlno (5657), VI.1989, 1 ex., RJ (RJ det.); Kladruby nad Labem env. (5958), cca 210 m n.m., 15.X.1988, 1 ex., JJ; Strážné (5359), 14.VI.1994, M. Mlíková lgt., 1 ex. in coll. RJ (RJ det.); Ohnišov (5663), VII.1986, 1 ex., RJ (RJ det.); Orlické hory, Polom (5663), 7.IX.1963, LB lgt., 1 ex. in coll. MZ; Orlické hory, Sněžné (5663), VI. a VII.1973, 25.VI.1974, 25.VII.1976, 20.V.1977, 30.VII.1978 a 21.IV.1986, po 1 ex., RJ (RJ det.); Orlické hory, Trčkov (5664), 15.VI.1986, 1 ex., bez jména sběratele, coll. RJ (RJ det.); Žamberk (5964), IX.1968,

1 ex., RL lgt., coll. RJ (RJ det.); [Dolní nebo Horní] Hedeč (5966), 15.VIII.1988 a 25.VI. a 31.VII.1989, KP lgt., 2, 2 a 1 ex. in coll. RJ (RJ det.); Červená Voda (5966), 1.V.1995, 1 ex., R. Chodura lgt., coll. DJ.
M. b.: Chrastice (5867) nr. Hanušovice, 19.VI.1975, 1 ex., ST; Staré Město pod Sněžníkem (5867), 14.IX.2002, cca 100 ex., *Equus*, KD, ZY; Jindřichov (58-5967) nr. Velké Losiny, 15.IX.1986, J. Kovařík lgt., 1 ex. in coll. VV; VII.1991, více ex. přilákaných zápachem venkovní latríny, VV; Hynčice nad Moravou (5967), 23.VIII.2002, více ex., *Equus*, IJ (1 ex. in coll. DJ); 14.IX.2002, cca 50 ex., KD, ZY; 25.VIII.2003, 2 ex., LO; Branná (5868), 24.IV.1983, 1 ex., *Ovis*, LO lgt., coll. MJM; Žárová (5968) nr. Velké Losiny, 31.VII.2003, více ex., *Bos*, společně s více ex. *G. spiniger*, LO; Rudoltice (6068) nr. Sobotín, 1.V.1995, 1 ex., R. Chodura lgt., coll. DJ; Domašov (5869) nr. Bělá pod Pradědem, 10.V.1975, 1 ex., ST; Filipovice (5869) nr. Bělá pod Pradědem, 26.V.1999, 1 ex., *Equus*, SN (SN det.); Bludovice (6276) nr. Havířov, 30.VII.1964, Burša lgt., 1 ex. in coll. MBF.
M. m.: Stražisko – Maleny (6467), 5.VII.1980, 1 ex., *Equus*, LO; Ivanovice na Hané (6668), 9.VIII.1921, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH; Suchov (7071), 4.VI.1975, 1 ex., TO.
S. occ.: Malacky env. (7568), 21.VIII.1998, 1 ex., RX lgt., coll. DJ; Považský Inovec, Kalnica env. (7273), 24.VII.1986, 1 ex., *Equus*, LO lgt., coll. MJM; Podhradie (7374) nr. Topoľčiansky hrad, 22.VII.1976, 1 ex., IR (IR det.).
S. c.: Kremnica env. (7279), 26.VII.1980, 2 ex., JJ; Kremnické vrchy, Tajov (7280), 6.VI.1981, P. Skládaný lgt., 1 ex. in coll. IT; vrch Mních (7482) nr. Korytárky, 48°32'34"N, 19°28'35"E, cca 500 m n.m., 13.VIII.2003, 7 ex., *Bos*, DK (DK det.); Jakubovany (68-6984) nr. Pribylina, 25.VIII.1990, P. Schneider lgt., 5 ex. in coll. MBF; Pribylina (68-6984), 3.VIII.2002, 1 ex., MR (DK det.); Červená skala (7186), 20.VII.1978, 1 ex., IR (IR det.).
S. or.: Mlynky (7188), 20.VIII.1971, 1 ex., TO; Kečovo (7588), 7. a 8.IX.1979, IR lgt., 2 a 1 ex. in coll. SNM; Hrhov (7390), 27.-28.IX.2003, 3 ex., MR (DK det.); Bardejov (66-6793), VII.1968, IR lgt., 1 ex. in coll. SNM.

V posledních třech desetiletích byl tento druh zaznamenáván dosti lokálně a ne příliš hojně na zachovalých lokalitách roztroušených po celém sledovaném území. Pravidelný hojný výskyt nám byl znám z několika míst na středním a východním Slovensku. Zdá se, že v posledních několika létech dochází k mírnému zvýšení početnosti zejména českých populací tohoto chrobáka. Publikované recentní nálezy: Mencl (1974), Majzlan & Rychlík (1985), Táborský (1987), Juřena (1996), Suchý (1996), Chobot (1997), Týr (1997), Kletečka & Křivan (1999a), Vonička & Čtvrtečka (1999), Juřena et al. (2000), Majzlan (2007). Řadu lokalit z Orlických hor a Podorlicka uvádí bez bližších údajů Poláček (1977). (II.) III.-XI.

Lethrus* (*Lethrus*) *apterus (Laxmann, 1770)
M. m.: Němčičky [(7066) nr. Bořetice], bez data, J. Bechyně lgt., 1 ♀ in coll. VT.
S. occ.: Čachtice (7272), bez data, 8 ex., Richter lgt., coll. MJM; V.1958, 1 ♀, bez jména sběratele, coll. VT; Nemšová (7074), bez data, 1 ex., Richter lgt., coll. MJM; Strekov (80-8176), 9.V.1986, 7 ex., PS; Levice (7777), VI.1951, 2 ex., bez jména sběratele, coll. MCL; Kiarov (7882), 22.V.1992, více ex., PB (2 ex. in coll. ST); 30.IV.2001, 1 ex., KR (KR det.).
S. c.: Lučenec (7683-84), 1935, 1 ex., bez jména sběratele, coll. ZMP; Vyšné Valice (7587), 30.IV.2007, více ex., ZB (1 ex. in coll. MZ); Neporadza (7688), 19.IV.1976, Kaftan lgt., 1 ex. in coll. SL.
S. or.: Slovenský kras, Silica (7489), VI.1987, 1 ex. [vzhledem k datu nálezu pravděpodobně uhynulý], IH; Byšta – kúpele (7495), 27.V.1996, 1 ex., J. Velc lgt., coll. MZ; Cejkov (7596),

1 ex., bez data, Svoboda lgt., coll. RJ; Zemplín (7596), 2.V.2007, více ex., RG observ. (2 ex. RG lgt. et coll.); Ladmovce (7596), 29.IV.2001, 4 ex., KR (KR det.); 3.V.2003, více ex., DJ, PJ, PK observ. (bez dokladu); 27.IV.2008, 1 ex., HO; Viničky (75-7696), 4.V.1980, více ex., KS (2 ex. in coll. DJ, 1 ex. in coll. JMZ); Somotor (75-7696), 20.IV.1960 a 18.V.1963, 2 a 1 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Malý Horeš (7597), 24.IV.2002, více ex., RG observ. (2 ex. RG lgt. et coll.); Vihorlatské vrchy, Kaluža (7197-98), 2.V.1984, J. Hron lgt., 3 ex. in coll. MRO.

Kromě pravidelného výskytu v okolí Štúrova a na Cerové vrchovině je druh recentně znám z nečetných nálezů i v dalších oblastech Slovenska (Vitner & Král 1993, Kollár & Smetana 1994, Týr 1997, Juřena et al. 2000) (v minulosti zde byl v teplých oblastech pravděpodobně široce rozšířen). Na Moravě je druh považován za vymizelý (např. Král 1993, 2005). Staré nálezy viz např. Fleischer (1927-1930), Tesař (1957), Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993). Z území Čech je nám znám jediný nález na základě náhodné introdukce druhu ze Slovenska: B. b., České středohoří, Chrámce – Skršín (5548), 21.V.2000, 1 ♀, zemní past na Carabidy na vinici (jižní expozice svahu), KK (na lokalitě byly zasazeny 1-2 roky před nálezem hlavy vinné révy dovezené i s kořenovými baly z oblasti okolí Lučence na jižním Slovensku – M. Krajník, pers. comm.). III.-V. Rozšíření viz obr. 7.

Ochodaeidae

Codocera ferruginea (Eschscholtz, 1818)
M. m.: Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 7.-12., 19. a 20.VII.2006, 14, 8 a 4 ex., v letu a na světlo, KS; 8., 9., 11. a 23.VII.2006, 5, 6, 8 a 3 ex., v letu a na světlo, VK; 28.VII.2008, 6 ex., v letu a na světlo, KS, SM; 29.VII.2008, 5 ex., v letu a na světlo, DJ, KS; 1.VIII.2008, 2 ex., SP (KR det.).

Ve střední Evropě velmi řídký druh spolehlivě známý dosud jen z Rakouska, Maďarska a Slovenska (viz Křivan & Král 2006), první konkrétní údaje z území České republiky (z výše uvedené lokality) uvádějí Křivan & Král (2006). Kromě výskytu na lokalitě Ječmeniště je nám znám novější nález z Čejče [(7067)] (RC det., pers. comm., dokladový kus se nám však dosud nepodařilo revidovat) a dále starší nález z konce 70. let 20. století z okolí Bzence [(7069)] (RL lgt., RJ det., pers. comm., dokladový kus uložen neznámo kde). Ze Slovenska byl dosud publikován jediný nález z Kamenice nad Hronom (Gottwald 1969, opakuje Tesař 1972); nám jsou dále známy nálezy z okolí Malacek (KN lgt., pers. comm., dokladové kusy jsme však dosud neviděli). Maximum výskytu je v červenci. VI.-VIII.

Ochodaeus chrysomeloides (Schrank, 1781)
B. c.: Újezd nad Lesy (5953), V.1966, 1 ex., Dr. Pokorný lgt., coll. VT; Milovice-Mladá (5755) nr. Lysá nad Labem, 26.V. a 1.VI.1958, 2., 5., 7. a 9.VI.1961, 3, 3, 4, 4, 4 a 2 ex., M. Honců lgt., coll. MCL (3 ex. in coll. DJ); 26.VI.2004 a 24.VI.2005, po 1 ex., na světlo, MR.
M. m.: Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 5.VII.2006, 1 ex., v letu ve 22.55 CEST, VK; 8.VII.2006, 9 ex., v letu ve 21.30-23.00 CEST při 21°C, VK; 9.VII.2006, 5 ex., v letu ve 21.30-23.00 CEST, VK; 11.VII.2006, 6 ex. v letu ve 21.30-23.00 CEST a 3 ex. na světlo ve 21.30-24.00 CEST při 22-20°C, VK; 19.VI.2006, 2 ex., na světlo, společně se 2 ex. *Ochodaeus integriceps* a 5 ex. *Odonteus armiger*, KS; 26.VI.2006, 6 ex., na světlo, společně s 1 ex. *Codocera ferruginea* Eschscholtz, 1818 (viz Křivan & Král 2006), 1 ex. *Ochodaeus integriceps* a 3 ex.

Odonteus armiger, KS; 7.-12.VII.2006, více ex., KS (2 ex. in coll. DJ); 19.VII.2006, 9 ex., v letu, KS; 28.VII.2008, více ex., v letu a na světlo, KS, SM; 29.VII.2008, cca 50 ex., v letu a na světlo, společně s 5 ex. *Ochodaeus integriceps*, DJ, KS; 1. a 6.VIII.2008, 5 a 4 ex., SP (KR det.); Pouzdřany (7065), 29.VI.2001, 1 ex., noční smyk nízké stepní vegetace (cca 22.30 CEST), JC; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 14., 15., 17. a 22.VI.2005, 2, 10, 1 a 4 ex., KA; 28.VI.2005, 13 ex., PJ; 29.VI. a 20.VII.2005, 12 a 1 ex., KA; 14.VI.2006, 6 ex., KA, PJ; 21.VI.2006, 3 ex., v letu a na světlo, VK; 24.VI.2006, 9 ex., PJ; 25.VI.2006, 33 ex., v letu a na světlo ve 20.50-22.30 CEST při 21 °C, VK; 27.VI.2006, 21 ex. v letu a na světlo ve 21.30-22.30 CEST, VK; 5. a 7.VII.2006, po 1 ex., IT; 11.VII.2006, 10 ex., KA, PJ; 12.VII.2006, 1 ex., na světlo ve 21.00-23.30 CEST, VK; 21. a 25.V.2007, 1 a 2 ex., IT; 9.VI.2007, 21 ex., DJ, FS; 10.VI.2007, 3 ex., BE, DJ; 11.VI.2007, 29 ex., BE, DJ, KA, PJ, RK; 12.VI.2007, 9 ex., DJ, FS; 13.VI.2007, 2 ex., DJ; 15.VI.2007, 6 ex., DJ & KT; 20.VI.2007, 7 ex., DJ, FS, IT; 21., 25. a 29.VI. a 2.VII.2007, 1, 2, 1 a 1 ex., IT; 15.VII.2007, 6 ex., IT, PJ; 27.IV.2008, 2 ex., v letu kolem 17.00 CEST za teplého slunečného počasí, BE, RV; 9.V.2008, 1 ex., MB; Mutěnice – vinohrady (7067-68), cca 220 m n.m., 20.VI.2005, 9 ex., KA; 24.VI.2005, 9 ex., KA, PJ; 2.VII.2005, 12 ex., DC, KA; 4. a 28.VII.2005, 11 a 2 ex., KA; 13.VI.2006, 12 ex., KA, PJ; 18.VI.2006, 6 ex., PJ; 21.VI.2006, 13 ex., KA, PJ (5 ex. in coll. JP); 24.VI.2006, 6 ex., VL; 5.VII.2006, 7 ex., JZ, VL; 7.VII.2006, 4 ex., DC; 12.VII.2006, 13 ex., v letu a na světlo ve 21.30-22.30 CEST, VK; 24.VII.2006, 1 ex., na světlo, VK; 10.VI. a 19.VII.2007, 4 a 5 ex., KA; 27.V. a 10.VI.2008, po 8 ex., PJ; 1.VI.2008, 8 ex., SZ; 20.VI.2008, 1 ex., IT; Hodonín (7168), 19.VIII.2006, 2 ex., PO (1 ex. in coll. DJ).

S. occ.: Devínska Kobyla (7867), 27.V.1974, S. Kalúz lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Bratislava – ostrov Kopáč (78-7968), 1.V.1986, 1 ex., RF; 11.V.1991, 1 ex. v odpoledním smyku, 1 ex. v letu, BE; Podunajské Biskupice env. (7869), 2.V.1988, 2 ex., v letu nízko nad stepí po bouřce a dešti cca v 15.00 CEST, IJ; Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 11.VII.1999, 1 ex., na světlo, VV; 18.-23.VIII.2002, 1 ex., na světlo, společně s 11 ex. *Ochodaeus integriceps*, RK lgt., coll. ZY; 24.VI.2005, 3 ex., na světlo, společně cca s 20 ex. *Ochodaeus integriceps*, VV; Čenkov env. (8277), 17.VII.1982, 1 ex., DR; 1.VIII.1998, OM lgt., 2 ex. in coll. IR (IR det.); Štúrovo (81-8278), 10.V.1992, 1 ex., MB; Chľaba env., soutok Dunaje a Ipeľu (8179), 6.VII.1975, 2 ex., VK.

S. c.: Cerová vrchovina, Hajnáčka (7785), 27.V.2008, 19 ex., v letu ve 20.50-22.00 CEST při 22 °C, DJ, FS, KD; 28.V.2008, 9 ex., v letu ve 21.00-22.00 CEST při 18°C, DJ, FS, KD; 29.V.2008, 14 ex., v letu v 19.00-22.00 CEST při 21°C, DJ, FS, KD, PJ; 30.V.2008, 23 ex., v letu v 19.00-22.00 CEST při 22°C, DJ, IT; 6.VI.2008, 3 ex., smyk travin na stepi cca v 19.30-21.50 CEST při 19°C, BE.

S. or.: Strážne (7697), 13.VIII.2008, 1 ex., na světlo, MH.

Vzácný druh známý z nečetných lokalit v teplých oblastech jižní Moravy a Slovenska (Fleischer 1927-1930 (opakuje Roubal 1942), Roubal 1936 (opakuje Tesař 1957), Král & Vitner 1996a (tento údaj z Mikulova se ovšem může týkat druhu *Ochodaeus integriceps* – D. Král, pers. comm.), Týr 1997, Juřena et al. 2000, Majzlan 1998a, 2007, Majzlan et al. 1999, 2000, 2005); pravidelné nálezy jsou z okolí Čejče a z Hajnáčky. Z území Čech byly publikovány dosud jen nálezy z Prahy, Brandýsa nad Labem, Mladé Boleslavi (Fleischer 1927-1930, Horion 1958), z bývalého VVP Milovice-Mladá (Vitner & Král 1993, Rejsek 1998, Vitner et al. 2001, Vitner & Farkač 2002, Zúber 2002) a z Hluboké nad Vltavou (Kle-

tečka & Křivan 1999a). Uvedený nález z lokality Strážne představuje první publikovaný údaj z území bývalého Východoslovenského kraje. Maximum výskytu je obvykle koncem května až začátkem června, letová aktivita imag byla zaznamenána v intervalu přibližně mezi 15.00-24.00 CEST (s obvyklým maximem mezi 21.00-21.40 CEST). (IV.) V.-VIII. (IX.). Rozšíření viz obr. 8.

****Ochodaeus integriceps*** Semenov, 1891

M. m.: Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 19.VI.2006, 2 ex., na světlo, společně se 2 ex. *Ochodaeus chrysomeloides* a 5 ex. *Odonteus armiger*, KS; 26.VI.2006, 1 ex., na světlo, společně s 1 ex. *Codocera ferruginea* (viz Křivan & Král 2006), 6 ex. *Ochodaeus chrysomeloides* a 3 ex. *Odonteus armiger*, KS; 7.-12.VII.2006, 2 ex., KS; 29.VII.2008, 5 ex., společně cca s 50 ex. *Ochodaeus chrysomeloides* a 10 ex. *Odonteus armiger*, DJ, KS; 6.VIII.2008, 2 ex., společně se 4 ex. *Ochodaeus chrysomeloides*, SP (KR det.); Bulhary – obora (7166), 16.-19.VI.2004, 1 ex., na světlo, IJ lgt., coll. DJ; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 21.VI.1996, 1 ex., ST; 29.VI.2004, 1 ex., MB.

S. occ.: Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 5.VI.1982, IJ lgt., 1 ex. in coll. KH; 8.VII.2001 a 18.V.2002, 2 a 1 ex., na světlo, VV; 18.-23.VIII.2002, 11 ex., na světlo, společně s 1 ex. *Ochodaeus chrysomeloides*, RK (part. in coll. DJ, JS, KD, VL, ZY); 18.VI.2005, 4 ex., na světlo, KD (1 ex. in coll DJ); 22.V., 13. a 20.VIII. a 1.IX.2005, po 1 ex., na světlo, VV; 24.VI.2005, cca 20 ex., na světlo, společně se 3 ex. *Ochodaeus chrysomeloides*, VV; 14.VI. a 3.VII.2006, po více ex., VV (2 ex. in coll. DJ); 21.VI.2008, 3 ex., na světlo, společně s *Odonteus armiger*, BE.

Nový druh pro území Slovenska. Ze střední Evropy byl dosud publikován jediný nález z jižní Moravy (Bunalski 1999) a po jednom nálezu z Rakouska a Maďarska (Pittino 2006b). Předpokládáme výskyt na dalších lokalitách na jižní Moravě a jihozápadním Slovensku (je rovněž možné, že některé z dříve publikovaných nálezů druhu *Ochodaeus chrysomeloides* se ve skutečnosti týkají druhu *O. integriceps*). V.-IX. Rozšíření viz obr. 9.

Scarabaeidae

Psammoporus mimicus Pittino, 2006

B. occ.: Hartmanice – břeh potoka Pstružný (6846), 20.VI.1991, 1 ex., AT.

B. b.: Spálov env. (5357) nr. Železný Brod, břeh řeky Jizery, 7.IV.2004, 2 ex., 8.IV.2004, 3 ex., 9.IV.2004, 4 ex., 13.IV.2004, 1 ex., 14.IV.2004, 8 ex., 21.IV.2004, 3 ex., 25.IV.2004, 5 ex., 28.IV.2004, 2 ex., 8.V.2004, 3 ex., 10.V.2004, 5 ex., 14.V.2004, 1 ex., 16.V.2004, 1 ex., 17.V.2004, 3 ex., 19.V.2004, 1 ex., 22.V.2004, 1 ex., 26.V.2004, 2 ex., 28.V.2004, 8 ex., 2.VI.2004, 2 ex., 10.VI.2004, 3 ex., 15.VI.2004, 2 ex., 21.VI.2004, 1 ex., 28.VI.2004, 1 ex., 2.VII.2004, 1 ex., 13.VII.2004, 1 ex., 4.IV.2005, 1 ex., 6.IV.2005, 1 ex., 11.IV.2005, 28 ex., 12.IV.2005, 23 ex., 13.IV.2005, 7 ex., 18.IV.2005, 1 ex., 22.IV.2005, 5 ex., 25.IV.2005, 3 ex., 28.IV.2005, 9 ex., 4.V.2005, 2 ex., 7.V.2005, 9 ex., 9.VI.2005, 5 ex., 13.VI.2005, 8 ex., 25.VI.2005, 1 ex., 26.VIII.2005, 8 ex., 30.VIII.2005, 3 ex., 5.IX.2005, 1 ex., 13.IV.2006, 1 ex., 16.IV.2006, 2 ex., 19.IV.2006, 10 ex., 20.IV.2006, 5 ex., 26.IV.2006, 2 ex., 2.V.2006, 4 ex., 21.V.2006, 1 ex., vše MP lgt. et coll., part. in coll. DJ a VT (imaga byla nalézána většinou na rozhraní písečného náplavu a půdy pod kameny a tlejícím listím); 16.IV.2004, 24 ex., JP, MP; 16.IV.2005, 70 ex., MB.

B. or.: Miletín env., písčiny mezi obcemi Chroustov a Úhlejov (5559-60), 18.IV.2004, 1 ex., v letu, JP; Krkonoše, Bernartice env., břeh potoka Ličná (5361), 550 m n.m., 6.VI.-11.VII.1998, 2 ex., zemní pasti, PV (PV det.); Horní Adršpach (5362), 24.IV.1964, R. Macek lgt., 1 ex. in coll. RJ.
M. b.: Skalice (6376) nr. Dobrá, 20.V.1996, 2 ex., písečná duna na břehu říčky Morávka, ST.
S. occ.: Studienka (7468) nr. Malacky, 8.V.2006, desítky ex., prosev náplavu na břehu říčky Rudava, RF (part. in coll. VT).

Z revizí evropských exemplářů dříve determinovaných jako *Psammoporus sabuleti* (Panzer, 1797) provedených Pittinem (1996, 2006a) vyplývá, že jde o komplex čtyř samostatných, i když velmi podobných druhů. *Psammoporus sabuleti* se vyskytuje v severní Evropě a Rusku (konkrétní údaje uvádí z Norska, Švédska, Finska, Ruska, Dánska, Estonska, Litvy, severního Německa a severního Polska), *Psammoporus latipunctus* (Gredler, 1886) je znám z jižní části střední Evropy (Rakousko, Švýcarsko) a z Itálie, *Psammoporus insularis* Pittino, 2006 se vyskytuje pouze ve Velké Británii. Středoevropské a jihovýchodoevropské exempláře patří k druhu *Psammoporus mimicus* Pittino, 2006, který je dosud znám z Holandska, Lucemburska, Německa, Švýcarska, jižního Polska, České republiky, Rakouska, Slovenska, Rumunska, Bulharska a Řecka (Pittino 2006a, Vorst et al. 2008). Skrytě žijící fytosaprofág zachovalých písčitých břehů vodních toků, jezer a horských ples, pravděpodobně značně citlivý na čistotu prostředí. Rozšíření na sledovaném území je velmi málo známo; pravidelně je sbírán na Slovensku na lokalitě Pribylina v Tatrách (početný dokladový materiál odtud jsme revidovali v řadě sbírek). Publikované nálezy (pod jménem *P. sabuleti*): Wanka (1915), Fleischer (1927-1930), Tesař (1957), Horion (1958), Nohel (1976), Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Juřena et al. (2000) a (jako *P. mimicus*): Pittino (2006a), Szopa (2007). (III.) IV.-IX. Rozšíření viz obr. 10.

Rhyssemus germanus (Linnaeus, 1767)
B. b.: Stroupeč (5646-47) nr. Žatec, 26.IV.2003, 1 ex. vyhrabán z ústí nory *Oryctolagus cuniculus* na písčité terase řeky Ohře, VT.
B. c.: Proboštská jezera (5754) nr. Stará Boleslav, 11. a 18.VI.2003, 23.VI.2004 a 18.VI.2005, 6, 11, 1 a 9 ex., MB; Brandýs nad Labem (5854), 5.V.2004, více ex., NI (1 ex. in coll. MZ); Mladá Boleslav – Radouč (5555), 23.IV.2003, 2 ex., SL.
B. or.: Bukovina nad Labem (5860), 10. a 12.IV.2007, po 1 ex., písčité břehy Labe, společně s *Psammodius asper* (Fabricius, 1775), PI; 13.IV.2007, 3 ex., břeh Labe, společně s *Psammodius asper*, JP; Litomyšl (6163), 1944, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX.
M. b.: Mladeč env., Plavatisko (6267-68), 20.VI.2008, 1 ex., IJ; Bystřice nad Olší (6378), 7.VI.2004, 1 ex., v letu podél štěrkového břehu řeky Olše, SZ.

Uvádíme další čtyři nové lokality recentního výskytu tohoto druhu na území Čech (z posledních přibližně 45 let byl znám jen výskyt u Proboštských jezer u Staré Boleslavi – viz Král & Vitner (1993a)). Nálezy z lokalit Plavatisko u Mladče a Bystřice nad Olší představují jediné nám známé recentní doklady z území bývalého Severomoravského kraje. Na jižní Moravě a v teplých oblastech Slovenska je druh v současnosti lokálně hojný. Žije fytosaprofágně u kořínků travin na písčitých a spraš ových půdách. (III.) IV.-X.

Psammodius asper (Fabricius, 1775)
B. or.: Bukovina nad Labem (5860), 10. a 12.IV.2007, po více ex., písčité břehy Labe, PI; 13.IV.2007, cca 30 ex., JP, Běleč nad Orlicí env., písčité břehy Orlice (5761), 1.VI.1991 a 29.

IV.1998, 2 ex., TK; Krňovice (5861) nr. Třebechovice pod Orebem, 20., 26. a 28.VI.2004, 24.IV.2005 a 5.VII.2006, 45, 32, 12, 9, a 4 ex., LM; Štěnkov env. (5862a), 3.IV.1995, 3 ex., prosev humusu a opadu listí na břehu Orlice, MK.
M. b.: Ostrava 1 – Přívoz, (6175), 22.IV.1985, 1 ex., na písčině spoře porostlé travinami, cca 50 m od břehu Odry a cca 200 m od soutoku Odry a Ostravice, OS; Polanka nad Odrou (6275), 20. a 28.IV. a 20.V.1997, 25.IV.2007 a 30.IV.2008, 1, 1, 1, 3 a 6 ex., písčina na břehu řeky Odry (všechny nalezené ex. lezly za dne po povrchu písku), TO.
M. m.: Přibice, břeh říčky Jihlava (7065), 14.V.2005, 1 ex., DV; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 1.V.2002, 4 ex., prosev z ústí nor *Oryctolagus cuniculus* v písčitém (nikoli sprašovém) břehu, společně s více ex. *Diastictus vulneratus*, *Rhyssemus germanus* a *Pleurophorus caesus*, DJ, JH, PJ; 8.V.2002, 21 ex., DJ, JH, LL, VZ; 11.V.2002, 30 ex., prosev písku a drnů na břehu porostlém sporou vegetací poblíž králičích nor, společně s *Diastictus vulneratus* a *Rhyssemus germanus*, DJ, IM, KZ; 11.VI.2002, 1 ex., PJ; 1.IV.2003, 2 ex., ZY; 13.IV.2003, 5 ex., DJ, KD; 22.IV.2003, 12 ex., PJ; 25.IV.2002, 5 ex., KA, PJ; 26.IV.2003, 12 ex., DJ, VV; 29.IV.2003, 2 ex., AS, IM; 4.V.2003, 1 ex., IM; 8.V.2003, 5 ex., DJ & KT; 9.VIII.2004, 1 ex., LM; Hodonín (7168), V.1994, I. Smetana lgt., 1 ex. in coll. PH; Moravská Nová Ves (71-7268), 26.IV.2006, 1 ex., HC; Bzenec – Přívoz (7069), 8.V.2003, 2 ex. v letu cca v 19.45 CEST, ZU.
S. occ.: Sekule (7368) nr. Moravský Svätý Ján, 20.VIII.1983, 1 ex., IJ; Chľaba (8178-79), 3.VII.2005, prosev písku na okraji sadu, LM.
S. or.: Ladmovce (7596), 23.VI.1980, 2 ex., 22.IV.1984, 13 ex., DR; Strážne (7697), 19.IV.2008, 8 ex., pod suchým trusem *Bos* na písku, společně s více ex. *Rhyssemus germanus*, HO, MH; Malé Trakany env. (7698), 19.V.2002, cca 160 ex., prosev písku a drnů na břehu Tisy, společně s více ex. *Rhyssemus germanus*, DJ, JC, LL.

Známé rozšíření tohoto fytosaprofágního psammobionta na území Čech, Moravy a Slovenska shrnují Král & Vitner (1996b), další nálezy viz Juřena et al. (2000) a Majzlan (2006, 2007). D. Král (pers. comm.) revidoval staré dokladové exempláře ze severovýchodní Moravy (Paskov, Těšín). V českých zemích je v současnosti již velmi vzácný, hojnější výskyt je nám znám jedině z lokality Krňovice – viz údaje výše. Za pozoruhodný považujeme současný výskyt u Čejče (z této oblasti byly dosud známy jen dva nálezy). Zajímavý údaj o společném hojném výskytu druhů *Psammodius asper* a *Psammoporus mimicus* (v práci uveden pod jménem *P. sabuleti*) na třech lokalitách na severní Moravě z první poloviny 70. let minulého století uvádí Nohel (1976). (III.) IV.-IX. (X.). Rozšíření viz obr. 11.

Psammodius pierottii Pittino, 1979
S. occ.: Gajary (7567), VI.2003, 1 ex., KN; Studienka (7468) nr. Malacky, V.2001, 1 ex., KN lgt., coll. DJ; Malacky env. (7568), V.2003, 1 ex., KN lgt., coll. DJ; Nesvady (8074), 10.VI.1998, 2 ex., RF, VV; 30.V.1998 a 27.VI.1999, 2 a 3 ex., VV (1 ex. in coll. DJ); 23.IV.2000, 3 ex., TK (1 ex. in coll. VT); Hurbanovo – Abov (8174-75), 6.VI.1999, OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.).

Na sledovaném území byl tento druh dosud znám pouze ze tří lokalit na jižním Slovensku: Čenkov (Král & Vitner 1996b), Hurbanovo – Abov (Bunalski 1999) a Jurský Chlm [(81-8277)] (Majzlan 1998a, Majzlan et al. 1999). Nálezy z okolí Malacek dokládají, že rozšíření druhu na Slovensku zahrnuje podstatně větší území, než jak bylo možno domnívat se jen na základě nálezů ze tří lokalit. Ve střední Evropě je druh znám ze Švýcarska, Německa, Rakouska a Maďarska – viz např. Renner (2005) a Dellacasa & Dellacasa (2006b). IV.-IX. Rozšíření viz obr. 12.

Diastictus vulneratus (Sturm, 1805)
B. c.: Praha 5 – Radotín, PP Černá rokle (6052), 29.IV.2001, 4 ex., skalní step v lomu, pod kameny ve vlhké hlíně a v mechu, RZ (po 1 ex. in coll. DK a JV; RZ det., DK revid.); Mladá Boleslav – Radouč (5555), 20.IX.2002, 1 ex., KI.
M. m.: Chrlice (6865), 28.V.2001, 1 ex., Z. Švec lgt., coll. MZ; Rebešovice (6865) nr. Rajhrad, 21.IV.2004, 1 ex., nory *Oryctolagus cuniculus*, RS; 29.IV.2005, 3 ex., nory *Vulpes* a *Meles*, RS; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 3.IV.2001, 1 ex., VV; 3.IX.2000, 1 ex. vyhrabán z nory *Oryctolagus cuniculus*, LM; 1.V.2002, cca 50 ex., nory *Oryctolagus cuniculus* v písčitém břehu, společně s dalšími druhy – viz údaj u *Psammodius asper*, DJ, JH, PJ; 2.V.2002, 1 ex., DJ; 8.V.2002, cca 70 ex., DJ, JH, LL, VZ; 11.V.2002, cca 80 ex., DJ, IM, KZ; 11.VI.2002, 4 ex., PJ; 1.IV.2003, 2 ex., ZY; 22.IV.2003, 15 ex., PJ; 25.IV.2003, cca 30 ex., KA, PJ; 26.IV.2003, 50 ex., DJ, VV; 29.IV.2003, 5 ex., IM; 8.V.2003, cca 50 ex., DJ & KT; 25.VI.2003, 4 ex., MB; 29.VI.2004, 8 ex., MB; 9.VIII.2004, cca 70 ex., LM; Želetice – NPP Na Adamcích (6968), 15.IV.2001, Krátký lgt., 1 ex. in coll. TS; Hodonín – Pánov (7168), 17.V.1997, 1 ex., SL.
S. occ.: Devínska Kobyla (7867), 10.IV.1970, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MK (R. Rous det.); Bratislava – PP Panský diel (7868), písečné břehy ramene Dunaje, 5.V.2007, více ex., PI; Šamorín (7969), 1 ex., bez data a jména sběratele, coll. IR (IR det.); Temätínske vrchy (7373), 5.V.2001, 2 ex. vyhrabány z kořínků a drnů na spražové stepi, VZ; Marcelová (8275), 22.V.1991, 1 ex., JJ; Čenkov, 30.V.1998, OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Štúrovo (81-8278), 5.VI.1982, 1 ex., IJ lgt., coll. KH.
S. or.: Strážne (7697), 13.VIII.2008, 2 ex., HO, MH.

Nenápadný, skrytě žijící fytosaprofág xerotermních biotopů, který v minulosti dlouhou dobu unikal pozornosti sběratelů. Tesař (1957) jej uvádí pouze z Čejče. První nálezy z Čech (Praha) uvádějí Král & Souček (1987a), ze Slovenska jej poprvé hlásí Gottwald (1968) z Bratislavy. Další nálezy na sledovaném území (kromě výše citovaných titulů): Hudeček & Šuhaj (1996b), Juřena (1996), Král & Vitner (1996b), Majzlan et al. (1999), Majzlan (2007), Juřena et al. (2000), Špryňar (2007). III.-X. Rozšíření viz obr. 13.

Pleurophorus caesus (Creutzer, 1796)
B. c.: Bezno (5654), 1.VI.1993, 1 ex., SL;
B. m.: Oldřichov (6650) nr. Dobev, 29.IX.2008, 1 ex., RA.
M. b.: Olomouc – Nový Svět (6469), 22.V.2008, 1 ex., VZ.

Na jižní Moravě a zvláště v teplých oblastech Slovenska místy velmi hojný až obecný druh. Naproti tomu z území Čech byly publikovány dosud jen dva nálezy po roce 1957 z Prahy (Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a). Uvedený nález z Olomouce představuje jediný nám známý recentní údaj z území bývalého Severomoravského kraje. (III.) IV.-VIII. (IX.-X.).

Pleurophorus pannonicus Petrovitz, 1961
S. occ.: Malá nad Hronom (8178), 15.IV.2007, 1 ex., JP.
S. c.: Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 18.V.2002, 1 ex., *Bos*, společně se 6 ex. *Pleurophorus caesus* a více ex. *Aphodius lividus*, DJ; 16.-18.VI.2003, 1 ex., *Bos*, společně se 7 ex. *P. caesus*, DJ; Cerová vrchovina, Petrovce (7886), 21.X.2006, 1 ex., TK.
S. or.: Veľký Kamenec (7696), 1.V.2001, 1 ex., společně se 4 ex. *P. caesus*, KD; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 28.IV.2002, 6 ex. vyhrabáno z ústí nor *Spermophilus citellus* spo-

lečně s dalšími druhy (viz údaj u *Aphodius lividus*), DJ, JH, PJ; 19.V.2002, 2 ex., pod trusem *Bos*, DJ, LL; 10.IX.2002, 1 ex., pod trusem *Bos*, RS; 3.V.2003, 2 ex., *Bos*, DJ; 7.VI.2003, cca 70 ex., *Bos*, společně se 4 ex. *P. caesus*, DJ, JC, KD (1 ex. in coll MZ); 6.X.2005, 1 ex., MB; 24.IX.2006, 1 ex., společně s 1 ex. *P. caesus*, DJ; 29.IV.2007, 2 ex., DJ; 13.VIII.2008, desítky ex., na světlo, HO, MH.

Na sledovaném území velmi vzácný a lokálně se vyskytující druh, který byl dosud znám z pěti lokalit v nejteplejších oblastech Slovenska (Král & Souček 1987a,b, Vitner & Král 1993, Juřena et al. 2000). Z českých zemí byl publikován jediný nález ze Znojemska (Král 2002). Pravděpodobně dává přednost biotopům se slanou půdou. IV.-X. Rozšíření viz obr. 14.

Euheptaulacus porcellus (Frivaldszky, 1879)

M. m.: Pouzdřany env. (7065), 26.III.-1.IV.2006, cca 40-50 ex., zemní pasti (přítomnost *E. porcellus* byla zjištěna jen ve třech z přibližně 200 instalovaných pastí, přičemž převážná většina jedinců byla nalezena ve dvou pastech (č. 29 a 30) umístěných vedle sebe v těsné blízkosti; polohy uvedených pastí: past č. 29: 48°56.510'N, 16°38.586'E, past č. 30: 48°56.512'N, 16°38.586'E, past č. 58: 48°56.529'N, 16°38.576'E; pasti představovaly plastové kelímky vnazené pivem zakopané po okraj na ploše bez stromů a větších keřů s vysokou pokryvností travin a s přítomností četných nízkých keříků *Prunus fruticosa*), DH, LC & PD lgt., 24 ex. (12 ♂♂, 12 ♀♀) in coll. PD, 2 ex. in coll. LC, 2 ex. (♂,♀) in coll. VK; **Pavlovské vrchy, vrch** Děvín (7165), cca 500-540 m n.m., 24.II. a 16.III.1974, po 1 ex. v čerstvém trusu *Capra aegagrus*, LM; 14.III.2001, 73 ex., smyk travin na vápencové skalní stepi za teplého slunečného počasí cca v 11.00-13.00 CEST, JC; 17.III.2001, 8 ex., na stéblech travin a v krtinách, DJ, JZ, VZ; 3.II.2002, 9 ex., v krtinách, DJ, LL; 5.II.2002, 21 ex., v krtinách a pod kameny, RS; 29.III.2003, 5 živých a cca 30 uhynulých ex., v krtinách, PK, RS; 17.III.2004, 267 ex., v krtinách, na travinách, pod starou polehlou trávou, na kamenech a pod nimi, JP, MP, PK, PU, RS; 18.III.2004, cca 120 ex. (většina na vápencových kamenech za slunečného počasí), PU, RS; 21.III.2004, 1 ex., VZ; Pavlovské vrchy, Stolová hora (7165), cca 360 m n.m., 8.III.2000, 2 ex., MK (MK det.); 10.III.2001, cca 100 ex., v černé prsti na okraji vápencového lomu (několik ex. chyceno též v lomu na vápenci a v letu za slunečného počasí), DC, DJ, PJ, RS; 11.III.2001, více ex., VA (1 ex. in coll. VT); 15.III.2001, 16 ex., AS, DJ; 17.III.2001, 3 ex., DJ, VZ; 3.II.2002, 64 ex., DJ, LL; 28.III.2003, 5 čerstvě uhynulých ex. vyhrabáno z černé prsti na okraji vápencového lomu společně se zbytky loňských ex., DJ; 29.III.2003, 19 živých ex., PK, RS; 18.III.2004, cca 40 ex., KA, PJ; 21.III.2004, 1 ex., FS; Louka (7070) nr. Lipov, cca 240 m n.m., 24.III.2003, 7 ex., v letu, JH (1 ex. in coll. SL); 18.III.2004, 60 ex., v letu nad loukou porostlou vysokou loňskou trávou mezi 12.30-14.30 CEST při teplotě vzduchu ± 20°C – imaga vyletovala ve vlnách, mezi nimiž byly různě dlouhé (několikaminutové) pauzy, JH; 19.III.2004, 184 ex. (176 ♂♂, 8 ♀♀), za stejných okolností jako u předchozího nálezu, ale v časovém rozpětí 12.00-15.00 CEST, DJ, VV; 13., 14. a 15.III.2007, 26, 7 a 4 ex., v letu, JH; Velká nad Veličkou – NPR Zahrady pod Hájem (7171), 7.V.2007, 1 ex., zemní past (pivo), JH.

S. or.: Slovenský kras, Rozložná (7388), cca 300-330 m n.m., 14.III.1999, 1 ex., KC; Slovenský kras, Plešivec env., Plešivecká planina (7488), 25.IV.1981, 2 ex. v jemné zemině pod hlouběji zapuštěným kamenem, ST (coll. DJ a LK); Slovenský kras, Silica env. (7489), 2.V.2003, 1 uhynulý ex. (torzo), pod kamenem na vápencové stepi, DJ.

Vzácný fytosaprofágní druh s malým areálem rozšíření. Byl popsán z Maďarska, dále je

znám z Rakouska (Burgenland, Niederösterreich), Itálie (Liguria, Marche, Abruzzi, Molise), Slovenska, Rumunska a z jižní Bosny (Frivaldszky 1879, Mikšić 1953, Endrődi 1956, Horion 1958, Dellacasa 1977, 1983, Carpaneto et al. 1994, Colacurcio & Gallerati 1996, Dellacasa & Dellacasa 2006a,b). L. Mencl sbíral tento druh na malé krasové lokalitě v jižním Bulharsku v kozím trusu: Bulgaria mer., Sozopol env., cca 1 km od břehu Černého moře, 15.IV.1979, 1 ex., LM (dokladový exemplář jsme viděli). Žije na původních teplých stepních půdách s výraznou preferencí vápencového podkladu, vývoj larvy probíhá v půdě v rozkládajícím se humusu. U imag byla pozorována fakultativní koprofagie (viz výše, též Horion 1958, Colacurcio & Gallerati 1996 a Juřena et al. 2000). Další binomické údaje uvádějí např. Heikertinger (1911), Franz (1948) a Petrovitz (1956). Uvedené nálezy ze Slovenského krasu představují první publikované doklady výskytu druhu na území bývalého Východoslovenského kraje (na Slovensku byl druh znám jen z bývalého Západoslovenského kraje). Předpokládáme, že na území Moravského i Slovenského krasu je *E. porcellus* všeobecně rozšířen, ale vzhledem k nenápadnému způsobu života a velmi ranému výskytu zřejmě uniká pozornosti sběratelů. Dosud publikované nálezy: Roubal (1936), Tesař (1957), Juřena (1996), Král & Vitner (1996a), Juřena et al. (2000). Maximum výskytu je obvykle v březnu. (I.) II.-IV. Rozšíření viz obr. 15.

Euheptaulacus villosus (Gyllenhal, 1806)

B. b.: České středohoří, vrch Oblík (5548), 26.V.-16.VI.1999, 1 ex., zemní past, T. Kumstátová lgt., coll. PM, PV det.; 10.VI.-1.VII.1999, 3 ex., zemní pasti, PM (PV det.); 8.VI.2000, 8 ex., KY (KY det.); 20.V.2002, 4 ex., PK; České středohoří, vrch Raná (5548), 19.VI.1999, 1 ex., PS; 26.VI.2001, cca 160 ex. (z toho asi 70 % uhynulých) vyhrabáno z kořínků a drnů stepních travin, PK, RS, VS (3 ex. in coll. DJ); 18.VI.2002, 6 ex., PK; 25.VI.2002, 25 ex. (většina uhynulá), pod kameny a v drnech, PK, RS; České středohoří, Libčeves env. (5549), 18.VI.2005, 1 ex., PK.

B. c.: Srbsko (6050) nr. Beroun, 21.VI.2003, více než 100 ex., smyk travin na malé světlině uprostřed xerofilní doubravy za slunečního svitu, OG (part. in coll. DJ, VT a VV); Týnčany (6452), 15.VI.1997, 2.VII.1998 a 1.-3.VII.2002, 2, 1 a více ex., smyk na vápencové lesostepi, SU (2 ex. in coll. SL, po 1 ex. in coll. DJ, MZ a VT); 7.VII.2002, 3 ex., podvečerní smyk (cca 17.30-19.30 CEST) za velmi teplého počasí, východní až jihovýchodní expozice lokality, AT.

M. m.: NP Podyjí, Šobes (7161), 8.VII.1995, 1 ex., SP (SP det.); Pavlovské vrchy, vrch Děvín (7165), 19.II.1987, 1 uhynulý ex. (torzo) v krtině, LO; 29.III.2003, cca 200 larev vyhrabáno z kypré prsti krtin (z toho dochováno v domácím prostředí při pokojové teplotě cca 120 imag – doba líhnutí: 27.IV.-15.V.2003), JF, RS; Pavlovské vrchy, Stolová hora (7165), 21.III.2004, více larev vyhrabáno z kypré prsti, z toho v domácím prostředí dochováno cca 15 imag, FS, VL (2 ex. in coll. DJ); Prostějov (6568), 10.VIII.1979, 1 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); Bílé Karpaty, PR Drahy (7071) nr. Horní Němčí, 30.V.-2.VII.2002, 7 ex., zemní pasti, RL; VI.2003, cca 30 ex., zemní pasti, RL (part. in coll. MNM); Bílé Karpaty, NPR Porážky (7171) nr. Nová Lhota, 8.VII.1996, 3 ex., zemní past, RL; Bílé Karpaty, Suchovské Mlýny (7171), 8.VI.-6.VII.2004, 28 ex., zemní pasti, RL.

S. c.: Malá Fatra, Martinské hole (6978), VI.1996, S. Pokorný lgt., 1 ex. in coll. VT; Veľká Fatra, Čierny Kameň (7080), 1300 m n.m., 10.VIII.2001, 1 ex., SB; Nízké Tatry, Mlynná dolina (7183) nr. Mýto pod Ďumbierom, 21.VII.1954, 1 ex., O. Vořišek lgt., coll. VX; Červená Skala (7186), 20.VII.1978, 2 ex., IR (IR det.).

S. or.: Slovenský raj, Podlesok env., Veľká biela voda (7088), 23.VII.1978, 1 ex., IR (IR det.); Dobšinská ľadová jaskyňa env. (7188), 21.VII.1954, 1 ex., Z Kučera lgt., coll. MK (R. Rous det.); 8.VIII.1954, bez jména sběratele, po 1 ex. in coll. VX a MHK (RD det.).

Druh, který má podobnou bionomii jako předchozí, na rozdíl od *E. porcellus* však nepreferuje výrazně biotopy s vápencovým podkladem a imaga se v přírodě objevují až koncem jara a v létě. Jeho rozšíření na sledovaném území je velmi málo známo. Publikované údaje: Roubal (1936), Tesař (1957), Král & Souček (1982), Chromý (1985), Král & Vitner (1993a), Resl (1996), Juřena et al. (2000). Maximum výskytu se pohybuje mezi červnem a červencem, v závislosti na nadmořské výšce lokality. V.-VIII. Rozšíření viz obr. 16.

Aphodius* (*Ammoecius*) *brevis Erichson, 1848

B. b.: Stroupeč (5646-47) nr. Žatec, 25.IV.2006, 1 ex., MS.

B. c.: Skryje env. (6048b), 3.V.2008, 1 ex., JO (JO det.); Nižbor env. (5949), 26.IV.1986, více ex., NI (1 ex. in coll. VT); Broumy (6049), 360-420 m n.m., 1997, 1 ex., KH; Obecnice env., vrch Tok (6249), 23.V.2005, 1 ex., A. Šíma lgt., coll. JO (JO det.); Oškobrh env., vrch Oškobrh (5857), 2.V.1986, 6 ♂♂ a 8 ♀♀, NI; Choťovice env., Žehuňská obora (5857-58), 2.V.1986, 4 ♂♂ a 5 ♀♀, NI; 22.IV.1989, cca 70 ex., JJ, NI; 13.V.2007, 2 ex., LM.

M. m.: Vranovská Ves (7061), 31.V.1948, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MCL; Podmolí env., Liščí skála (7161), 7.V.1995, 2 ex., SP (DK det.); Znojmo (7162), 28.V.1991, 3 ex., J. Kobylák lgt., coll. JMZ (DK det.); Cínová hora (7162) nr. Znojmo, 10.IV.1995, SP lgt., 2 ex. in coll. JMZ (SP det.); 2.V.1996, 1 ex., SP (DK det.); Kraví hora (7162) nr. Znojmo, 12.III.1995, SP lgt., 2 ex. in coll. JMZ (SP det.); Havraníky – vřesoviště (7162), 4.V.1996, 14 ex., RT lgt., coll. SP (DK det.); 4.V.1998, 1 ex., KR (KR det.); Chudčice – obora (6764), 23.IV.2005, 39 ex., *Dama*, JC (4 ex. in coll. DJ); 24.IV.2005, 156 ex., *Dama*, RS (part. in coll. DJ, DV, JZ, MZ, PK, PP, SE a MZM); 7.VIII.2005 a 21.IV.2007, 4 a 1 ex., RS; Vedrovice – obora (6964), 24.VI.2003, cca 15 ex., *Dama*, IM, ML (2 ex. in coll. DJ); 27.VIII.2007, 1 ex., LM; Pouzdřany (7065), 21.IV.1984, 1 ex., KB lgt., coll. DJ; 28.V.1992, 1 ex., RL lgt., coll. RJ; Bulhary – obora (7166), 3.IV.2002, 2 ex., na trávě, IJ; 20.IV.2002, 173 ex., loňský *Dama* a prosev pod trusem, společně s více ex. *Aphodius* (*Plagiogonus*) *arenarius* (Olivier, 1789), DJ, IJ, PJ; 21.IV.2002, 174 ex., JC, RS; 25.IV.2002, 149 ex., DJ, PJ; 28.IV.2002, 38 ex., FS, VZ; 2.V.2002, 58 ex., DJ, JZ; 8.V.2002, 27 ex., DJ, LL, VZ; 11.V.2002, 32 ex., DJ, IM, KZ; 26.IV.2003, cca 100 ex., DJ, VV; 4.V.2003, cca 110 ex., DV, JH, RS (4 ex. in coll. ZA); Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 2.VII.2008, 1 ex., HC; Moravská Nová Ves (71-7268), 3.III.1999, 1 ex., HC; Prakšice (6971), 12.V.2006, 1 ex., KA.

S. occ.: Plavecký Štvrtok (7668), 10.VI.1983, IJ lgt., 5 ex. in coll. KH; Pezinok – Cajla (7669), 16.V.1978, 2 ex., IR (IR det.); Malé Karpaty, Hradište pod Vrátnom (7370), 10.IV.1999, 1 ex., starý *Lepus*, PJ; Hlohovec (7572), 15.IV.1982, E. Jendek lgt., 30 ex. in coll. IR (IR det.); Nové Mesto nad Váhom (7273), 12.V.1997, více ex., LS (1 ex. in coll. LK); Žirany (7675) nr. Nitra, 17.V.1987, Klekner lgt., 2 ex. in coll. DO; Rybník nad Hronom env. (76-7777), 22.IV.2003, 1 ex., smyk na rozhraní pastviny a dubového lesa, JP; Chľaba (8178-79), 29.IV.2000 a 7.V.2001, 16 a 2 ex., MB (3 ex. in coll. VT); Šahy (7979), 1997, 1 ex., KH.

S. c.: Dolné Vestenice (7276), 26.V.2000, 1 ex., LS; Valaská Dubová (6881), 3.-4.VII.2004, 2 ex., MR (DK det.); Chočské vrchy, Prosiek (6883), 27.VII.1997, 1 ex., IM; Hajnáčka (7785), 19.V.1989, 1 ex., IM; Cerová vrchovina, Obručná (7885) nr. Radzovce, 1.V.1997, 1 ex., KD lgt., coll. DJ; Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 1.V.2007, 10 ex., loňský *Bos*, FS, JC.

S. or.: Slovenský kras, Rozložná (7388), cca 300-330 m n.m., 4.V.1997, 2 ex., KH; Plešivec (7488), 5.V.1997, 4 ex., KH; Silická Brezová (7488), 8.V.1978, 1 ex., IR (IR det.); Slovenský kras, Silica env. (7489), 30.IV.1995, více ex., AH (2 ex. in coll. AB); Volovské vrchy, Úhorná (7290), 18.V.2007, 2 ex., *Cervus*, společně s *Aphodius nemoralis* Erichson, 1848, HO; Slovenský kras, Hrhov (7390), 29.IV.2002, cca 300 ex., loňský *Cervus* a *Lepus*, DJ, JH, PJ; 20.V.2002, 38 ex., DJ, JC, LL; 6.IX.2002, 6 čerstvě vylíhlých ex. (z toho 1 dosud nevybarvený), pod starým vyschlým trusem *Cervus*, DJ; 30.IV.2005, desítky ex., MR; 1.V.2007, cca 200 ex., loňský *Bos*, DJ, FS; 25.-26.V.2007, desítky ex., DJ, JH, KD; 19.X.2006, 2 ex., suchý *Bos*, HO; Zádiel env., (7390), 1.V.2005, více ex., MR; Slovenský kras, Háj (7391), 29.IV.2001, 1 ex., RF; Kučín (7196) nr. Kladzany, 8.X.2005 a 3.IX.2007, po 1 ex., suchý *Bos*, MH; Vojany (7497), 28.IV.2001, 1 ex., KR (KR det.); Ladmovce (7596), 9.V.1975, 1 ex., *Ovis*, LM; Boľ (7597), 17.VI.1997, 1 ex., KH; Zatín env., břeh řeky Latorice (7597), 17.IV.2000, 1 ex., JP; Kráľovský Chlmec (7597), VI.1997, 1 ex., KH; Strážne (7697), 19.IV.2008, 2 ex., suchý *Bos*, HO.

Druh s nedostatečně známým rozšířením na sledovaném území. Vyskytuje se na nezastíněných až částečně zastíněných, sluncem vyhřátých lokalitách stepního, lesostepního i lesního charakteru (xerotermní stráně, louky, lesní mýtiny, okraje řídkého lesa nebo pásy křovin); vývoj larvy probíhá podle Dellacasy (1983) výhradně na místech chráněných před přímým sluncem. Imaga jsou nalézána téměř výlučně v trusu starém několik týdnů až několik měsíců, většinou v místech s vyšší trávou, kde je lépe zachována přiměřená vlhkost trusu udržovaná jarními dešti. Po úplném vyschnutí trusu jej imaga opouštějí nebo po určitou dobu zůstávají zahrabána nehluboko pod ním. Nálezů v čerstvém trusu je zanedbatelné množství – cf. Vitner & Král (1993) a Juřena et al. (2000). Publikované recentní nálezy: Král & Souček (1982, 1987a), Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Chobot (1997), Týr (1997), Juřena et al. (2000). Výrazné maximum výskytu je v druhé polovině dubna. (IX.-X.) III.-VI. (VII.-VIII.). Rozšíření viz obr. 17.

Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator (Herbst, 1789)

B. occ.: Tis u Blatna env. (5945-46), cca 600 m n.m., 12.VII.2003, 20 ex., *Bos*, PE (8 ex. in coll. MS); 14.VII.2003, 36 ex., 27.VII.2003, stovky ex., 16.VIII.2003, 22 ex., VT; Řemešín (6046), 21.VIII.2004, 4 ex., *Bos*, VT.

B. b.: Žiželice (5647) nr. Žatec, 11.VI.1997, 5 ex., *Bos*, KY (KY det.); Most env., vrch Zlatník (5448), 15.VI.1999, M. Bočan lgt., 1 ex. in coll. MZ; České středohoří, Želenice (5448), 10.VIII.2003, 6 ex., *Ovis*, DJ, JC, KD, RF; České středohoří, Svinčice (5448) nr. Lužice, 14.VIII.2003, stovky ex., *Bos*, PK, ZT; 21.IX.2003, cca 30 ex., PK, RS, VS; České středohoří, Lužice (5548), 21.IX.2003, 4 ex., *Bos*, RS, VS; České středohoří, Odolický vrch (5548) nr. Odolice, 3.VIII.2003, více ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; 10.VIII.2003, cca 150 ex., *Bos*, DJ, JC, KD, RF; České středohoří, Odolice (5548), 19.VI.2004, více ex., 7.VIII.2004, 4 ex., 28.VI.2006, 1 ex., MR; České středohoří, Milá env., Písečný vrch (5548), 25.VI.2002, 1 ex., *Ovis*, RS; České středohoří, vrch Raná (5548), 2.VII.1979, stovky ex., *Bos*, ZT; VII.2002, 2 ex., *Ovis*, PK (PK det.); České středohoří, Mnichov (5548) nr. Libčeves, 23.VIII.2006 a 20. VII.2007, 2 a 1 ex., PM; 26.VIII.2006, 13 ex., PV; 15.VIII.2007, 4 ex., L. Blažej lgt., coll. JO (JO det.); České středohoří, Libčeves env. (5549), 18.VIII.2001, 3 ex., *Bos*, DJ, LL, RS.

B. c.: Rakovník – Bulovna (5948), 27.V.1982, M. Houdek lgt., 2 ex. in coll. DJ; Lísky (5749), VII.2002, 1 ex., PK (PK det.); Plchov (5749) nr. Slaný, 21.IX.2003, 3 ex., *Bos*, PK, RS; Broumy

(6049), 360-420 m n.m., 27.VI.2002, PL lgt., 1 ex. in coll. MZ; Kublov (6049) nr. Broumy, 12.VI.1999, 2 ex., KH; 2.XII.2006, torzo 1 ex., MR; Oseč (6249) nr. Obecnice, 25.VII.2008, desítky ex., SU; Chrást (6449) nr. Tochovice, 17.VII.2008, desítky ex., SU; Chramosty (6351) nr. Dublovice, 21.VI.2003, 1 ex., AT; Přední Chlum (6351), 19.VI.2008, 9 ex., *Ovis*, *Bos*, JV & SU lgt., coll. SU; Klenovice (6451) nr. Milešov, 10.VII.2008, desítky ex., SU; Teletín (6152), 28.VIII.2004, 5 ex., MR; Sejcká Lhota (6252) nr. Chotilsko, 18.VII.2008, desítky ex., SU; Krakovany (5958) nr. Týnec nad Labem, 10., 12., 17. a 18.VI. a 2., 22. a 25.VIII.2003, 2, 9, 4, 2, 3, 10 a 2 ex., *Bos*, LM (2 ex. in coll. DJ).
B. m.: Kunžak (6857), 20.XI.2003, 1 ex., PH lgt., coll. DJ.
B. or.: Lipnice nad Sázavou, Zelenovna (6358), 580 m n.m., 30.IX.2007, 1 ex., *Bos*, JX.
M. b.: Hvozdečko (6367) nr. Bouzov, 25.VI.2005, 4 ex., *Bos*, FS, VZ; Buk (6470) nr. Prosenice, 31.VIII., 4. a 21.IX. a 5.X.2002, 3, 4, 6 a 3 ex., *Bos*, VL (1 ex. in coll. DJ); Staměřice (6471) nr. Velký Újezd, 25.VIII.2002, 1 ex., *Bos*, KD; Valašská Senice (6774), 16.VIII.1995, 2 ex., *Bos*, ST.
M. m.: Černín (7062), 1., 7. a 14.VIII.2008, 11, 52 a 64 ex., *Bos*, KS; Havraníky (7162), 13.VIII., 13.IX. a 9.X.2007, 1, 20 a 1 ex., SP (KR det.); Dolní Loučky (6664), 25.VIII.2001, 171 ex., *Bos*, RS (1 ex. in coll. MZ); 9.VII.2002, 1 ex., RS; Horní Loučky (6664), 5.X.2001, 7 ex., *Bos*, RS (1 ex. in coll. MZ); Lažánky (6764) nr. Veverská Bítýška, 27.IX.2003, 2 ex., *Bos*, RS (1 ex. in coll. MZ); Brno – Soběšice (6765), 31.VIII.2005, 3 ex., *Equus*, RS (1 ex. in coll. MZ); Brno – Ořešín (6765), 1.VIII.2006 a 16.VII.2007, 32 a 14 ex., *Bos*, RS; Žabčice (6965), 10.VIII.2002, 8 ex., *Bos*, DJ, VV, ZY; 25.VIII.2002, 8 ex., DJ, RS; 1.IX.2002, 1 ex., JC; Bulhary – obora (7166), 10.VIII.2002, 1 ex., *Dama*, DJ; 25.VIII.2002, 1 ex., *Dama*, RS; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 3.X.2001, 3 ex., *Equus*, SL; 5.VIII.2003, 1 ex., *Equus*, JC; 3.X.2003, 1 ex., *Equus*, DJ; 12.VIII.2005, 1 ex., JC; 28.VII.2007, 1 ex., MR; Konice (6467) nr. Přemyslovice, 10.XI.2004, 1 ex., PH; Chřiby, Kostelany (6770), 25.VIII.2002, 20 ex., *Equus*, DC; Malá Vrbka (7170), 1.IX.2003, více než 1000 ex., *Bos*, JH; Horní Němčí (7071), 4.VI.2000, R. Láska lgt., 7 ex. in coll. HC; Bílé Karpaty, Suchovské Mlýny (7171), 6.IX.2005, 8 ex., *Bos*, LO (2 ex. in coll. DJ); Slavkov pod Hostýnem (6672), 26.VIII.2003, 1 ex., *Bos*, LO; 30.IX.2003, 6 ex., LO, VL; Pozlovice (6872) nr. Luhačovice, 15.VII.1975, více ex., *Bos*, IJ observ. (bez dokladu); Řetechov (6872) nr. Luhačovice, 5.X.2008, cca 10 ex., PJ; Březůvky (6872), 26.VII.2004, více ex., IT; Vizovice (6773), 14.IX.2005, 10 ex., *Bos*, LO.
S. occ.: Veľké Leváre env. (74-7568), 165 m n.m., 2.VI.2002, 10 ex., *Bos*, *Equus*, DJ, JC; 20.IX.2002 a 29.VIII.2003, 5 a 3 ex., JC; Malacky env. (7568), X.2000, 2 ex., KN; 16.IX.2002, 1 ex., ML; Stupava – Mást (7768), cca 170 m n.m., 30.IX.2002, 2 ex., *Bos*, JH; 3.X.2003, 1 ex., LO; Biele Karpaty, Vršatec (6974), 1.VIII.1978, L. Zelný lgt., 1 ex. in coll. SNM (IR det.); Podhradie (7374) nr. Topoľčiansky hrad, 20.VII.1976, IR lgt., 3 ex. in coll. SNM; (IR det.); Štúrovo (81-8278), 3.VI.1996, 1 ex., JX.
S. c.: Krupina env. (7680), 26.VIII.1999, 12 ex., MK (MK det.); Babiná (7580), 20.IX.2003, 2 ex., OS; Sopotnická dolina (7182) nr. Brusno, 23.VII.1978, IR lgt., 2 ex. in coll. SNM (IR det.); vrch Mních (7482) nr. Korytárky, 48°32'34"N, 19°28'35"E, cca 500 m n.m., 13.VIII.2003, více ex., *Bos*, DK (DK det.); Rumince (7687), 23.VIII.2003, více ex., *Bos*, DJ, JZ.
S. or.: Kučín (7196) nr. Kladzany, VIII.2008, desítky ex., MH; Ladmovce (7596), 6.IX.2008, cca 20 ex., MH; Žabany (7297) nr. Michalovce, 28.VIII.2006, 3 ex., HO; Michalovce – Meďov (7297), 1.-10.IX.2006, 6 ex., HO; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 26.VIII.2000 a 7.X.2001, 4 a 3 ex., *Bos*, DJ; 5.IX.2002, cca 500 ex., DJ, PJ; 10.-11.IX.2002, cca 300 ex., RS; 7.VI.2003, více ex., DJ, JC, KD; 4.IX.2005, více ex., DJ, JC, KD.

Kromě doplňujících údajů z již známých lokalit uvádíme nálezy dokládající další šíření druhu na sledovaném území. Shrnutí do té doby známých údajů uvádí Týr (1999), další nálezy viz Juřena et al. (2000) a Majzlan et al (2005). Maximum výskytu je v srpnu. V.-X. Rozšíření viz obr. 18.

****Aphodius* (*Labarrus*) *lividus*** (Olivier, 1789)
B. or.: Litomyšl (6163), bez data, 1 ex., A. Šauer lgt., coll. VT [pozn. Antonín Šauer žil v létech 1884-1956, téměř po celou dobu v Litomyšli].
M. m.: Terezín (7067) nr. Čejč, 11.VIII.2008, 1 ex., na světlo, společně se 2 ex. *Aphodius sordidus* (Fabricius, 1775), HC; Hodonín – Pánov (7168), 17.V.1997, 1 ex., *Oryctolagus*, společně s *A. quadriguttatus*, *A. paracoenosus* a *A. sordidus* (viz příslušné faunistické údaje u těchto druhů), SL.
S. c.: Gemerský Jablonec (77-7885), 13.V.1996, 1 ex., SL; Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 6.X.2001, 2 ex., *Bos*, AS; 18.V.2002, 60 ex., DJ, JC, LL; 4.IX.2002, cca 60 ex., DJ, PJ; 6.-8.VI.2003, cca 300 ex., DJ, JC, KD; 16.-18.VI.2003, cca 200 ex., DJ & KT; 29.VIII.2003, cca 200 ex., DJ, LO.
S. or.: Strážne (7697), cca 100 m n.m., 6.V.2001, 4 ex., loňský *Bos*, RS; 7.IX.2001, více ex., PK (2 ex. in coll. MZ); 7.X.2001, 60 ex., *Bos*, DJ, FS, JC; 12.X.2001, cca 130 ex., KC, PK, RS, VS; 28.IV.2002, cca 70 ex. vyhrabáno z ústí nor *Spermophilus citellus* v písčitém podkladu, společně s *Aphodius distinctus* (O. F. Müller, 1776), *A. varians*, *A. granarius* (Linnaeus, 1767), *Rhyssemus germanus*, *Pleurophorus caesus* a *P. pannonicus*, pouze 1 ex. pod trusem *Bos*, DJ, JH, PJ; 19.V.2002, 123 ex., *Bos*, pouze 1 uhynulý ex. vyhrabán z nory *Spermophilus citellus*, DJ, JC, LL; 5.IX.2002, více než 1000 ex., *Bos*, DJ, PJ; 10.-11.IX.2002, cca 500 ex., *Bos*, RS; 3.V.2003, 1 ex., *Bos*, DJ; 7.VI.2003, více než 1000 ex., DJ, JC, KD; 7.-8. VIII.2003, více než 1000 ex., JC; 10.VIII.2003, cca 15 ex., IB; 24.VIII.2003, stovky ex., DJ, JZ; 10.X.2003, cca 60 ex., JP, KH, PK, RS; 4.IX.2005, cca 100 ex., DJ, JC, KD; 6.IX.2005, cca 10 ex., RS; 6.X.2005, 22 ex., JP, MB; 24.IX.2006, cca 60 ex., DJ, JH; 29.IV.2007, cca 300 ex., *Bos*, DJ, FS; 26. a 29.VIII.2007, cca po 200 ex., DJ, IM, VV; 31.VIII.2007, cca 50 ex., RS; 31.VIII.2008, cca 60 ex., DJ, JC, MH, PJ.

Nový druh pro území Moravy. Je znám ze všech zemí střední Evropy (např. Horion 1956, Allenspach 1970, Bunalski & Szwałko 1989, Král 1993, Ádám 1994, Král & Rejsek 1997). Uvedený nález z Litomyšle představuje druhý publikovaný údaj z Čech (viz Král & Rejsek 1997). Ze Slovenska uvádíme nové nálezy z již známých lokalit doplňující předchozí publikované údaje (Juřena et al. 2000). Za vysoce pozoruhodný lze označit masový výskyt u Strážneho, kde byl druh v posledních několika létech pravidelně sbírán. Kromě lokalit Gemerské Dechtáre a Strážne nám není známo jiné místo na území Slovenska s pravidelným výskytem tohoto na většině sledovaného území velmi vzácného druhu. Dosud publikované nálezy: Roubal (1936) (opakuje Tesař 1957), Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Král & Rejsek 1997, Týr (1997), Juřena et al. (2000); Král (2005) považuje tento druh na území České republiky za vymizelý. Maximum výskytu v červenci a srpnu. (IV.) V.-X. Rozšíření viz obr. 19.

Aphodius* (*Liothorax*) *kraatzi Harold, 1868
S. occ.: Moravany nad Váhom (7473), bez data, 1 ex., Dr. K. Pfleger lgt., coll. VT [pozn. RNDr. Karel Pfleger žil v létech 1900-1951]; Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 8.VII.2001, 18.VI. a 7.-9.VII.2002 a 23.VI.2003, 2, 1, 5 a 3 ex., na světlo, VV (3 ex. in coll. DJ); Jurský Chlm

(81-8277), 6.VII.2002, 1 ex., JP; Obid (8277), cca 110 m n.m., 16.-17.VII.2004, cca 20 ex., na světlo, JH (4 ex. in coll. DJ); 20.-26.VII.2006, 43 ex., na světlo, společně se 2 ex. *Aphodius* (*L.*) *plagiatus* (viz níže), VV (2 ex. in coll. DJ) 27.VII.2006, 12 ex., na světlo, společně se 7 ex. *Aphodius varians* a 2 ex. *Pleurophorus caesus*, JH; 29.VII.2006, 17 ex., na světlo, společně s 1 ex. *Ochodaeus* sp., 2 ex. *Aphodius varians* a 12 ex. *Pleurophorus caesus*, JH.

Ve střední Evropě (kromě Maďarska, kde je druh místy velmi hojný) vzácný fytosaprofágní (viz např. Endrődi 1956), fakultativně koprofágní (viz např. Král & Malý 1993) druh, který na jihozápadním Slovensku dosahuje severozápadní hranice dosud známého areálu rozšíření. Nejdále na západ zasahuje do okolí Neziderského jezera (Horion 1958), odkud je nám znám zajímavý recentní nález: Niederösterreich, Prellenkirchen (cca 10 km jihozápadně od Bratislavy), 17.VII.1996, 2 ex., LM (1 ex. in coll. DJ). Ze Slovenska byl poprvé hlášen Tesařem (1951, opakuje 1955) z Kamenice nad Hronom, později jej Tesař (1957) uvádí též z Komárna. Další nálezy z 50. let minulého století z okolí Štúrova zmiňuje Havelka (1964) (opakuje Tesař 1972). Od té doby nebyl z území Slovenska publikován žádný další nález. Nález z Moravan nad Váhom představuje nejsevernější bod výskytu ve střední Evropě. Maximum výskytu je pravděpodobně v červenci. V.-VIII. Rozšíření viz obr. 20.

Aphodius* (*Liothorax*) *niger (Illiger, 1798)

B. occ.: Česká Kubice (6643), 8.V.1986, E. Janata lgt., 7 ex. in coll. DO; Maňovice nr. Nepomuk, Maňovický rybník, (6547), 5.IX.2003, 1 ex., ZD.

B. c.: Kladno – Bouchalka (5850), 24.V.1958, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Praha – Radotín (6052), 20.VI.1943, Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

B. m.: České Budějovice – Čtyři Dvory (7052), 26.IV.1997, 1 ex., KR (KR det.); České Budějovice – Vrbenské rybníky (7052), 14.V.2006, 1 ex., KR (KR det.); Horusice (6854) nr. Veselí nad Lužnicí, 10.V.2001, KR lgt., 1 ex. in coll. JMZ (KR det.); Horusice nr. Veselí nad Lužnicí env., NPR Ruda u Horusic (6854), V.2005, 1 ex., KR (KR det.).

B. or.: Sedmihorky (5457) nr. Karlovice, 4.V.2008, 89 ex. (odchyceno cca za 20 minut), v letu nad suchou (dříve podmáčenou) loukou cca 100 m od podmáčené louky, na stéblech travin a na pískem posypané půdě mezi drny trávy, PJ; Nový Hradec Králové – PP Na Plachtě (5860), cca 235 m n.m., 12.V.2007, 1 ex., JI; Nový Hradec Králové – PP Na Plachtě, areál TJ Jezdec (5861), 10.IV.1999, 6 ex., MK (MK det.); Hradec Králové (5861), 4.VI.1983, 1 ex., JJ; Litomyšl (6163), bez data [pravděpodobně 40. léta 20. stol.], 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Žamberk (5964), 1.V.1966, 1 ex., RJ (RJ det.).

M. b.: Moravičany (6267), 23.VI.1980, 1 ex., okraj malého močálu uprostřed pole; LK lgt., coll. DJ; Chomoutov (6369) nr. Horka nad Moravou, 7.IV.1947, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH; Olomouc – Černovír (6369), 17.IV.1941, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH.

M. m.: Únanov env. (7162), 7.V.2006, 2 ex., pod silně zapáchajícími těly drobných uhynulých ryb na dně vypuštěného rybníka, společně se 3 ex. *Aphodius granarius*, VT; Šakvice (7166), 11.V.1985, IJ lgt., 1 ex. in coll. KH; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 4.IV.2005, 1 ex., RF lgt., coll. DJ; 15.V.2005, více ex., TR (po 2 ex. in coll. DK a MZ); 16.IV.2006, cca 20 ex., RF (2 ex. in coll. VT); 19., 21. a 22.IV.2007, 6, 16 a 6 ex., pod starou suchou polehlou trávou mezi drny čerstvé zelené trávy na rozhraní suchého a vlhkého prostředí na podmáčené louce, JC; 27.IV.2007, 18 ex., za stejných okolností jako u předchozích nálezů J. Chybíka, DJ; 4.V.2007, 32 ex. vyhrabáno z hloubky cca 3 cm na rozhraní vyschlého a vlhkého bahna na téže vysychající podmáčené louce jako u předchozích nálezů J. Chybíka a D. Jurřeny, RS;

10.IV.2008, 9 ex., v letu, DJ, KD; 13.IV.2008, 74 ex. vyhrabáno z podmáčené půdy mezi drny travin na okraji malého močálu, JC; 15.IV.2008, 88 ex., pod starou polehlou promáčenou trávou mezi drny čerstvé trávy na okraji malého močálu, DJ; 20.IV.2008, 49 ex., za podobných okolností jako u předchozího nálezu, PJ, VL, cca 130 ex., v letu, IM; 27.IV.2008, 41 ex., FS, VZ; 5.V.2008, 5 ex., JP; 17.V.2008, cca 30 ex. vyšlapáno z bahna na podmáčeném místě louky, OG; 18.V.2008, 28 ex. vyšlapáno z bahna na podmáčeném místě louky, VV.
S. occ.: Kamenica nad Hronom (8178), 23.V.1994, 1 ex., ve staré trávě, KY (K. Chobot det.); Plášťovce (7879), 3.IV.1998, 1 ex., JJ.
S. c.: Štiavnické vrchy, Sebechleby (7779), 21.IV.1991, I. Těťál lgt., 4 ex. in coll. DO.
S. or.: Slovenský kras, Rožňava (7389), 25.V.1986, Kuboň lgt., 1 ex. in coll. SZ; Veľký Kamenec (7696), 1.V.2001, 1 ex. lezoucí po západu slunce na písečném přesypu poblíž malého močálu, společně a více ex. *A. varians*, KD lgt., coll. DJ; Chlmec (7197) nr. Humenné, 2.VIII.2001, 1 ex., VT; Boľ (7597), 21.XI.1992, 5 ex., náplav řeky Latorice, RK, VV (1 ex. in coll. DJ); Malý Horeš env. (75-7697), 10.V.2003, více než 100 ex., podmáčená půda v bezprostřední blízkosti vahadlové napáječky na pastvině stepního charakteru, společně s *Aphodius* (*L.*) *plagiatus* (viz níže), JN, JP, LU, MI, VT (2 ex. in coll. RS, po 1 ex. in coll. DJ a JC); Strážne (7697), cca 100 m n.m., 3.V.2003, 3 ex. vyšlapány z bahna na okraji malého močálu společně s několika ex. *Aphodius varians*, PJ (1 ex. in coll. DJ); Nová Sedlica (6901), 5.-15.VI.1972, 4 ex., R. Rous lgt., coll. MK.

Vzácný fytosaprofágní druh bahnitých biotopů (bažiny, břehy rybníků, podmáčené louky apod.), pravděpodobně značně citlivý na čistotu životního prostředí. Recentní výskyt je znám ze zachovalých lokalit roztroušených po celém území bývalého Československa (Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Týr 1997, Kollár 1998, Juřena et al. 2000, Majzlan et al. 2005), starší údaje viz např. Tesař (1957), Horion (1958) a Niedl (1967). Největší výskyt je v dubnu a v první dekádě května. (X.-XI.) III.-VIII. Rozšíření viz obr. 21.

Aphodius* (*Liothorax*) *plagiatus (Linnaeus, 1767)
B. or.: Rokytnice v Orlických horách (5864), 28.VIII.1996, 1 ex., prosev tlejících rostlinných zbytků a kompostu u chaty, MK;
S. occ.: Kamenín (8177), 3.VI.1983, 1 ex., KO lgt., coll. DJ; Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 18.V.2002, 1 ex., na světlo, VV; 20.VII.2006, VV lgt., 1 ex. in coll. JK; Obid (8277), cca 110 m n. m., 26.VII.2006, 2 ex., na světlo, společně s více ex. *Aphodius* (*L.*) *kraatzi* (viz výše), VV.
S. c.: Banská Bystrica (72-7380), bez data, Roubal lgt., 1 ex. in coll. VT; Kleňany (7880), 1.VI.1990, Hergovits lgt., 1 ex. in coll. DJ.
S. or.: Ladmovce (7596), 25.-26.V.1982, J. Soustružník lgt., 1 ex. in coll. VT; Boľ env. (7597), 5.III.1989, v náplavu řeky Latorice společně s více ex. *A.* (*L.*) *niger* (viz Juřena et al. 2000), IJ lgt., 2 ex. in coll. KH; Malý Horeš env. (75-7697), 10.V.2003, 1 ex., podmáčená půda v bezprostřední blízkosti vahadlové napáječky na stepi, společně s více ex. *A. niger* (viz výše), JP.

Druh s podobnými ekologickými nároky jako předešlý. Zajímavé bionomické poznámky uvádějí Horion (1958), Allenspach (1970), Bunalski (1998) a Rössner (1999, 2001). V minulosti byl citován z řady lokalit na celém sledovaném území (Roubal 1936, Tesař 1957), ovšem např. již Havelka (1964) uvádí pouze jediný nález ze Slovenska (Komárno, III.1947), který se mu podařilo zaznamenat. Uvedený exemplář z Rokytnice v Orlických horách představuje jediný publikovaný doklad recentního výskytu v českých zemích. Po roce 1957 byly ze sledovaného území publikovány jen dva nálezy z jižního Slovenska (Král & Vitner 1993a, Juřena et al. 2000). III.-VIII. Rozšíření viz obr. 22.

Aphodius* (*Trichonotulus*) *scrofa (Fabricius, 1787)
B. b.: Trmice (5349-50), IV.1952, 1 ex., J. Strejček lgt., coll. MUL; Ústí nad Labem (5350), bez data, J. Strejček lgt., 5 ex. in coll. MUL; Roudnice nad Labem (5551), bez data, Roubal lgt., 2 ex. in coll. ZMP.
B. c.: Slaný (5750), 29.V.2001 a 5.IV.2002, 1 a 2 ex., *Ovis*, PK; Praha – Troja, ZOO Praha (5852), 19.V.1995, 7 ex., 13.VI.1996, 3 ex., 19.V.1997, 8 ex., 18.VI.1997, 6 ex., 11.VII.1997, 4 ex., vše *Tragelaphus*, M. Drdová lgt. et det., DK revid., coll. NMP [údaje z diplomové práce Drdové (1998)]; Kolín – Zibohlavy, letiště (59-6057), 20.IV.2008, 9 ex., v norách *Spermophilus citellus*, PM, PV (2 ex. in coll. VT).
M. m.: Znojmo (7162), 6.V.1930, 1 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.).
S. occ.: Bratislava – Vlčie hrdlo (7868), 27.IV.1981, OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.).
S. c.: Šurice (7785), 15.V.1996, 1 ex., SL; Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 18.V.2002, 24 ex., *Bos*, DJ, JC, LL; 6.VI.2003, 2 ex., DJ; 8.VI.2003, 5 ex., DJ, JC; 16. a 18. VI.2003, 1 a 2 ex., DJ & KT; 4.VI.2005, 15 ex., JC; Rumince (7687), 8.VI.1991, 1 ex., JK.
S. or.: Slovenský kras, Rozložná (7388), cca 300-330 m n.m., 20.V.2002, 32 ex., *Ovis*, DJ, JC, LL; 2.V.2003, cca 60 ex., DJ, PJ, PK; 9.VI.2006, 7 ex., *Bos*, JC; Slovenský kras, Pašková (7488), 19.V.1999, 1 ex., JJ; Slovenský kras, Turňa nad Bodvou (73-7491), 23.VI.1998, 3 ex., JJ; Somotor (75-7696), 9.VI.1960, 2 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Borša (7696), VII.1934, Roubal lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 7.VI.2003, 7 ex., *Bos*, DJ, JC; 29.IV.2007, 17 ex., *Bos*, DJ, FS; 26.V.2007, 9 ex., *Bos*, DJ, JH; Leles env., břeh řeky Latorice (7598), 6.VI.1960, 8 ex., *Bos*, M. Honců lgt., coll. MCL.

Z území Čech a Moravy byl zaznamenán výskyt tohoto vzácného druhu po roce 1957 dosud jen na pěti lokalitách (Král & Souček 1982, Juřena et al. 2000). Z období let 1949-1968 jej uvádí Kačer (1969) z okolí Mostu. Recentní údaje ze Slovenska uvádějí Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Týr (1997), Juřena et al. (2000) a Majzlan (2007). Maximum výskytu je koncem dubna a v květnu. (III.) IV.-VII. Rozšíření viz obr. 23.

Aphodius* (*Euorodalus*) *coenosus (Panzer, 1798)
B. occ.: Žihle – Ostrovec (5946), 10.VII.2000, 2 ex., *Capreolus*, VT; 19.IX.2004, 1 ex., *Capreolus*, VT; Plzeň (6246), IV.1940, J. Suchý lgt., 3 ex. in coll. DO.
B. b.: NP České Švýcarsko, Pravčická brána env. (5151), 9.V.2008, 6 ex., VT; Trávčice (5451), 13.V.1978, V. Vysoký lgt., 1 ex. in coll. MCL; Šváby env., obora Voříšek (5353c), 27.III.2007, 2 ex., JO (JO det.); Doksy (5453-54), 18.IV.1990, L. Dupač lgt., 1 ex. in coll. PK (RC det.); Mimoň (5354), bez data, K. Mikvas lgt., 3 ex. in coll. MCL; vrch Bezděz (5454) nr. Doksy, 5.VII.1992, L. Dupač lgt., 1 ex. in coll. PK (RC det.); Vrchbělá (5454) nr. Bělá pod Bezdězem, 15.IV.2000, 1 ex., RI; 17.IV.2005, 63 ex., JP, MP; Břehyně (5454) nr. Doksy, 11.V.1975, Bouma lgt., 1 ex. in coll. MCL.
B. c.: Lány – obora (5949), 2.IV.2000, 3 ex., *Dama*, RB (RC det.); Čelákovice (5854), VII.1958, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MCL; Byšičky (5854) nr. Čelákovice, 18.IV.2004, 1 ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ; vrch Baba (5555) nr. Kosmonosy, IX.1956, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL; Milovice (5755) nr. Lysá nad Labem, VI.2006, 1 ex., MR (DK det.); 9.IV.2008, 2 ex., J. Král lgt., coll. JO (JO det.); Choťovice env., Žehuňská obora (5857-58), 22.IV.1989, cca 15 ex., JJ; Ohaře (5957), 18.VI.1972, 2 ex., *Equus*, LM; Týnec nad Labem (5958), 4.IV.1971, 1 ex., *Equus*, 11.IV.1971, 2 ex., *Equus*, 18.IV.1971, 2 ex., *Capreolus*, 16.V.1971, 2 ex., *Equus*, 21.V.2000, 1 ex., *Equus*, vše LM; Božec (5958) nr. Krakovany, 14. a 15.IV.2004, 1 a 18 ex., *Equus*, LM.

B. m.: Hluboká nad Vltavou (6952), 24.IV.1989, M. Valenta lgt., 2 ex. in coll. DO, 1 ex. in coll. VB; 12.V.1989, M. Valenta lgt., 1 ex. in coll. VB; 30.V.1995, Z. Kletečka lgt., 1 ex. in coll. AB; Senotín (6956), 11.VI.1997, 1 ex., KR.
B. or.: Selmice (5958) nr. Kladruby nad Labem, 14.IV.2004, 1 ex., *Equus*, LM; Kladruby nad Labem env. (5958), cca 210 m n.m., 2.IV.1971, 1 ex., 25.IX.1971, 1 ex., 1.VI.1972, 1 ex., 9.VII.1974, 1 ex., 29.IX.1976, 2 ex., 13.IV.1980, 1 ex., 27.III.1989, 1 ex., 16.IV.1994, 4 ex., 26.IV.1994, 41 ex., 22.X.1994, 1 ex., 31.III.1998, 1 ex., vše *Equus*, LM; 30.III.1989, 10 ex., *Ovis*, společně s více ex. *Aphodius* (*Agrilinus*) *ater* (De Geer, 1774), JT; 22.IV.1989, cca 20 ex., JJ; 31.III.1994, 12 ex., *Ovis*, společně s více ex. *A. ater*, DJ; 10.IV.2001, 2 ex., *Equus*, SN (SN det.); 17.IV.2004, cca 80 ex., *Equus*, DJ, LM, LO; 20.VII.2005, 2 ex., MP; Pravy (5859), 13.V.2000, 2 ex., MB; 24.IV.2004, 23 ex., JP; Semín env. (5959), cca 210 m n. m., 26.VII.1999, 15.IV., 1. a 13.V., 10. a 24.VI., 10. a 25.VII. a 1.VIII.2000, 2, 3, 2, 3, 16, 14, 5, 5 a 1 ex., *Equus*, MB (1 ex. in coll. RC); 7.IV.-9.VI.2001, 74 ex., *Equus*, *Capreolus*, MB; 30.III.-27.IV.2002, 12 ex., MB; 17.IV.2004, 3 ex., *Equus*, LO.
M. m.: Lednice (71-7266), 9.V.1991, 1 ex., MP; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 24.VI.1995, 2 ex., *Equus*, JB; 23.VI.1996 a 10.V.1997, 1 a 2 ex., JC (1 ex. in coll. DJ); 17.V.1997, 2 ex., VZ; 4.V.1998, 1 ex., KM (DK det.); 8.V.2006, 1 ex., JC; Valtice (7266), 23.VI.2004, 13 ex., *Equus*, JC (1 ex. in coll. DJ); 18.VI.2005, 1 ex. uhynulý v lapači na hospodářsky škodlivý hmyz v dubině, RS; 17.VI.2006, 5 ex., JC; Čejč env. (7067), 9.V.2008, 6 ex., MB; Rúdník (7069) nr. Ratíškovice, 194 m n.m., 1.IV.2002, 6 ex., *Equus*, *Ovis*, DJ; 7.V.2003, 2 ex., PJ; 3.V.2006, 2 ex., *Ovis*, LO lgt., coll. DJ; Bzenec env. (7069), cca 180-200 m n.m., 20.VI.1992, 1 ex., AB; 30.V.1998 a 29.IV.2001, 4 a více ex., *Equus*, VZ (3 ex. in coll. DJ); Bzenec – Přívoz (7069), 26.V.1991, L. Čížek lgt., 1 ex. in coll. VK; 30.IV.2001, 8 ex., *Homo*, RS; 20.IV.2003, 3 ex., *Capreolus*, VL; 18.VI.2003, 1 ex., SZ; 26.VI.2004, 1 ex., JC; Rohatec (7169), cca 180-200 m n.m., 18.IV.1976 a 3.V.1980, 2 a 1 ex., JS; 24.IV.1993, 2 ex., *Capreolus*, VZ.
S. occ.: Gajary (7567), VI.2003, 4 ex., KN (po 1 ex. in coll. DJ a SL); XI.2003, 1 ex., KN lgt., coll. DJ; Malacky env. (7568), IX.2002, 1 ex., KN lgt., coll. DJ; 8.VII.2004, 4 ex., SZ (1 ex. in coll. DJ); 13.IV.2005, 2 ex., PH; 3.V.2008, 1 ex., JK; Malacky – Široké (7568), 2.VI.2003. OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); 16.VI.2003, Malaiseho past, OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Veľké Leváre env. (74-7568), 165 m n.m., 30.III.2002, 3 ex., *Ovis*, JC; 2.VI.2002, 7 ex., *Bos*, společně se 3 ex. *A. paracoenosus*, DJ, JC; Bratislava – Vlčie hrdlo (7868), 6.VII.1980, OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Plavecké Podhradie (7569), 5.V.1997, 6 ex., *Ovis*, PJ (1 ex. in coll. DJ); 10.IV.1999, více ex., LL, PJ (3 ex. in coll. DJ); 25.IV.2002, cca 20 ex., *Capreolus*, DJ, PJ (pozn.: výskyt *A. paracoenosus* na této lokalitě nezjištěn).
S. or.: Kečovo (7588), 7.V.1978, 3 ex., IR (IR det.); 18.V.1980, S. Kalúz lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Slovenský kras, Zádiel (7390-91), 26.V.1980, OM lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); 10.-11.VII.1984, 1 ex., LO.

Druh se vyskytuje roztroušeně a nehojně v Čechách (nejvíce nálezů je z Polabí), na Moravě a Slovensku je znám vzácně jen z několika málo lokalit (pravidelně je sbírán v okolí Bzence a Rohatce a v širokém okolí Malacek). Lokality Kečovo a Zádiel představují třetí a čtvrté známé místo výskytu na území bývalého Východoslovenského kraje – předchozí dva nálezy viz Král & Vitner (1993a); dokladový materiál z bývalého Stredoslovenského kraje jsme dosud neviděli. Publikované recentní nálezy: Mencl (1974, 1975), Poláček (1977), Schön et al. (1978), Vysoký (1982), Král & Vitner (1993a, 1996a), Vitner & Král (1993), Chobot (1997), Týr (1997), Vonička (1997). Maximum výskytu v květnu a červnu. III.-VIII. (IX.-XI.). Rozšíření viz obr. 24.

**Aphodius* (*Euorodalus*) *paracoenosus* Balthasar et Hrubant, 1960

B. or.: Skuhrov (6064-65) nr. Česká Třebová, VI.2006, 1 ex., *Equus*, společně s 1 ex. *Aphodius pusillus* (Herbst, 1789), PH lgt., coll. DJ.

M. m.: Podmolí env., Cerová lesostep (7161), 1.VI.2007, 1 ex., SP (KR det.); Mašovice – Mašovická střelnice (7161), 11.V.2007, 2 ex., KR (KR det.); Podmolí – U milíře (7161), 26.IX.2005, 1 ex., KR (KR det.); Znojmo – Hradiště (7162), 30.V.1990, 1 ex., J. Kobylák lgt., coll. JMZ (DK det.); Havraníky – vřesoviště (7162), 24.V.1999, 28 ex., RT lgt., po 14 ex. in coll. SP a JMZ (KR resp. DK det.); 10.V.2003, 1 ex., KR (KR det.) Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 27.VI.2002, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 12.V.2004, SK lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); Moravský Krumlov env., Rakšické louky – V část (6963), 6.VI.2007, 3 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Chudčice – obora (6764), 25.VII.1999, 2 ex., *Ovis musimon*, RS; 7.VIII.2005, 1 ex., *Dama*, RS; Moravský Krumlov env. (6964), 28.VI.2001, 2 ex., SL; Moravský Krumlov – obora (6964), 13.VI.1999, 8 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Vedrovice – obora (6964), 24.VI.2003, 4 ex., ML; 3.VIII.2003, 2 ex., *Dama*, DJ; 8.V.2004, více ex., DJ, ON; Brno (67-6865), 3.V.1973, K. Macháček lgt., 1 ex. in coll. VK; Želešice (6865), 5.V.1996, 3 ex., JC; Rebešovice (6865) nr. Rajhrad, 21.IV.2004, 1 ex., *Capreolus*, RS; Vranovice (7065), 24.VII.1996, 2 ex., *Capra*, JC; Pouzdřany – step (7065), 13.V.2001, 2 ex., SL; 6.VII.2002, 2 ex., *Ovis*, DJ; 7.V.2006, 3 ex., *Ovis*, JX; Bulhary (7166), 8.-9.V.1998, 8 ex., MZ; Bulhary – obora (7166), 3.-7.V.2000, více ex., DB (1 ex. in coll. MZ); 16.IV.2001, 5 ex., SD; 14.VII.2001, 7 ex., *Cervus*, *Dama*, RS; 3.IV.2002, více ex., *Dama*, IJ; 20.IV.2002, cca 10 ex., DJ, IJ, PJ; 21.IV.2002, cca 10 ex., JC, RS; 2.V.2002, cca 20 ex., DJ, JZ; 8.V.2002, 3 ex., DJ; 11.V.2002, cca 30 ex., DJ, IM, KZ; 10.VII.2002, 20 ex., RS; 21.VII.2002, cca 10 ex., DJ, VV; 4.V.2003, cca 15 ex., DV, JH, RS; 7.VI.2003, více ex., KU (part. in coll. LO); 10.VII.2005, 16 ex., PK; 3.V.2006, 1 ex., HC; 1.V.2007, 12 ex., MB; 11.V. a 20.VI.2008, 1 a 7 ex., JO; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 23.V.1996, 3 ex., *Equus*, JB; 23.VI.1996 a 10. V.1997, 1 a 3 ex., JC; 17.V.1997, 2 ex., VZ; 9.VI.1998, 1 ex., KM (DK det.); 10.V.2003, více ex., ZB (1 ex. in coll. MZ); 29.IV.2007, 1 ex., JX, Valtice – Boří les (7266), 30.VI.1991, 2 ex., VD; Čejč (7067), 9.V.1990, 2 ex., SN (SN det.); 14.V.1997, 3 ex., JZ; 8.V.2002, 1 ex., MB; Čejkovice – Ochozy (7067), 7.V.2001, 1 ex., MP; Ladná (7167), 13.V.2005, 1 ex., pravděpodobně *Cervus*, SZ; 27.VI.2006, 1 ex., MB; Břeclav (7267), 6.VII.1999 a 4.V.2004, 1 a 4 ex., *Ovis*, MB; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 8.VI.1996, 2 ex., *Cervus*, DJ; Hodonín – Pánov (7168), 17.V.1997, 1 ex., *Oryctolagus*, společně s *A. quadriguttatus*, *A. sordidus* a *A. lividus* (viz příslušné faunistické údaje u těchto druhů), SL; Chřiby, hrad Buchlov env. (6869), 3.V.1999, 1 ex., PJ; Chřiby, Žďáry (6969), 5.V.1999, 2 ex., PJ (1 ex. in coll. DJ); Buchlovice (6969-70), 1.V.1993, více ex., VZ (2 ex. in coll. AB); Otrokovice (6771), 28.V.1992, 2 ex., *Equus*, JS.

Nový druh pro území Čech. Ve střední Evropě je znám z Německa, Švýcarska, Polska, České Republiky, Slovenska a Maďarska (Dellacasa & Dellacasa 2006b). Na sledovaném území se vyskytuje zejména na xerotermních lokalitách jižní Moravy a Slovenska; na Slovensku místy běžný, na Moravě lokální a poměrně vzácný. Publikované recentní nálezy: Král & Vitner (1993a, 1996a), Vitner & Král (1993), Juřena (1996). Největší výskyt v květnu. III.-VIII. (IX.).

Aphodius (*Esymus*) *merdarius* (Fabricius, 1775)

B. b.: Střížovický vrch (5349-50) nr. Ústí nad Labem, IV.1952, 1 ex., J. Strejček lgt., coll. MUL; Ústí nad Labem (5350), bez data, 1 ex., IV.1952, 1 ex., J. Strejček lgt., coll. MUL.

M. b.: „Moravia, Sternberg“ [= Šternberk (6269)], bez data [pravděpodobně konec 19. stol.], R. Zischka lgt., 1 ex. in coll. DR.
S. c.: Šurice (7785), 28.IV.1994, 2 ex., SL (1 ex. in coll. MK); Hajnáčka (7785), 1.VI.1984, 1 ex., IJ lgt., coll. VJ; 11.VI.1985, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.
S. or.: Zádiel (7390-91), VI.1971, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.

Tento druh v českých zemích podle našeho názoru vyhynul (cf. Král 2005). Uvedené nálezy od Ústí nad Labem představují poslední nám známé doklady výskytu na území Čech. Exemplář ze Šternberka představuje jediný doklad z Moravy, který jsme měli možnost revidovat. Poslední publikované nálezy ze Slovenska uvádějí Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993) a Juřena et al. (2000). III.-VII.

Aphodius* (*Phalacronothus*) *citellorum Semenov et Medvedev, 1929
M. m.: Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 27.IV.1995, 1 ex., SP (KR det.); 6.V.2006, 4 ex., SN (1 ex. in coll. MZ); Mohelno env., NPR Hadcová step (6863), IV.2008, 1 ex., KR (KR det.); Jamolice, bývalé letiště (6963), 27.IV.1998 a 21.IV.1999, 5 a 6 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Jaroslavice, meze 1,5 km JZ od obce (7263), 22.IV.1993, 5 ex., SP (KR det.); 24.-26. IV.2003, 1 ex., SP (KR det.); 24.IV.a 1.V.2003, 23.III.2004 a 6.IV.2007, 3, 1, 1 a 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT resp. KR det.); 13.IV.2007, 5 ex., SP (KR det.); Brno – Medlánky (6765), 30.IV.2000, cca 15 ex. vyhrabáno z nor *Spermophilus citellus*, JC; 30.V.2000, 2 ex., ZN lgt., coll. DJ; 12.V.2001, cca 15 ex., JH, KA, PJ; 4.IV.2002, 2 ex., DJ; 22.-23.IV.2004, cca 1000 ex., IT; V.2004, cca 200 ex., JE, PA; 30.IV.2005, 13 ex., čerstvé výhrabky *Microtus*, RS; Rebešovice (6865) nr. Rajhrad, 21.IV.2004, 3 ex., nory *Oryctolagus cuniculus*, RS (1 ex. in coll. MZ); Pouzdřany (7065), 23.IV.1994, 1 ex., VZ; 30.IV.-1.V.1995, 1 ex., SL; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 22.IV.1995, 1 ex., VZ; 4.V.1996, 2 ex., JC; 24.VI.1996 a 17.V.1997, po 1 ex., JB; 30.III.2002, 1 ex., VV; 19.IV.2002, 2 ex. vyhrabány z nory *Oryctolagus cuniculus*, LK, LS; 1.V.2002, 15 ex., nory *Oryctolagus cuniculus*, DJ, PJ; 2.V.2002, 13 ex., DJ, JZ; 8.V.2002, 11 ex., DJ, JH; 11.V.2002, 4 ex., DJ, IM; 1.IV.2003, cca 30 ex. vyhrabáno z nor *Oryctolagus cuniculus*, VL, ZY; 13.IV.2003, cca 100 ex., DJ, KD, ML, ZY; 19.IV.2003, cca 60 ex., FS, PZ, VM, VZ; 21.IV.2003, cca 30 ex., OG, VV; 22.IV.2003, 92 ex., PJ; 25.IV.2003, cca 50 ex., KA, PJ; 26.IV.2003, cca 180 ex., DJ, OG, VV; 29.IV.2003, cca 40 ex., IM; 30.IV.2003, cca 50 ex., JH; 1.V.2003, cca 100 ex., FS, PZ, VM, VZ; 4.V.2003, cca 50 ex., IM, JZ; 8.V.2003, cca 30 ex., AS, DJ, FC, KT; 3.IV.2004, 2 ex., VZ; 3.V.2004, 2 ex., MB; 15. a 20.IV.2006, 10 a 5 ex., JC; 18.IV.2007, 1 ex., VT; Vyškov – letiště (6668), cca 275 m n.m., 30.IV.2003, cca 100 ex., nory *Spermophilus citellus*, LO (part. in coll. DJ); 25.V.2003, 1 ex., VJ; 13.IV.2004, 3 ex., LO; 15.IV.2004, cca 20 ex., DJ, LO; 23.IV.2004, cca 20 ex., LO; 22.V.2004, cca 25 ex., DJ, KD; 6.VI.2004, více ex., PH; Mutěnice (70-7168), 1.V.1980, J. Suchý lgt., 2 ex. in coll. DO; Hodonín – Pánov (7168), 29.IV.1995, 3 ex., SL.

Kromě nových lokalit na střední a jižní Moravě uvádíme nálezy z již známých jihomoravských lokalit doplňující předchozí publikované údaje (Chromý 1985, Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, 1996a, Juřena 1996, Juřena et al. 2000); Král (pers. comm.) revidoval starý nález z Valtic (7266). Nidikolní druh, který je v současnosti ohrožen úbytkem savců, na jejichž nory je vázán. V okolí Čejče je díky umělé introdukci králíka divokého v posledních několika létech na vzestupu. Na některých stepních lokalitách Slovenska (např. ve Slovenském krasu) dosud místy není vzácný, ale pravděpodobně zde v poslední době silně ubývá. Maximum výskytu je v první polovině dubna. (X.) III.-V. (VI.).

Aphodius* (*Phalacronothus*) *quadrimaculatus quadrimaculatus (Linnaeus, 1761)
S. or.: Slovenský kras, Rozložná (7388), cca 300-330 m n.m., 20.V.2002, 1 ♀, *Ovis*, společně s více ex. *Aphodius* (*Ph*.) *biguttatus* Germar, 1824 (na lokalitě v předchozích létech zjištěn též *A*. (*E*.) *quadriguttatus* – dokladové ex. in coll. AS, DJ a LS), DJ; 1.V.2003, 2 ex. (♂, ♀), *Ovis*, DJ; 9.V.2003, 4 ex., *Ovis*, VT lgt. (dokladové ex. se nedochovaly).

Z území bývalého Československa byl dosud publikován jediný nález po roce 1957, rovněž ze Slovenského krasu (Král & Vitner 1993a). Staré údaje ze střední Evropy (např. Roubal 1936, Endrődi 1956, Tesař 1955, 1957, Horion 1958) se většinou týkaly snadno zaměnitelných druhů *A*. *biguttatus* a *A*. *citellorum* (*A*. *citellorum* byl popsán ze stepí jižní Ukrajiny a s výskytem ve středoevropských zemích většina autorů nepočítala). Navíc původní popisy všech tří zmíněných druhů nebyly dostatečně přesné, aby bylo možné podle nich druhy mezi sebou jednoznačně rozlišit – viz např. Petrovitz (1963, 1969), Balthasar (1964) a Tesař (1972). Nálezy J. Chromého z jižní Moravy z okolí Zaječí ze 70. let minulého století (Chromý 1979) se vztahují na druh *A*. *citellorum* (cf. Chromý 1985). Z českých zemí uvádějí Vitner & Král (1993) jediný spolehlivě determinovaný nález s neurčitou lokalizací „Frýdlant". V jižní Evropě je znám od Pyrenejského poloostrova, kde se vyskytuje poddruh *A*. *quadrimaculatus diecki* Harold, 1870 až po Balkán, kde žije poddruh *A*. *quadrimaculatus quadrisignatus* Brullé, 1832. Místy je zde velmi hojný (viz např. Dellacasa 1983). Pravděpodobně IV.-VII.

Aphodius* (*Nialus*) *varians Duftschmid, 1805
B. occ.: Rábí, břeh řeky Otavy (6747), 19.IX.1943, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.
B. c.: Slabce (59-6048) nr. Rakovník, 8.V.1971, J. Ledvinka lgt., 1 ex. in coll. ZMP.
M. m.: Břeclav (7267), 1997, 1 ex., KH; Hodonín (7168), V.1946, Kohoušek lgt., 2 ex. in coll. ZMP; Velká nad Veličkou (7171), 18.V.1998, 1 ex., KH.

Z českých zemí byly publikovány jen dva nálezy po roce 1957 (Juřena et al. 2000). Zde uvedené údaje potvrzují, že druh na Moravě dosud přežívá. IV.-X.

Aphodius* (*Biralus*) *satellitius (Herbst, 1789)
M. m.: hrad Veveří env. (6764) nr. Brno, VI.1971, 1 ex., *Bos*, VJ lgt. et det. (dokladový kus se nedochoval).
S. occ.: Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 1957, Havelka lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Štúrovo (81-8278), 9.V.1949, J. Palásek lgt., 3 ex. in coll. KH; Chľaba (8178-79), V.1956, J. Strejček lgt., 1 ex. in coll. ST.
S. c.: Dobrá Niva (7580), 13.VI.1993, 1 ex., RU; 27.IV.2000 a 4.V.2002, 2 a 1 ex., ML (1 ex. in coll. DJ); Babiná (7580), 9.V.1999, 1 ex., OS; 10.V.1999, 1 ex., ML lgt., coll. DJ; Panické Dravce (7783), 16.VI.1987, 2 ex., DO; Breznička (7584) nr. Lučenec, bez data, Roubal lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Pinciná (7684) nr. Lučenec, 11.VI.1997, více ex., *Bos*, AP (1 ex. in coll. DJ); Šurice (7785), 15.V.1996, 1 ex., SL; Hajnáčka (7785), 27.IV.1994 a 13.V.1996, po 1 ex., SL; 12.VI.1997, více ex., AP (1 ex. in coll. DJ); 28.IV.2001, 4 ex., *Ovis*, IM lgt., coll. DJ; 30.IV.2002, 1 ex., *Ovis*, JH; 18.V.2002 a 26.IV.2008, po 1 ex., *Ovis*, DJ; Gemerský Jablonec (77-7885), 13.V.1996, 1 ex., SL; Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 6.V.1997, 1 ex., KH; 28.IV.2007, 6 ex., *Bos*, DJ, FS, JC; 1.V.2007, 3 ex., DJ; Revúcka vrchovina, Hrušovo (7486), 15.VI.1991, M. Kuboň lgt., 1 ex. in coll. IJ; 12.VI.1993, více ex., RU (2 ex. in coll. DJ, po 1 ex. in coll. LO a MZ); Revúcka vrchovina, Slizké (7486), 12.VI.1993, 3 ex., RU; Rumince (7687), 10.V.1997, 8 ex., SL; 1.V.2003, 1 ex., *Ovis*, PJ.

S. or.: Slovenský kras, Brzotín (7388), 24.V.1992, 1 ex., PS; Slovenský kras, Rozložná (7388), cca 300-330 m n.m., 20.V.2002, 1 ex., *Ovis*, JC; Slovenský kras, Pašková env. (7488), 20.V.1998, 7 ex., JJ (1 ex. in coll. MZ); Slovenský kras, Hrhov (7390), 22.VI.1997, PK lgt., 1 ex. in coll. MZ; Slovenský kras, Zádiel (7390-91), 29.V.1978, J. Soustružník lgt., 1 ex. in coll. VT; Košice (72-7393), V.1938, Pospíšil lgt., 1 ex. in coll. VX; Ladmovce (7596), 4.V.1997, 1 ex., KH; 29.IV.2001, 2 ex., KR (KR det.); 2.IV.2007, 5 ex., *Bos*, HO; Michalovce – Meďov (7297), 16.IV.2007, 2 ex., *Bos*, HO; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 28.IV.2002, 1 ex. přilétnuvší na čerstvý *Bos*, PJ; 3.V.2003, 1 ex., *Bos*, DJ; 29.IV.2007, 21 ex., *Bos*, DJ, FS, JC; 26.V.2007, 1 ex., *Bos*, DJ; Senné (7398) nr. Michalovce, 27.IV.2002, 3 ex., KR, 1 ex. in coll. JMZ (KR det.); Leles env., břeh řeky Latorice (7598), 6.VI.1960, 7 ex., *Bos*, M. Honců lgt., coll. MCL (1 ex. in coll. DJ); 7.V.1983, J. Soustružník sen. & jun. lgt., 1 ex. in coll. VT; 28.V.1996, 1 ex., PS; Vihorlatské vrchy, Remetské Hámre (7199), VI.1950, Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

Uvedený nález z okolí hradu Veveří je posledním známým dokladem výskytu tohoto velmi vzácného druhu v českých zemích (cf. Král & Vitner 1993a,b). Ze Slovenska uvádíme i starší nálezy z oblastí, kde druh nebyl recentně sbírán (Podunajská nížina, Vihorlatské vrchy). Recentní faunistické údaje uvádějí Král & Vitner (1993a), Týr (1993a), Vitner & Král (1993), Kollár (1998) a Juřena et al. (2000). Hojnější výskyt na východním Slovensku bez uvedení konkrétních lokalit zmiňuje Gabzdil (2007). Maximum výskytu je od konce dubna do poloviny května. IV.-VI. Rozšíření viz obr. 25.

****Aphodius* (*Subrinus*) *sturmi*** Harold, 1870

M. m.: Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 28.VII.2007, 3 ex., *Equus*, MR.

S. occ.: Kamenica nad Hronom (8178), 2.VIII.1958, KP lgt., 5 ex.in coll. VX; 8.VII.1997, 1 ex., MK; Štúrovo (81-8278), 25.VII.1960, 30 ex., M. Honců lgt., coll. MCL (1 ex. in coll. DJ); Chľaba (8178-79), 27.VI.1958, A. Sobota lgt., po 1 ex. in coll. DJ a VT; 19.VII.1963, LB lgt., 1 ex. in coll. VT.

S. c.: Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 6.VI.2003, 1 ex., *Bos*, DJ.

S. or.: Plešivec (7488), 1 ex., bez data a jména sběratele, coll. IR (IR det.); Somotor (75-7696), 9.VI.1960, 1 ex., M. Honců lgt., coll. DJ; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 7.VI.2003, 1 ex., *Bos*, DJ; 26. a 29.VIII.2007, cca 200 a cca 230 ex., *Bos*, DJ, IM, VV (part in coll. JV, KD, PJ, VT); 31.VIII.2007, 108 ex., *Bos*, RS; 14.IX.2007, 5 ex., *Bos*, JC; 29.IX.2007, 4 ex., *Bos*, MH (1 ex. in coll. HO); 13.VIII.2008, 43 ex., na světlo, 3 ex., *Bos*, HO, MH; 31.VIII.2008, 8 ex., *Bos*, DJ, JC, PJ.

Nový druh pro území Moravy. Ve střední Evropě je znám ze Švýcarska, Rakouska, Maďarska a Slovenska (Horion 1958, Allenspach 1970, Král 1993, Ádám 1994). Z území České republiky jej uvádějí Dellacasa & Dellacasa (2006b), žádné konkrétní údaje však dosud publikovány nebyly. Ze Slovenska byl uváděn Tesařem (1951, 1955, 1957, 1972) a později i dalšími autory (Král & Vitner 1993a) pouze z okolí Štúrova. Horion (1958) a Havelka (1964) však citují nálezy z dalších oblastí Slovenska, které zaznamenal Smetana (1954: 135), jehož práci jsme v minulosti rovněž přehlédli a v našem předchozím faunistickém příspěvku (Juřena et al. 2000) ji necitujeme. V úvodu svého článku, věnovaného čeledi Staphylinidae, předkládá Smetana několik význačných nálezů brouků z jiných čeledí, které měly být původně publikovány v samostatném příspěvku. Mezi těmito nálezy autor uvádí druh *A. sturmi* ze tří slovenských lokalit: [S. occ.,] Bratislava [(7868-69)], 6.VI.1948, [1 ex.,] J. Brožík lgt.; [S. occ.,] Štúrovo [(81-8278)], V.1949, 2 ex., J. Brožík lgt.; [S. or.,

Slovenský kras,] Domica [(7588)], 16.VI.1950, [1 ex.,] A. Smetana lgt. (vše V. Balthasar det.). Nálezy z dalších oblastí Slovenska viz Juřena et al. (2000). Výše uvedené nálezy z Gemerských Dechtárů a ze Strážneho představují jediné publikované údaje z území Slovenska po roce 1987. Dále je nám znám zajímavý starý nález ze Zakarpatské Ukrajiny: Kvasovo (cca 25 km jižně od Mukačeva), 31.VII.1932, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. VT. Zagaikevich & Roshko (1988) tento druh ze Zakarpatské Ukrajiny neuvádějí. (V.) VI.-VIII. (IX.). Rozšíření viz obr. 26.

Aphodius* (*Nimbus*) *obliteratus Panzer, 1823

B. occ.: Plzeň – Pecihrádek (6246), 12.IV.1992, 1 ex., *Ovis*, ZD.

B. b.: Kadaň (5645), 4.III.1987, 1 ex., *Homo*, AC.

B. c.: Slaný – městský park (5750), 7.XI.2000, cca 100 ex., *Canis*, *Homo*, PK (6 ex. in coll. RS); 16.II.2001, více ex., PK (1 ex. in coll. MZ); 18. a 30.X.2001 a 15.X.2002, 1, 125 a cca 360 ex., PK (2 ex. in coll. SL); 15.IV.2003, více ex., PK (part. in coll. SL); 18.-21. III.2004, cca 160 ex., *Homo*, PK; Praha – Troja, Císařský ostrov (5852), 21.X.1995, 3 ex., 1.X.1996, 4 ex., 30.X.1996, 6 ex., vše *Equus*, M. Drdová lgt. et det., DK revid., coll. NMP [údaje z diplomové práce Drdové (1998)]; Praha – Troja, ZOO Praha (5852), 1.X.1996, 1 ex., *Elephas*/*Loxodonta*, M. Drdová lgt. et det., DK revid., coll. NMP [údaj z diplomové práce Drdové (1998)]; Praha – Cibulka (5952), XI.1906, Roubal lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

B. or.: Kladruby nad Labem env. (5958), cca 210 m n.m., 6.XI.1999, 1 ex., *Equus*, společně s více ex. *A*. (*N*.) *contaminatus*, MB; 29.III.2003, 1 ex., *Equus*, JC; Žehušice (6058), XI.1990, Pokorný lgt., 2 ex. in coll. VT; Pardubice (5960), 16.X.1976, K. Král lgt., 1 ex. in coll. JM; Vysoké Mýto (6062), 24.X.1975, 2 ex., KP.

M. m.: Čížov env., Kozí stezky – les (7161), 7.XII.2006, 6 ex., *Equus*, RT & KR lgt., 5 ex. in coll. JMZ, 1 ex. in coll. KR (KR det.); Čížov env., Široké pole (7161), 10.X.2007, 6 ex., SP (KR det.); Podmolí env., Lipina – les (7161), 1.XII.2006, 6 ex., RT & KR lgt., coll. KR (KR det.); 5.XII.2006, 5 ex., *Equus*, RT lgt., coll. JMZ (KR det.); 7.XII.2006, 16 ex., *Equus*, RT & KR lgt., coll. JMZ (KR det.); Znojmo (7162), 1929 a 1930, 2 a 1 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Havraníky (7162), 1.IX.2008, 1 ex., SP (KR det.); Lechovice (7163), 3.XI.2002, 1 ex., *Equus*, JC; Bulhary – obora (7166), 27.X.2001, 53 ex., *Cervus*, *Dama*, *Sus scrofa*, DJ, RS (2 ex. in coll. MZ); 23.X.2002, 3 ex., IJ; 24.X.2002, více než 100 ex., *Dama*, *Sus scrofa*, DJ, KD; 28.IX.2005, 4 ex., *Sus scrofa*, HC; NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n. m., 14.X.2004, 5 ex., *Equus*, DJ, KT; 24.X.2004, více ex., DJ, KZ; 29.X.2004, cca 15 ex., FS, VZ; 17.X.2005, 23 ex., RS; Lednice (71-7266), 20.X.2001, 2 ex., MB; Hlohovec (7266) nr. Lednice, 1.XI.2008, 13 ex., TO; Tři Grácie (7266) nr. Lednice, 20.X.2007, 5 ex., RY; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 18.X.2002, 2 ex., *Equus*, ZY; 22.X.2002, 10 ex., DV, JH; 24.X.2002, cca 50 ex., *Equus*, společně s *A*. *affinis*, DJ, IM, KD; 25.X.2002, cca 20 ex., IM, JH; 27.X.2002, 7 ex., JH, ON, VL, ZY; 28.X. a 23.XI.2002, 3 a 4 ex., JC; 31.X.2002, 4 ex., PJ; 10.X.2003, 1 ex., JC; 10.X.2004, cca 30 ex., společně se 3 ex. *A*. *affinis*, PK; 14.X.2004, 24 ex. (přítomnost *A*. *affinis* na lokalitě nezjištěna), DJ, KT; 23.X.2004, desítky ex., MR; 24.X.2004, cca 1000 ex. (přítomnost *A*. *affinis* na lokalitě nezjištěna), DJ, JP, KZ, MB; 25.X.2004, cca 100 ex., společně s 1 ex. *A*. *affinis*, PJ; 26.X.2004, 1760 ex. (přítomnost *A*. *affinis* na lokalitě nezjištěna), *Equus*, RS; 28.X.2004, cca 1000 ex. (přítomnost *A*. *affinis* na lokalitě nezjištěna), JC, JZ, VL; 29.X.2004, 6 ex., FS, VZ; 4.XI.2004, více ex., NI (4 ex. in coll. MZ); 7.X.2005, cca 20 ex., IM, VV; 8.X.2005, 1 ex., MR; 17.X.2005, 5 ex., KR (KR det.); 20.X.2005, 2 ex., SP

(KR det.); 22.X. a 5.XI.2005, po více ex., MR; 14.X. a 17.XI.2006, 3 a více ex., MR; 2.X.2007, 3 ex., DJ, FS; 10.X.2007, 2 ex., RS; 11.X.2008, více ex., *Equus*, DJ, PJ; 1.XI.2008, více ex., JH; Valtice (7266), 16.X.2007, cca 20 ex., v trusu *Capreolus* v dubovém lese, RS; 1.XI.2008, desítky ex., v trusu *Sus scrofa* v lese, společně s více ex. *Aphodius maculatus* Sturm, 1800 a *Aphodius fasciatus* (Olivier, 1789), JH; Ladná (7167), 11.XI.2005, 5 ex., *Equus*, společně s *Aphodius pictus* Sturm, 1805, LO; 19.X. a 15.XI.2006, 4 a 1 ex., *Equus*, RS; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 23.XII.2005, cca 40 ex., *Cervus*, při teplotě vzduchu 4°C, RS; Lanžhot env. (7267), 15.X.2003, 4 ex., *Cervus*, RS; 23.X.2005, 2 ex., *Dama*, JH; Napajedla (6871), 20.X.2001, 16 ex., *Capreolus*, *Homo*, DJ, JZ.

S. occ.: Malacky env. (7568), VI.2002, 4 ex., KN (1 ex. in coll. DJ); Veľké Leváre env. (74-7568), 165 m n.m., 3.XI.2001, 11 ex., *Equus*, JC (1 ex. in coll. DJ); 25.X.2002, 25 ex., *Bos*, *Equus*, JC; 2.X.2007, 8 ex., *Equus*, DJ, FS; 11.X.2008, cca 20 ex., *Equus*, DJ, PJ; Pernek (7668), 1.X.2008, desítky ex., *Capreolus*, *Equus*, *Bos*, RX; Záhorie (7370) nr. Senica, 22.X.2005, 1 ex., *Capreolus*, společně s *Aphodius fasciatus* a *A. prodromus* (Brahm, 1790), JH; Kamenica nad Hronom (8178), 29.III.2003, 3 ex., *Ovis musimon*, VV; Kováčov (8178), 1.V.2004, 3 ex., IM (1 ex. in coll. DJ); Leľa (8178), 18.X.2005, 2 ex., *Bos*, VV.

S. c.: Hajnáčka (7785), 10.X.1989, IJ lgt., 4 ex. in coll. KH; 19.X.1991, 1 ex., VA lgt., coll. KS; 27.X.2001, 4 ex., FP (1 ex. in coll. VT); Gemerský Jablonec (77-7885), 11.X.2003, cca 200 ex., *Ovis*, JP, KH, PK, RS; 23.X.2004, stovky ex., JP, MB (15 ex. in coll. MK); 14.X.2007, 9 ex., MR; Stará Bašta (7885), 24.X.2001, 4 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 22.X.2000, 4 ex., *Bos*, LM; 24.X.2001, 4 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; 15.X.2007, 1 ex., MR; Cerová vrchovina, Petrovce (7886), 20.X.1997, 1 ex., KS.

Druh s nedostatečně známým rozšířením na sledovaném území. Na Moravě byl zaznamenán dosud jen na několika lokalitách (Král & Vitner 1996a, Chybík 1997, Juřena et al. 2000); D. Král (pers. comm.) revidoval starý dokladový exemplář z Českého Těšína (6277). Rovněž údajů z Čech a Slovenska je poměrně málo (např. Roubal 1936, 1947, Tesař 1955, 1957, Poláček 1977, Suchý 1983, Král & Souček 1987a, Vitner & Král 1993, Král & Vitner 1996a, Kollár 1998, Juřena et al. 2000). V roce 2004 došlo na jižní Moravě u Lednice k nebývalému vzestupu početnosti populací, jak dokládají výše uvedené nálezy. Dává přednost spíše částečně zastíněným biotopům (křovištní formace, řídké listnaté lesy apod.), v otevřené krajině se s ním setkáváme v mnohem menší míře. Za pozoruhodný považujeme syntopický výskyt *A. obliteratus* a *A. contaminatus* ve Slaném a v okolí Kladrub nad Labem (viz též příslušné faunistické údaje u *A. contaminatus*). Maximum výskytu je přibližně od poloviny října do poloviny listopadu. (IX.) X.-III. (IV.-VI.). Rozšíření viz obr. 27.

****Aphodius* (*Nimbus*) *contaminatus*** (Herbst, 1783)

B. occ.: Šumava, Hojsova Stráž, Brčálník (6745), 2.XI.2003, 7 ex., ZA; Šumava, Špičák (6845) nr. Železná Ruda, 5.IX.2002, několik ex., SN (1 ex. in coll. DJ); Tržek (6646) nr. Chlistov, 9.IX.2006, tisíce ex., MR; Kundratice (6846) nr. Hartmanice, 10.X.2007, 1 ex., J. Trmal lgt., coll. AT; Dolejší Těšov (6846) nr. Hartmanice, 730 m n.m., 14.-20.IX.2007, 434 ex. ve třech pastech, 4.-11.IX.2008, 114 ex. v šesti pastech, 10.-17.X.2008, 236 ex. v osmi pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.) [tato data byla jedním z podkladů pro stanovení sezónní dynamiky biomasy koprofágních brouků na pastvinách v jihozápadních Čechách (Šlachta et al. 2008)]; Hrádek

(6746-47) nr. Sušice, 10.X.2007, 3 ex., J. Trmal lgt., coll. AT; Albrechtice (6747) nr. Sušice, 28.IX.1990, I. Těťál lgt., 2 ex. in coll. DO; Šumava, Svojše (6847), 26.IX.2000, 22 ex., KR (KR det.); Strašín – Lazny (6847), 30.IX.2001, 2 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Radošice (6448), 13.VI.2000, více ex., JP, SU (1 ex. in coll. MZ); Strašín – Maleč (6848), 29.IX.2001, 2 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Šumava, Budětice (6848), 29.-30.IX.2001, 2 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ.
B. c.: Slaný – městský park (5750), 24.X.2001, 12.X. a 1.XI.2002, 2, 6 a 2 ex., *Homo*, společně s více ex. *A. obliteratus*, PK; Choťánky (5856) nr. Poděbrady, 17.IX.2008, 3 ex., MP; Velenice (5757) nr. Činěvěs, 21.X.2001, 2 ex., *Capreolus*, SL; Choťovice env., Žehuňská obora (5857-58), 19.X.2002 a 30.IX.2003, 2 a 1 ex., JP; Kněžičky (5858) nr. Chlumec nad Cidlinou, 10.XI.2004, více ex., *Equus*, SL.
B. or.: Semín env. (5959), cca 210 m n.m., 17.X.1998, 10.X.1999, 2.IX. a 28.X.2000, 1, 2, 2 a 14 ex., *Equus*, MB; 28.X.2002, více ex., *Equus*, ML; 28.X.2003, 5 ex., DJ, IM, KZ; 1.XI.2003, cca 15 ex., DJ, VV.
M. b.: Staré Město pod Sněžníkem (5867), 14.IX.2002, stovky ex., *Equus*, KD, ZY (1 ex. in coll. DJ); Hynčice nad Moravou (5967), 23.VIII.2002, tisíce ex., *Equus*, IJ; 14.IX.2002, více než 20000 ex., *Equus* (v některých exkrementech zaujímala masa těl *A. contaminatus* více objemových procent než vlastní hmota trusu), KD, ZY (1 ex. in coll. DJ); Hynčice – Láč (57-5871) nr. Město Albrechtice, 30.IX.2000, 3 ex., MI; Třemešná u Krnova (57-5871), 8.IX.1999, 2 ex., JP, MI; Rudíkovy (5871) nr. Třemešná u Krnova, 15. a 29.X.2000, po více ex., MI (5 ex. in coll. JP, 1 ex. in coll. MZ); Radhošť (6575), VII.1952, Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Moravskoslezské Beskydy, Hutisko – Solanec (6575), X.1996, 3 ex., KO (1 ex. in coll. DJ); Moravskoslezské Beskydy, Velké Karlovice – údolí Miloňov (6675), 12.IX. a X.1995, po více ex., KO, ST (2 ex. in coll. DJ); Moravskoslezské Beskydy, Gruň (6476) nr. Staré Hamry, 27.X.2002, stovky ex., AK, IB (5 ex. in coll. DJ); Moravskoslezské Beskydy, Morávka env. (6477), 17.IX.1995, 3 ex., KO (1 ex. in coll. DJ); Moravskoslezské Beskydy, vrch Velká Čantoryje (6378), 900-994 m n.m., 4.IX.2002, stovky ex., *Equus*, *Capra*, *Capreolus*, SZ (6 ex. in coll. MBF, 4 ex. in coll. DJ).
S. c.: Malá Fatra, vrch Veľký Rozsutec (6780), cca 1560 m n.m., 9.IX.2002, více ex., *Homo*, SL (1 ex. in coll. DJ); Oravská Magura, Hruštín (6682), 20.IX.2002, stovky ex., *Bos*, SN & J. Vondráček lgt., coll. SN (po 4 ex. in coll. AB a RS, 2 ex. in coll. DJ, 1 ex. in coll. MZ).

Rozšíření tohoto druhu na sledovaném území je velmi málo známo. Recentní výskyt byl publikován z několika lokalit Šumavy, Hrubého Jeseníku a Moravskoslezských Beskyd (Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Týr 1997, Juřena et al. 2000, Roháčová & Židková 2005, Kejval et al. 2006). Pravidelně je sbírán na lokalitě Kladruby nad Labem, poprvé byl odtud hlášen Menclem (1974). Vysoce pozoruhodný je výše uvedený masový výskyt na lokalitě Hynčice nad Moravou u Hanušovic. Nálezy z Malé Fatry a Oravské Magury představují jediné nám známé doklady výskytu druhu na Slovensku (cf. Juřena et al. 2000). *Aphodius contaminatus* je znám ze všech středoevropských zemí (např. Dellacasa & Dellacasa 2006b). Ve vyšší nadmořské výšce (nad 500 m n.m.) je maximum výskytu v září, v nížině (Kladruby nad Labem) v říjnu. VII.-XI. (XII.-VI.). Rozšíření viz obr. 28.

Aphodius* (*Nimbus*) *affinis Panzer, 1823 (= *A. hoberlandti* Tesař, 1945)
M. m.: Miroslav env., Miroslavské kopce (7063), 18.XI.2006, 2 ex., zemní pasti s formaldehydem, S. Vinkler lgt., coll. JMZ (KR det.); Lechovice (7163), 3.XI.2002, 1 ex., *Equus*, JC (na

lokalitě zjištěn i *A*. (*N*.) *obliteratus* – viz příslušný faunistický záznam výše); Bulhary – obora (7166), 23.X.2002, 1 ex., v letu, IJ lgt., coll. DJ; NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n. m., 24.X.2003, 2 ex., *Equus*, RS; 17.X.2005, 1 ex., společně s 23 ex. *A*. (*N*.) *obliteratus*, RS; Nový Dvůr env. (7266) nr. Lednice, 18.X.2002, 2 ex., *Equus*, ZY; 22.X.2002, 2 ex., DV, JH; 24.X.2002, cca 15 ex., *Equus*, společně s *A*. (*N*.) *obliteratus*, DJ, IM (1 ex. in coll. KD); 25.X.2002, 7 ex., IM, JH; 28.X.2002, 2 ex., JC; 10.X.2004, 3 ex., PK (1 ex. in coll. PU); 25.X.2004, 1 ex., PJ; 28.X.2007, 1 ex., OG; Valtice (7266), 18.X.1998, 1 ex., PS; Ladná (7167), 10.X.1999, 1 ex., *Equus*, AP.

Velmi vzácný a lokální druh spolehlivě známý dosud jen ze střední a jižní Moravy, Rakouska, Maďarska a Ruska (Tesař 1945, Petrovitz 1969, Chromý 1985, Král & Souček 1987a, Chromý & Král 1988, Král & Vitner 1993a, 1996a, Vitner & Král 1993, Ádám 1994, Chybík 1997, 1998, Juřena et al. 2000). Král (2008) jej nově udává ze Slovenska a Ukrajiny – uvádí starý nález z okolí Bratislavy a recentní nálezy z lokality Gajdary v Charkovské oblasti. Současný areál výskytu tohoto druhu není přesně známý, hlavně kvůli nomenklatorickým problémům. Ádám (2004) synonymizoval *Aphodius affinis* s druhem *Aphodius hoberlandti* s tím, že tento druh se vyskytuje pouze ve střední Evropě. Jihozápadoevropské populace pak řadí do nově popsaného druhu *Aphodius proximus* (Ádám, 1994). Dellacasa & Dellacasa (2006b) uvádějí výskyt *A*. *affinis* z celé řady dalších evropských zemí – tyto údaje však považujeme za nespolehlivé vzhledem k pravděpodobné záměně s podobnými druhy, zejména s *A*. *proximus*. V létech 1995 a 1998 došlo na jižní Moravě ke značné gradaci výskytu (viz Juřena et al. 2000); naproti tomu v létech 2000 a 2001 nebyla, pokud je nám známo, přítomnost druhu na jihomoravských lokalitách zjištěna vůbec, i přes značnou navštěvovanost těchto lokalit sběrateli v podzimních měsících. V roce 2002 byl druh opět nalézán (u Lednice společně s příbuzným *A*. *obliteratus*, avšak poměr nalezených imag byl na rozdíl od předchozích let silně ve prospěch *A*. *obliteratus* – viz faunistické záznamy u obou druhů a cf. Juřena et al. (2000)). Ještě mnohem výrazněji ve prospěch druhu *A*. *obliteratus* byl tento poměr zaznamenán v roce 2004, kdy byly u Lednice nalézány tisíce ex. *A*. *obliteratus* a jen 4 námi registrované kusy *A*. *affinis* ze dvou dat – viz příslušné nálezy u obou druhů. Po roce 2004 jsme na jižní Moravě zaznamenali pouze jediný (výše uvedený) nález z Nového Dvora u Lednice z roku 2007. Maximum výskytu je přibližně od poloviny do konce října. (IX.) X.-XI. (XII.). Rozšíření viz obr. 29.

Aphodius* (*Chilothorax*) *pictus Sturm, 1805

B. occ.: Sulkov (6245) nr. Plzeň, 18.II.1939, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.
B. b.: Srbská Kamenice (5152), 1.V.2006, 1 ex., *Bos*, LM.
B. c.: Černuc (5651) nr. Velvary, 20.X.1952, 2 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Sedlčany (6352), 28.X.1998, 1 ex., ZD lgt., coll. KR (KR det.); 16.XI.2000, 4 ex., AT.
M. b.: Horka nad Moravou (6369), 17.IX.1978, 1 ex., v letu, IJ.
M. m.: Mikulovice (7062), 17.XI.2006, 1 ex., v letu, KS; Plaveč (7062), 14.II.1992, 9 ex., *Cervus*, KS (1 ex. in coll. SP); Křepice (7062), 25.III.2003, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Hluboké Mašůvky, Lapikus (7062), 26.XI.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Havraníky (7162), 23.III.1991, 2 ex., J. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); Havraníky – vřesoviště (7162), 9.II.2000, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 16.III.2004, 1 ex., KR (KR det.); Sealsfieldův kámen (7162) nr. Konice, 25.V.1995, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Tasovice env., Meandry Dyje (7162), 6.IV.1996, SP lgt., 2 ex. in coll. JMZ (DK det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 10.II.2000, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Miroslav (7063), 6.XI.2003, 1 ex.,

Oryctolagus, KS; Lechovice (7163), 17.I.1993, 1 ex., *Equus*, KS; 30.XI.1994, 15.XI.1995 a 12. I.2004, 1, 1 a 9 ex., SP (KR det.); 1.XI.1995, SP lgt., 4 ex. in coll. JMZ (DK det.); 3.XI.2002 a 2.XI.2007, cca 30 a 5 ex., *Equus*, JC; Brno – Soběšice (6765), 11.XI.2005, 44 ex., *Equus*, RS; Rebešovice (6865) nr. Rajhrad, 21.IV.2004, 1 ex., v letu ve večerních hodinách, RS; Pouzdřany (7065), 5.-6.IV.1974 a 21.III.1982, 2 a 1 ex., *Equus*, LM; 20.IV.1981, 1 ex., DR; 17.III.1984, 1 ex., LO lgt., coll. MG; 25.II.1989, 1 ex., *Capreolus*, KS; Pavlov (7165-66), 17.III.1979, 2 ex., *Equus*, LM; Velké Pavlovice (70-7166), 22.X.1979, J. Chromý lgt., 7 ex. in coll. DO; Bulhary – obora (7166), 2.-4.IV.2002, 1 ex., *Dama*, IJ; NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 24.X.2002, cca 10 ex., *Equus*, DJ, KD; 24. a 27.X.2003, cca 80 a cca 30 ex., RS; 14.X.2004, 1 ex., DJ; 29.X.2004, cca 20 ex., FS, VZ; 7.XI.2004, cca 120 ex., RS; Lednice env. (71-7266), 25.III.2003, 1 ex., SG; Tři Grácie (7266) nr. Lednice, 20.X.2007, 1 ex., RY; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 9.III.2002, 18 ex., *Equus*, DJ, PJ, RS; 16.IX.2002. 3 ex., ML; 22.X.2002, cca 40 ex., DV, JH; 24.X.2002, cca 50 ex., DJ, IM, KD; 25.X.2002, cca 30 ex., IM, JH; 27.X.2002, cca 60 ex., DJ, JH, KD, ON, VL, ZY; 28.X. a 23. XI.2002, 7 a cca 70 ex., JC; 31.X.2002, cca 15 ex., PJ; 17.X.2003, 4 ex., JC; 24.X.2003, 6 ex., RS; 4.XI.2003, 5 ex., LO; 23.X.2004, 1 ex., MR; 24.X.2004, 5 ex., JP; 26.X.2004, 90 ex., RS; 28.X.2004, cca 300 ex., JC, JZ, VL; 29.X.2004, 8 ex., FS, VZ; 2.IV.2005, 3 ex., MR; 22.X. a 5.XI.2005, 1 a více ex., MR; 17.XI.2006, 12 ex., MR; 10.X.2007, 1 ex., RS; 1.XI.2008, 11 ex., JH; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 8.V.2002, 1 ex., MB; Čejč (7067), 3.IV.1982, 1 ex., DR; Terezín (7067) nr. Čejč, 29.X.2004, více ex., LO (1 ex. in coll. DJ); Čejkovice, J okraj obce (7167), 29.X.2004, více ex., *Bos*, LO (1 ex. in coll. DJ); Ladná (7167), 11.XI.2005, 2 ex., *Equus*, LO; Břeclav (7267), V.1997, 1 ex., MB; vrch Kosíř (6468) nr. Čelechovice na Hané, 4.II.1973, více než 500 ex. ve zmrzlém výkalu *Equus* pod sněhem (uvedené množství ex. přečkalo zimu v jediném velkém výkalu od listopadu 1972 – V. Kubáň observ., pers. comm.), VK (part. in coll. LM) (upřesnění již publikovaného nálezu a oprava data – Týr (1997) uvádí nález 2 ex. z data 4.II.1972); 9.IV.1985, 4 ex. na dovezený trus *Equus*, JT (po 1 ex. in coll. DJ a MG); Držovice (6568) nr. Prostějov, 23.IX.2008, 2 ex., *Equus*, společně s několika ex. *Aphodius distinctus*, na polní cestě, LO; Mutěnice (70-7168), 18.III.1979, 1 ex., *Equus*, LM; Moravská Nová Ves (71-7268), 19.III.1991, 10 ex., *Equus*, HC; Rúdník (7069) nr. Ratíškovice, 194 m n.m., 1.IV.2002, 4 ex., *Equus*, DJ; Velká nad Veličkou (7171), 24.III.2003, 1 ex., v letu, JH.

S. occ.: Veľké Leváre env. (74-7568), 165 m n.m., 3.XI.2001, 9.III. a 25.X.2002, 20. a 23. X.2004, 1, 2, 2, 2 a 10 ex., *Equus*, JC.

S. or.: Somotor (75-7696), 6.IV.1989, I. Těťál lgt., 1 ex. in coll. DO.

Vzácný druh vyskytující se především v otevřené krajině na nezastíněných lokalitách (stepi, pole, louky, zemědělsky využívané oblasti). Na sledovaném území je znám z nečetných roztroušených lokalit Čech a ze střední a jižní Moravy (Tesař 1957, Niedl 1967, Král & Souček 1982, 1987a, Suchý 1983, Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Král & Vitner 1996a, Týr 1997, Rejsek 1998, Juřena et al. 2000); ze Slovenska byly publikovány dosud jen čtyři nálezy z nejzápadnější části území (Roubal 1936 (opakuje Tesař 1957), Havelka 1957, Týr 1997, Juřena et al. 2000) a jediný údaj z bývalého Východoslovenského kraje z lokality Meďov [(7297)] u Michalovců (Kokorďák 1968). Výše uvedený nález z Horky nad Moravou představuje druhý publikovaný údaj z území bývalého Severomoravského kraje, poprvé byl druh odtud zaznamenán Reitterem (1870) ze Stonavy [(6177)] ve Slezsku. Výrazné maximum výskytu je v listopadu. IX.-IV. (V.). Rozšíření viz obr. 30.

Aphodius* (*Chilothorax*) *conspurcatus (Linnaeus, 1758)

B. c.: Poděbrady – jezdecký areál (5856), cca 190 m n.m., 16.XI.2001, 1 ex., *Equus*, SL; Kněžičky (5858) nr. Chlumec nad Cidlinou, 10.XI.2004, okraj lesa, 25 ex., *Equus* a v letu, společně s *Aphodius fasciatus* a *A. contaminatus*, SL; Božec (5958) nr. Krakovany, 14.IV.2004, 1 ex., v letu, LM.

B. or.: Selmice (5958) nr. Kladruby nad Labem, 14.IV.2004, 2 ex., *Equus*, LM; Kladruby nad Labem env. (5958), cca 210 m n.m., 25.III.1973, 7 ex., 14.X.1973, 1 ex., 19.III.1974, 1 ex., 25.III.1974, 2 ex., 28.X.1974, 1 ex., 31.XII.1978, 1 ex., 12.III.1979, 1 ex., 22.XI.1980, 6 ex., 1.XII.1980, 2 ex., 27.III.1984, 1 ex., vše LM; 29.III.1986, 10 ex., JV (JV det.); 8.XI.1986, 9 ex., JV (JV det.); 2.XII.1986, 7 ex., v letu, RC; 8.IV.1988, 1 ex., JV (JV det.); 15.X.1988, 1 ex., JJ; 14.IV.1989, 1 ex., JV (JV det.); 22.IV.1989, 1 ex., JJ; 30.III.1989, 6 ex., JT; 2.XI.1989, 5 ex., JV (JV det.); 15.X.1992, více ex., IJ (2 ex. in coll. KH); 13.III.1994, 1 ex., 16.X.1994, 5 ex., 22.X.1994, 11 ex., LM; 1.XI.1994, více ex., NI, (2 ex. in coll. JK); 23.XI.1994, 67 ex. (kromě *A. conspurcatus* nebyl na lokalitě zjištěn žádný jiný druh rodu *Aphodius*), DJ (part. in coll. VJ); 30.XI.1994, 13 ex., 14.XII.1994, 11 ex., 20.XII.1994, 5 ex., 8.II.1995, 11 ex., LM; 19.III.1995, 30 ex., společně s několika tisíci ex. *Aphodius* (*Ch.*) *distinctus* (počty ex. ostatních druhů rodu *Aphodius* zaznamenány nebyly), 26.III.1995, 10 ex., společně s několika tisíci ex. *A. distinctus*, LM; 28.III.1995, 7 ex., VT; 28.X.1995, 179 ex., společně cca s 6000 ex. *A. distinctus* (počty ex. ostatních druhů rodu *Aphodius* zaznamenány nebyly), LM; 17.XI.1995 a 20.III.1996, 5 a 3 ex., KH; 26.IV.1996, 5 ex., LM; 26. a 29.X.1996, 39 a 60 ex., JJ; 15.XI.1996, více než 100 ex., AS; 16.XI.1996, více než 100 ex., JB, JZ, PU, VZ; 26.X.1997, 37 ex., DV, RS (5 ex. in coll. VT); 1.I.1998, 16 ex., 31.III.1998, 2 ex., LM; 31.X.1998, 24.X. a 6.XI.1999, 1, 1 a 16 ex., MB (1 ex. in coll. VT); 13.XI.1999, 4 ex., LM; 15.XI.1999, 42 ex., RS; 28.X.2000, MB lgt., 1 ex. in coll. VT; 4.XI.2000, 1 ex., MB; 5.XI.2000, 2 ex., SD lgt., PV det. et coll.; 10.XI.2000, 1 ex., DJ; 13.XI.2000, 13 ex., PJ (2 ex. in coll. KA); 20.X.2001, 1 ex., SL; 27.X.2001, 10 ex., JC; 3.XI.2001, 11 ex., DJ; 26.I.2002, 2 ex., 2.II.2002, 7 ex., LM; 10.II.2002, cca 50 ex., DJ, LM; 2.III.2002, 13 ex., DJ, PJ; 10.III.2002, 1 ex., JC; 23. a 30.III. a 6.IV.2002, 1, 1 a 2 ex., MB; 8.XI.2002, 3 ♂♂, DK & HA lgt., coll. JMZ (HA det.); 15.XI.2002, cca 60 ex., společně s více ex. *A. contaminatus*, DJ, HA; 16.XI.2002, 14 ex., společně s více ex. *A. contaminatus*, JC; 30.XI.2002, 9 ex. (jiný druh rodu *Aphodius* na lokalitě nezjištěn), LM; 4.I.2003, 1 ex. (na lokalitě nalezen též 1 ex. *A. contaminatus*), LM; 29.III.2003, 4 ex. (na lokalitě nalezen též 1 ex. *Aphodius obliteratus*), JC, MB; 4.IV.2003, 1 ♂, HA; 5.IV.2003, 10 ex., společně s *Aphodius nemoralis* a *A. fasciatus*, DJ, LM; 25.IV.2003, 1 ♂, HA; 1.X.2003, 1 ♀, HA; 28.X.2003, 16 ex., ve zmrzlých výkalech *Equus*, DJ, PK, RS; 31.X.2003, 3 ♂♂, 4 ♀♀, HA; 1.XI.2003, cca 25 ex., DJ, MR; 7.XI.2003, 5 ex., RS; 15.XI.2003, 1 ex., JC; 14.XI.2003, 4 ♂♂, 3 ♀♀, HA; 22.XI.2003, 3 ex., MR; 1.XII.2003, 3 ♂♂, 2 ♀♀, HA; 16.I.2004, více než 60 ex., částečně zmrzlé výkaly *Equus*, společně se 4 ex. *A. fasciatus*, HP, KV, RC, SN; 4.II.2004, 13 ♂♂, 7 ♀♀, HA; 19.III.2004, cca 50 ex., PK, PU; 20.III.2004, 1 ex., JC; 17.IV.2004, 8 ex., DJ, LO; 24.IV.2004, 4 ex., JP; 29.X. a 4.XI.2004, 124 a 44 ex., JP; 26.III.2005, 1 ex., MR; 2.IV.2005, 42 ex., JC; 1.IV.2006, 3 ex., MR; 20.XI.2006, více než 50 ex., LM; 25.XI.2006, 30 ex., MR; 13.I.2007, cca 50 ex., PK, SE, VS; 21.I.2007, 11 ex., LM; Semín env. (5959), cca 210 m n.m., 28.X.2000 a 27.IV.2002, 2 a 1 ex., *Equus*, MB (1 ex. in coll. VT); 28.X.2002, 5 ex., *Equus*, společně s více ex. *A. distinctus*, *A. prodromus* a *A. contaminatus*, ML; 30.XI.2002, 10 ex. (přítomnost jiných druhů rodu *Aphodius* na lokalitě nezjištěna), LM (3 ex. in coll. DJ); 5.IV.2003, 4 ex., DJ, LM, MB; 25.X.2003, 1 ex., MB;

28.X.2003, 50 ex., ve zmrzlých výkalech *Equus*, DJ, IM, KZ; 1.XI.2003, cca 300 ex., společně s více ex. *Aphodius sticticus* (Panzer, 1798), *A. distinctus*, *A. contaminatus*, *A. prodromus* a *A. fasciatus*, DJ, VV; 2.XI.2003, více než 100 ex., MB; 15.XI.2003, 10 ex., JC; 21.XI.2003, cca 50 ex., PK, RS; 19.III.2004, cca 30 ex., PK, PU; 20.III.2004, 13 ex., JC; 17.IV.2004, 13 ex., DJ; 2.IV.2005, 2 ex., JC; 13.I.2007, cca 50 ex., PK, SE, VS. Většina exemplářů byla nalezena v borovém lese s písčitou půdou, jen malé množství bylo sbíráno na nezastíněných plochách v lesních průsecích nebo ve výběžcích pro koně poblíž lesa.

Okolí Kladrub nad Labem až dosud představovalo jedinou známou lokalitu recentního výskytu tohoto vzácného chladnomilného druhu na území bývalého Československa. První a dosud jediné publikované nálezy odtud uvádí Mencl (1974). Kromě toho byl druh zaznamenán na severní Moravě Koschatzkým (Koschatzky 1821, opakují Hudeček & Hanák 2001a) – správnost tohoto údaje však nelze ověřit vzhledem k tomu, že není nic známo o dokladovém materiálu. Ze Slovenska druh uvádějí Dellacasa & Dellacasa (2006b), konkrétní údaje nám však nejsou známy. Vzhledem k výše uvedeným novým nálezům lze očekávat přítomnost druhu i na dalších lokalitách v Polabí. Je zřejmé, že druh v uvedené oblasti preferuje místa zastíněná stromy, která zajišťují relativně stálejší vlhkost podkladu i koňského trusu (cf též Hoffmannová 2006). Výskyt v jiném než koňském trusu zde nebyl, pokud je nám známo, zjištěn (v místech výskytu *A. conspurcatus* u Kladrub nad Labem byl pravidelně přítomen trus ovčí a srnčí, příležitostně i lidský – např. DJ a LM observ.), což odpovídá výrazné preferenci tohoto trusu známé i z jiných oblastí Evropy – viz např. Horion (1958), Stebnicka (1976), Dellacasa (1983), Bunalski & Szwałko (1989), Branco (2001), Rössner (2006). Branco (2001) uvádí též nález 5 ex. z Portugalska v trusu skotu; výskyt v kravském trusu zmiňuje rovněž Baraud (1966) a Machatschke (1969), který navíc uvádí trus ovčí. Vzacný výskyt v ovčím trusu uvádějí rovněž Nicolas & Nicolas (1961). Výraznou preferenci koňského trusu potvrzují ve své nejnovější monografii rovněž Dellacasa & Dellacasa (2006a) a uvádějí sporadický výskyt druhu v trusu kravském, ovčím a lesní zvěře (Cervidae, *Sus scrofa*). Centrem rozšíření *A. conspurcatus* je západní Evropa (Velká Británie kromě Irska, odkud je druh znám na základě jediného starého údaje (Johnson & Halbert 1902) a Francie) a severní Evropa (zejména Švédsko a Finsko) – viz např. Horion (1958), Forshage (2003) a Costesscque (2005). Ve střední, jižní a východní Evropě byl druh zaznamenán pouze na ojedinělých izolovaných stanovištích. Jižní hranice dosud známého areálu rozšíření probíhá Portugalskem, Španělskem, Sardinií, jižní Itálií (Calabria) a územím bývalé Jugoslávie – viz Horion (1958), Dellacasa (1983), Baraud (1966, 1977, 1992), Carpaneto & Piattella (1995), Branco (2001), a Ádám (2003). Východní hranice probíhá evropskou částí Ruska – viz např. Dellacasa & Dellacasa (2006b). Nově byl druh zaznamenám též v jižním Bulharsku v pohoří Zapadni Rodopi (Guéorguiev et al. in press). Nám je z jižního Bulharska znám ještě další nález: Sandanski env., Lebnica, 24.-29.IV.2005, 1 ex., *Equus*, PK (DJ det.). Maximum výskytu imag je v listopadu. (IX.) X.-III. (IV.). Rozšíření viz obr. 31.

Aphodius* (*Chilothorax*) *paykulli Bedel, 1907

B. occ.: Kamenná (5739) nr. Aš, 28.-29.X.2000, více ex., MZ (1 ex. in coll. RS); Nejdek (5642), 7.IV.1985, J. Pávek lgt., 1 ex. in coll. DO; Michalovy Hory (6042), 11.X.1987, J. Suchý lgt., 7 ex. in coll. DO; 11.X.1987, 14 ex., DO; Hlinky (5843) nr. Stanovice, 29.X.2000, více ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ (po 1 ex. in coll. DJ a LO); Kamýk (6043) nr. Bezdružice, 4.X.2003, 2 ex., ZA; Teplá (6043), 14.X.2003, 4 ex., ZA; Kořen (6143), 6.XI.1997, 8 ex., KH; Lažany (61-6243) nr. Černošín, 16.X.2003, desítky ex., *Bos*, ZA (part. in coll. JH a DJ);

Prostiboř (6343), 27.X.2002, 2 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Okrouhlé Hradiště (6143-44) nr. Konstantinovy Lázně, X.1995, ZD lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); 1.XI.1995, 1 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (KR det.); Blažim (6044), 11.X.1986, I. Těťál lgt., 7 ex. in coll. DO; Březín (6044) X.1983, M. Klekner lgt., 2 ex. in coll. KR (KR det.); Nečtiny (6044-45), IX.1993, 10 ex., MK (MK det.); PR Střela (5945), 5.IV.2002, 6 ex., *Cervus nippon*, VT; Kalec (5945) nr. Žihle, 28.X.2002, 4 ex., *Capreolus*, VT; Tis u Blatna (5946), 1 ex., bez jména sběratele, coll. ST; Kamenec (6147) nr. Radnice, 15.XI.2008, K. Sýkora lgt., 1 ex. in coll. RY; Šumava, Budětice (6747), 29.-30.IX.2001, 1 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Žichovice (6747), 22.III.1985, více ex., M. Černoch lgt., coll. LA a ST; Líšná (6148) nr. Zbiroh, 11.X.2001, 2 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ.

B. b.: Ústí nad Labem (5350), bez data, J. Strejček lgt., 3 ex. in coll. MUL; Srbská Kamenice (5152), 28.X.2005, 7 ex., *Bos*, (na lokalitě zjištěn též *Aphodius* (*Ch*.) *pictus* – viz příslušný faunistický záznam výše), LM.

B. c.: Lužná (5848) nr. Rakovník, 28.X.2002, více ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ (part. in coll. DJ, JC a LO); Rakovník env. (5948), 7.X.2002, 4 ex., *Equus*, *Bos*, ZY; Nezabudice (5948), 11.X.2002, 2 ex., *Equus*, ZY; Pustověty (5948), 11.X.2002, 2 ex., *Equus*, ZY; Skryje (6048), 25.X.1987 a 18.X.1998, 2 a 4 ex., JJ; 25.X.2008, více ex., lesní pastvina, ZY; „Na Januškách" (6048) nr. Broumy, cca 500 m n.m., 2.XI.2003, 13 ex., DJ, VV; 1.X.2004, 2 ex., PU, RS; 12.XI.2005 a 2.XII.2006, 5 a 1 ex., MR; Broumy (6049), 360-420 m n.m., XI.2002, 36 ex., PK; 30.X.2004, 14 ex., JC; 12.XI.2005, 15 ex., MR; Broumy – Luh (6049), 24.X.2002, 4 ex., *Bos*, PJ; Kublov (6049) nr. Broumy, 2.XI.2003, 31 ex., *Bos*, DJ, VV (1 ex. in coll. NO); 12.XI.2005, 3 ex., MR; Karlov (6049) nr. Broumy, 18.X.1989, J. Zelinka lgt., 1 ex. in coll. DJ; Kladno – důl Engert (5850), 12.X.1964, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Vinařická hora (5850) nr. Vinařice, XI.2002, 6 ex., PK (PK det.); Beroun – Lištice (6050), 20.X.2000, více ex., OG (part. in coll. VV); Korno (6050), 21.X.2001, 1 ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ; 16.II.2002, více ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ (2 ex. in coll. DJ); Kralupy nad Vltavou (5751), 13.X.1978, K. Černý lgt., 2 ex. in coll. VX; Kuchař (6051), 4.XI.2001, 1 ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ; Mladá Boleslav – Radouč (5555), 28.IV.2002, 2 ex., ZU.

B. or.: Kolesa (5958) nr. Kladruby nad Labem, 19.X.2004, 3 ex., v letu nad lesní cestou, SL; Litomyšl (6163), IV.1947, 2 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX.

M. m.: Čížov env., Široké pole (7161), 7.XII.2006, 1 ex., *Equus*, na louce, RT & KR lgt., coll. JMZ (KR det.); Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., V.1998, 1 ex., KH.

S. c.: Malá Fatra, Terchová (6780), 10.X.2003, 13 ex., v letu na malé svažité lesní louce (cca 50 × 100 m), SL.

S. or.: Petrovce (7299) nr. Koromľa, 20.X.1984, 1 ex., v letu, IJ.

Na sledovaném území je tento poměrně dosti vzácný druh znám především z četných lokalit ve středních a západních Čechách (viz např. Juřena et al. 2000), sporadicky též v severních Čechách – viz Táborský (1987), Král & Vitner (1993a), Chobot (1997). Nálezy z lokality Kolesa a z Litomyšle představují první publikované údaje z území bývalého Východočeského kraje. Z Moravy a Slovenska bylo zaznamenáno jen několik nálezů (Tesař 1957, Král & Souček 1982, Týr 1997); D. Král (pers. comm.) revidoval staré dokladové exempláře z Krušných hor a z Brna. Výše uvedený nález z lokality Petrovce představuje první známý doklad z území bývalého Východoslovenského kraje. Vyskytuje se převážně v lesnatých oblastech (les a k lesu přilehlé louky a pastviny), výjimečně v otevřené krajině mimo dosah lesa (viz např. Král & Souček 1982). Maximum výskytu je přibližně v období od poloviny října do poloviny listopadu. IX.-IV. (V.). Rozšíření viz obr. 32.

Aphodius* (*Chilothorax*) *melanostictus melanostictus W. L. E. Schmidt, 1840
B. b.: Kadaň (5645), 1987, (přesné datum nálezu bylo nedopatřením vymazáno z naší databáze a autora nálezu se nám již nepodařilo kontaktovat), 1 ex., AC.
B. c.: Nové Strašecí (5849), 28.IX.1986, 1 ex., kravský hnůj, společně s více ex. *Aphodius distinctus* a 3 ex. *A. paykulli*, SH; Lotouš (5750), 8.V.1978, Rudolf Macek lgt., 1 ex. in coll. RJ (RJ det.).
B. m.: Tupesy (6951) nr. Radošovice, bez data [pravděpodobně 30. léta 20. stol.], J. Trávníček lgt., 2 ex. in coll. KR (KR det.).
M. m.: Mašovice (7161), 12.IV.1990, 1 ex., J. Kobylák lgt., coll. JMZ (DK det.); Havraníky env., PP Skalky (7162), 11.VIII.2008, 1 ex., na světlo, KR lgt., coll. JMZ (KR det.); Hrušovany nad jevišovkou (7164), 23.III.1976, 1 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 14.IX.1996, 1 ex., *Equus*, KO lgt., coll. DJ; 10.X.2004, 1 ex., *Equus*, PK; Uherské Hradiště (6970), VII.1940, A. Černý lgt., 1 ex. in coll. VV.
S. occ.: Štúrovo env., Belanské kopce (8177), 17.III.1959, K. Pospíšil lgt., 1 ex. in coll. VX; Malá nad Hronom (8178), 19.-21.VI.1993, 1 ex., *Equus*, KS; Kováčovské kopce (8178), 20.IV.2003, 1 ex., pravděpodobně *Capreolus*, SU.
S. or.: Slovenský kras, Hrhov (7390), 8.X.1989, 1 ex., IJ.

V Čechách druh pravděpodobně úplně vymizel, výše uvedené nálezy z Kadaně a z Nového Strašecí představují poslední známé údaje z Čech (cf. Suchý 1983); nálezy ze Znojemska a z Nového Dvora u Lednice jsou jedinými nám známými doklady výskytu na území Moravy po roce 1964 – z tohoto roku je poslední publikovaný nález (Týr 1997). Mezi v České republice vymizelé druhy jej řadí Král (2005). Na Slovensku je v posledních třech desetiletích nalézán jen velmi vzácně a jednotlivě na zachovalých lokalitách v nejteplejších oblastech. Poslední publikované nálezy viz výše a Juřena et al. 2000. III.-X.

Aphodius* (*Loraphodius*) *suarius Faldermann, 1836
S. occ.: Bratislava – Petržalka (7868), VIII. 1999, 1 ex., IR (IR det.).
S. c.: vrch Mních (7482) nr. Korytárky, 48°32'34"N, 19°28'35"E, cca 500 m n.m., 13.VIII.2003, 1 ♀, *Bos*, společně s *Geotrupes spiniger*, *G. stercorarius*, *Aphodius haemorrhoidalis*, *A. fossor*, *A. scrutator*, *A. varians*, *A. fimetarius*, *A. foetens*, *A. rufus*, *A. sordidus*, *Onthophagus fracticornis* a *O. vacca*, DK (DK det.).
S. or.: Strážne (7697), cca 100 m n.m., 12.X.2001, 1 ex., v písku pod trusem *Bos*, RS; 5.IX.2002, 11 ex., v písku pod trusem *Bos*, společně s *Aphodius rufus* (Moll, 1782), *A. immundus* Creutzer, 1799 a *A. scrutator*, DJ (9 ex.), PJ (2 ex.); 10. a 11.IX.2002, 2 a 2 ex., pod trusem *Bos*, RS; 4.IX.2005, 39 ex., pod trusem *Bos*, DJ (29 ex.), JC (9 ex.), KD (1 ex.); 6.IX.2005, 19 ex., pod trusem *Bos*, RS; 6.X.2005, 3 ex., JP, MB, PK; 13.VIII.2008, 2 ex., v písku pod trusem *Bos*, MH.

Uvádíme další nálezy ze Strážneho, odkud byl druh námi již hlášen (Juřena et al. 2000). Nález z okolí obce Korytárky představuje první známý doklad z území bývalého Stredoslovenského kraje. Kromě výskytu na výše uvedených lokalitách byl tento ve střední Evropě velmi vzácný druh ze Slovenska znám jen z okolí Štúrova (Balthasar 1966 (opakuje Tesař 1972), Chromý 1985). Územím Slovenska s největší pravděpodobností probíhá severní hranice areálu rozšíření. Ve střední Evropě je druh dále znám pouze z Burgenlandu v Rakousku: Teichbachgraben nr. Neusiedl am See (Horion 1958) a ze tří lokalit v Maďarsku: Siófok, Apajpuszta a Szeged (Endrődi 1956 – opakují Horion 1958 a Tesař 1972). Novější nálezy z Rakouska a Maďarska nejsou známy. Maximum výskytu je pravděpodobně v srpnu. VII.-IX. (X.). Rozšíření viz obr. 33.

Aphodius* (*Eudolus*) *quadriguttatus (Herbst, 1783)
Bohemia: „Bohemia“, 31.V.1924, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL.
M. m.: Hodonín – Pánov (7168), 17.V.1997, 8 ex., *Oryctolagus*, společně s *Aphodius paracoenosus*, *A. sordidus* a *A. lividus* (viz příslušné faunistické údaje u těchto druhů), SL (2 ex. in coll. DJ, 1 ex. in coll. MK).
S. occ.: Bratislava – Devín (7867), bez data, Roubal lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Lúka (7373) nr. Horná Streda, 9.V.1986, 1 ex., IJ lgt., coll. KH; Závada pod Čiernym vrchom (7176), 10.V.2008, 3 ex., RY; Jásová (8076), 26.V.1995, 1 ex., LS; Čajkov (7777), 20.VII.1987, F. Holeksa lgt., 1 ex. in coll. ZU; Kováčovské kopce (8178), V.1974, Pokorný lgt., 1 ex. in coll. VT.
S. c.: Hajnáčka (7785), 2.V.2000, 1 ex., JP; 1.V.2003, 1 ex., *Ovis*, DJ; Jestice (7786), 28.V.1997, 8 ex., SU (1 ex. in coll. VT).
S. or.: Slovenský kras, Rozložná (7388), cca 300-330 m n.m., 27.V.1999, 5 ex., *Ovis*, LS (1 ex. in coll. DJ); Slovenský kras, Domica (7588), 6.V.1980, J. Suchý lgt., 43 ex. in coll. DO; 17.V.1983, 2 ex., TI; Kečovo (7588), 29.VI.1981, 1 ex., RF; 30.VI.1981, 3 ex., IJ lgt., coll. KH; 2.V.1986, 3 ex., SS (1 ex. in coll. VT); Silická planina (7488-89), 13.V.2000, 1 ex., FP; Rožňava (7389), 21.V.1961, Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Slovenský kras, Soroška (7389) nr. Lipovník, 3.VI.1960, J. Brožík lgt., 4 ex. in coll. DO; 3.VI.1960, Sobota lgt., 3 ex. in coll. ZMP, 2 ex. in coll. VB; Silica (7489), VI.1991 a V.1992, 3 a 2 ex., ZU; Hrhov (7390), 1.V.2007, 3 ex., dovezený trus *Ovis*, DJ, FS; 26.V.2007, 4 ex., dovezený trus *Ovis*, DJ, JH, KD; 29.V.2008, 3 ex., dovezený trus *Ovis*, DJ, FS, KD; vrch Hradisko (7390) nr. Zádiel, 26.VI.1995, 3 ex., VT; Jabloňov nad Turňou (7490), Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZD; Turňa nad Bodvou (73-7491), 20.V.1981, 1 ex., DR; 4.VI.1986, Krch lgt., 1 ex. in coll. SK; Veľaty (7495), 1.VII.1980, J. Soustružník lgt., 1 ex. in coll. VT; Ladmovce (7596), 9.V.1975, 4 ex., *Ovis*, LM (1 ex. in coll. DJ); Somotor (75-7696), 9.VI.1960 a 15.V.1969, 2 a 1 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Chlmec (7197) nr. Humenné, 3.VIII.2001, 2 ex., *Ovis*, VT; Petrovce nad Laborcom (7297), VII.1956, 1 ex., AM.

Uvedené nálezy z Čech (bez bližšího určení) a z Moravy (Hodonín – Pánov) představují druhé známé doklady výskytu druhu na těchto územích (viz Bezděk & Bezděk 1995 a Juřena et al. 2000). Na Slovensku je v současnosti již velmi vzácný; v posledním desetiletí pravidelně jednotlivě nalézán zejména v oblasti Slovenského krasu. Maximum výskytu je v květnu. IV.-VII. (VIII.).

Aphodius* (*Nobius*) *serotinus (Panzer, 1799)
S. or.: Ladmovce (7596), 10.X.2006, desítky ex., MH; Somotor (75-7696), 5.XI.1993, 1 ex., KO; Malý Kamenec (7696), 97 m n.m., 28.IX.2001, cca 100 ex., *Bos*, JC; 7.X.2001, cca 350 ex., DJ, FS, JC; 12.X.2001, cca 85 ex., KC, PK, RS, VS; 17.X.2001, cca 40 ex., DK, JV, VN (DK resp. JV det.); Rad (7497), 6.XI.1993, 1 ex., LK; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 6.IX.2001, více ex., *Bos*, PK (1 ex. in coll. MZ); 7.X.2001, 6 ex., JC; 12.X.2001, cca 45 ex., KC, PK, RC, VS; 10.X.2003, cca 250 ex., JP, KH, PK, RS (6 ex. in coll. MZ); 21.-22.X.2004, cca 120 ex., JP, MB, SU; 6.X.2005, cca 100 ex., JP, MB; 7.-8.X.2005, cca 50 ex., SU; 24.IX.2006, cca 300 ex., DJ, JH; 14.IX.2007, více ex., JC. Pozn.: v materiálu ze 7.října 2001 bylo cca 38 % samců, zatímco ve sběrech uskutečněných koncem října (Juřena et al. 2000) pouhé cca 3 % samců z celkového počtu nalezených imag; z listopadových sběrů nám jsou známy jen samice.

Druh s diskontinuálním rozšířením, ve střední Evropě byl zaznamenán ve Švýcarsku (Allenspach 1970: tři nálezy z 1. pol. 20. stol.), Rakousku (Horion 1958: nálezy z 19. stol.

z Dolního Rakouska), na Slovensku (poprvé potvrzen Tesařem (1972)) a v Maďarsku (Endrődi 1956, Ádám 1994). Dellacasa & Dellacasa (2006b) jej uvádějí ještě z Německa, Polska a České republiky, avšak konkrétní údaje o výskytu druhu v těchto zemích nám nejsou známy. Na Slovensku je znám z několika nálezů na Cerové vrchovině (Král & Vitner 1993, Vitner & Král 1993, Juřena et al. 2000) a z početnějších nálezů v povodí řek Latorica a Bodrog ve Východoslovenské nížině, kde místy v některých létech není vzácný (viz např. Juřena et al. 2000). Na základě výše uvedených pozorování se lze domnívat, že samci po kopulaci se samicemi na počátku podzimu hynou a do pozdního podzimu přežívají pouze samice, které touto dobou patrně kladou vajíčka. Přesnější bionomické údaje o tomto druhu nejsou známy, takže zůstává otázkou, zda přezimují vajíčka nebo larvy. Výrazné maximum výskytu imag bylo zjištěno v poměrně krátkém období od konce září do poloviny října. IX.-XI. Rozšíření viz obr. 34.

Aphodius* (*Bodilus*) *lugens Creutzer, 1799

B. b.: Kadaň env., Blzeňský vrch (5645), 1989 (datum neuvedeno), počet ex. neuveden, *Bos*, AC (AC det.).

M. m.: Žabčice (6965), 27.VII.1997, 1 ex., *Bos*, společně s více ex. *A. sordidus* a *A. ictericus* (Laicharting, 1781), JC; Pouzdřany – step (7065), 24.VIII.2002, 1 ex., *Ovis*, společně s *A. sordidus* a *A. ictericus* (viz nálezy níže), RS; 1.IX.2002, 2 ex., *Ovis*, společně s více ex. *A. ictericus*, JC; Bulhary – obora (7166), 14.VII.2001, cca 60 ex., *Cervus*, *Dama*, RS (6 ex. in coll. PK, 4 ex. in coll. JJ; 4 ex. in coll. MZ); 16.-19.VI.2002, 1 ex. na světlo, 1 ex. *Dama*, IJ; 6.VII.2002, cca 300 ex., *Dama*, DJ, JZ, VZ; 10.VII.2002, cca 400 ex., PJ, RS; 21.VII.2002, cca 80 ex., DJ, VV; 28.VII.2002, 16 ex., JC; 8.-9.VIII.2002, cca 15 ex., IJ; 25.VIII.2002, cca 10 ex., DJ, KZ, RS; 7.VI.2003, cca 50 ex., KU (part. in coll. LO); 3.VIII.2003, cca 250 ex., DJ, IM, RF; 17.VIII.2006, 8 ex., MB; 20.VI.2008, 8 ex., JO (JO det.); 1.VIII.2008, 8 ex., RS; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 9.IX.2002, 1 ex., *Equus*, ON; 5.VIII.2003 a 12.VIII.2005, po 1 ex., JC.

Z území České republiky byly dosud známy jen dva nálezy po roce 1957 (Juřena et al. 2000). Uvedený hojný výskyt v Oboře Bulhary je vysoce pozoruhodný (pravděpodobně zde dlouhodobě přežívají dosti početné populace na xerotermních, pravidelně sečených loukách, celoročně navštěvovaných zvěří). Na Slovensku se druh v současnosti vyskytuje lokálně a většinou ne příliš hojně v teplých oblastech na jihu a východě území (Podunajská nížina, Cerová vrchovina, Slovenský kras, Východoslovenská nížina). Maximum výskytu v červenci. (V.) VI.-IX. (X.).

Aphodius* (*Melinopterus*) *consputus Creutzer, 1799

B. c.: Příbram – Junior klub (6350), 17.IV.2006, 2 ex., prosev hrabanky v neudržované části městského parku poblíž Příbramského potoka, společně se 2 ex. *Oxyomus silvestris* (Scopoli, 1763), SU.

M. b.: Ostrava – Výškovice (6275), 10.V.2008, 1 ex., TO; Paskov (6275), 31.X.2000, 1 ex., SG lgt., coll. DJ; Moravskoslezské Beskydy, Hutisko – Solanec (6575), X.1996, 1 ex., KO; Raškovice (6376) nr. Frýdek-Místek, 19.IX.2002, 1 ex., *Bos*, IB.

M. m.: Havraníky (7162), 1.XI.2008, 1 ex., SP (KR det.); Lechovice (7163), 18.XI.2008, 1 ex., SP (KR det.); Moravský Krumlov env. (6964), 12.V.2001, 1 ex., SL; NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 24.X.2002, 1 ex., *Equus*, DJ; 7.XI.2004, 1 ex., RS; 25.IX.2007, 1 ex.,

DJ; Tři Grácie (7266) nr. Lednice, 20.X.2007 a 9.XI.2008, 3 a 1 ex., RY; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 30.IX.2002, 2 ex., *Equus*, JC; 22.X.2002, 6 ex., DV, JH; 24.X.2002, 6 ex., DJ, KD; 25.X.2002, 13 ex., JH; 27.X.2002, 3 ex., DJ, ON, VL; 28.X. a 23.XI.2002, 5 a 9 ex., JC; 31.X.2002, 2 ex., PJ; 27.IX. a 10.X.2003, 1 a 5 ex., JC; 19.X.2003, více ex., JH (3 ex. in coll. ZA); 4.XI.2003, 4 ex., LO, VL; 2.X.2004, 1 ex., FS; 14.X.2004, 15 ex., DJ, KT; 23.X.2004, více ex., MR; 24.X.2004, stovky ex., DJ, JP, KZ, MB; 26.X.2004, 610 ex., RS (18 ex. in coll. MZ); 1.X.2005, 11 ex., JC; 7.X.2005, 5 ex., IM, VV; 17.X.2005, 14 ex., KR (KR det.); 20.X.2005, 1 ex., SP (KR det.); 22.X. a 5.XI.2005, po více ex., MR; 5.XI.2005, 23.IX. a 11.XI.2006, 1, 1 a 3 ex., JC; 14.X. a 17.XI.2006, 1 a 8 ex., MR; 25.IX.2007, 1 ex., FS; 2.X.2007, 2 ex., DJ; 10.X.2007, 1 ex., RS; 1.XI.2008, 1 ex., SZ; Čejkovice, J okraj obce (7167), 29.X.2004, 1 ex., *Bos*, LO; Slavkov pod Hostýnem (6672), 30.IX.2003, 1 ex., *Bos*, LO lgt., coll. DJ.

Na území České republiky byl tento druh dosud recentně zaznamenán na třech lokalitách na Moravě (Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Juřena et al. 2000, Roháčová & Židková 2005). Poslední známý výskyt v Čechách (nález z roku 1969) uvádí Poláček (1977). Uvedený nález z Příbrami představuje jediný recentní údaj z území Čech, který se nám podařilo zachytit. Za pozoruhodný považujeme značný nárůst početnosti populace na lokalitě Nový Dvůr u Lednice (viz nálezy výše). V teplejších oblastech Slovenska je lokálně hojný a poměrně široce rozšířen. Maximum výskytu v říjnu. IX.-III. (IV.-V.).

Aphodius* (*Melinopterus*) *sphacelatus (Panzer, 1798)

B. occ.: Pastviny (5738) nr. Aš, 28.X.2000, MZ lgt., 1 ex. in coll. RS; Opatov (5740) nr. Luby, 29.X.1999, 1 ex., MZ; Rozvadov (6240), 28.III.2005, 1 ex., ZA; Lázně Kynžvart (5941), 14.IV.1971, Bozděchová lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Broumov (6141) nr. Tachov, 28.IV.1967, Bozděchová lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Přimda – Kundratice (6342), 27.IV.-2.V.2007, 636 ex. ve třech pastech, 24.-31.V.2007, 6 ex. ve třech pastech, 13.-20.IX.2007, 8 ex. ve třech pastech, 24.IV.-2.V.2008, 158 ex. ve třech pastech, 23.-30.V.2008, 77 ex. ve třech pastech, 10.-17.X.2008, 379 ex. ve třech pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.); Nejdek (5642), 11.V.1985, J. Pávek lgt., 6 ex. in coll. DO; Nová Role (5742), 12.IV.1993, 4 ex., RS; Bečov nad Teplou env., stráně nad říčkou Teplá (5942), 23.X.2004, 1 ex., SB; Marianské Lázně (6042), V.1973, 1 ex., S. Bílý lgt., coll. MK (R. Rous det.); Teplá (6043), 22.XI.2003, 3 ex., ZA; Kořen (6143), 8.III.1997, 4 ex., KH; Lažany (61-6243) nr. Černošín, 6.XI.2003, 1 ex., *Bos*, ZA; Prostiboř (6343), 27.X.2002, 2 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Maxov (6643) nr. Všeruby, 29.X.1972, 1 ex., DO; Vráž (6644), 1942, Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Blažim (6044), 11.X.1986, I. Těťál lgt., 5 ex. in coll. DO; Kalec (5945) nr. Žihle, 28.X.2002, 1 ex., *Capreolus*, VT; Manětín (6045), 11.VIII.1957, 1 ex., bez jména sběratele, coll RJ (RJ det.); Vejprnice (6245), 5.X.1990, více ex., JK (1 ex. in coll. MZ); 14.X.1990, 12 ex., VD; Plzeň – Valcha (6245-46), 17.IV.1980, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO; Plzeň – Slovanské údolí (6246), 17.X.1987 a 24. IX.1988, 1 a 5 ex., *Sus*, ZD; Krasavce (6446) nr. Přeštice, 8.V.1967, Bozděchová lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Velhartice (6746), 8.X.2007, 3 ex., AT; Dolejší Těšov (6846) nr. Hartmanice, 730 m n.m., 11.-17.IV.2007, 601 ex. ve třech pastech, 24.IV.-1.V.2008, 162 ex. v osmi pastech, 23.-30.V.2008, 65 ex. v šesti pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.) [tato data byla jedním z podkladů pro stanovení sezónní dynamiky biomasy koprofágních brouků na pastvinách v jihozápadních Čechách (Šlachta et al. 2008)]; Kundratice (6846) nr. Hartmanice, 10.X.2007, 8 ex., J. Trmal

lgt., coll. AT; Hrádek u Rokycan (6247), 1949, 1 ex., bez jména sběratele, coll. ZMP; Sušice (6747), IV.2004, 3 ex., XV; Kašperské Hory (6847), 9.X.1999, 6 ex., MZ; Strašín – Lazny (6847), 30.IX.2001, 1 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Šumava, Svojše (6847), 26.IX.2000, 12 ex., KR, 2 ex. in coll. JMZ (KR det.).

B. b.: Lubenec (5845), 10.IV.1971, 1 ex., JM; České středohoří, Raná (5548), 8.X.1995, 1 ex., KH; NP České Švýcarsko, Pravčická brána env. (5151), cca 250-300 m n.m., 28.X.2005, 1 ♂, LM; Srbská Kamenice (5152), cca 250 m n.m., 28.X.2005, 1 ♂, LM; Česká Lípa – Lada (5353), 12.-13.V.2001, 1 ex., JP; Žizníkov (5353) nr. Česká Lípa, 20.III.2005, Chvalkovský lgt., 1 ex. in coll. JP; Mimoň (5354), IV.1952, K. Mikvas lgt., 2 ex. in coll. MCL; Vrchbělá (5454) nr. Bělá pod Bezdězem, 17.IV.2005, 3 ex., JP; Břehyně env., Pecopala (5454), 17.III.2004, Klapka lgt., 3 ex. in coll. JP; Panenská Hůrka (5155) nr. Chrastava, 13.III.1999, 5 ex., BA (part. in coll. PV a SML) (PV det.); 31.III.2001, 6 ex., SD (1 ex. in coll. PK); Liberec (5256), IV.1948, Dr. Šulc lgt., 1 ex. in coll. VX.

B. c.: Milíčov (5947) nr. Kožlany, 17.IV.1949, Pokorný lgt., 1 ex. in coll. VT; Lužná (5848) nr. Rakovník, 28.X.2002, 1 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; „Na Januškách" (6048) nr. Broumy, cca 500 m n.m., 28.X.1999, cca 500 ex., PK, RS; 6.XI.1999, cca 150 ex., *Cervus*, *Capreolus*, *Ovis musimon*, DJ, LL, MZ, RS, VZ; 10.XII.1999, cca 200 ex., PK (cca 100 ex. in coll. JJ, 8 ex. in coll. VK); 16.IV.2000, 2 ex., MZ; XI.2002, 65 ex., PK; 2.XI.2003, cca 5000 ex., DJ, NO, VV; 1.X.2004, cca 200 ex., PU, RS; 12.XI.2005 a 2.XII.2006, po více ex., MR; Líšná (6148) nr. Zbiroh, 7.V.1980, Volf lgt., 1 ex. in coll. MRO; Lány – obora (5849), 10.III.2002, 1 ex., RB (RC det.); Lány – obora, Lhota env. (5949), 18.III.1995, 2 ex., RB (RC det.); Broumy (6049), 360-420 m n.m., 6.-8.V.1995, 1 ex., MZ; 25.IV.1997, 20.IV.1998, 26.X.1999, 10.IV.2000, 20.V.2001 a X.2002, 2, 1, 10, 1, 3 a 10 ex., KH; 2.XI.2003, cca 5000 ex., DJ, NO, VV; 1.X.2004, cca 300 ex. (společně s *A. prodromus* přibližně v poměru 11:1), PU, RS; Broumy – Luh (6049), 8. a 24.X.2002, cca 20 a cca 50 ex., *Bos*, PJ (v obou sběrech společně s *A. prodromus* přibližně v poměru 1:1); Kublov (6049) nr. Broumy, 12.XI.2005, 1 ex., MR; Příbram (6349-50), 22.IV.1984, JP lgt., 1 ex. in coll. MZ; Slaný (5750), 10.XI.2006, 1 ex., PK; Kladno (5850), 8.IV.1944, Z. Kučera lgt., 1 ex. in coll. VX; Beroun (6050), 10.IV.1988, 1 ex., RC; Praha – Divoká Šárka (5852), 29.IV.1940, V. Hervert lgt., 1 ex. in coll. MZ; Praha – Hvězda (5952), 19.IV.1940, V. Hervert lgt., 1 ex. in coll. MZ; Sedlčany – Chálov (6352), 13.V.1992, 3 ex., AT (1 ex. in coll. VT); Nechvalice (6452), 1.IV.2001, 3 ex., AT; Těptín – obora (6153), 6.XI.1994, více ex., NI (3 ex. in coll. MZ); Klokočka (5455), 7.III.1966, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL; Žďár – Skokovy (5456), 14.IV.2008, 1 ex., PS.

B. m.: Šumava, Albrechtovec (6948) nr. Zdíkov, 20.I.2007, 4 ex., *Equus*, SN; Zdíkov (6948), 4.-12.VI.2007, 1 ex., padací zemní past (jako návnada použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.); Vlčí Jámy (7048) nr. Lenora, 793 m n.m., 11.-17.IV.2007, 1587 ex. ve třech pastech, 23.-29.V.2007, 1 ex., past, 24.IV.-1.V.2008, 521 ex. v devíti pastech, 22.-29.V.2008, 5 ex. ve dvou pastech, 9.-16.X.2008, 22 ex. v šesti pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.) [tato data byla jedním z podkladů pro stanovení sezónní dynamiky biomasy koprofágních brouků na pastvinách v jihozápadních Čechách (Šlachta et al. 2008)]; Šumava, Volary (7049), III. a V.1973, J. Halada lgt., 3 a 1 ex. in coll. LM; Šumava, Hvozdníky env., Vltavský Luh (7149), 6.VI.2008, 1 ex., MR; Prachatice (6949-50), III.1973 a IV.1974, J. Halada lgt., po 1 ex. in coll. LM; Písek (6650), 4.-5.IV. a 10. X.2007, 2 a 1 ex., RA; Posudov (7350) nr. Frymburk, 23.IV.2006, V. Němec lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); Poněšice (6852), 25.II.1992, J. Simandl lgt., 1 ex. in coll. AB; Hluboká

nad Vltavou (6952), 25.III.1995, P. Mašek lgt., 1 ex. in coll. AB; 14.IV.2003, J. Klečka lgt., 2 ex. in coll. KR (KR det.); České Budějovice – Čtyři Dvory (7052), 22.X.1998, 11 ex., KR (KR det.); Rychnov nad Malší (7352), 575 m n.m., 19.-26.V.2006, 537 ex. ve třech pastech, 19.-26.VI.2006, 2 ex. ve dvou pastech, 31.VIII.-7.IX.2006, 8 ex. ve třech pastech, 2.-9. X.2006, 121 ex. ve třech pastech, 10.-18.IV.2007, 1210 ex. ve třech pastech, 18.-25.V.2007, 4 ex. ve třech pastech, 11.-17.IV.2008, 1657 ex. v devíti pastech, 28.IV.-5.V.2008, 218 ex. ve třech pastech, 12.-18.V.2008, 11 ex. v šesti pastech, 9.-16.X.2008, 105 ex. v šesti pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.) [tato data byla jedním z podkladů pro stanovení sezónní dynamiky biomasy koprofágních brouků na pastvinách v jihozápadních Čechách (Šlachta et al. 2008)]; Cetviny (7353) nr. Tichá, 11.-17.IV.2008, 12 ex. ve třech pastech, 12.-18.V.2008, 6 ex. ve třech pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.); Tichá (7353) nr. Dolní Dvořiště, 11.-17.IV.2008, 2234 ex. ve třech pastech, 12.-18.V.2008, 50 ex. ve třech pastech (ve všech případech šlo o padací zemní pasti, jako návnada byl použit čerstvý trus skotu), MX (MX det.); Senotín (6954), 3.IV.1998, 1 ex., KR (KR det.); Nová Bystřice (6956), X.2008, 1 ex., J. Bartůněk lgt., coll. MR.

B. or.: Kladruby nad Labem (5958), 26.III.2005, 5 ex., *Equus*, MK; Nový Hradec Králové – PP Na Plachtě (5860), cca 235 m n.m., 27. a 29.IV. a 22.X.2000, 7, 20 a 1 ex., PI lgt., coll. JP, VT; 3.IV.2001, 256 ex., JP (5 ex. in coll. VT); 12.IV.2001, 4 ex., FP; 3.IV.2005, 4 ex., MP; 8. a 22. IV. a 20.X.2006, 30, 5 a 4 ex., MB; Nový Hradec Králové (5860-61), 8.IV.2006, 3 ex., MB.

M. b.: Moravskoslezské Beskydy, Hutisko – Solanec (6575), X.1996, 4 ex., KO (1 ex. in coll. DJ); Havířov (6276), 26.III.1967, E. Burša lgt., 1 ex. in coll. MBF; Moravskoslezské Beskydy, Dobratice env. (6376), 10.V.1975, M. Kuboň lgt., 1 ex. in coll. MBF; Moravskoslezské Beskydy, Morávka env. (6477), 3.IV.1994, 13.V.1997, 10.III., 8. a 23.IV.2000, 5, 1, 1, 2 a 1 ex., KO (2 ex. in coll. DJ); Moravskoslezské Beskydy, vrch Velká Čantoryje (6378), 980-994 m n.m., 4.-5.IX.2002, více ex., *Equus*, společně s *A. contaminatus*, SZ (2 ex. in coll. DJ, po 1 ex. in coll. AK, IB a JP); 18.III.2004, 6 ex., v letu a na sněhu, SZ; Jablunkov env., Kostkov (63-6478), 30.X.1970, 14 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); 21.IV.2004, tisíce ex., v letu, JP, SZ (part. in coll. DJ).

M. m.: Štěměchy (6860), XI.1998, 1 ex., KR (KR det.); Čížov env., Široké pole (7161), 7.XII.2006, 1 ex., *Equus*, na louce, RT & KR lgt., coll. JMZ (KR det.); 9.XII.2006, 1 ex., *Equus*, na louce, RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Podmolí env., Lipina (7161), 7.XII.2006, 1 ex., *Equus*, les, RT & KR lgt., coll. JMZ (KR det.); Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n. m., V.1998, 1 ex., KH; Velká nad Veličkou (7171), 18.V.1998, 1 ex., KH.

S. occ.: Rybník nad Hronom env. (76-7777), 22.IV.2003, 1 ex., SU; Kamenica nad Hronom (8178), 14.IV.1974, 1 ex., LM; Štúrovo (81-8278), V.1964,1 ex., R. Rous lgt., coll. MK.

S. c.: Babiná (7580), 10.V.1999, 2 ex., ML; Suchá Hora (6684), 4.X.1978, OM lgt., 2 ex. in coll. IR (IR det.); Pribylina (68-6984), 12.V.1974, Radosta lgt., 2 ex. in coll. VB; NP Muránska planina – Zbojská env. (7285), 8.V.2006, 1 ex., VD; 11.X.2006, 3 ex., MM.

S. or.: Muráň (7286), 11.IV.1992, 2 ex., MZ; Slovenský kras, Hrhov (7390), 29.IV.2000, 1 ex., *Bos*, RS; Hačava (7391), 29.V.1998, 2 ex., SU.

Rozšíření tohoto druhu na území Čech, Moravy a Slovenska je známo jen fragmentárně. Recentní nálezy uvádějí Schön et al. (1978), Suchý (1983) a Týr (1993a,b, 1997). Velmi lokálně může být dosti hojný a zastupovat druh *A. prodromus*, s nímž se často společně vyskytuje. Příkladem společného výskytu obou druhů a lokální hojnosti *A. sphacelatus* a vzácnosti *A. prodromus* na tomtéž místě je výše uvedený výskyt na lokalitě Na Januškách

u Broum: na větší louce částečně ohraničené lesem zde bylo opakovaně nalezeno cca 95 % exemplářů druhu *A. sphacelatus* a jen cca 5 % exemplářů druhu *A. prodromus*, zatímco na loukách v nejbližším okolí, oddělených od zmíněné pastviny lesem a otevřených do volné krajiny, byla opakovaně zjištěna přítomnost velkého množství exemplářů *A. prodromus* a jen několika ex. *A. sphacelatus*. Nejvíce nálezů je z Čech, ze Slovenska a zejména z Moravy je známo jen velmi málo údajů. Uvedené nálezy ze Štěměch, Podyjí (okolí Čížova a Podmolí), Pohanska a z Velké nad Veličkou představují jediné nám známé doklady výskytu druhu na území bývalého Jihomoravského kraje. (VIII.-IX.) X.-V. (VI.). Rozšíření viz obr. 35.

Aphodius* (*Melinopterus*) *punctatosulcatus punctatosulcatus Sturm, 1805 (= *A. sabulicola* Thomson, 1868)
S. occ.: Tvrdošovce (7974), 10.IV.1999, 2 ex., JJ; Kamenín (8177), cca 120 m n.m., 16.IV.1976, Skoupý lgt., 1 ex. in coll. MZ; Mužla (8277), cca 120 m n.m., 11.VI.1996, více ex., JP (1 ex. in coll. RS).
S. c.: NP Muránska planina, Šiance – Predná hora (7286), 750 m n.m., 13.V.2005, okraj lesa, 1 ex., VD.
S. or. Tatranské Matliare (6887), 16.V.1988, 1 ex., feromonový lapač, bez jména sběratele, coll. IR (IR det.); S. or., Stratená (7188) nr. Dobšiná, 24.V.2008, 15 ex., společně s *Aphodius pusillus*, *A. prodromus* a *A. ater*, MR.

Na sledovaném území velmi vzácný a lokální druh dávající pravděpodobně přednost biotopům se slanou půdou. Recentně znám jen z několika lokalit na Slovensku (Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Týr 1997 a Juřena et al. 2000). D. Král (pers. comm.) revidoval jediné nám známé staré dokladové exempláře z Moravy (Vranov nad Dyjí (70-7160)). Z Čech byl publikován nález jediného exempláře v bývalém Východočeském kraji (Choceň) (Poláček 1977), který podle Poláčka vyžaduje potvrzení dalšími nálezy. Vzhledem k recentnímu výskytu na polské straně Krkonoš (Bunalski 2003) lze očekávat i nálezy v Čechách. III.-VI. Rozšíření viz obr. 36.

Aphodius* (*Melinopterus*) *pubescens Sturm, 1800
S. occ.: Jásová env. (8076), 12.I.1994, 1 ex., prosev, LS; Kamenica nad Hronom (8178), 29.III.2003, 8 ex., *Ovis musimon*, společně s *A.* (*M.*) *prodromus* a *A.* (*Nimbus*) *obliteratus*, IM, VV; 17.IV.2003, 4 ex., PJ (1 ex. in coll. DJ); 17.V.2004, 1 ex., FS; 14.V.1997, 1 ex., MR (DK det.); Kováčov (8178), 1.V.2004, více ex., IM, KZ (po 1 ex. in coll. DJ a MS); Chľaba (8178-79), 9.V.2003, 2 ex., MR (DK det.); Ipeľské Úľany (7880), 15.IV.1990, KI lgt., 1 ex. in coll. SL.
S. c.: Horné Strháre (7782), 1.-3.V.1991, 1 ex., *Homo*, KS; Hajnáčka (7785), 6.V.1995, 1 ex., LS; 13.-14.V.1996, 1 ex., SL; Gemerský Jablonec (77-7885), 23.X.2004, 1 ex., SU; Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 24.X.2001, 1 ex., *Bos*, společně s více ex. *A.* (*M.*) *prodromus* a *A.* (*M.*) *consputus*, Z. Znamenáček lgt., coll. MZ.

Na sledovaném území velmi lokální druh známý dosud jen z několika lokalit v nejteplejších oblastech Slovenska (Mencl 1981, Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, Týr 1997, Juřena et al. 2000) a z jediné lokality na jižní Moravě (Král & Vitner 1996c). Pravděpodobně dává přednost xerotermním, částečně zastíněným biotopům (lesostepi, křovištní formace, řídké prosluněné xerofilní doubravy apod.). Maximum výskytu je patrně v březnu a začátkem dubna. X.-IV. (V.). Rozšíření viz obr. 37.

Aphodius* (*Sigorus*) *porcus (Fabricius, 1792)

B. b.: Hradčany (5354) nr. Mimoň, 23.IX.2006, 3 ex., *Equus*, MP; 15.X.2006, 1 ex., *Equus*, VT.

B. or.: Bělečko (5861) nr. Býšť, 15.I.1994, 1 uhynulý ex. pod padlým tlejícím kmenem listnáče na okraji listnatého lesa, HV.

M. m.: NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 25.IX.2007, 1 čerstvě uhynulý ex. pod trusem *Equus*, DJ; Tři Grácie (7266) nr. Lednice, 14.X.2006, 2 ex., *Equus*, RY, TS; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 25.IX.2007, 2 ex., *Equus*, DJ; 10.X.2007, 4 ex., *Equus*, RS; 17.X.2007, 2 ex., ve štolách *Geotrupes spiniger* pod trusem *Equus*, RS; 27.IX.2008, 21 ex., pod trusem *Equus*, JC; 11.X.2008, 1 ex., pod trusem *Equus*, PJ; 1.XI.2008, 1 ex., pod trusem *Equus*, JH.

S. occ.: Veľké Leváre env. (74-7568), 165 m n.m., 20.IX.2002, 14 ex., *Bos*, 4 ex., *Equus*, JC (2 ex. in coll. DJ); 19.IX.2003, 5 ex., *Equus*, JC; 28.IX.2003, 5 ex., *Equus*, 4 ex., *Bos*, DJ, VV; 3.X.2003, 6 ex., *Equus*, 2 ex., *Bos*, JC; 8.XI.2003, 6 živých a 1 uhynulý ex., *Equus*, IM, KN, PH; 6.X.2004, 13 ex., *Equus*, 7 ex., *Bos*, DJ, VV; 23.X.2004, 3 ex., JC; 22.IX.2005, 115 ex., JC; 8.X.2005, 41 ex., *Equus*, IM, VV; 23.IX.2006, 12 ex., JC; 20.IX.2007, 32 ex., JC; 2.X.2007, 87 ex., *Equus*, *Bos*, *Ovis* (většina ex. nelezena v několika hromádkách koňského trusu v místech zastíněných stromy v bezprostřední blízkosti Nového kanálu říčky Rudavy uvnitř trusu – nikoli pod ním; přítomnost příslušníků čeledi Geotrupidae v těchto několika hromádkách ani v půdě pod nimi nebyla zjištěna (na lokalitě se v době nálezu poměrně vzácně vyskytoval *Geotrupes spiniger*), DJ, FS; 11.X.2008, 16 ex., *Equus*, *Bos*, DJ, PJ; Pernek (7668), 30.IX. a 1.X.2008, cca 15 a cca 40 ex., *Bos*, *Equus*, RX (1 ex. in coll. DJ); Stupava – Mást (7768), cca 170 m n.m., 30.IX.2002, cca 50 ex., *Bos* a v letu, DV, JH; 2.X.2002, 126 ex. (většina zastižena při naletování na trus skotu), JH (part. in coll. DJ a PJ, 1 ex. in coll. ML); 27.X.2002, 1 ex., DJ; 22.IX.2003, 7 ex., JH, (2 ex. in coll. ZA); 28.IX.2003, 39 ex., *Bos*, DJ, KN, VV; 3.X.2003, 142 ex., DJ, LO; 6.X.2004, 26 ex., *Bos*, DJ, VV (coll. JV a VV).

S. c.: Hajnáčka (7785), 5.X.2002, 6 ex., SL (1 ex. in coll. DJ); Gemerský Jablonec (77-7885), 23.X.2004, 1 ex., MB; 21.-22.X.2006, 1 ex., TK; 16.IX.2007, 1 ex., JP; Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 6.X.2001, 13 ex., *Bos*, AS, DJ, FS, JC; 14.X.2001, 9 ex., RS, VS; 17.X.2001, 18 ex., DK, JV, VN (DK resp. JV det.); 11.X.2003, 11 ex., JP, PK, RS; Cerová vrchovina, Petrovce (7886), 26.X.1997, 3 ex., KS; 6.X.2001, 4 ex., *Bos*, AS, DJ, JC; 15.X.2001, 10 ex., KC, PK, RS, VS; 12.X.2003, 8 ex., JP, PK, RS; 8.X.2005, 1 ex., MB.

S. or.: Muráň env. (7286), 2.X.2001, 1 ex., SL lgt., coll. DJ; Slovenský kras, Silica env. (7489), 6.X.2002, 2 ex., SL (1 ex. in coll. DJ); Ladmovce (7596), 10.X.2006, 1 ex., pod trusem *Bos*, MH; Malý Kamenec (7696), 97 m n.m., 28.IX.2001, 1 ex., *Bos*, JC; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 7.X.2001, 1 ex. přilétnuvší na čerstvý *Bos*, JC; 12.X.2001, 6 ex., *Bos*, RS, VS; 10.X.2003, 51 ex., JP, PK, RS; 21.-22.X.2004, 15 ex., JP, MB; 6.X.2005, 33 ex., JP, MB; 24.IX.2006, 6 ex., DJ; 19.IX.2007, cca 35 ex., HO, MH; 29.IX.2007, více než 50 ex., MH.

Většina exemplářů (kromě nálezu z 2.X.2002 ze Stupavy a z 2.X.2007 z Veľkých Levárů – viz výše) byla nalézána na rozhraní podkladu a trusu, krovkami otočena nahoru (směrem k trusu), stejně jako v případě předchozích publikovaných nálezů (Juřena et al. 2000). *Aphodius porcus* je zajímavý svou bionomií. Jedná se o kleptoparazitický druh, jehož larvy se vyvíjejí v zásobních hrudkách trusu v hnízdech zástupců rodu *Geotrupes*, zejména *G. spiniger* (např. Gabzdil 2006). Nálezy z uvedených českých a moravských lokalit představují jediné známé doklady recentního výskytu druhu na území České republiky (Král (2005) jej řadí mezi druhy v České republice vymizelé). Poslední publikovaný údaj z Čech uvádí Havelka (1975): [B. c.,]

Velké Přílepy – Hajnice [(5851)], IX.1944, 1 ex., polní cesta, *Bos*, J. Havelka lgt.; z Moravy byly známy jen velmi staré údaje: z vrchu Kosíř [(6468)] na Prostějovsku jej uvádí Pichler (1885) (opakuje Schubert 1905), hojný výskyt z okolí Uherského Hradiště uvádí Schlögl (1883) a z okolí Brna druh cituje Fleischer (1927-1930). Staré dokladové exempláře z Bučovic a z Moravské Třebové (dříve území Moravy, později součást bývalého Východočeského kraje) revidoval D. Král (pers. comm.). Na Slovensku *A. porcus* zaznamenal v posledním desetiletí výrazný vzestup početnosti populací (viz též Juřena et al. 2000). Maximum výskytu je od konce září do poloviny října. IX.-XI. Rozšíření viz obr. 38.

Aphodius* (*Amidorus*) *thermicola Sturm, 1800
S. c.: Mičinská dolina (7381) nr. Banská Bystrica, 12.X.1970, R. Lačík lgt., 1 ex. in coll. MCL; Cerová vrchovina, Hajnáčka (7785), 7.XI.1985 2 ex., *Ovis*, JV (JV det.); 12.X.1986, 1 ex., *Ovis*, JV & P. Šrůta lgt., coll. JV (JV det.); 18.X.1987, 1 ex., LO lgt., coll. DJ; 28.IX.1990, 1 ex., *Ovis*, JV & P. Šrůta lgt., coll. JV (JV det.); Gemerské Dechtáre (7786), 7.X.1988, 1 ex., *Bos*, JV & P. Šrůta lgt., coll. JV (JV det.).

Velmi lokálně se vyskytující druh xerotermních biotopů, na sledovaném území byl dosud znám jen z okolí Banské Bystrice (Roubal 1936 – opakuje Tesař 1957), z jediného nálezu na Cerové vrchovině (Hajnáčka) (Král & Souček 1982) a ze Slovenského krasu, kde je pravidelně sbírán u Hrhova a Zádielu (početný dokladový materiál z obou lokalit z posledních let jsme revidovali v řadě sbírek). IX.-X. (XI.-IV.). Rozšíření viz obr. 39.

Aphodius* (*Oromus*) *alpinus (Scopoli, 1763)
M. b.: Moravskoslezské Beskydy, Dobratice env. (6376), 8.V.1975, M. Kuboň lgt., 2 ex. in coll. DJ, 2 ex. in coll. MBF; Moravskoslezské Beskydy, vrch Zimný (6476), 12.VIII.2005, 4 ex., *Equus*, VZ & M. Zemanová lgt., coll. VZ; Moravskoslezské Beskydy, Staré Hamry env. (6576), VIII.2004, 5 ex., KO (2 ex. in coll. DJ); Moravskoslezské Beskydy, Muřinkový vrch (6477) nr. Horní Lomná, 1.VIII.1987, 6 ex., *Ovis*, SO (3 ex. in coll. DJ); Moravskoslezské Beskydy, vrch Travný (6477), 22.VII.-1.VIII.2008, 1 ex., IB.
S. or.: Ulič (7000), 1997, 1 ex., KH.

Z území Moravy bylo publikováno jen několik recentních nálezů (Tesař 1972, Nohel 1976, Vitner & Král 1993 a Juřena et al. 2000). Výskyt v Čechách zmiňují Fleischer (1927-1930), Obenberger (1952) a Tesař (1957), přesné údaje však dosud publikovány nebyly – Král (1989, 1993) jej z Čech vůbec neuvádí. V horských oblastech Slovenska je druh dosud lokálně poměrně běžný. Maximum výskytu v červnu a červenci. V.-IX.

Aphodius* (*Agolius*) *abdominalis tatrensis (M. Dellacasa et G. Dellacasa, 2005)
M. b.: Rychlebské hory, Bílá Voda env. (5567), VII.1986, 1 ex., KO; Moravskoslezské Beskydy, vrch Ostrý (6377), cca 1000 m n.m., 26.VI.1995 a 6.VII.1996, po 1 ex., JN.
S. c.: Veľká Fatra, Gáderská dolina (7079), 10.VI.2006, 4 ex., AT; Malá Fatra, vrch Veľký Stoh (67-6880), 1400-1600 m n.m., 17.VI.1971, J. Strejček lgt., 1 ex. in coll. MZ; Malá Fatra, Veľký Kriváň (6880), 16.VI.1992, 2 ex., VT; Veľká Fatra, Borišov (7080), 16.VI.1989, J. Pávek lgt., 1 ex. in coll. DO; Chočské vrchy, vrch Malý Choč (6882), 25.VI.1995, P. Horsák lgt., 1 ex. in coll. VX; Oravské Beskydy, vrch Pilsko (6481), cca 1500 m n.m., 15.IX.1998, Skoupý lgt., 1 ex. in coll. MK (RC det.); Oravské Beskydy, vrch Babia hora (6483), 2.VI.1989, JH lgt., 2 ex. in coll. ZA.
S. or.: Stolické vrchy, vrch Stolica (7287), V.1988, S. Pokorný lgt., 1 ex. in coll. VT.

Horský druh, který je zastoupen ve všech zemích střední Evropy s výjimkou Maďarska; uvedený poddruh *A. a. tatrensis* byl popsán teprve nedávno ze Slovenska (Dellacasa & Dellacasa 2005). Podrobnější údaje o zeměpisném rozšíření jednotlivých poddruhů viz např. Mariani (1979), Dellacasa (1983), Baraud (1992) a Dellacasa & Dellacasa (2006a). Na sledovaném území je druh znám z vyšších pohoří Slovenska (zejména Malá a Velká Fatra a Vysoké a Nízké Tatry) (Roubal 1936, Tesař 1957, 1964, Majzlan 1998b), kde je místy hojný (početný dokladový materiál z Tater a Nízkých Tater jsme revidovali v řadě sbírek). Král (1989, 1993) jej uvádí z Moravy, konkrétní údaje však dosud publikovány nebyly. Výše uvedené nálezy potvrzují výskyt na území České republiky. Konec V.-VIII.

Aphodius* (*Neagolius*) *bilimeckii Seidlitz, 1891 (= *A. limbolarius* Reitter, 1892)
M. b.: Hrubý Jeseník, vrch Praděd (5969), VII.1995, 1 ex., A. Pfeffer lgt., coll. MK; Hrubý Jeseník, Ovčárna (5969), 28.VI.2004, 11 ♂♂ a 3 ♀♀, ve čtyřech zemních pastech, T. Kuras lgt., coll. ST; Hrubý Jeseník, vrch Petrovy kameny (5969), cca 1430 m n.m., 30.V.1999, cca 120 ex., v kořínčích a drnech travin, DK, SN, SX, VA; 2.VI.1999, 11 ex., JB, VK & P. Lauterer lgt., coll. AB a VK; 8.VI.1999, 81 ex., na kamenech a pod drny travin, RS; 10.VI.1999, 403 ex. (47,5 % ♂♂, 52,5 % ♀♀), na kamenech, pod nimi a pod drny travin (obě pohlaví) a na stéblech travin (pouze ♀♀), DJ, RC, RS (part. např. in coll. AB, AS, JC, JH, JZ, LL, LM, PJ, RF, VJ, VK, VZ); 11.VI.1999, cca 115 ex., pod kameny a drny travin, RC; 14.VI.1999, cca 150 ex., DV, RS; 17.VI.1999, 105 ex. (43,5 % ♂♂, 56,5 % ♀♀), na kamenech a pod drny travin, DJ, JZ; 12.VI.2000, cca 10 larev ve spleti oddenků a kořínků drnu trávy o půdorysu přibližně 10 × 10 cm, který byl i s larvami přenesen do chovu (27.VI.2000 nalezena 3 vylíhlá živá imaga), LM; 26.VI.2000, nejméně 3 larvy v drnu trávy přibližně stejných rozměrů jako v předchozím případě (drn přenesen do chovu a dne 4.VII.2000 nalezena 2 vylíhlá, avšak již uhynulá imaga se zdeformovanými krovkami), LM; 27.V.2001, cca 150 ex. na kamenech a pod drny travin, 1 ex. uvnitř čerstvého trusu (pravděpodobně *Cervus* nebo *Capreolus*), PK, RS; 10.VII.2001, 1 ♂ a 1 ♀, LM; 30.V.2002, 22 ♂♂, na kamenech a pod drny travin, DJ; 12.VI.2002, 6 ♂♂ a 18 ♀♀, DJ, PJ; 31.V.2003, 43 ♂♂ a 12 ♀♀, na kamenech a pod drny travin, DJ, VV; 14.VI.2003, 4 ♂♂ a 6 ♀♀, na kamenech a pod drny travin, DJ, KZ; 2.VI.2005, 115 ex. (z toho 7 ♀♀, tj. 94 % ♂♂ a 6 % ♀♀) ve spleti vlhkých oddenků a kořínků travin a na kamenech, 7 larev v husté a velmi vlhké spleti částečně odumřelých oddenků a kořínků smilky tuhé (*Nardus stricta*) bez hlíny (společně s větším množstvím imag), DJ, PH; 20.VI.2005, 33 ♂♂ a 3 ♀♀, na kamenech a pod drny travin, JC; 21.VI.2005, 7 ♂♂ na kamenech a 44 ♀♀ ve smyku travin, DJ.

Dellacasa & Dellacasa (2005) považují *Aphodius limbolarius* Reitter, 1892 za mladší subjektivní synonymum druhu *Aphodius bilimeckii* Seidlitz, 1891. Z České republiky byl druh znám pouze ze dvou vrcholů Hrubého Jeseníku: Praděd, 1491 m (Reitter 1896, Tesař 1957, Gottwald 1968 (opakuje Tesař 1972), Král & Vitner 1993a) a Petrovy kameny, 1438 m (Král & Vitner 1993a). Dosud byly publikovány dva recentní nálezy (Král & Vitner 1993a). Druh je dále znám z vyšších pohoří střední a jižní Evropy – ze Švýcarska, Rakouska, italských Alp, Slovinska, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Albánie, Makedonie a severního Řecka – podrobné údaje o jeho rozšíření viz např. Mariani (1979). Imaga jsou nalézána na kamenech, pod nimi a ve spleti oddenků a kořínků travin (obě pohlaví) nebo za slunečného počasí a relativního bezvětří sedící na stéblech travin (pouze samice – DJ a RS observ.). Uvedený nález v čerstvém trusu vysoké byl zřejmě náhodný. Larvy žijí fytosaprofágně v husté vlhké spleti tvořené částečně odumřelými oddenky a kořínky horských travin (např. *Nardus*

stricta). Druh se vyznačuje vysoce lokalizovaným výskytem, stejně jako ostatní evropské druhy podrodu *Neagolius* W. Koshantschikov, 1912. Maximum výskytu je v první polovině června. (IV.) V.-VI. (VII.). Rozšíření viz obr. 40.

Aphodius* (*Aphodius*) *foetidus (Herbst, 1783)
B. occ.: Plzeň – Doubravka (6246), břeh řeky Berounky, 12.IV.1992, 1 ex., *Ovis*, ZD; Plzeň – Pecihrádek (6246), 12.IV.1992, 1 ex., ZD.
B. c.: Vinařice (5850) nr. Kladno, 18.VIII.1936, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Mladá Boleslav, břeh říčky Klenice (5555), 2.IV.1976, 5 ex., SH.
M. m.: Hodonín (7168), bez data, 1 ex., Kohoušek lgt., coll. ZMP.
S. c.: Banská Bystrica (72-7380), bez data, 1 ex., Roubal lgt., coll. ZMP; Hajnáčka (7785), 5.X.2002, 2 ex., SL; Gemerský Jablonec (77-7885), 9.VI.2008, 1 ex., JP.
S. or.: Muráň env. (7286), 2.X.2001, 2 ex., SL (1 ex. in coll. DJ); Slovenský kras, Silica env. (7489), 6.X.2002, 1 ex., SL lgt., coll. DJ.

Uvedené nálezy z Plzně jsou posledními známými doklady výskytu tohoto mizejícího druhu na území Čech; poslední publikovaný údaj z Moravy (nález z roku 1975) viz Král & Vitner (1993a); ze Slovenska byl znám poslední nález z roku 1994 (Juřena et al. 2000). Další recentní údaje s bionomickými poznámkami uvádí Doležal (1988). (II.) III.-IX.

Aphodius* (*Rhodaphodius*) *foetens (Fabricius, 1787)
B. b.: České středohoří, Želenice (5448), 10.VIII.2003, 1 ex., *Ovis*, JC; České středohoří, Svinčice (5448) nr. Lužice, 14.VIII.2003, 3 ex., *Bos*, PK, ZT; 18.IX.2003, cca 40 ex., PK; 21.IX.2003, cca 100 ex., PK, RS, VS; České středohoří, Odolice (5548), 7.VIII.2004 a 12. VIII.2006, více ex. a 1 ex., MR; České středohoří, Lužice (5548), 21.IX.2003, cca 40 ex., *Bos*, PK, RS, VS; České středohoří, Odolický vrch (5548) nr. Odolice, 1 ex., *Bos*, Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; České středohoří, Raná (5548), 29.IX.1976, více ex., BZ (2 ex. in coll. SL); 11.VII.1979, více ex., *Bos*, ZT; 6.VIII.1979, ZT lgt., 2 ex. in coll. JJ; VII.2002, 2 ex., *Ovis*, PK (PK det.); České středohoří, Mnichov (5548) nr. Libčeves, 26.VIII.2006, 10 ex., PV (PV det.); České středohoří, Libčeves env. (5549), VII.2002, 14 ex., *Bos*, PK (PK det.); Libochovice (5550), 16.VIII.1987, více ex., NI (1 ex. in coll. JJ); 7.VIII.1988, více ex., ZD (2 ex. in coll. JJ); Varnsdorf (5053d), 25.VII.2007 a 9.VIII.2008, 1 a 6 ex., JO (JO det.); Mimoň (5354), 7.VIII.1994, 1 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Hradčany (5354) nr. Mimoň, 23.IX.2006, 1 ex., *Equus*, MP.
B. c.: Chramosty (6351) nr. Dublovice, 7.IX.2003, 2 ex., AT; Nalžovice – Chlum (6252), 25.IX.2004, 1 ex., *Equus*, RS; Janov (6352) nr. Kosova Hora, 30.VIII.2003 (DK det.); Velenice (5757) nr. Činěvěs, 12.V.2001, 2 ex., *Equus*, SL.
B. m.: Písek (6650), 10.X.2007, 1 ex., RA.
B. or.: Kladruby nad Labem env. (5958), cca 210 m n.m., 24.IX.1998, 1 ex., *Equus*, KM (DK det.); 20.VIII.1999, více ex., MB (1 ex. in coll. JJ); 21.VIII. a 27.IX.2004, více a 2 ex., MR; Semín (5959) nr. Kladruby nad Labem, 7.VII.2004, 4 ex., JP; 2.IX.2004, více ex., HA, 2 ex. in coll. JMZ (HA det.); 20.VII.2005, 7 ex., MP.
M. b.: Hynčice nad Moravou (5967), 23.VIII.2002, 3 ex., *Equus*, IJ.
M. m.: Havraníky (7162), 30.IX.2004 a 15.IX.2007, po 1 ex., SP (KR det.); Pálava (7165), 9.VIII.1971, 2 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 29.X.2004, 1 ex., *Equus*, VZ; 24.IX.2007, 2 ex., MR; 25.IX.2007, cca 10 ex., DJ,

FS; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 6.VII.2001, 21 ex., *Equus*, RS; 11.VIII.2001, 7 ex., JC; 15.X.2001, 1 ex., IM; 10.VIII.2002, cca 120 ex., DJ, VV, ZY; 17.VIII.2002, cca 120 ex., DJ, KD, ZY; 25.VIII.2002, cca 100 ex., DJ, KZ, RS; 16.IX.2002, 2 ex., ML; 14. a 30.IX.2002, 39 a 5 ex., JC; 22.X.2002, 3 ex., JH; 24.X.2002, 8 ex., DJ, KD; 25.X.2002, 5 ex., JH; 27.X.2002, 2 ex., VL; 22.VI.2003, desítky ex., VL; 5.VIII. a 27.IX.2003, 23 a 38 ex., JC; 3.X.2003, desítky ex., DJ; 26.X.2004, 6 ex., RS; 13. a 27.VIII.2005, 4 a více ex., MR; 12.VI.2006, více ex., MR; 29.IV.2007, 1 ex., 18.VIII.2007, stovky ex., JX; 25.IX. a 2.X.2007, desítky ex., DJ, FS; 10. a 17.X.2007, 21 a 15 ex., RS; 27.IX.2008, desítky ex., JC; 11.X.2008, desítky ex., DJ, PJ; Valtice env., Svatý Hubert (7266), 7.X.2003, 1 ex., JG; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 3.X.2002, 3 ex., *Equus*, SL; Břeclav (7267), 24.IX.2007, 1 ex., MR.
S. occ.: Veľké Leváre env. (74-7568), 165 m n.m., 22.IX.2001, 20.IX.2002 a 29.VIII.2003, 1, 2 a 8 ex., *Equus*, JC; 28.IX.2003, 4 ex., *Equus*, DJ, KN; 3.X.2003, cca 15 ex., JC; 2.X.2007, cca 40 ex., DJ, FS; 11.X.2008, desítky ex., *Equus*, *Bos*, DJ, PJ; Malacky env. (7568), V.2001, 1 ex., KN lgt., coll. DJ; Stupava – Mást (7768), cca 170 m n.m., 30.IX.2002, cca 30 ex., *Bos*, DV, JH; 2.X.2002, cca 10 ex., JH; 22.IX.2003, více ex., JH (3 ex. in coll. ZA); 28.IX.2003, cca 15 ex., DJ, KN, VV; 3.X.2003, cca 20 ex., LO; 10.X.2003, 8 ex., JC; Janíkovce (7774) nr. Nitra, 20.IX.1978, I. Okáli lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Leľa (8178), 23.IX.1997, 1 ex., LS; Chľaba (8178-79), 28.VI.2002, 1 ex., MB.
S. c.: vrch Mních (7482) nr. Korytárky, 48°32'34"N, 19°28'35"E, cca 500 m n.m., 13.VIII.2003, 3 ex., *Bos*, DK (DK det.); Gemerský Jablonec (77-7885), 24.VIII.1998, více ex., *Bos*, DJ, VK, VZ; Cerová vrchovina, Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 27.-28.VIII.2007, více ex., *Bos*, DJ, IM, VV; Cerová vrchovina, Petrovce (7886), 27.-28.VIII.2007, desítky ex., *Bos*, DJ, IM, VV; Rumince (7687), 23.VIII.2003, 2 ex., *Bos*, DJ, JZ.
S. or.: Muráň env. (7286), 2.X.2001, 1 ex., SL; Červený Kláštor (6688), 13.IX.2002, 1 ex., SL; Slovenský raj, Podlesok env., Veľká biela voda (7088), 23.VII.1978, 1 ex., IR (IR det.); Slovenský kras, Silica env. (7489), 27.VI.2000, 1 ex., AH; 30.VIII.2003, desítky ex., *Bos*, DJ, LO; Spišské Podhradie (69-7090), 14.IX.2002, 1 ex., SL; Kučín (7196) nr. Kladzany, 3.IX.2007 a 4.IX.2008, 4 a 1 ex., MH; Ladmovce (7596), 31.VIII.2008, více ex., *Bos*, HO, MH; Žabany (7297) nr. Michalovce, 1.-21.IX.2006 12 ex., HO; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 5.IX.2002, více ex., DJ, PJ; 10.XI.2002, 3 ex., RS; 4.IX.2005, více ex., DJ, JC, KD; 6.X.2005, 1 ex., MB; 26. a 29.VIII.2007, cca po 200 ex., DJ, IM, VV; 31.VIII.2007, desítky ex., RS.

Nález z Hynčic nad Moravou představuje jediný nám známý doklad recentního výskytu druhu na území bývalého Severomoravského kraje. Recentní nálezy z Čech, Moravy a Slovenska viz Majzlan & Rychlík (1985), Týr (1993b), Juřena (1996), Chobot (1997) a Juřena et al. (2000). Zajímavé starší údaje z okolí Mostu a z Milovic nad Labem uvádějí Kačer (1969) a Rejsek (1998). Maximum výskytu v srpnu a září. (IV.-VI.) VII.-XI. Rozšíření viz obr. 41.

Aphodius* (*Planolinoides*) *borealis Gyllenhal, 1827
B. b.: Břehyně (5454) nr. Doksy, 15.VIII.1965, 1 ex., M. Honců lgt., coll. MCL.
B. c.: Broumy (6048), III.2002, 1 ex., KH.
M. b.: Nové Zámky nr. Litovel, Hejtmanka (6268), 15.IV.2000, 1 ex., ON lgt., coll. DJ; Nové Zámky nr. Litovel, obora (6268), 8.IX.2002, 1 ex., *Dama*, ON.
M. m.: Jaroslavice env. (7263) nr. Znojmo, Meandry Dyje, 20.IX.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Bulhary – obora (7166), 16.IV.2001, 7 ex., SD; 14.VII.2001, cca 20 ex., *Cervus*, RS (1 ex. in coll. MZ); 16.-19.VI.2002, cca 10 ex., IJ; 10.VII.2002, 47 ex., *Dama*,

RS; 21.VII.2002, cca 130 ex., *Dama*, DJ, VV, cca 300 ex. ex larva/ex ovo (VIII.-X.2002), VV (part. in coll. DJ); 8.-9.VIII.2002, 2 ex., IJ; 10.VIII.2002, 16 ex., DJ, ZY; 25.VIII.2002, 3 ex., DJ, KZ, RS; 3.VIII.2003, 3 ex., DJ, IM, RF; 10.VII.2005, 1 ex., PK; Ladná (7167), 27.VI.2006, 1 ex., MB; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 1.-6.VII.2001, 7 ex., PI; 14.VII.2001, 1 ex., *Cervus*, JC; 25.VI.2004, KA lgt., 1 ex. in coll. PJ; 10.V.2008, 9 ex., LM; Lanžhot env., soutok Dyje a Moravy – chata Doubravka (7367), 20.VIII.2004, J. Šumpich lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.).
S. occ.: Bratislava – Petržalka, Ovsište (7868), 14.IX. a 10.X.1979, po 1 ex., IR (IR det.); Malé Karpaty, Košariská (7371), 12.X.1978, 1 ex., IR (IR det.); Temätínske vrchy (7373), 2.VI.2002, 4 ex., *Capreolus*, FS, VZ (2 ex. in coll. DJ); Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 10.VI.1997, více ex., AP.
S. c.: Štiavnické vrchy, Počúvadlo env., vrch Sitno (7579), 27.VII.-2.VIII.2004, 1 ex., JH.
S. or.: Hrhov (7390), IX.2006, 2 ex., MR (DK det.).

Vzácný druh zastíněných (nebo alespoň částečně zastíněných) biotopů (lesní porosty, křovištní formace, louky při okrajích lesa apod.), jen výjimečně nalézaný v otevřené krajině. Vyskytuje se většinou v trusu vysoké (Cervidae), ale také muflonů, ovcí, koní, krav a člověka; jako jeden z mála druhů hnojníků byl zjištěn i ve výkalech medvěda hnědého (*Ursus arctos*) (Muona & Viramo 1995). V Čechách byl dosud zaznamenán na dvou lokalitách: obora Aglaia nr. Dobříš (Král & Vitner 1993b) a bývalý VVP Ralsko: Břehyně – Pustý rybník (Vonička 1997); Obenberger (1952) druh uvádí z Krkonoš bez udání konkrétní lokality. Rovněž z Moravy a Slovenska byl dosud publikován jen malý počet údajů (viz Juřena et al. 2000). Uvedené dva nálezy z okolí Litovle představují první známé doklady z území bývalého Severomoravského kraje, nález z Hrhova je prvním publikovaným dokladem výskytu druhu na území bývalého Východoslovenského kraje. Maximum výskytu je přibližně od poloviny července do poloviny srpna. (III.-IV.) V.-X. Rozšíření viz obr. 42.

Aphodius* (*Bodiloides*) *ictericus ictericus (Laicharting, 1781)
B. b.: České středohoří, Milá env., Písečný vrch (5548), 300 m n.m., 19.VIII.2001, 2 ex., *Ovis*, PK (1 ex. in coll. RS); VII.2002, 1 ex., PK.
B. c.: Vinařice (5850) nr. Kladno, 7.IV.1957, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VT.
M. b.: Olomouc (63-6469), 17.VIII.1939, J. Palásek lgt., 6 ex. in coll. KH; Olomouc – Slavonín (6469), 13.VIII.1953, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH.
M. m.: Černín (7062), 1., 7. a 14.VIII.2008, 14, 8 a 3 ex., *Bos*, KS; Havraníky env., PP Skalky (7162), 11.VIII.2008, na světlo, KR lgt., 3 ex. in coll. JMZ (KR det.); Havraníky – vřesoviště (7162), 25.VII.1999, 18 ex., SP KR det.); Popice (7162) nr. Znojmo, 3.VIII.2004, 1 ex., KR (KR det.); Kraví Hora (7162) nr. Znojmo, 12.VIII.1995, 2 ex., 2 ex., SP (KR det.); 8.VIII.2004, na světlo, KR lgt., 1 ex. in coll. JMZ (RT det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 27.IX.2000, 1 ex., KR (KR det.); 1.VII.2001, 3 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 10.IX.2002, 2 ex., SP (KR det.); 27.VI.2005, R. Stejskal lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); 28.VII.2008, 5 ex., na světlo, KS, SM; Rokytná (6963), 25.VII.1953, 1 ex., bez jména sběratele, coll. LM; Mašiměřice env. (7064), 17.VIII.2006, 12 ex., KR, 4 ex. in coll. JMZ (KR det.); Miroslav env., Miroslavský rybník (7064), 15.VIII.2007, 2 ex., na světlo, RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Žabčice (6965), 6.VII.2001, 6 ex., *Bos*, RS; 2.IX.2001, 9 ex., JC; 6.VII.2002, 13 ex., *Bos*, DJ; 1.VIII.2002, 26 ex., *Bos*, JC; 10.VIII.2002, cca 150 ex., *Bos*, DJ, VV, ZY; 25.VIII.2002, cca 50 ex., DJ, KZ, RS; 1.IX.2002, 1 ex., JC; 9.IX.2002, 5 ex., ON; Pouzdřany – step (7065), 6.VII.2002, 2 ex., *Ovis*,

DJ, JZ; 17.VIII.2002, cca 300 ex., *Ovis*, společně s více ex. *A. sordidus* (viz níže), DJ, KD, ZY; 24.VIII.2002, cca 1000 ex., *Ovis*, společně s *A. sordidus* a *A. lugens* (viz příslušné faunistické záznamy u těchto druhů), RS; 27.VIII.2002, cca 200 ex., *Ovis*, JC; 1.IX.2002, cca 50 ex., *Ovis*, společně se 2 ex. *A. lugens*, JC; Pálava (7165), 9.VIII.1971, 5 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); Bulhary – obora (7166), 8.-9.VIII.2002, 1 ex., *Dama*, IJ; 25.VIII.2002, 1 ex., RS; Lednice (71-7266), 28.IX.1991, P. Průdek lgt., 1 ex. in coll. JJ; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 14.IX.1996, 3 ex., *Equus*, KO; 10.VIII.2002, 3 ex., DJ, VV (1 ex. in coll. MZ); 17.VIII.2002, 1 ex., DJ; 16.IX.2002, 5 ex., ML; 5.VIII.2003, 1 ex., JC; 27.IX.2008, 1 ex., JC; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 18.VII.2003, 1 ex., *Equus*, VL; 22.VII.2003, více ex., na světlo, PK; Čejkovice, J okraj obce (7167), 18.VII.2003, 15 ex., *Bos*, VL; 21.VII.2003, cca 1000 ex., *Bos*, LO (part. in coll. DJ); Hrubá Vrbka (7170), 11.VIII.2004, 1 ex., JH.

Recentní výskyt na území Čech byl publikován dosud jen ze dvou lokalit (Král & Vitner 1993a, Týr 1997). Kačer (1969) uvádí tento druh z okolí Mostu z období let 1949-1968. Na Moravě druh zaznamenal značný vzestup početnosti populací (cf. Juřena et al. 2000), jak ukazují údaje z Žabčic a Čejkovic a vysoce pozoruhodný masový výskyt na Pouzdřanské stepi, kterému do značné míry napomohlo dočasné zavedení pastvy ovcí. Na území Slovenska se v současnosti vyskytuje v teplejších oblastech (např. na Cerové vrchovině a ve Východoslovenské nížině) lokálně poměrně hojně. Maximum výskytu v srpnu. V.-X. (XI.).

Aphodius* (*Agrilinus*) *convexus Erichson, 1848

B. occ.: Rolava (5641), 19.V.1987, I. Těťál lgt., 5 ex. in coll. DO; Přebuz (5641), 14.V.1988, J. Pávek lgt., 900 m n.m., 10 ex. in coll. DO; Potůčky (5542), 28.V.1985, J. Pávek lgt., 2 ex. in coll. DO; Tisová (5642) nr. Nejdek, 11.V.1980, J. Pávek lgt., 1 ex. in coll. DO; Pernink (5642), 16.V.1985, J. Pável lgt., 820 m n.m., 4 ex. in coll. DO; Nejdek (5642), 690-700 m n. m., 6.V.1978, 18.IV.1985 a 11.V.1985, J. Pávek lgt., 2, 15 a 2 ex. in coll. DO; Horní Blatná (5642), 19.V.1986, J. Pávek lgt., 1 ex. in coll. DO; CHKO Slavkovský les, PR Údolí Teplé (6042) nr. Bečov nad Teplou, 550-720 m n.m., 13.VI.2006, ZA lgt., 1 ex. in coll. PJ; CHKO Slavkovský les, PR Prameniště Teplé (6042) nr. Rájov, 750-770 m n.m., 20.V.2006, 4 ex., VD; Boží Dar (5543), 30.V.1981, 1 ex., DO.

B. b.: České středohoří, Štěpánov nr. Lukov env. (5449), 9.IV.2007, 5 ex., MZ; NP České Švýcarsko, Pravčická brána env. (5151), 1.V.2006, 8 ex., LM; 8.IV.2007, cca 10 ex., DJ, KD; 15.IV.2007, cca 80 ex., *Dama*, společně s *Aphodius ater* a jinými druhy rodu *Aphodius*, DJ, LM; 9.V.2008, 3 ex., VT; Jizerské hory, Jizerka (5158), 6.V.2007, 10 ex., MP (po 1 ex. in coll. PJ a VT).

B. m.: Šumava, Mrtvý Luh (7149), 3.VI.2008, 2 ex., společně se 4 ex. *A. ater*, MR;

S. c.: Uľanka env. (7280), 26.IV.2008, 1 ex., JP.

S. or.: Hanigovce (6892), 6.VI.1986, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.

Tento druh byl dlouhou dobu považován za poddruh nebo infrasubspecifický taxon (aberaci, formu) druhu *A. ater* nebo za jeho synonymum (např. Tesař 1957, Balthasar 1964, Dellacasa 1983, Baraud 1992). Na základě studia primárních typů a rozsáhlého dokladového materiálu jej Pittino & Mariani (1993) považují za samostatný druh. Jako nový pro území České republiky jej uvádějí Týr & Vonička (2006); ze Slovenska byl dosud publikován jediný nález (jako *A. ater* ab. *convexus*) (Roubal 1936, opakuje Tesař 1957). Nálezy z lokalit Uľanka a Hanigovce představují jediné doklady ze Slovenska, které jsme měli možnost revidovat. Materiál z Moravy jsme dosud neviděli. III.-VII.

Aphodius* (*Bodilopsis*) *sordidus sordidus (Fabricius, 1775)

B. occ.: Přovany (6244), 14.VII.1946, Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Radčice (6245) nr. Plzeň, 9.VIII.1953, F. Sobota lgt., 2 ex. in coll. LM; 21.VIII.1953, F. Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Plzeň (6246), 1. a 23.VII.1956, J. Suchý lgt., po 2 ex. in coll. DO; Starý Plzenec (6346), bez data, Kock lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

B. b.: Kadaň (5645), 1987 (datum neuvedeno), 2 ex., *Bos*, AC (AC det.); Pokutice (5645) nr. Kadaň, 1987 (datum neuvedeno), 1 ex., *Bos*, AC (AC det.); Hradec (5645) nr. Rokle, 1984 (datum neuvedeno), 1 ex., *Bos*, AC (AC det.); Rašovice (5645) nr. Klášterec nad Ohří, 1989 (datum neuvedeno), 1 ex., *Bos*, AC (AC det.); České středohoří, Svinčice (5448) nr. Lužice, 18.IX.2003, 1 ex., *Bos*, PK (PK det.); České středohoří, vrch Raná (5548), VII.2002, 1 ex., *Ovis*, PK (PK det.); České středohoří, Libčeves env. (5549), 18.VIII.2001, 5 ex., *Bos*, DJ, JC, RS; VII.2002, 14 ex., *Bos*, PK (PK det.); Písty (5550) nr. Budyně nad Ohří, 24.VIII.1995, 1 ex., MJ (PV det.); Slatina pod Hazmburkem (5550), 21.VII.1998, 3 ex., na světlo, MJ, PM (1 ex. in coll. PV, PV det.); 14.VIII.2000, 13 ex., MJ, PM (PV det.); Libochovice – Evaň (5650), 14.VII.1988, 11 ex., DO; Vrbice (5650) nr. Mšené-Lázně, 25.VIII.2001, na světlo, A. Zeman lgt., 1 ex. in coll. MZ; Račiněves (5651) nr. Roudnice nad Labem, 12.VIII.1988, více ex., na světlo, MA (5 ex. in coll. JJ, 2 ex. in coll. PS); Mimoň (5354), bez data, K. Mikvas lgt., 4 ex. in coll. MCL.

B. c.: Broumy (6049), 360-420 m n.m., 10.VIII.2005, 1 ex., KH; Příbram (6349-50), 1904, Roubal lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Vinařice (5850) nr. Kladno, 17.VIII.1950, 2 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Praha – Svatý Prokop (5952), V.1944, Kohoušek lgt., 2 ex. in coll. ZMP; Čelákovice (5854), bez data, Dr. Slaba lgt., po 1 ex. in coll. DJ a BU; Nový Vestec (5854), 14.VIII.1955, 1 ex., bez jména sběratele, coll. IJ; Čejetice (5555) nr. Mladá Boleslav, VIII.1965, K. Mikvas lgt., 19 ex. in coll. MCL.

B. m.: Šumava, Zadní Zvonková (7249), 3.IX.1996, J. Majer lgt., 1 ex. in coll. LD; Orlík nad Vltavou (6450-51), 15.VI.1935, 1 ex., bez jména sběratele, coll. LM; Drahov (6854), 8.VIII.2000, J. Hlásek lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.).

B. or.: Selmice (5958), 1.IX.1994, 1 ex., *Equus*, LM; Orlické Hory, Kunčina Ves (5764), 10.IX.2005, 2 ex., *Bos*, PL (1 ex. in coll. MZ).

M. b.: Opava (6073), 18.VIII.1932, J. Palásek lgt., 2 ex. in coll. KH.

M. m.: Štěměchy (6860), 29.VIII.1990, J. Kovalovský lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); Kraví hora (7162) nr. Znojmo, 12.VIII.1995, 1 ex., SP (KR det.); Havraníky – vřesoviště (7162), 25.VII.1999, 10 ex., SP (KR det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 27.IX.2000 a 9.X.2001, 1 a 2 ex., KR (KR det.); 27.VI.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.);29.VII.2002, 1 ex., na světlo, KS; Žabčice (6965), 6.VII.2001, 1 ex., *Bos*, RS; 2.IX.2001, 8 ex., *Bos*, JC; 10.VIII.2002, 12 ex., *Bos*, DJ, VV, ZY; 25.VIII.2002, 1 ex., RS; 9.IX.2002, 1 ex., ON; Pouzdřany – step (7065), 17.VIII.2002, cca 150 ex., *Ovis*, DJ, KD, ZY; 24.VIII.2002, 19 ex., *Ovis*, RS; NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 3.IX.2000, 4 ex., *Equus*, LM; 24. a 27.X.2003 a 17. X.2005, 1, 1 a 2 ex., RS; 24.IX.2007, 1 ex., MR; 25.IX.2007, 4 ex., DJ; Lednice (71-7266), 24.X.2004 a 16.VIII.2006, 1 a 3 ex., MB; Hlohovec (7266) nr. Lednice, 1.XI.2008, 1 ex., TO; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 15.VI.1996, 2 ex., *Equus*, ZU; 14.IX.1996, 3 ex., KO; 11.VIII.2001, 1 ex., JC; 10.VIII.2002, cca 50 ex., DJ, VV, ZY; 17.VIII.2002, cca 50 ex., DJ, KD, ZY; 25.VIII.2002, cca 50 ex., DJ, KZ, RS; 16.IX.2002, 4 ex., ML; 14. a 30.IX.2002, 5 a 3 ex., JC; 24.X.2002, 1 ex., DJ; 27.X.2002, 2 ex., DJ, VL; 5.VIII. a 27.IX.2003, 1 a 28 ex., JC; 3.X.2003, cca 15 ex., DJ; 10.X.2003, 6 ex., JC; 24.X.2003 a 26.X.2004, 2 a 1 ex., RS; 13. a 27.VIII.2005, 5 a více ex., MR; 10.IX.2005, 4 ex., JX; 12.VIII.2006, více ex., MR;

18.VIII.2007, 3 ex., JX; 25.IX. a 2.X.2007, cca 60 a cca 30 ex., DJ, FS; 10. a 17.X.2007, 13 a 19 ex., RS; 27.IX.2008, 4 ex., JC; 11.X.2008, 1 ex., PJ; 1.XI.2008, 4 ex., JH; Valtice env., Svatý Hubert (7266), 7.X.2003, 1 ex., JG; Terezín (7067) nr. Čejč, 23.VIII.2004, 20 ex., *Equus*, LM; 11.VIII.2008, 2 ex., na světlo, společně s 1 ex. *Aphodius lividus*, HC; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 12.VI.1973, 11 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); VI.1989, Z. Hanousek lgt., 1 ex. in coll. MRO; Čejkovice (70-7167), 17.VI.2005, 2 ex., BY; Rakvice env., Trkmanec (7167), 28.VIII.2008, 1 ex., na světlo, HC; Ivanovice na Hané (6668), 17.VIII.1925, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH; Mutěnice (70-7168), 17.VI.1994, 1 ex., SL; Hodonín – Pánov (7168), 17.V.1997, 1 ex., *Oryctolagus*, společně s *A. quadriguttatus*, *A. paracoenosus* a *A. lividus* (viz příslušné faunistické údaje u těchto druhů), SL; Bzenec (7069), 18.VI.2005, 2 ex., BY.
S. occ.: Veľké Leváre env. (74-7568), 165 m n.m., 22.IX.2001, 1 ex., *Equus*, JC; 20.IX. a 25.X.2002, 29.VIII., 19.IX. a 3.X.2003 a 22.IX.2005, 3, 1, 4, 3, 1 a 1 ex., JC; 2.X.2007, cca 10 ex., DJ, FS; Kuchyňa env. (75-7668), 18.IX.2004, 1 ex., JH; Stupava – Mást (7768), cca 170 m n.m., 30.IX. a 2.X.2002, po 2 ex., *Bos*, JH; 28.IX.2003, cca 30 ex., DJ, KN, VV; 3.X.2003, cca 20 ex., LO; Skalica (7169), 18.VI.1950, Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Okoč (8172), 28.VI.1977, B. Malec lgt., 1 ex. in coll. LM; Veľký Lél (8273), 17.VI.1997, 1 ex., VD; Janíkovce (7774) nr. Nitra, 20.IX.1978, I. Okáli lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Šarkan – Diva (8177), 24.IX.1997, 1 ex., LS; Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 18.VIII.1957, A. Sobota lgt., 1 ex. in coll. VT.
S. c.: vrch Mních (7482) nr. Korytárky, 48°32'34"N, 19°28'35"E, cca 500 m n.m., 13.VIII.2003, cca 20 ex., *Bos*, DK (DK det.); Vrbovka (78-7982), VIII.1990, Franc lgt., 1 ex. in coll. VT.
S. or.: Slovenský kras, Silica env. (7489), 6.X.2002, 1 ex., SL; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 5.IX.2002, 3 ex., *Bos*, DJ; 10.-11.IX.2002, 1 ex., *Bos*, RS; 24.VIII.2003, 1 ex., *Bos*, společně s 1 ex. *A. lugens* a více ex. *A. ictericus* a *A. immundus*, DJ; Vihorlatské vrchy, Remetské Hámre (7199), 11.VI.1950, Sobota lgt., 1 ex. in. coll. ZMP; VI.1950, Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

Druh teplejších lokalit, který v posledních několika létech zaznamenal na území Čech a Moravy poměrně značný vzestup početnosti populací (cf. Juřena et al. 2000); na Slovensku byl naproti tomu v posledních třech desetiletích nalézán velmi vzácně převážně v jihozápadní části území (Majzlan & Rychlík 1985, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Kollár 1998, Juřena et al. 2000). Výskyt na třech lokalitách v bývalém Západoslovenském kraji uvádějí bez bližších údajů Kollár & Smetana (1994). Kromě uvedených nálezů z okolí Korytárek, z Vrbovky, Silice a ze Strážneho je nám znám pouze jediný nález z území zahrnujícího bývalý Stredoslovenský a Východoslovenský kraj po roce 1957 – viz Týr (1993a). Maximum výskytu v srpnu. V.-X. (XI.). Rozšíření viz obr. 43.

Gymnopleurus geoffroyi geoffroyi (Fuessly, 1775)
B. c.: Praha – Radotín (6052), 18.VII.1926, Štícha lgt., 1 ex. in coll. NMP (RD det.); V.1947, 8 ex., R. Rous lgt., coll. MK (MK det.).
M. m.: Prossnitz [= Prostějov (6568)], bez data, Zoufal lgt., 3 ex. in coll. MJM.
S. occ.: Nitra (76-7774), 8.V.1952, Dlabola lgt., 1 ex. in coll. MZ; Trenčianske Teplice (7075), bez data, Richter lgt., 3 ex. in coll. TMM; Bajtava (8178), 26.VI.2005, 1 ex., *Bos*, VV; Kováčov (8178), 26.VI.1972, 1 ex., VK.
S. c.: Banská Bystrica (72-7380), 1933 a 1936, J. Wagner lgt., po 1 ex. in coll. ZMP; Rimavská Sobota (7686), 1947, K. Mikvas lgt., 3 ex. in coll. MCL.
S. or.: Kečovo (7588), 30.V.1971, Bozděchová lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Slovenský kras, Zádiel (7390-91), 5.VII.1973, 7 ex., PM (PV det.); 1.V.1977, 1 ex., *Bos*, ZT; Seleška (7392),

27.IV.1955, Smetana lgt., 1 ex. in coll. NMP (RD det.); Strážske (7197), V.1937, O. Kodym lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

Nález z Bajtavy představuje nejnovější nám známý faunistický údaj ze Slovenska mimo oblast Cerové vrchoviny, kde byl tento mizející druh v posledním desetiletí zaznamenán na více lokalitách (i zde však zaznamenal značný úbytek); další nálezy z okolí Štúrova a ze Slovenského krasu ze začátku 80. let minulého století uvádějí Týr (1997) a Juřena et al. (2000). V českých zemích druh s největší pravděpodobností vyhynul (cf. např. Bezděk & Král 1996, Král 2005). Maximum výskytu je v květnu. IV.-X. Rozšíření viz obr. 44.

Gymnopleurus mopsus mopsus (Pallas, 1781)
S. occ.: Mužla (8277), cca 120 m n.m., 18.V.1949, Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Čenkov (8277), 25.VI.1955, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX.
S. c.: Cerová vrchovina, Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., V.1997, 1 ex., *Bos*, společně se 3 ex. *G. geoffroyi*, KH.

Na území Slovenska byl druh zaznamenán dosud jen na několika lokalitách. Roubal (1936) cituje několik starých literárních údajů a uvádí nálezy ze Šamorína, Plešivce a Nitry, Tesař (1957) označuje za spolehlivý jediný nález z Kamenína u Štúrova; další nálezy (Bratislava, Štúrovo, Jurský Chlm) uvádějí Vitner & Král (1993), Týr (1997) a Majzlan (1998a). Nález z Gemerských Dechtárů představuje první publikovaný doklad z území bývalého Stredoslovenského kraje. IV.-IX. Rozšíření viz obr. 45.

Scarabaeus* (*Scarabaeus*) *typhon (Fischer von Waldheim, 1823)
S. occ.: Kováčov (8178), 20.V.1961, 1 ♂, Likovský sen. lgt., coll. VY (VY det.).

Ze sledovaného území byl tento druh znám na základě jediného spolehlivého údaje z Podunajské nížiny – nález z Chotína [(8175)] z roku 1959 (Brtek 1966, opakuje Tesař 1972). Ze střední Evropy je druh dále uváděn pouze z Maďarska (např. Baraud 1992, Ádám 1994, Löbl et al. 2006b).

Sisyphus* (*Sisyphus*) *schaefferi schaefferi (Linnaeus, 1758)
B. occ.: Sušice env., PR Čepičná (6747), 21.IV.2007, J. Erhart lgt., 1 ex. in coll. AH; vrch Chanovec (6747) nr. Čepice, 30.IV.2007, více ex., okraj lesa, na dovezený trus skotu, MX (MX det.).
B. b.: České středohoří, vrch Oblík (5548), 2.V.-22.V.2006, 1 ex., 22.V.-16.VI.2006, 1 ex., 16.VI.-11.VII.2006, 4 ex., 11.-31.VII.2006, 71 ex., 31.VII.-24.VIII.2006, 202 ex., 24.VIII.-10.IX. 2006, 133 ex., 10.IX.-4.X.2006, 18 ex., 4.-25.X.2006, 3 ex., vše padací zemní pasti (návnada rybí filé, fixační činidlo etylenglykol), P. Válek lgt. et det., DK revid., coll. NMP [údaje z diplomové práce Válka (2008)].
B. c.: Srbsko (6050) nr. Beroun, 28.V.2005 a 10.VI.2006, po více ex., MR; NPR Koda (6050) nr. Srbsko, 10.VII.1981, 1 ex., 22.V.1994, více ex., 4.VI.1995, více ex., 19.V.1996, více ex., 11.V.1997, více ex., 27.V.1998, 1 ex., 29.V.1999, 1 ex., 22.IV.2000, 1 ex., 10.IX.2000, 1 ex., 28.V.2001, 1 ex., 1.V.2004, 1 ex., 14.IV.2007, více ex., 1.VIII.2007, více ex., MR; 2.VI.2002, A. Šíma lgt., coll. JO (JO det.); NPR Karlštejn, vrch Doutnáč (6050) nr. Srbsko, 18.V.2002 a 7.IX.2002, 20 a 1 ex., MR; Srbsko env., Komárkova lesostep (6050), 31.V.2003, A. Šíma lgt., 1 ex. in coll. JO (JO det.); Zadní Třebaň (6051), 25.IV.2004, A. Šíma lgt., 1 ex. in coll. JO (JO det.); Přední Chlum (6351), 29.V.2005, J. Vosecký lgt., 1 ex. in coll. JP; 24.V.2008, 10 ex., BZ, JP; Praha – Radotín (6052), 27.VI.2006, více ex., 21.IV.2007, 1 ex., VIII.2007, více ex., MR.

B. m.: Bechyně (66-6752), 12.VII.1980, 1 ex., MO; Třeboň (69-7054), VII.1967, 1 ex., ZT.
M. m.: Zálesí env., Petrovy skály – jižní část (7060), 23.VII.2003, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Hnanice (7161), 17.VII.2004, SP lgt., 12 ex. in coll. JMZ (SP det.); Hnanice env., Hraběcí hora (7161), 16.V.2004, R. Stejskal lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); Čížov env., Hardecká stráň (7161), 11.VI.2004, 1 ex., RT & Šípek lgt., coll. JMZ (RT det.); Lukov env., Sloní hřbet (7161), 4.III.2004, 1 ex., KR (KR det.); NPR Švařec (6464) nr. Švařec, 17.VIII.2008, 3 ex., KR observ. (bez dokladu); Prakšice (6971), 12.V.2006, desítky ex., KA.

Druh se v současnosti vyskytuje místy v severních a středních Čechách (publikované nálezy viz Honců 1975, Táborský 1979, 1987, 1988, Týr 1997, Špryňar et al. 2003 a Špryňar 2007). Nálezy z Bechyně a Třeboně představují první nám známé doklady výskytu druhu na území bývalého Jihočeského kraje. Pozoruhodný nález z území bývalého Západočeského kraje (z bývalého okresu Klatovy) uvádí Týr (1997). Místy na jižní Moravě (Pouzdřany, BR Pálava, bulharská obora) a na četných lokalitách nejteplejších oblastí Slovenska je druh poměrně hojný. (III.) IV.-X.

Copris* (*Copris*) *lunaris (Linnaeus, 1758)
B. occ.: Rokycany (6247), 5.VI.1944, M.M.R. [= Muzeum města Rokycany] lgt., 2 ex. (♂, ♀) in coll. ZMP.
B. b.: České středohoří, vrch Oblík (5548), 15.X.1972, 4 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; České středohoří, Raná (5548), 9.IX.1982, více ex., *Bos*, ZT; 12.VIII.2005, 2 ♂♂, PK (1 ex. in coll. VT); České středohoří, vrch Rovný (5349) nr. Stadice, 23.V.1907, 29.V.1908 a 10.V.1918, po 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL; Ústí nad Labem (5350), bez data, J. Strejček lgt., 1 ex. in coll. MUL.
B. or.: Doudleby nad Orlicí (5863), 20.VI.1998, 1 ♂, *Bos*, SL.
M. b.: Benkov (6268) nr. Uničov, 3.VII.1997, 1 ex., J. Velc lgt., coll. MZ.
M. m.: Znojmo (7162), 5.V.1922, 1 ♀, bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Klentnice – obora (7165), 8.-9.VIII.2002, více ex., *Ovis musimon*, IJ observ. (bez dokladu); 24.VIII.2007, 7 ex. ve štolách pod trusem *Capreolus*, RS; 4.V.2008, 14 ex., v zemi pod trusem *Capreolus*, RS; Velké Pavlovice (7066), 24.V.1970, O. Marek lgt., 2 ♂♂ a 1 ♀ in coll. RJ; Milovice env. (7166), 10.V.2008, 1 ♂, DC; Bulhary – obora (7166), 10.V.2000, více ex., PK (1 ex. in coll. MZ); 29.V.2000, více ex., Dobiáš lgt., coll. DB (2 ex. in coll. MZ); 14.VII.2001, cca 10 ex., *Cervus*, *Dama*, RS; 20.IV.2002, 2 ex., *Dama*, DJ, PJ; 21.IV.2002, 4 ex., *Dama*, JC, RS; 28.IV.2002, 2 ex., FS; 2.V.2002, 8 ex., DJ, JZ (1 ex. in coll. ZN); 8.V.2002, 4 ex., *Dama*, DJ, VZ (1 ex. in coll. ZN); 11.V.2002, cca 40 ex., DJ, IM, KZ; 16.-19.VI.2002, více ex., IJ; 10.VII.2002, 4 ex., PJ, RS; 21.VII.2002, 3 ex., DJ, VV; 28.VII.2002, 2 ex., JC; 8.-9.VIII.2002, více ex., IJ; 10.VIII.2002, 7 ex., DJ, ZY; 25.VIII.2002, cca 60 ex., DJ, KZ, RS; 4.V.2003, cca 25 ex., DV, JH, RS; 7.VI.2003, 2 ex. lezoucí za dne přes cestu uprostřed větší louky, KU; 2.VIII.2003, 5 ex., JC; 3.VIII.2003, cca 15 ex., DJ, IM, RF; 13.IX.2003, 7 ex., MR; 3.V.2006, 6 ex., *Dama*, HC; 17.VIII.2006, 1 ex., MB; 11.V.2008, 11 ex., JO, LM; 20.VI.2008, 2 ex., JO (JO det.); 1.VIII.2008, 4 ex., RS; Lednice (71-7266), VI.1997, 1 ♀, KH; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 6.V.2006, 1 ♀, *Equus*, LG; 3.V.2008, 4 ex., *Equus*, HC; Drysice (6668), 4.VII.1929, J. Palásek lgt., 1 ♀ in coll. KH; Nivnice (7071), 10.-18.VI.1995, KP lgt., 1 ♀ in coll. RJ; Pozlovice (6872) nr. Luhačovice, 15.VII.1975, více ex. *Bos*, IJ observ. (bez dokladu).

Z území České republiky byl tento druh za posledních přibližně 20 let zaznamenán jen z oblasti Českého středohoří, z jediné lokality ve středních Čechách a z jižní Moravy (Vitner

& Král 1993, Juřena 1996, Juřena et al. 2000). Zajímavé starší údaje z českých zemí uvádějí Kačer (1969), Laibner (1971), Schön et al. (1978), Hudeček & Šuhaj (1996a), Týr (1997) a Kletečka & Křivan (1999b). Výše uvedené nálezy z Rané a z Doudleb nad Orlicí představují nejnovější známé doklady výskytu druhu v Čechách. Nález z Benkova u Uničova je jediným nám známým dokladem z území bývalého Severomoravského kraje po roce 1974 (cf. Juřena et al. 2000). V bulharské oboře přežívá dosti početná populace, jak ukazují výše uvedené i předchozí publikované údaje (Juřena et al. 2000). Naproti tomu v Čechách vlivem přerušení pastvy ovcí v 90. létech minulého století na lokalitách v Českém středohoří hrozilo vyhynutí druhu (cf. Vitner & Král 1993). V současnosti je druh v Čechách nadále kriticky ohrožený – cf. Král (2005). (III.) IV.-X. (XI.).

Copris* (*Copris*) *umbilicatus Abeille de Perrin, 1901

S. or.: Slovenský kras, Bohúňovo (7488), 12.V.2001, 1 ♂, S. Gadin lgt., coll. LX; Slovenský kras, Gombasek (7488), 1.V.1980, 1 ex., ST; Slovenský kras, Kečovo (7588), 7.V.1979 a 2.VI.1980, 1 ♀ a 1 ♂, *Bos*, IR; Slovenský kras, Čoltovo (7588), 3.V.1991, 1 ♀, L. Kolčík lgt., coll. LX; Slovenský kras, Dlhá Ves (7588), 3.VI.1988, 2 ex. (♂, ♀), L. Kolčík lgt., coll. LX; Slovenský kras, Silická planina (7488-89), 30.IV.2000, Staněk lgt., 1 ex. in coll. VT; Slovenský kras, Silica env. (7489), 1.X.2001, 2 ex., SL; 27.IV.2002, více než 10 ex., FP, SC (po 1 ex. in coll. DJ a PV); 2.V.2003, 7 ex., *Bos*, *Ovis*, PJ, PK (1 ex. in coll. DJ); 11.X.2003, 2 ex., *Bos*, KH, PK; 21.V.2007, 1 ♂ (48°35'22.17"N, 20°32'19.00"E), LX; Slovenský kras, Jašteričie jazero (7489) nr. Silica, 12.X.1989, DK lgt., 2 ex. in coll. ZU; Hrhov (7390), 29.IV.2002, 2 ♂♂ a 3 ♀♀, DJ, JH, PJ; 27.-28.IX.2003, 3 ex., MR; 14.X.2008, 1 ♂, *Cervus*, HO; Zádiel – pastviny západně od obce (7390), 7.V.1978, 1 ex., Z. Trávníček lgt., coll. VX; 25.IX.2005, více ex., MR; 24.IX.2006, 3 ex., MR; 12.V.2007, 1 ♂ (48°38'02.28"N, 20°47'21.38"E), LX; 3.V.2008, 1 ♂ (48°38'58.71"N, 20°46'35.29"E), LX; Včeláre env., Veľký hon (7490), 7.X.1995, 1 ♂ volně lezoucí na pastvině skotu, AS; Slovenský kras, Drienovec (7391), 12.V.1996, 1 ♀, S. Gadin lgt., coll. LX; Moldava nad Bodvou (7391), 13.VIII.2001, 1 ♂, Franteška lgt., coll. LX.

Tento druh je na sledovaném území znám pouze ze Slovenského krasu. Dosud byly publikovány nálezy z Hrhova a Zádielu (Král & Souček 1987a,b, Juřena 1996) – z těchto lokalit jsme revidovali větší množství recentního dokladového materiálu. V celém areálu rozšíření vyhledává teplé krasové oblasti (Král & Souček 1987a). Maximum výskytu je v dubnu a přibližně od poloviny září do poloviny října. IV.-X. Rozšíření viz obr. 46.

Euoniticellus fulvus (Goeze, 1777)

B. occ.: Františkovy Lázně (5840), V.1967, Pokorný lgt., 3 ex. in coll. VT; Malý Bor (6647) nr. Horažďovice, 1955, Polák lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Stříbro (6244), bez data, 1 ex., Wagner lgt., coll. ZMP.

B. b.: Ústí nad Labem – Vaňov (5350), 7.VI.1904, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL.

M. m.: Černín (7062), 1.VIII.2008, 1 ex., *Bos*, KS; Znojmo (7162), 15.V.1927, 1 ♀, bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); 1932, 2 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Havraníky (7162), 18.VI. a 13.VIII.2007, 2 a 1 ex., SP (KR det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 1.VII.2001, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 30.VII.2002, 1 ex., O. Meixnerová lgt., coll. JMZ (KR det.); Čejkovice (7163) nr. Mackovice, 12.V.2007, 1 ex., SP (KR det.); Brno – Soběšice (6765), 31.VIII.2005, 123 ex., *Equus*, RS (2 ex. in coll. MZ, 1 ex. in coll.

DJ); 28.VII.2007, 168 ex., *Equus*, RS; Brno – Ořešín (6765), 1.VIII.2006 a 16.VII.2007, 1 a 13 ex., *Bos*, RS; Ochoz u Brna (6766), 29.X.2005, 1 ex., *Equus*, RS; Bulhary – obora (7166), 10.VII.2002, 2 ex., *Dama*, RS; 21.VII.2002, 2 ex., DJ, VV; 7.VI.2003, 2 ex., KU lgt., coll. LO; 17.VIII.2006, 4 ex., MB; 1.VIII.2008, 1 ex., RS; NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 6.VIII.2003, 1 ex., *Equus*, VL; 25.IX.2007, 1 ex., DJ; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 23.IX.1999, 1 ex., *Equus*, KM (KM det.); 25.VI.2001, 1 ex., KA; 6.VII.2001, 8 ex., RS (1 ex. in coll. MZ); 10.VIII.2002, 4 ex., DJ; 17.VIII.2002, 4 ex., DJ, KD; 25.VIII.2002, 2 ex., DJ, RS; 16.IX.2002, 1 ex., ML lgt., coll. DJ; 14. a 30.IX.2002, po 1 ex., JC; 22.X.2002, 2 ex., DV, JH; 25.X.2002, 2 ex., JH; 16.V.2003, 2 ex., JC; 22.VI.2003, 11 ex., VL; 1. a 5.VIII. a 27.IX.2003, 15, cca 30 a 5 ex., JC; 3.X.2003, 3 ex., DJ; 10.X.2003, 1 ex., JC; 2.X.2004, 2 ex., VZ; 13. a 27.VIII.2005, 1 a 4 ex., MR; 12.VIII.2006, více ex., MR; 29.IV.2007, 1 ex., JX; 28.VII.2007, 1 ex., MR; 25.IX. a 2.X.2007, 7 a 1 ex., DJ, FS; 19.VII.2008, 1 ex., JX; Břeclav (7267), 4.V.2004, 1 ex., MB; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 2.V.2004, 3 ex., MP; Bzenec – Přívoz (7069), 6.VIII.2004, 1 ex., LO; Rúdník (7069) nr. Ratíškovice, 194 m n.m., 3.V.2006, 1 ex., *Ovis*, LO lgt., coll. DJ.

V Čechách druh pravděpodobně úplně vymizel, staré údaje viz např. Tesař (1957) a Kletečka & Křivan (1999c). Z Moravy bylo známo jen několik recentních nálezů (Král & Vitner 1993a, Juřena et al. 2000). V posledním desetiletí je pravidelně sbírán na lokalitě Nový Dvůr u Lednice (viz též Chybík 2005). Na Slovensku je dosud místy běžný. Maximum výskytu v červenci a srpnu. IV.-XI.

Caccobius* (*Caccobius*) *schreberi (Linnaeus, 1767)

B. b.: České středohoří, vrch Rovný (5349) nr. Stadice, 31.V.1908, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL – neúplný údaj o tomto nálezu viz Táborský (1979).
B. c.: Babice (5954) nr. Říčany, V.1966, Pokorný lgt., 1 ex. in coll. VT.
B. or.: Pardubice (5960), 20.VI.1909, Černý lgt., 4 ex. in coll. NMP (RD det.).
M. m.: Pálava (7175), 27.VII.1970, Z. Čermák lgt., 1 ex. in coll. RJ (RJ det.).
S. occ.: Bratislava – Devín (7867), 8.VI.1977, 3 ex., TI; Stupava (7768), 1946, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MSO; Mníchova Lehota (7174), 6.VII.1948, A. Olexa lgt., 2 ex. in coll. KB; Zemianske Mitice (7174) nr. Trenčianske Jastrabie, 7.VII.1948, A. Olexa lgt., 2 ex. in coll. KB; Kamenín (8177), 11.V.1972, 1 ex., J. Bozděchová lgt., coll. ZMP; Kamenica nad Hronom (8178), 6.VII.1963, 11.VII.1964 a 4.V.1966, KP lgt., 2, 2 a 1 ex. in coll. RJ; 19.V.1974, 6 ex., LM (1 ex. in coll. VT); 4.VII.1985, 1 ex., *Ovis*, SR (RD det.); 30.IV.2000, 1 ex., MB; Kováčov (8178), 3.V.1976, L. Barabás lgt., 2 ex. in coll. SNM (IR det.); Štúrovo (81-8278), V.1952, J. Brožík lgt., 1 ex. in coll. RJ; 20.IV.1960, 3 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; 12.VII.1962, 2 ex., LB; Chľaba (8178-79), 11.V.1974, 3 ex., LM; Šahy (7979), 17.VI.1984, 3 ex., VB; 7.VI.1986, 1 ex., KO; 1.V.1988, 6 ex., JP.
S. c.: Ráztočno (7278), 4.VI.1955, Sobota lgt., 2 ex. in coll. ZMP; Banská Bystrica (72-7380), bez data, 1 ex., Šípek lgt., coll. NMP (RD det.); VII.1950, A. Olexa lgt., 1 ex. in coll. KB; Krupina (7680), 7.VII.1938, O. Spěváček, 2 ex. in coll. LM; Pinciná (7684) nr. Lučenec, 11.VI.1997, více ex., *Bos*, AP; Fiľakovo (7784), 30.V.1934, Schwartz lgt., 1 ex. in coll. NMP (RD det.); VII.1954, O. Marek lgt., 3 ex. in coll. RJ; Mučínska vrchovina, Telka (7784), 6.V.2000, více ex., *Ovis*, DJ, VZ; Revúcka vrchovina, Hrušovo (7486), 15.VI.1991, 1 ex., KO; Rumince (7687), 8.VI.1991, 2 ex., VB; 7.VII.1995, 2 ex., JK; Číž (7687), V.1951, A. Olexa lgt., 1 ex. in coll. KB.

S. or.: Slovenský kras, Rozložná (7388), cca 300-330 m n.m., 2.V.2003 a 26.IV.2008, 1 a 3 ex., *Ovis*, DJ; Plešivec (7488), 1.VI.1980, IR lgt., 1 ex. in coll. SNM (IR det.); 9.VII.1980, 11 ex., KO; Slovenský kras, Kečovo (7588), 1.VI.1971, 7 ex., J. Bozděchová lgt., coll. ZMP; 7.V., 1. a 24.VI. a 17.IX.1977, 8.IX.1979 a 1.VI.1980, 3, 1, 1, 1, 1 a 1 ex., IR lgt., coll. SNM (IR det.); V.1986, 2 ex., SS; Slovenský kras, Silica env. (7489), VIII.1969, 2 ex., RJ; VII.1983, 2 ex., VF; Slovenský kras, Hrhov (7390), 9.V. a 13.X.1980, po 1 ex., LM; 12.VII.1992, 2 ex., ZU lgt., coll. MBL; Slovenský kras, Zádiel (7390-91), 14.VI.1971, Brožík lgt., 1 ex. in coll. MRO; 23.VI. a 7.VII.1979, 1 a 3 ex., LM; 6.VII.1980, 3 ex., LK; 16.VII.1985, 3 ex., *Ovis*, SJ (RD det.); 23.IX.1987, 1 ex., ZD; 23.V.1994, 2 ex., VT; 29.VI.1995, 1 ex., JK; Slovenský kras, Turňa nad Bodvou env. (73-7491), 5.VII.1980, 1 ex., LK; 27.VI.1983, 2 ex., SK; Drienovec (7391), V.1978, 1 ex., Soustružník lgt., coll. VT; Dvorníky (73-7491) nr. Zádiel, cca 210 m n. m., 5.VII.1980, 4 ex., KO; Moldava nad Bodvou (7391-92), VII.1957, O. Marek lgt., 1 ex. in coll. RJ; Košice (72-7393), 1930, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MSO; 5.V.1946 a V.1949, 4 a 2 ex., A. Olexa lgt., coll. KB; Slanec (7394), 16.V.1963, 1 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Zemplínska Teplica (7395), 3.VIII.1975, více ex., MM (1 ex. in coll. LK); Ladmovce (7596), 16.VIII.1974 a 17.V.1979,1 a 2 ex., LM; Somotor (75-7696), VII.1978, Soustružník lgt., 1 ex. in coll. VT; Kráľovský Chlmec (7597), 25.VI.1962, V. Balthasar lgt., 2 ex. in coll. RJ; Leles env., břeh řeky Latorice (7598). 16.V.1963, 1 ex., *Bos*, M. Honců lgt., coll. MCL; Malé Trakany (7698), 26.VII.1991, 2 ex., ZU lgt., coll. MBL; Snina (7098-99), VII.1950, O. Marek lgt., 2 ex. in coll. RJ; Ladomirov (7099), 1973, 2 ex., bez jména sběratele, coll. TMM; Vihorlatské vrchy, Remetské Hámre (7199), 17.VII.1995, 1 ex., JX; 15.VII.1996, 15 ex., MB; Petrovce (7299) nr. Koromľa, 23.VII.1994 a 18.VII.1995, po 1 ex., JX; Nová Sedlica (6901), 1971, 1 ex., bez jména sběratele, coll. TMM.

Z českých zemí je tento druh znám na základě starých literárních údajů (např. Koschatzky 1821, Reitter 1870, Kliment 1899, Zoufal 1922, Fleischer 1927-1930); konkrétních lokalit výskytu je známo jen několik (Tesař 1957, Král & Vitner 1993a, Kletečka & Křivan 1999c). Uvedený nález z Babic u Říčan je posledním údajem z území Čech, který se nám podařilo zachytit. Nález z Pálavy představuje jediný doklad z Moravy, který jsme dosud měli možnost revidovat a jde o jediný známý recentní údaj z tohoto území. Na Slovensku se druh v současnosti vyskytuje v oblasti Cerové vrchoviny (místy hojně) a Slovenského krasu (velmi vzácně). Jediný dosud publikovaný recentní nález mimo tyto dvě oblasti uvádí Kollár (1998): [S. occ.,] Volnerova pustatina (7979) nr. Šahy, 25.V.1995, 1 ex. Maximum výskytu v květnu a červnu. IV.-X. (XI.). Rozšíření viz obr. 47.

Euonthophagus amyntas alces (Fabricius, 1792)

S. occ.: Kamenín (8177), cca 120 m n.m., 12.V.1954 a 17.V.1958, J. Palásek lgt., 3 a 2 ex. in coll. KH; Kamenný Most (8177), 19.V.2001, 1 ex., OG; Bajtava (8178), cca 200 m n. m., 10.V.1997, 1 ex., KM (DK det.); Kamenica nad Hronom (8178), cca 110-140 m n.m., 30.IV.2000 a 6.V.2001, 2 a 1 ex., *Bos*, MB; 1.V.2001, 1 ex., KR (KR det.); 15.V.1997 a 9. V.2005, po 1 ex., MR (DK det.); 9.IV. a 19.V.2007, 1 ex. na dovezený trus *Equus*, JH; Kováčov (8178), cca 110 m n.m., 18.VI.1972, 1 ex., VK; Štúrovo (81-8278), cca 110-120 m n. m., 8.V.1999, 2 ex., AH (KR det.); 17.V.1999, 2 ex., SL; 27.V.1999, 1 ex., KM (DK det.); 9.V.2003, 1 ex., *Bos*, VZ; Chľaba (8178-79), cca 110-130 m n.m., 9.V.1997 a 8.V.1998, po 1 ex., D. Kavka lgt., coll. KM (DK det.); 13.V.2005, 1 ex., MR.

S. c.: Cerová vrchovina, Hajnáčka (7785), cca 290 m n.m., 27.IV.2002, 1 ♂, *Ovis*, JH; 1.V.2003, 1 ♀, *Ovis*, DJ; 25.V.2007, 4 ♀♀, *Ovis*, DJ, KD; 26.IV.2008, 1 ♂, *Ovis*, DJ.

Na sledovaném území velmi vzácný druh známý z několika lokalit ležících nedaleko slovensko-maďarských hranic (Roubal 1936 (opakuje Tesař 1957), Král & Vitner 1993a, Majzlan 1998a, Juřena et al. 2000). Pozoruhodný výskyt z rezervace Svätojurský Šúr [(7769)] u Bratislavy uvádí Korbel (1951) – jde o nejzápadnější známý bod rozšíření druhu na Slovensku. Nejsevernější místo výskytu ve střední Evropě představuje okolí obce Višňové [(7272)], kde byl druh sbírán L. Korbelem 17.VI.1955 (Majzlan et al. 2000). Maximum výskytu je v druhé polovině dubna a v květnu. IV.-VII. Rozšíření viz obr. 48.

Onthophagus* (*Furconthophagus*) *furcatus (Fabricius, 1781)
M. m.: Načeratický kopec (7162) nr. Znojmo, 15.IV.2008, KR lgt., 1 ex. in coll. JMZ (KR det.); Tasovice, pískovna na S okraji obce (7162), 12., 15. a 23.IV.2004, 4, 1 a 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 10.IV.2001, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 3.V.2003, 1 ex., Jiří Hájek lgt., coll. JMZ (RT det.); Božice, pískovna 1 km Z od nádraží (7163), 29.V.2003, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Hrušovany nad Jevišovkou (7164), 25.VII.1971, 1 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (DK det.); Pouzdřany (7065), 28.VI.2004, 1 ex., MB; Tři Grácie (7266) nr. Lednice, 25.IX.2007, 1 ex., *Equus*, DJ; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 13.VIII.2005, 1 ex., 12.VIII.2006, 1 ex., 14.X.2006, 2 ex., 28.VII.2007, více ex., MR; Poštorná (7267), 3.V.2004, 2 ex., MP; Břeclav (7267), 6.VII.1999, 3 ex., *Ovis*, MB; Mutěnice (70-7168), 4.VII.1941, V. Balthasar lgt., 1 ex. in coll. VV; 31.V.1947, A. Olexa lgt., 5 ex. in coll. KB; Hodonín (7168), 25.V.2000, 7 ex., *Capreolus*, HC; Rúdník (7069) nr. Ratíškovice, 194 m n.m., 7.V.2003, více ex., PJ; Bzenec – Přívoz (7069), 26.IV.2001, 6 ex., vývržek dravce, RS (1 ex. in coll. MZ); 20.V.2001, 4 ex., *Homo*, RS; 19.-20.IV.2003, 5 ex., MZ; 18.VI.2003, 1 ex., SZ; Bzenec env. (7069), cca 180-200 m n.m., 15.VI.2000, 16 ex., ZU; 19.IX.2002, 3 ex., JP; 2.V.2003, 4 ex., LO; 11.V.2003, M. Kovařík lgt., 1 ex. in coll. MZ.

Na Moravě se druh v současnosti vyskytuje lokálně a vzácně v nejteplejších oblastech na jihu (viz např. Juřena et al. 2000); z území Čech jsou dosud spolehlivě známy jen dva nálezy (Král & Souček 1987a,b, Týr 1997). Na jižním a jihovýchodním Slovensku je místy hojný. IV.-X.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *gibbulus gibbulus (Pallas, 1781)
B. b.: České středohoří, Želenice (5448), 5.VIII.1999, 1 ♀, *Ovis*, DK; České středohoří, Milá env., Písečný vrch (5548), 18.VIII.2002, 3 ex., *Ovis*, DK (DK det.); České středohoří, vrch Oblík (5548), 6.VIII.1972, 2 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; České středohoří, vrch Raná (5548), 26.VII.1975, 1 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; VIII.1978 a 6.VIII.1979, po více ex., *Bos*, ZT (po 1 ex. in coll. PK); VIII.1979, Šilha lgt., 2 ex. in coll. DO; 31.VIII.1985, 2.-3.VIII.1986 a 19.VII.1987, J. Suchý lgt., 2, 8 a 1 ex. in coll. DO; 19.VIII.1989, 8 ex., JK (2 ex. in coll. VT); 13.VIII.1990, 3 ex., VD; České středohoří, vrch Rovný (5349) nr. Stadice, 14.V.1925, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL – neúplný údaj o tomto nálezu viz Táborský (1979).
M. m.: Pálava (7165), 25.IX.1970 a 9.VIII.1971, 1 a 7 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.).
S. occ.: Beckov (7273), 11.VIII.1986, 1 ♂, *Homo*, LO lgt., coll. MJM; Moravany nad Váhom (7373), bez data [1. polovina 20. století], Dr. A. Pfeffer lgt., 1 ex. in coll. KB; Sokolovce (7473), 12.VIII.1971, K. Macháček lgt., 1 ♂ in coll. KS; Janíkovce (7774) nr. Nitra, 28.VIII.1975, J. Cunev lgt., 3 ex. in coll. LM; 20.IX.1978, I. Okáli lgt., 3 ex. in coll. IR (IR det.); Kamenín (8177), cca 120 m n.m., V.1972, J. Moravec lgt., 3 ex. in coll. LM; 1.VII.1973, J. Moravec

lgt., 4 ex. in coll. JMZ (DK det.); Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 3.V.1998, 2 ex., BA lgt., PV det. et coll.; Plášťovce (7879), 5.VII.1993, 4 ex., KS.
S. or.: Slovenský kras, Silická planina (7488-89), VI.1971, J. Suchý lgt., 2 ex. in coll. DO; Košice (72-7393), V.1949, A. Olexa lgt., 1 ex. in coll. KB; Ladmovce (7596),16.VIII.1974, 1 ex., LM; Boľ (7597), 4.XI.1993, 1 ex., LK lgt., coll. DJ; Strážne (7697), cca 100 m n.m., 11.X.2002, 1 ex., *Bos*, AS; 10.X.2003, 3 ex., PK, RS; 7.-8.X.2005, 1 ex., SU.

V Čechách druh dosud přežívá v oblasti Českého středohoří, jak dokládají výše uvedené nálezy z lokalit Želenice a Písečný vrch; poslední publikované údaje viz Niedl (1965), Schön et al. (1978) a Juřena et al. (2000). Na Moravě druh podle našeho názoru vymizel – poslední nálezy byly z Nového Dvora u Lednice z roku 1989 (Král & Vitner 1993a). Ze Slovenska jsme od roku 1990 zaznamenali jen malý počet nálezů (Majzlan & Rychlík 1985, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Kollár 1998, Juřena et al. 2000, Jászay 2001). Několik zajímavých lokalit výskytu z 60. let minulého století z východního Slovenska uvádí Kokorďák (1968). Maximum výskytu v srpnu. (IV.-VI.) VII.-X. Rozšíření viz obr. 49.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *grossepunctatus Reitter, 1905
B. b.: České středohoří, vrch Raná (5548), 5.V.1972, 3 ex., společně s více ex. *Onthophagus* (*P.*) *ovatus* (Linnaeus, 1767) a *O.* (*P.*) *lemur* (Fabricius, 1781), M. Honců lgt., coll. MCL; 8.V.1988, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO; 6.VII.2004, 1 ex., *Ovis*, společně se 3 ex. *O. ovatus*, ZA.
M. m.: Popice (7162) nr. Znojmo, 19.IV.1988, 1 ex., SP (DK det.).

Lokalita Raná představuje druhé známé místo výskytu tohoto druhu na území Čech a Popice u Znojma druhé známé místo výskytu druhu na území Moravy. Ve střední Evropě byl zaznamenán v jihovýchodním Polsku (Goljan 1953, Stebnicka 1976, Burakowski et al. 1983, Bunalski 1999, 2004), na Slovensku (Havelka 1964 (opakuje Tesař 1972), Týr 1997), v Maďarsku (Endrődi 1956, Ádám 1994) a v Rakousku (Baraud 1992, Löbl et al. 2006c). Z území České republiky byl druh dosud hlášen pouze z Pavlovských vrchů na jižní Moravě (Král & Souček 1987a,b, Král & Vitner 1996a) a nově z lokality Lány – obora ve středních Čechách (Král & Januš 2003). V teplých oblastech Slovenska místy není vzácný, pravidelně je sbírán v okolí Štúrova, Plášťovců, na Cerové vrchovině, ve Slovenském krasu a ve Východoslovenské nížině – množství dokladových ex. z těchto oblastí jsme revidovali v řadě sbírek. IV.-X.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *lemur (Fabricius, 1781)
B. occ.: Kamenec (6147) nr. Radnice, 27.IV.1987, 1 ex., *Ovis*, ZD; 29.IV.1990, 1 ex., JK; 4.IV.1991, 5 ex., VD; 9.V.2000, 2 ex., *Ovis*, VT; Radnice (6147), 17.V.1980, 4 ex., DO; 14.VI.1980, J. Suchý lgt., 2 ex. in coll. DO; Březina (6147) nr. Břasy, 2.VII.1980, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.
B. b.: České středohoří, Raná (5548), 5.V.1972, 29 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; IV.1979, více ex., *Bos*, *Ovis*, ZT; 20.VI.1985, 1 ex., SR (RD det.); České středohoří, Raná – Zájezd (5648), 25.V.1974, 1 ex., JM; Tašov (5350) nr. Ústí nad Labem, 1981, Klouček lgt., 1 ex. in coll. VT.
B. c.: Karlova Ves (6049), 23.IV.1994, 3 ex., PL (1 ex. in coll. MZ); NPR Koda (6050) nr. Srbsko, 29.VI.1987, 1 ex., VT; Vodochody (5651), V.1927, Hájek lgt., 2 ex. in coll. NMP (RD det.); Praha, Radotínské údolí, NPP Cikánka env. (severní část lokality) (5951), 20.-21.IV.2002, 3 ex., MZ; Karlštejn (6051), 30.V.-1.VI.2002, 1 ex., JP; Praha, Radotínské údolí, NPP Cikánka env. (jižní část lokality) (6051), 22.VIII.2001, 2 ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ; 4.V.2002, 2 ex., MZ

(1 ex. in coll. DJ); Praha – Šárka (5851-52), 9.V.1920, Hlinka lgt., 3 ex. in coll. NMP (RD det.); Praha – Podmoráň (5852), 1.V.1947, Havelka lgt., 1 ex. in coll. NMP (RD det.); Praha – Karlín (5952), 6.V.1908, Černý lgt., 1 ex. in coll. NMP (RD det.); Praha – Jinonice (5952), 20.V.1979, V. Hron lgt., 1 ex. in coll. RJ; Praha, Prokopské údolí, Nové Butovice (5952), III.2002, A. Šíma lgt., 1 ex. in coll. JO (JO det.); Praha 5 – Zlíchov (5952), III.2002, A. Šíma lgt., 1 ex. in coll. JO (JO det.); Praha – Radotín (6052), 22.V.1941, Görtler lgt., 6 ex. in coll. NMP (RD det.); Praha – Zbraslav (6052), 28.V.1944, A. Olexa lgt., 4 ex. in coll. KB.
B. or.: Pardubice (5960), 18.V.1909, 1 ex., bez jména sběratele, coll. NMP (RD det.).
M. m.: NP Podyjí, Šobes (7161), 19.IV.1988, SP lgt., 1 ex. in coll. JMZ (DK det.); Havraníky – vřesoviště (7162), 24.V.1999, 5 ex., *Ovis*, RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Popice (7162) nr. Znojmo, 19.IV.1988, SP lgt., 1 ex. in coll. JMZ (DK det.); Mohelno (6863), 31.III.2002, více ex., *Canis*, MZ (2 ex. in coll. DJ); Pouzdřany (7065), 1973, 1 ex., bez jména sběratele, coll. TMM; Lednice – Lednické rybníky (7266), 2.VI.1993, 2 ex., zemní pasti, SZ; Mutěnice (70-7168), IV.1973, 1 ex., LE (RD det.).

Na území Čech vzácný a velmi lokálně se vyskytující druh xerotermních biotopů. Na jižní Moravě (BR Pálava – viz též Král & Vitner (1996a)) a zejména v nejteplejších oblastech Slovenska (např. Malé Karpaty, Cerová vrchovina, Slovenský kras) je druh v současnosti lokálně dost hojný. Maximum výskytu je v květnu. (III.) IV.-X.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *lucidus (Sturm, 1800)
S. occ.: Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 3.V.1998, 1 ex., BA lgt., PV det. et coll.; Štúrovo (81-8278), V.1956, cca 20 ex., A. Staněk sen. lgt., coll. AR, MZ; VI.1963, 7 ex., R. Rous lgt., coll. MK (R. Rous det.); 18.V.1965, KP lgt., 1 ex. in coll. RJ; S. occ., Chľaba env. (8178-79), 17.IV.1977, 1 ex., *Ovis*, VJ.

Uvedený nález z Čenkova představuje nejnovější známý doklad výskytu druhu na sledovaném území (cf. Juřena et al. 2000). Další recentní nálezy uvádějí Král & Vitner (1993a) a Juřena et al. (2000). Nález ze Štúrova dokumentuje relativní hojnost druhu na nejjižnějším Slovensku v 50. létech minulého století (viz též Havelka 1964 a Tesař 1972). Poprvé byl druh z území Slovenska zaznamenán Tesařem (1952) z Kováčova, Štúrova a Chľaby. III.-V. (VI.). Rozšíření viz obr. 50.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *opacicollis Reitter, 1893
S. c.: Cerová vrchovina, Gemerský Jablonec (77-7885), 21.-22.X.2006, 1 ♀, JP; Cerová vrchovina, Stará Bašta (7885), 6.V.1998, 1 ♂, *Equus*, PK.
S. or.: Slovenský kras, Domica (7588), 6.V.1980, J. Suchý lgt., 1 ♀ in coll. DO.

Ze sledovaného území byl druh dosud znám pouze na základě jediného nálezu na jihu východního Slovenska (Král & Souček 1987a). Předpokládáme výskyt i na dalších lokalitách v nejteplejších oblastech jižního a východního Slovenska, kde zřejmě uniká pozornosti sběratelů pro snadnou zaměnitelnost s příbuznými druhy *Onthophagus fracticornis* (Preyssler, 1790) a *O. similis* (Scriba, 1790). Pravděpodobně IV.-X. Rozšíření viz obr. 51.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *ruficapillus Brullé, 1832
B. c.: Praha – Troja, ZOO Praha (5852), 16.-19.V.1995, 1 ex., klokaní trus, M. Drdová lgt. et det., DK revid., coll. NMP [údaje z diplomové práce Drdové (1998)].
B. or.: Semín (5959), 10.V.2000, 1 ex., *Equus*, MB; Lázně Bohdaneč (5960), 11.VIII.2001, 1 ex., *Equus*, MB.

M. b.: Chomoutov (6369) nr. Horka nad Moravou, 30.III.1947, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH.
M. m.: Znojmo – Hradiště, Hradišťské terasy (7162), 10.V.2003, 2 ex., KR (KR det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 1.VII.2001 a 27.VI.2002, 1 a 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Krhovice env., Vraní vrch (7163), 12.IX.2006, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Troskotovice, pískovna J od obce (7064), 3.VII.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Jevišovka, 1 km JJZ od obce (7164), 2.V.2003, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Hrušovany nad Jevišovkou (7164), 25.VII.1971 a 15.IV.1973, 6 a 3 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (DK det.); Hrabětice env., Travní Dvůr (7264), 23.IV.2003, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); 6.V.2006, 1 ex., MZ; Žabčice (6965), 6.VII.2001, 1 ex., RS; Pouzdřany (7065), 8.V.1998, R. Krejčí lgt., 1 ex. in coll. RJ; 1.V.2004, 1 ex., JE lgt., coll. DJ; Pálava (7165), 9.VIII.1971, 3 ex., F. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); Bulhary – obora (7166), 14.VII.2001, 9 ex., *Cervus*, *Dama*, RS (1 ex. in coll. MZ); 21.IV.2002, několik ex., *Dama*, JC, RS; 2.V.2002, 4 ex., DJ; 11.V.2002, 1 ex., DJ; 6.VII.2002, více ex., DJ, JZ, VZ; 10.VII.2002, více ex., PJ, RS; 21.VII.2002, více ex., DJ, VV; 10.VIII.2002, 1 ex., VV; 26.IV.2003, více ex., DJ; 7.VI.2003, cca 200 ex., KU (part. in coll. LO); 3.VIII.2003, stovky ex., DJ, IM, RF; 11.V. a 20.VI.2008, 13 a 2 ex., JO (JO det.); Ladná (7167), 13.V.2005, 1 ex., pravděpodobně *Cervus*, SZ.

Z českých zemí byl tento druh hlášen dosud jen z šesti lokalit v Čechách (Tesař 1957, Král & Souček 1987a,b, Král & Vitner 1993a) a z šesti lokalit na Moravě (Král & Vitner 1989, 1996a, Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Juřena et al. 2000). Pravidelný výskyt jsme zaznamenali na jižní Moravě v Obořе Bulhary (viz údaje výše). Nález z Chomoutova představuje jediný nám známý doklad výskytu druhu na území bývalého Severomoravského kraje. Na Slovensku je místy v teplých oblastech poměrně běžný. IV.-X.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *vacca (Linnaeus, 1767)
B. occ.: Plzeň (6246), 1.V.1950, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.
B. b.: Stroupeč (5646-47) nr. Žatec, 8.V.2002, 2 ex., MS; Most (5447), 13.V.1993, 2 ex., VD; Most env., vrch Zlatník (5448), 15.VI.2000, M. Bočan lgt., 1 ex. in coll. MZ; České středohoří, Želenice (5448), 10.VIII.2003, cca 20 ex., *Ovis*, DJ, JC; České středohoří, Svinčice (5448) nr. Lužice, 18.IX.2003, 1 ex., *Bos*, PK; České středohoří, Lužice (5548), 21.IX.2003, 2 ex., RS; České středohoří, Chrámce – Skršín (5548), 6.VIII.2000, 1 ex., *Bos*, KK; České středohoří, Odolice (5548), 21.V.1997, více ex., 17.IV.2004, MR; 15.V.2004, více ex., 19.VI.2004, více ex., 5.IX.2004, 1 ex., 28.VI.2006, 3 ex., MR; České středohoří, Milá env., Písečný vrch (5548), 18.VIII.2002, cca 40 ex., *Ovis*, DK, 4 ex. in coll. MZ (DK det.); 22.V.2004, J. Blízek lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); 7.V.2005 a 23.IV.2006, více a 3 ex., MR; České středohoří, Raná (5548), 20.VI.1972, 8 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Česká Lípa (5353), 3.VI.1964, Auer lgt., 1 ex. in coll. MCL.
B. c.: Chramosty (6351) nr. Dublovice, 28.V.1984, 1 ex., SU; Sejcká Lhota (6252), 11.VI.1976, 1 ex., SU.
B. m.: Písek (6650), 15.V.1953, 3 ex., JM; Nový Dvůr (6651) nr. Písek, 31.V.1991, 1 ex., VD.
M. m.: Znojmo (7162), 12.VI.1921, 1 ♂, bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Čejkovice (7163) nr. Mackovice, 12.V.2007, 2 ex., SP (KR det.); Pouzdřany – step (7065), 13.IV.2007, 1 ♂, *Ovis*, JS; Pálava (7165), bez data, Stejskal lgt., 1 ex. in coll. VV; Bulhary – obora (7166), 10.VII.2002, 1 ex., *Dama*, PJ lgt., coll. DJ; NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m.,

27.IV.2004, 4 ex., *Equus*, IT, LR; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 1.VIII.2003, 1 ex., *Equus*, JC; 24.VI.2006, 8 ex., VL; 27.VIII.2005, 12.VIII.2006 a 28.VII.2007, 1, 5 a 1 ex., MR; 3.V.2008, 6 ex., HC; Rúdník (7069) nr. Ratíškovice, 194 m n.m., 26.IV. a 3.V.2006, 1 ♀ a 2 ♂♂, *Ovis*, LO lgt., coll. DJ.

Z Čech byly známy jen tři recentní údaje (Honců 1974, Schön et al. 1978 a Král & Vitner 1993a – opravený údaj viz Chobot 1997); poslední publikované nálezy z Moravy viz Juřena (1996) a Fischer (2006). Zde uvedené údaje potvrzují, že druh v českých zemích stále přežívá. Na území Slovenska dosud místy není vzácný, pravidelně je sbírán např. na Cerové vrchovině nebo ve Východoslovenské nížině. IV.-XI.

Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *vitulus (Fabricius, 1776)

B. occ.: Radčice (6245) nr. Plzeň, 1.V.1956, J. Suchý lgt., 2 ex. in coll. DO.

B. b.: Bílina (5448), VII. a VIII.1948 a IV.1949, 1, 1 a 2 ex., J. Strejček lgt., coll. MUL; České středohoří, vrch Raná (5548), 1.V.1999, 19 ex., nory *Spermophilus citellus*, PV (PV det.); 23.III.2000, 1 ex., Chvalkovský lgt., coll. JP; 18.VIII.2001, 1 ex., *Ovis*, DJ; 28.III.2002, 3 ex., nory *Spermophilus citellus*, PV (PV det.); 16.V.2002, cca 30 ex., nory *Spermophilus citellus*, PK; 1.V.2003, 4 ex., JX; 22.-24.V.2004, více ex., FG (2 ex. in coll. KR); 17.V.2003, 3.IV.2004, 10.IV.2005, 15.IV.2006 a 31.III.2007, po více ex., MR (1 ex. in coll. VT); Teplice (5348-49), 24.IV.1951, 1 ex., Láska lgt., coll. MUL; Teplice – Šanov (5349), 22. a 24.IV.1951, 2 a 1 ex., Láska lgt., coll. MUL; České středohoří, vrch Rovný (5349) nr. Stadice, 14.V.1925, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL; České středohoří, Podlešín (5350), V.1951, J. Strejček lgt., 1 ex. in coll. MUL; České středohoří, vrch Lovoš (5450), 10.V.1996, 3 ex., PM; Štětí (5552), 2.V.1953, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MCL.

B. c.: Srbsko (6050) nr. Beroun, 9.V.1967 a 15.IV.1968, J. Suchý lgt., 7 a 2 ex. in coll. DO; Karlštejn (6051), 23.IV.1959, 3 ex., bez jména sběratele, coll. MCL; 31.III.1960, 4 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Praha – Černošice (6051-52), 12.VI.1953, Kopecký lgt., 1 ex. in coll. MZ; Praha – Radotín (6052), 19.IV.1946, 4 ex., R. Rous lgt., coll. MK (MK det.); 4., 11. a 18.IV.1948, 5, 3 a 8 ex., A. Olexa lgt., coll. KB; Praha – Letňany, sportovní letiště (5853), 1.VI.2008, 10 ex., nory *Spermophilus citellus*, SN; Mladá Boleslav (5555), 23.IV.1993, Z. Šeda lgt., 1 ex. in coll. SL; Mladá Boleslav – Radouč (5555), 4 a 25.VI.1999 a 30.IV.2000, 12, 10 a 22 ex., nory *Spermophilus citellus*, ZU (part. in coll. DJ); 23.IV.2003, 25 ex., SL; 12.VI.2003, 5 ex., nory *Oryctolagus cuniculus* a *Spermophilus citellus*, AP, DJ; Mladá Boleslav – letiště (5555), 31.III.2002, 1 ex., nora *Spermophilus citellus*, PV (PV det.); 12.IV.2008, více ex., PV, (2 ex. in coll. VT); Klučov (5955) nr. Český Brod, 24.IV.2005, více ex., TR (1 ex. in coll. MZ); Velký Osek (5857), 1.VI.2001, 1 ex., JG; Kolín – Zibohlavy, letiště (59-6057), 14.IV.2007, více ex., FA (part. in coll. DJ); 20.IV.2008, více ex., v norách *Spermophilus citellus*, PM, PV.

M. b.: Hněvotín (6469), 22.IV.1975, více ex., nory *Spermophilus citellus* a *Oryctolagus cuniculus*, IJ.

M. m.: Znojmo (7162), 1928, 1 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Mohelno env., NPR Hadcová step (6863), IV.2008, 3 ex., KR (KR det.); Jamolice, bývalé letiště (6963), 5.V.1991 a 5.VI.1998, 4 a 1 ex., SP (KR det.); 27.IV.1998, 21.IV.1999 a 24.VII.2001, 14, 6 a 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Jaroslavice, meze 1,5 km JZ od obce (7263), 24.-26. IV.2003, 2 ex., SP (SP det.); 26.IV.2003, 1 ex., KR (KR det.); 24.IV. a 1.V.2003, po 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Brno – Medlánky (6765), 30.IV.2000, cca 100 ex. vyhrabáno z nor *Spermophilus citellus*, JC; 30.V.2000, 6 ex., ZN (2 ex. in coll. DJ); 12.V.2001, cca 50 ex.,

JH, KA, PJ; 4.IV.2002, 12 ex., DJ, RS; 22.-23.IV.2004, cca 500 ex., IT; V.2004, cca 200 ex., JE, PA; 30.IV.2005, cca 80 ex., společně s více ex. *Onthophagus semicornis* (Panzer, 1798) a *Aphodius citellorum*, RS; Pavlovské vrchy (7165), 12.VI.1971, J. Niedl lgt., 1 ex. in coll. VT; 8.V.1976, Z. Fuka lgt., 1 ex. in coll. VT; Kobylí na Moravě (7067), 30.V.2003, 1 ex., OS; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 12.IV.1991, 1 ex., JJ; 1.V.2002, 1 ex. vyhrabán z nory *Oryctolagus cuniculus*, DJ; 8.V.2002, 1 ex., JH; 11.V.2002, 1 ex., DJ; 17.IV.2003, 1 ex., TS; 19.IV.2003, 5 ex., PZ, VZ; 22. a 25.IV.2003, 4 a 2 ex., PJ; 26.IV.2003, cca 70 ex., společně s více ex. *Onthophagus semicornis* a *Aphodius citellorum*, DJ, OG, VV; 29.IV.2003, cca 10 ex., *Capreolus* a nora *Oryctolagus cuniculus*, IM; 30.IV.2003, cca 20 ex., JH; 1.V.2003, 19 ex., FS, PZ, VM, VZ; 1.-2.V.2003, 20 ex., SL; 4.V.2003, 1 ex., JZ; 8.V.2003, 15 ex., *Capreolus* a nory *Oryctolagus cuniculus*, AS, DJ, FC, KT; Vyškov – letiště (6668), cca 275 m n.m., 30.IV.2003, stovky ex., nory *Spermophilus citellus*, společně s více ex. *Onthophagus semicornis* a *Aphodius citellorum*, LO (part. in coll. DJ); 25.V.2003, více ex., VJ; 2. a 14.IV.2004, 2 a cca 60 ex., LO; 15.IV.2004, cca 100 ex., DJ, LO; 23.IV.2004, cca 100 ex., LO; 22.V.2004, cca 100 ex., DJ, KD; 6.VI.2004, více ex., PH; Víceměřice (6669), 11.VI.1977, více ex. vyhrabáno z nor *Oryctolagus cuniculus*, LK (1 ex. in coll. DJ); Bílé Karpaty, bez dalšího upřesnění lokality, 6.VII.1947, A. Olexa lgt., 1 ex. in coll. KB.

S úbytkem syslů a divokých králíků v České republice postupně mizí i tento nidikolní druh chrobáka a stává se vzácným (cf. např. Král & Vitner 1996a, Juřena et al. 2000). V okolí Čejče naproti tomu zaznamenal od roku 2003 poměrně značný vzestup početnosti populací, pravděpodobně částečně díky umělé introdukci králíka divokého. Uvedený nález z Hněvotína představuje jediný nám známý doklad výskytu druhu na území bývalého Severomoravského kraje. Na území Slovenska je stále místy na zachovalých lokalitách poměrně běžný. Recentní nálezy v českých zemích: Honců (1975), Juřena (1996), Chobot (1997), Týr (1997), Rejsek (1998), Juřena et al. (2000). Největší výskyt je koncem dubna a v první polovině května. III.-VIII (IX.-X.).

Onthophagus* (*Onthophagus*) *illyricus (Scopoli, 1763)

B. occ.: Manětín (6045), 25.VI.1950, J. Suchý lgt., 2 ex. in coll. DO.

B. b.: České středohoří, vrch Rovný (5349) nr. Stadice, 29.V.1908, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL; Ústí nad Labem – Vaňov (5350), 7.VI.1904, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL.

M. m.: Znojmo (7162), 1918, Winkler lgt., 1 ♀ in coll. JMZ (DK det.); Pouzdřany – step (7065), 7.V.2006, 1 ex., *Ovis*, JX; Bulhary – obora (7166), 8.-9.VIII.2002, 1 ex., *Dama*, IJ; 10.VIII.2002, 1 ex., ZY lgt., coll. DJ; 25.VIII.2002, 3 ex., DJ, RS; 7.VI.2003, 1 ex., KU lgt., coll. LO; 17.VIII.2006, 18 ex., MB; 11.V.2008, 1 ex., JO (JO det.); NPP Pastvisko (7166) nr. Lednice, 162 m n.m., 6.VIII.2003, 12 ex., *Equus*, VL; 27.IV.2004, desítky ex., *Equus*, IT, LR; 24.IX.2007, 2 ex., MR; 25.IX.2007, 1 ex., FS; 11.X.2007, 1 ex., RS; Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 1.V.1998, 1 ♂, *Equus*, MK; 24.VI.2001, 1 ex., SZ; 6.VII.2001, 3 ex., RS (1 ex. in coll. MZ); 10.VIII.2002, 1 ex., VV; 17.VIII.2002, 2 ex., DJ; 22.VI.2003, 4 ex., VL; 1. a 5.VIII.2003, cca 10 a 7 ex., JC; 3.X.2003, 1 ex., DJ; 9.X.2004, 2 ex., MP; 2. a 29. X.2004, po 1 ex., VZ; 28.X.2004, 1 ex., JZ; 27.VIII.2005, 10.IX.2005, 1 ex., JX; 7 ex., 8.X.2005, 2 ex., 14.X.2006, 2 ex., 28.VII.2007, více ex., MR; 18.VIII.2007, 2 ex., JX; 25.IX. a 2.X.2007, cca 10 a 3 ex., DJ, FS; 17.X.2007, 1 ex., RS; 3.V.2008, 6 ex., HC; Valtice (7266), 1.VI.2002, a 10.VII.2004, 4 a 5 ex., PH; Valtice env., Rendezvous (7266), cca 190 m n.m.,

20.VI.2008, 1 ex., JO (JO det.); Janův hrad (7166-67) nr. Lednice, 14.VII.1990, 1 ♀, DY; Čejč (7067), 29.V.1947, A. Olexa lgt., 1 ex. in coll. KB; 14.V.1997, 1 ex., JZ; Ladná (7167), 2.X.2004, 6 ex., *Equus*, VZ; 13.V.2005, cca 50 ex., pravděpodobně *Cervus*, SZ (2 ex. in coll. DJ); 27.VI.2006, 3 ex., MB; Břeclav (7267), 1.VII.2004, 1 ex., PH; 24.IX.2007, 1 ex., MR; Lanžhot (7267), 24.VII.2000, 9 ex., MP; 23.VI.2001, 2 ♀♀, HC; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 5.VII.2000, 1 ex., *Cervus*, MB; 30.VI.-5.VII.2002, 3 ex., MP; 2.V.2005, 2 ♂♂, OS; Moravská Nová Ves (71-7268), 10.V.1985, 1 ex., *Cervus*, KL; Strážnice (7069), 3.VII.1947, A. Olexa lgt., 1 ex. in coll. KB.

Uvádíme další nálezy tohoto v České republice v současnosti vzácného druhu (viz např. Juřena et al. 2000). V teplejších oblastech Slovenska se dosud vyskytuje lokálně poměrně běžně, často společně s příbuzným druhem *Onthophagus taurus* (Schreber, 1759). IV.-X. (XI.).

Onthophagus* (*Onthophagus*) *taurus (Schreber, 1759)

B. b.: Ústí nad Labem – Vaňov (5350), 2.VI.1909, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL.
B. c.: Praha – Radotín (6052), 19.IV.1946, 7 ex., R. Rous lgt., coll. MK (MK det.); Milovice (5755) nr. Lysá nad Labem, 25.VII.1959, 2 ex., bez jména sběratele, coll. MCL; Krakovany (5958) nr. Týnec nad Labem, 12., 18., 21. a 25.VI. a 2.VIII.2003, 1, 1, 1, 2 a 3 ex., *Bos*, LM (2 ex. in coll. DJ); Božec (5958) nr. Krakovany, 14.IX.2004, 1 ex., *Equus*, LM.
B. or.: Semín (5959), 2.VII. a 15.VIII.2000 a 29.V.2004, 1, 3 a 1 ex., *Equus*, MB (1 ex. in coll. VT); Pardubice (5960), 30.V.1909 a 12.V.1912, po 1 ex., Hulata lgt., coll. LM.
M. m.: Znojmo (7162), 1918, Winkler lgt., 1 ♀ in coll. JMZ (DK det.); 20.IX.1924, 1926 a 1929, po 1 ♂, bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Mutěnice (70-7168), 31.V.1947, A. Olexa lgt., 5 ex. in coll. KB.

Uvedené nálezy z Krakovan a ze Semína představují nejnovější doklady výskytu tohoto druhu v České republice (viz Juřena et al. 2000). Na Slovensku jsme v posledním desetiletí zaznamenali mírný pokles výskytu (v teplých oblastech dosud lokálně není vzácný, ale pravděpodobně méně častý než předchozí druh). IV.-X. (XI.).

Holochelus* (*Holochelus*) *pilicollis pilicollis (Gyllenhal, 1817)

S. occ.: Malá nad Hronom (8178), 23.IV.1987, více ex., IJ (3 ex. in coll. KH); 2.V.1987, více ex., PA lgt., 20 ex. in coll. VK (VK det.), 9 ex. in coll. NI (NI det.); 24.-25.IV.1992, více ex., O. Odvárka lgt., 2 ex. in coll. JJ; 1 ex. in coll. SL; 27.IV.1992, KY lgt., 8 ex. in coll. CH (CH det.); 1.V.1995, O. Odvárka lgt., 1 ex. in coll. SL; 1.V.1997, AT lgt., 1 ex. in coll. SD (PV det.); 28.IV.2002, 4 ex., KH; 14.-17.IV.2007, více ex., po 6 ex. JP, MS, SH a VT lgt. et coll. (v uvedeném období pozorováno celkem cca 100 ex.); 18.-20.IV.2008, více ex., po 6 ex. JP, KX, MS a VT (v uvedeném období pozorováno cca 120 ex.); Kamenica nad Hronom (8178), 29.IV.1995, IJ lgt., 1 ex. in coll VK (VK det.); 1.V.1997, SU lgt., 1 ex. in coll. SU; 23.IV.1999, cca 30 ex., JK, SB, VC, (6 ex. in coll. NI); 19.IV.2008, 4 ex. vyhrabány na hraně sprašové terasy přímo v obci, JP, VT.

Velmi lokální a vzácný druh, na sledovaném území známý dosud jen ze tří lokalit v okolí Štúrova (Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, Juřena et al. 2000). Výskyt na jižní Moravě bez bližšího upřesnění zmiňuje ve své monografii Nonveiller (1965). Ze severní Moravy jej uvádí Koschatzky (1821) (opakují Hudeček & Hanák 2001a), pravděpodobně na základě chybné determinace. IV.-V.

Holochelus* (*Miltotrogus*) *nocturnus Nonveiller, 1958

M. m.: Hnanice, stráň u lesa 1 km Z od obce (7161), 16.IV.2005, 1 ♂, RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Znojmo – Gránice (7162), 28.IV.1995, 1 uhynulý ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Znojmo – Smetanova ul. (7162), 20.IV.2005, R. Stejskal lgt., 5 ex. in coll. KR (KR det.); 1.IV.2006, KR lgt., 1 ex. in coll. JMZ (KR det.); Znojmo – Na Vyhlídce (7162), 23.IV.2004, 1 ex., KR (KR det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 5.IV. a 3.V.1995, po 1 ex., SP (DK det.); 12.V.2001, J. Hlásek lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); 26.IV.2003 a 30.IV.2005, po 2 ex., KR (KR det.); 12.V.2004, SK lgt., 1 ex. in coll. KR (NI det.); 22.IV.2005, KR lgt., 2 ex. in coll. JMZ (KR det.); 23.III.2005, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); 30.IV.2005, 15 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); 6.V.2006, 5 ♂♂, 1 ♀, na světlo, SN; Miroslav env., Miroslavské kopce (7063), 19.V.2005, 1 ex., KR (KR det.); Jaroslavice env., Kočičí vrch (7263), 14.IV.2005, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Jaroslavice, meze 1,5 km JZ od obce (7263), 22.-26.IV.2003, 1 ex., SP (KR det.); Klentnice (7165), 2.V.2008, desítky ex., SZ (2 ♂♂ in coll. DJ); Mikulov env., Růžový kopec (7165), 13.IV.2002, 4 ♂♂, JG (1 ex. in coll. VT); Nosislav (6965-66), 29.IV.2005, 1 ♂, JG; Milovice (7166), 9.V.2008, 1 ex., ráno uhynulý na cestě, MB; Sedlec nr. Mikulov env., Paví kopec (7266), 13. a 19.IV.2008, po 1 ex., KR (KR det.); Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 25.IV.2002, cca 180 ex. (z toho cca 20 ♀♀), DJ, JP, KH, PJ, PK; 1.V.2002, cca 400 ex., (z toho cca 50 ♀♀), DJ, JH, PJ, RS; 2.V.2002, cca 50 ex. (z toho 3 ♀♀), DJ, JZ; 1.V.2003, cca 200 ex. (z toho cca 6 ♀♀), FS, KI, MT, PZ, SL, VM, VZ; 4.V.2003, stovky ex., JZ; 5.V.2003, cca 80 ex., FS, IM, VL; 29.IV.2004, cca 150 ex. (z toho cca 15 ♀♀), IM, KZ; 26.IV.2004, 37 ♂♂ a 9 ♀♀, JP; 2.V.2004, 4 ♂♂, JP; 3.V.2006, více ex. (z toho 15 ♂♂ přilétlo na UV světlo), JP, MS, VT; 27.IV.2008, cca 100 ex., BE, IM, JY, KD; 2.V.2008, 21 ♂♂, AT, SU. Na lokalitě Čejč byl začátek letu samců pozorován ve všech uvedených případech rojení na přelomu dubna a května ve 21.20 (± 5 min.) CEST; samci vyletovali ve vlnách, mezi nimiž byly různě dlouhé, několikaminutové, pauzy; poslední taková vlna pozorována asi ve 22.20 hod., poté již jen jednotlivé lety samců cca do 23.00 hod. Samice po celou dobu rojení samců seděly na nízké stepní vegetaci, pouze jediná samice byla zastižena při vyletování z trávy (1.V.2002, DJ observ.). V době rojení samců byly pozorovány též páry in copula (v jednom případě byly na jediné samici 3 samci – 1.V.2002, DJ observ.). Největší intenzita výskytu byla zjištěna na jižních svazích stepních kopců, na severních svazích nebylo rojení pozorováno vůbec.

Druh je na sledovaném území znám z několika lokalit na jižní Moravě (Král & Souček 1987a,b, Král & Vitner 1993a, Juřena et al. 2000) a z jediné lokality na jihozápadním Slovensku (Bratislava) (Král & Vitner 1993c). Zde uvedené nálezy z Čejče dokládají, že dřívější domněnky o velké vzácnosti druhu (přinejmenším na této lokalitě) neodpovídají skutečnosti. Rovněž dosud známé poznatky o době výskytu imag a časovém rozpětí rojení samců na jižní Moravě se ukázaly ve světle výše uvedených pozorování jako nedostatečné. Maximum výskytu je na přelomu dubna a května. IV.-V. Rozšíření viz obr. 52.

Holochelus* (*Miltotrogus*) *vernus (Germar, 1823)

M. b.: Hranice, areál města (6472), 25.VI.1995, 2 ex. (♂, ♀), HC; Štramberk (6474), 30.IV.2008, 4 ex., pod kamenem, IJ; Paskov (6275), 11. a 15.V.2006, po 1 ♂, OS (OS det.); Paskov – Řepiště (6275), 15., 22. a 27.V.1996 a 3.V.2002, 1, 2, 1 a 1 ex., SG (1 ex. in coll. DJ); vrch Kamenná (6375) nr. Staříč, 350 m n.m., 19. a 25.V.2006 a 11. a 14.V.2007, po více ex., OS; 9.VI.2006, 1 uhynulý ex., M. Roháčová lgt., coll. MBF.

Druh místy běžný na jižní Moravě a v teplých oblastech Slovenska. Z území bývalého Severomoravského kraje je známo dosud jen několik nálezů (Hladil 1973, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993). IV.-V.

Amphimallon assimile (Herbst 1790)
B. occ.: Lhota (6345) nr. Plzeň, 10.VI.1945, J. Suchý lgt., 4 ex. in coll. DO; Plzeň (6246), 10.VI.1945, Brožík lgt., 2 ex. in coll. ZMP; Plzeň-Lochotín (6246), VI.1937, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO; Hrádek u Rokycan (6247), 10.VI.1958, 6 ex., bez jména sběratele, coll. ZMP.
B. b.: Mimoň (5354), bez data, K. Mikvas lgt., 3 ex. in coll. MCL.
B. c.: Srbsko (6050) nr. Beroun, 1.VI.2002, 1 ex., JN; Kladno (5850), 21.VI.1953, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VT; Praha – Palmovka (58-5952), 24.VI.2004, více ex., PH; Jílové u Prahy (6152), 1.VI.1990, Čelikovský lgt., 1 ex. in coll. MZ.
B. m.: Vrábče (7052), 29.VI.1939, 2 ex., bez jména sběratele, coll. KR (KR det.); Rančice (7152), 26.VI.1933, 1 ex., bez jména sběratele, coll. KR (KR det.).
M. m.: Vranová (6465), 18.VI.2003, více ex., PH (1 ex. in coll. DJ).
S. c.: Tatry, Podbanské (6885), 22.VII.1975, J. Mička lgt., 1 ex. in coll. MZ; 7.VII.1984, KS lgt., 1 ex. in coll. JMZ (KS det.).

Druh lokálně hojný na jižní Moravě a v teplých oblastech Slovenska; z území Čech byl recentně znám jen ze tří lokalit (Vitner & Král 1993, Juřena et al. 2000). Ze Slovenska uvádíme pozoruhodný výskyt v Tatrách, dokládající schopnost druhu pronikat i do vyšších nadmořských výšek. VI.-VII.

Amphimallon ruficorne (Fabricius, 1775)
B. c.: Kralupy nad Vltavou (5751), 24.VI.1995, 1 ♀ v letu nad písčitou cestou cca v 10.00 CEST za velmi teplého a slunečného počasí, asi 15 m od oplocení areálu České rafinerské a.s., J. Bednář lgt., coll. PK.

Z území Čech byl tento druh znám dosud jen ze dvou lokalit: z bývalého VVP Milovice-Mladá (Vitner & Král 1993, Rejsek 1998, Vitner et al. 2001, Vitner & Farkač 2002, 2003), odkud jsme měli možnost revidovat několik set exemplářů sbíraných v posledním desetiletí různými sběrateli, a z Prahy na základě jediného exempláře bez data a jména sběratele uloženého ve Slovenském národním muzeu v Bratislavě (Vitner & Král 1993). Ze severní Moravy jej uvádí Koschatzky (1821) (opakují Hudeček & Hanák 2001a) a z jižní Moravy Balthasar (1956), konkrétní lokality výskytu však dosud publikovány nebyly. Ze Slovenska je znám pouze jediný nález od Nitry (Roubal 1936 – opakují Balthasar 1956 a Horion 1958). V.-VII.

Anoxia* (*Anoxia*) *pilosa (Fabricius, 1792)
M. m.: Čejč env., „Mansonova step" (7067), VI.1974, fragmenty více ex., společně s fragmenty více ex. *Polyphylla fullo* (Linnaeus, 1758), VJ & J. Krč observ. (bez dokladu); Rohatec – Soboňky (70-7169), cca 180-200 m n.m., 21. a 28.VI.1998, 13 a 12 ex., HC; Strážnice (70-7169), 10.VI.1999, C. Trávníček lgt., 1 ♂ in coll. SL; Rohatec – železniční stanice (7169), 25.VI.2006, 6 ex., JC.
S. occ.: Studienka (7468) nr. Malacky, 29.VI.1998, T. Olšovský lgt., 2 ex. in coll. IR (IR det.); Malacky env. (7668), 5.VII.2001, 1 ex., OS; Plavecký Štvrtok env., areál autokempu Kamenný mlyn (7668), 8.VII.1991, 8 ex., OS; 1.-4.VII.1999, 60 ex., MK (MK det.); Bratislava (7868-69), 17.VI.1968, M. Slovák lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Bratislava – Prievoz (7869), 20.VI.1969, M. Slovák lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Podunajské Biskupice (7869), 1961,

R. Čukáš lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Gáň (7772) nr. Galanta, 22.VI.2000, 25.VII.2006 a 17.VI.2008, 1, 1 a 3 ex., PG; Komárno (8274), VI.1968, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL; Chotín (8175), 13.VII.1955, Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH; VII.1961, K. Mikvas lgt., 7 ex. in coll. MCL; Imeľ env. (8174-75), 10.VI.2002, více ex., ZB (2 ex. in coll VT, 1 ex. in coll. MZ); Čenkov env. (8277), 5.VI.2003, 1 ex., MB; Štúrovo env. (81-8278), 19.VI.1951, J. Brožík lgt., 1 ex. in coll. DO.

S. or.: Streda nad Bodrogom (7696), 8.VI.1983, IJ lgt., 1 ex. in coll. KH; Beša (7497) nr. Vojany, 12.-13.VI.2001, Chvalkovský lgt., 1 ex. in coll. JP; 5.-6.VII.2001, 40 ♂♂, 9 ♀♀, JP; 4.VI.2002, 8 ex., LK (1 ex. in coll. DJ).

Druh písčitých biotopů, na sledovaném území známý z několika lokalit na jižní Moravě a z nejteplejších oblastí Slovenska. Ze severní Moravy jej uvádí Koschatzky (1821), tento údaj však nelze ověřit vzhledem k tomu, že není nic známo o Koschatzkého dokladovém materiálu. Pravidelně je sbírán v oblasti tzv. Moravské Sahary (okolí Bzence a Rohatce) a na Slovensku v okolí Malacek a Nesvad (početný dokladový materiál z těchto lokalit jsme revidovali v řadě sbírek). Recentní nálezy viz např. Juřena et al. (2000). Maximum výskytu je obvykle v polovině června. VI.-VII. (VIII.). Rozšíření viz obr. 53.

****Anoxia* (*Anoxia*) *villosa*** (Fabricius, 1781)

M. m.: Znaimer Gegend [= okolí Znojma], bez data, Reitter lgt., 1 ex. in coll. VT; „Moravia mer.“, bez bližšího určení lokality, datum nečitelné, 1 ♂ in coll. VT (exemplář je opatřen determinační etiketou s předtištěným nápisem „Dr. TESAŘ DET.“ a inkoustem dopsaným nápisem „Anoxia villosa“; lokalizační etiketa je ze stejného papíru jako etiketa determinační a výše uvedený údaj na ní je napsán stejným inkoustem i rukopisem jako u etikety determinační; podle J. Schneidera, který měl možnost dokladový kus vidět, písmo odpovídá písmu Dr. Zdeňka Tesaře).

Výše uvedené dva exempláře představují dosud jediné nám známé doklady výskytu druhu na území České republiky. Balthasar (1956) druh uvádí z Nového Jičína bez jakéhokoli upřesnění, tento údaj však považujeme za velmi nepravděpodobný. Král (1993) jej udává jako druh pro území Moravy pochybný nebo nedoložený. Ze Slovenska byly publikovány staré nálezy z jihu území (Endrődi 1957, opakují Král & Vitner 1993a) a nález jediného exempláře z okolí Šaly (Král & Vitner 1993a). Ve střední Evropě je druh dále znám z Rakouska, Švýcarska a Maďarska (např. Horion 1958, Allenspach 1970, Ádám 1994, Bezděk 2006b).

Polyphylla* (*Polyphylla*) *fullo fullo (Linnaeus, 1758)

B. b.: Roudnice nad Labem (5551), VII.1987, V. Dlouhý lgt., 1 ex. in coll. PM (PV det.); Horní Libchava (5252), 20.VII.1971, Krejčík lgt., 1 ex. in coll. MCL; Česká Lípa (5353), 20.VII.1964, 2 ex., M. Honců lgt., coll. MCL; Bezděz (5454), VI.1933, O. Walde lgt., 14 ex. in coll. MSO.

B. c.: Kladno – Kročehlavy (5850), 20.VII.1954, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Praha – Satalice (5853), 1954, 1 ex., M. Dvořák lgt., coll. MK (MK det.); Praha – Horní Počernice (5853), V.1970, Kučera lgt., 1 ♂ in coll. JR (JR det.); Bělá pod Bezdězem (54-5554), 3.VIII.1936, Adámek lgt., 3 ex. in coll. ZMP; Stará Boleslav (57-5854), 19.VI.1946, L. Rektořík lgt., 1 ♂ in coll. JR (JR det.); Čelákovice (5854), bez data, J. Havelka lgt., 1 ♂ in coll. LE (JR det.); Brandýs nad Labem (5854), 4.VIII.1938, 2 ex., bez jména sběratele, coll. ZMP; Lysá nad Labem (57-5854-55), bez data a jména sběratele, 3 ex. in coll. MCL; VII.1957, 1 ♀, J. Havelka

lgt., coll. LE (JR det.); Lipník (5755) nr. Milovice, 29.VI.1999, 1 ♂, SL; Písty nr. Sadská, PP Písečný přesyp env. (5855), 17.VII.1991, 14 ex. vyletujících z písku cca ve 21.30 CEST, JR observ. (2 ex. (♂, ♀) lgt., det. et coll.); 19.VII.1991 a 6. a 14.VII.2001, 2, 1 a 3 ♀♀ naletující z korun stromů na volnou písečnou plochu cca ve 21.15 CEST, ZS (JR det.); 10.VI.2000, 1 ♂, SL; 25.VI.2000, 2 ♀♀ pravděpodobně umírající na volném písečném přesypu, RE (JR det.); 30.VI.2002, 1 ♂ vyhrabán z písku velmi spoře porostlého nízkou vegetací z hloubky asi 5 cm pod povrchem v odpoledních hodinách, AM; Sadská (5855), VII.1984, 1 ex., ZS (JR det.); Loučeň (5756), 15.VII.1947, L. Rektořík lgt., 1 ♂ in coll. JR (JR det.); Nymburk (5856), VI.1954, J. Havelka lgt., 2 ♀♀ in coll. LE (JR det.); 20.VII.1966 a VIII.1968, 1 ♂ a 1 ♀, LE (JR det.); Týnec nad Labem, intravilán (5958), VII.1980, 1 ♀ pod lampou pouličního osvětlení cca v 7.00 CEST, LM; 25.VII.2008, 1 ♀, LM.

B. or.: Litomyšl (6163), bez data [pravděpodobně 40. léta 20. stol.], 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX.

M. m.: Rakšice – intravilán (6963), 25.IV.2002, 1 ♂ uhynulý u kraje vozovky pod pouličním osvětlením, SL; Pouzdřany (7065), 23.VI.2005, 1 ex., na světlo, KE; Čejč env., „Mansonova step" (7067), VI.1974, fragmenty více ex., společně s fragmenty více ex. *Anoxia pilosa*, VJ & J. Krč observ. (bez dokladu); Mutěnice – vinohrady (7067-68), cca 220 m n.m., 7.VII.2007, 1 ♀ při žíru na výhonku vinné révy (*Vitis vinifera*) ve 21.45 CEST, IT; Ivanovice na Hané (6668), 1939, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Kroměříž (66-6770), 3.VII.1942, Adámek lgt., 1 ex., in coll. ZMP.

S. occ.: Jablonica (73-7470), 1.VII.1937, 1 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.).

S. c.: Zvolen (7480), 1934, Wagner lgt., 2 ex. in coll. ZMP; Banská Bystrica (72-7380), 1934, Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

S. or.: Slovenský kras, Zádiel env. (7390), 20.VI.2001, desítky ex. zastiženy za soumraku při vyletování z tenké vrstvy půdy na vápencovém podkladu na malé, k jihu skloněné louce v lesostepní formaci, VJ observ. (bez dokladu); Vranov nad Topľou, centrum města (7196), 30.VII.1974, 1 ♀, na zemi pod trubicí neonového osvětlení, P. Poliak lgt., coll. MH.

Kromě starých i recentních nálezů z Polabí uvádíme staré nálezy z oblastí, kde druh nebyl (pokud je nám známo) recentně sbírán (viz též Týr 1993b). V současnosti se pravidelně vyskytuje na několika zachovalých písčitých lokalitách v Polabí – starší údaje viz Havelka (1987) a Rejsek (1998), na jižní Moravě (v okolí Bzence a Rohatce) a na jihozápadním Slovensku (např. Malacky, Plavecký Štvrtok, Nesvady). Za pozoruhodný považujeme uvedený výskyt na vápencovém podkladu u Zádielu – dosud nám byly známy jen nálezy z písčitých biotopů. Maximum výskytu je obvykle v prvním týdnu července. VI.-VIII.

Melolontha* (*Melolontha*) *pectoralis Megerle von Mühlfeld, 1812

M. m.: Vranov nad Dyjí – Zadní Hamry (7160), 24.V.-1.VI.1995, 1 ex., na světlo, P. Hozman lgt., coll. KS; 13.V.1996, 1 ex. sklepán z dubu, KS; NP Podyjí, Šobes (7161), 2.-5.V.2002, 20 ♂♂ na světlo, 1 ♀ sklepána z dubu, 6.V.2003, 10 ♂♂, 5.V.2004, 3 ♂♂, 2.V.2005, 2 ♂♂, KS; Čížov env., Ledové sluje (7161), 12.V.1995, 1 ex., SP (SP det.); 14.V.2002, 1 ex., J. Hotový lgt., coll. JMZ (DK det.); 1.IV.2007, KR lgt., 2 ex. in coll. JMZ (KR det.); Hnanice env., Staré vinice (7161), 31.V.2008, 1 ex., KR (KR det.); Lukov nr. Znojmo env., Sloní hřbet (7161), 2.V.2002, 2 ex., P. Vítek lgt., coll. JMZ (DK det.); Podmolí env., Lipina (7161), 26.IV.2007, 7 ex., RT lgt., coll.JMZ (KR det.); NP Podyjí, Šobes (7161), 2.VI.1999, 2 ex., SP (SP det.); Znojmo – Hradiště, Králův stolec (7162), 12.V.1994, 4 ex., RT a SP lgt., 2 ex. in coll. SP, po

1 ex. in coll. KS a JMZ (DJ resp. DK det.); Moravský Krumlov env. (6964), 28.IV. a 12.V.2001, 10.V.2002 a 3.V.2003, po více ex., SL (2 ex. in coll. DJ); Vedrovice (6964), 10.V.2002, více ex., TS (2 ex. in coll. VB); 7.V.2004, cca 25 ex. sklepáno z dubů a cca 25 ex. (cca 70 % ♂♂) v letu přibližně mezi 20.20-21.00 CEST, SL; 8.V.2004, 7 ex., BE, DJ, ML, ON, SL; 13.V.2004, více než 50 ex. (z toho 12 ♂♂) sklepáno z dubů, DJ, OG, VV; 16.V.2004, cca 200 ex. (z toho 30 ♂♂) sklepáno z dubů, DJ, IM, PH; 20.V.2004, 24 ♀♀ sklepány z dubů, JZ; 27.IV.2006, cca 35 ♂♂ a 15 ♀♀ sklepáno z dubů, LO lgt., coll. DJ; Brno (67-6865), bez data, J. Fiala lgt., 2 ex. in coll. MZ; Nový Dvůr env. (7266) nr. Lednice, 8., 16., 24. a 30.V.2003, 5, 15, 6 a 15 ex., na dubech společně se stovkami ex. *Melolontha hippocastani* Fabricius, 1801, JC (part. in coll. DJ a KD); Valtice env., Rendezvous (7266), cca 190 m n.m., 13.V.1994 a 11.V.2000, po 1 ex., MP; 7.VI.2003, 6 ex., FS, PZ, VZ; 4.-5.V.2006, desítky ex., JP, MS, VT; 3.V.2008, 5 ♂♂ a 3 ♀♀, AT; 7.V.2008, 15 ex., RA, SU.
S. occ.: Svätý Jur (7769), 25.IV.2006, 4 ♂♂ a 4 ♀♀, OS, SG; 22.IV.2007, 4 ♂♂ a 6 ♀♀, OS; Rybník nad Hronom env. (76-7777), 1.V.2001, více ex., BZ (12 ex. in coll. JJ); 5.-6.V.2001, více než 300 ex., na dubech, MI, VN, ZU; 28.IV.2002, cca 10 ex., JP, KH, PK; 8.V.2003, 1 ♀, JP.
S. or.: Slovenský kras, Vidová (7488), 1.-2.V.2002, I. Richter lgt., 2 ex. in coll. RG; Vihorlatské vrchy, Vinné (7197), 4.VII.1993 a V.2005, po 1 ex., RG; 13.-14.V.2006, MH lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); konec IV.-začátek V.2008, desítky ♂♂, na světlo, MH; Vihorlatské vrchy, Klokočov (7198), 12.V.1990 a V.2006, po 1 ex., RG; Vihorlatské vrchy, Morské oko (7099), 14.VII.2007, 1 ex. (zbytky těla samce na cestě), VT observ. (bez dokladu); Vihorlatské vrchy, Hlivištia (7199), 8.V.2005, desítky ex., RG.

Druh známý z jižní Moravy a jihozápadního a středního Slovenska. Recentní nálezy uvádějí Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Týr (1997), Juřena et al. (2000) a Majzlan (2008). Zde uvedené nálezy ze Slovenského krasu a Vihorlarských vrchů představují první publikované údaje z území bývalého Východoslovenského kraje. Z Čech je nám znám jedině ze zmínky v populárně naučné publikaci Winklera (1974), který cituje ze zápisu ve svém pracovním deníku, že tento druh hojně sbíral v Pošumaví v prostoru mezi obcemi Černá v Pošumaví a Hůrka [(7250)] ještě před zatopením této lokality údolní nádrží Lipenské přehrady (Winkler poznamenává, že jiný druh rodu *Melolontha* se v době sběru na lokalitě nevyskytoval). Král (1989, 1993) tento druh z Čech neuvádí. Maximum výskytu je většinou v prvním týdnu května. IV.-VI. Rozšíření viz obr. 54.

Hoplia* (*Hoplia*) *hungarica Burmeister, 1844 (= *H. subnuda* Reitter, 1903)
B. b.: Železný Brod (5357), 14.VI.1988, 1 ex. přilétnuvší oknem do bytu v centru města, J. Šulc lgt., coll. MP; 19.VI.1991, 1 ex. na hromadě dřeva na železniční stanici, MP.
B. c.: Borek – Proboštská jezera (5753), 7.VI.2007, desítky ex., MS, SH; Brandýs nad Labem (5853), 21.VI.2005, 1 ex., JP; Proboštská jezera (5754) nr. Stará Boleslav, 11. a 18. VI.2003, 17. a 23.VI.2004, po více ex., MB (4 ex. in coll. DJ); 18. a 21.VI.2005, 10 a 7 ex., MB; 16.V.2006, 4 ex., FP, MS (1 ex. in coll. VT); 7.-8.VI.2007, více ex., MS, SH (4 ex. coll. VT); Předměřice nad Jizerou, niva Jizery (5754), 5.VI.-2.VII.2005, 1 ex., zemní past, PV; Kochánky nr. Benátky nad Jizerou, niva Jizery (5754), 28.IV.-8.VIII.2007, 3 ex., zemní past, PV; Čelákovice (5854), VI.1966, 1 ex., MB; Kostomlaty nad Labem (5855), bez data, 1 ex., J. Wagner lgt., coll. ZMP; Sadská (5855), 21.VI.1989, A. Staněk lgt., 4 ex. in coll. MZ.
B. or.: Turnov – Mašov (5456), 20.VI.1992, 2 ♂♂ a 1 ♀ ve shluku při pokusu o páření na okraji cesty v bezprostřední blízkosti říčky Libuňka mezi 8.20-9.00 CEST, MP.

M. b.: Přerov – centrum, Masarykovo nám. (6570), 31.V.2003, 1 ♂, v letu, JZ; Přerov – Žebračka (6570), 12. a 14.VI.2003, po 1 ♂, VL; 15.VI.2003, 11 ♂♂, VL, VM, VZ (po 2 ex. in coll. DJ a LO); 16.VI.2003, 12 ♂♂ a 1 ♀, VL (4 ♂♂ in coll. DJ); 17.VI.2003, 12 ♂♂, VZ (7 ex. in coll. DJ); 29.VI.2003, 5 ♂♂, DJ; 23.VI.2004, více ex., DJ; 26.VI.2004, 19 ♂♂, DJ; 27.VI.2004, více ex., DJ; 3.VII.2004, 14 ♂♂, DJ, KD; 4.VII.2004, více ex., DJ, VV (1 ex. in coll. MO); 25.VI.2005, cca 20 ♂♂, DJ – všechny ex. z Žebračky nalezeny na volném písku v dosahu Bečvy v dopoledních i odpoledních hodinách (rozpětí nálezů: cca 7.00-21.00 s největší četností mezi 8.00-10.00 CEST); Ostrava – Nová Bělá, Foksova 19 (6275), 20.VI.2007, 1 ex. tonoucí v zahradním bazénu, OS.
M. m.: Březany (7164), 13.VI.1944, 1 ex., Pokorný lgt., coll. VT; Mor. [= Moravia], Biskupice [pravděpodobně Biskupice (6569) nr. Kralice na Hané nebo Biskupice (6972) nr. Luhačovice], 23.VI.1949, 1 ex., bez jména sběratele, coll. VX.
S. occ.: Devínska Kobyla – Pieskový vrch (7867), 29.VI.1984, 1 ex. lezoucí za slabého deště na písčité cestě, RS; Bratislava – Petržalka (7868), 2.VI.1948, J. Wagner lgt., 1 ex. in coll. ZMP; 10.VI.1989, S. Kalúz lgt., 1 ex. in coll. IR (IR det.); Moča (8276), 18.VI.1979, 1 ex., IR (IR det.); Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 24.VI.1952, Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Jurský Chlm (81-8277), 28.V.2001, 1 ex., SU; Kamenica nad Hronom (8178), 5.VI.1977, 2 ex., VB; Štúrovo (81-8278), 26.V.1963, 1 ex., Brokeš lgt., coll. VX.
S. c.: Brodno (6778) nr. Žilina, 7.VI.1971, V. Burša lgt., 1 ex. in coll. MBF; Banská Bystrica (72-7380), 20.VI.1923, J. Roubal lgt., 1 ex. in coll. ZMP.
S. or.: Jelšava (7387), V. 1946, 1 ex., Dr. Šulc lgt., coll. VX; Bardejov (66-6793), 30.VI.1979, 2 ex., IR (IR det.); Komárov (6793-94) nr. Bardejovská Nová Ves, 16.VI.2000, 2 ex., písčitý břeh říčky Topľa, LK a ST lgt., coll. DJ a ST; 3.VII.2006, 1 ex., KD; Ondavská vrchovina, Poliakovce (6794) (okr. Bardejov), 20.VI.1979, 1 ex., IR (IR det.); Streda nad Bodrogom (7696), 4.VI.1990, 2 ex., MN (1 ex. in coll. VT); Strážske (7197), 23.VI.1938, Štícha lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Kráľovský Chlmec (7597), 16.VI.1980, Košťál lgt., 2 ex. in coll. MB; Malý Horeš – Poniklecová lúčka (7597), 7.VI.2007, 1 ex., HO.

Z území Čech, pokud je nám známo, byl tento druh recentně doložen pouze ze tří lokalit: Kralupy nad Vltavou, Sadská a Probošťská jezera u Staré Boleslavi (Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993). Z Moravy byl znám jen na základě starých nálezů z období kolem přelomu 19. a 20. století z tehdejšího Rakouského Slezska od Paskova a Ostravy (Reitter 1903 – opakuje Balthasar 1956) – dokladové kusy uloženy v Magyar Természettudományi Múzeum v Budapešti (D. Král rev., pers. comm.) a z Těšína (břehy Olše) (Wanka 1920 – opakují Horion 1958 a Bunalski 1995) – dokladové kusy byly uloženy ve sbírce Muzea G. Freye v Tutzingu u Mnichova (Horion 1958); z jižní Moravy jej uvádí bez bližšího upřesnění Fleischer (1927-1930). V okolí Přerova byl druh pozorován již v první polovině 70. let 20. století, po roce 1975 však již nebyl nelézán (V. Zeman observ., pers. comm.). Ze Slovenska je nám znám z posledních asi dvaceti let běžnější výskyt z několika lokalit ležících v dosahu velkých vodních toků, např. Čenkov (8277), břehy Bodrogu u Ladmovců (7596), břeh Tisy u Malých Trakan (7698); zajímavý nález z okolí Nové Sedlice (břeh říčky Uličná) uvádí Jászay (2001). Maximum výskytu je v červnu. V.-VII. Rozšíření viz obr. 55.

Omaloplia* (*Omaloplia*) *ruricola ruricola (Fabricius, 1775)
M. m.: Brno – Slatina (6866), 5.VII.2004, RS lgt., 1 ex. in coll. MO; Uherčice (7059) nr. Vratěnín, 2.VII.1995, AT lgt., 1 ex. in coll. MZ; Oleksovice, sad 1,5 km SVV od obce (7063),

10.VI.2003, 5 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Pouzdřany (7065), 29.VI.1995, více ex., společně s více ex. *Omaloplia spiraeae* (Pallas, 1773) (viz Juřena 1996), DJ; 5.VII.1995, více ex., PL (1 ex. in coll. MZ); Kurdějov (7066) nr. Hustopeče, 19.VI.2006, 3 ex., TK; PR Liščí vrch (7266) nr. Sedlec, 11.VI.2000, VC lgt., 1 ex. in coll. VB; Kobylí na Moravě (7067), 5.VI.2007, 6 ex., společně s 1 ex. *Omaloplia nigromarginata* (Herbst, 1786), OS; Čejkovice (70-7167), 14.-17.VI.2004, 2 ex., TS; Bílé Karpaty, Radějov (7170), 20.VI.1993, více ex., DJ; Uherský Brod (6971), bez data, Wanka lgt., 1 ex. in coll. VX.
S. occ.: Nesvady (8074), 14.VII.2001, 1 ex., FP; Topoľčany (7474-75), 9.VII.1989, J. Kovařík lgt., 1 ex. in coll. VV; vrch Drieňová hora (8176) nr. Gbelce, 14.VI.2008, 2 ex., JI; Belanské kopce (8177), 10.VI.1977, 4 ex., DO; 14.VI.1981, J. Suchý lgt., 10 ex. in coll. DO; Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 6.VI.1990, Voda lgt., 1 ex. in coll. FP; S. occ. Kováčovské kopce (8178), 25.VI.1997, 1 ex., OS; Štúrovo (81-8278), 24.VI.1991, 1 ex., OS; 4.-11.VI.1996, více ex., AP.
S. c.: Tisovec env., Suché doly (7385), 17.VII.2005, 1 ex., PI.
S. or.: NP Muránska planina – Dolinská dolina (7286), 14.VII.2007, 1 ex., smyk, SZ; Slovenský kras, Zádiel (7390-91), 26.VII.1978, 1 ex., J Odehnal lgt., coll. MK (MK det.); 22.VII.1992, 3 ex., OS; Jasenov (7097) nr. Humenné, 28.VII.1996, více ex., VT (1 ex. in coll. DJ); Chlmec (7197) nr. Humenné, 27.VII.1996, více ex., VT (1 ex. in coll. DJ).

Druh známý z nejteplejších oblastí Moravy a Slovenska (Balthasar 1956, Gottwald 1969 (opakuje Tesař 1972), Král & Vitner 1996a, Juřena et al. 2000, Majzlan et al. 2005, Majzlan 2007). Na sledovaném území dříve, pravděpodobně díky záměnám s běžnějším příbuzným druhem *O. nigromarginata*, považován za velmi vzácný druh, současné nálezy však dokládají lokální hojnost druhu na vhodných zachovalých biotopech xerotermního charakteru na jižní Moravě a na Slovensku. Rössner & Ahrens (2004) ve své revizi rodu *Omaloplia* uvádějí další spolehlivě určené nálezy *O. ruricola ruricola* z Moravy a Slovenska. Z území Čech byl publikován jediný starý nález z Pardubic (Juřena et al. 2000). VI.-VII.

Omaloplia* (*Omaloplia*) *nigromarginata (Herbst, 1786) (= *O. occidentalis* Baraud, 1965)
B. occ.: Rabštejn nad Střelou (5945), 20.VI.1952 a 30.VI.1957, Maidl lgt., po 1 ex. in coll. ZMP; Manětín (6045), 13.VII.1941 a 6.VII.1942, J. Suchý lgt., po 1 ex. in coll. DO; Plasy (6046), 16.-18.VII.2007, 1 ex., utonulý v zahradním bazénu, OU; 15.-29.VI.2008, 3 ex., utonulé v zahradním bazénu, OU; Obora (6146) nr. Kaznějov, 1943, 4 ex., F. Linhart lgt., coll. ZMP; 14.VII.1943, J. Suchý lgt., 31 ex. in coll. DO.
B. or.: Heřmanův Městec, pískovna 1 km JZ od města (6059), 11.VII.2008, 1 ex., KR (KR det.).
M. b.: Mladeč (6268), 1.-15.VII.2008, více ex., na nízkých travinách, IJ; Přerov – Předmostí, 49°28'21.363"N, 17°26'11.086"E (6570), 9. a 10.VII.2004, 3 a desítky ex., VL (3 ex. in coll. DJ); Přerov – Na Žernově, 49°28'56.242"N, 17°25'35.686"E (6570), 10.VII.2004, 5 ex., VL.
M. m.: Velké Meziříčí, Martinická cihelna (6662), 1.VII.2008, 1 ex., KR (KR det.); Mohelno env., NPR Hadcová step (6863), VII.2008, 1 ex., KR (KR det.).

Druh je v současnosti poměrně hojný na několika lokalitách středních a severních Čech, místy na jižní Moravě a zejména v teplejších oblastech Slovenska (početný dokladový materiál jsme revidovali v řadě sbírek). Uvedené nálezy z Plzeňska představují jediné doklady výskytu druhu na území bývalého Západočeského kraje, které jsme měli možnost revidovat; nálezy z Přerova a Mladče představují jediné nám známé doklady recentního výskytu na území bývalého Severomoravského kraje. VI.-VII.

Omaloplia* (*Acarina*) *spiraeae spiraeae (Pallas, 1773)
M. m.: Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 25.V.2000 a 30.V.2005, 3 a 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK resp. KR det.); Brno – Nový Lískovec, Kamenný vrch (6865), 4.VII.2004, cca 10 ex., společně s *O. nigromarginata*, RS (1 ex. in coll. MZ); Pouzdřany – step (7065), VII.1994, 1 ex., TK; 15.VI.1996, cca 150 ex., ZU (part. in coll. DJ); 1.VI.2000, více ex., PL (2 ex. in coll. MZ); 28.VI.2004, 1 ex., MB; M. m, Sedlec (7266) nr. Mikulov, 19.VI.1998, 1 ex., VB; Bořetice env. (7067), 13.VI.2004, více ex., PJ (2 ex. in coll. ZA); Kobylí na Moravě (7067), 30.V.2003, 3 ex., OS; Čejkovice (70-7167), 14.-17.VI.2004, 1 ex., TS; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 5.-6.VII.2001, 3 ex., FP.
S. occ.: Devínska Kobyla (7867), 20.VI.1982, 1 ex., IR (IR det.); Skalica (7169), 20.VI.1953, Wagner lgt., 2 ex., in coll. ZMP; Zlatná na Ostrove (8273), 6.VII.1996, 1 ex., TK; vrch Zobor (7674) nr. Nitra, 16.VI.1978 a 13.VI.1980, OM lgt., po 1 ex. in coll. IR (IR det.); Nitra (76-7774), 10.VII.1978, OM, 1 ex. in coll. IR (IR det.); Nesvady (8074), 14.VII.2001, 1 ex., FP; 29.VI.2002, více ex., PK (2 ex. in coll. MZ); Gbelce (8176-77), 26.VI.1957, 1 ex., O. Voříšek lgt., coll. VX; Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 12.VI.1996, 1 ex., AP; Mužla (8277), cca 120 m n.m., 24.VI.1976, více ex., JJ (2 ex. in coll. KH); Štúrovo env. (81-8278), 31.V.1977, J. Suchý lgt., 3 ex. in coll. DO.
S. c.: Gemerské Dechtáre (7786), cca 220 m n.m., 6.VI.2003, 1 ex., DJ; 18.VI.2003, více než 50 ex., DJ & KT.

Vzácný druh teplých stepních oblastí jižní Moravy a Slovenska, jen ojediněle se vyskytující ve větším množství (viz výše a cf. např. Roubal 1936). Další recentní nálezy viz např. Majzlan & Rychlík (1985), Král & Souček (1987a), Juřena (1996), Juřena et al. (2000), Majzlan (1998a) a Rössner & Ahrens (2004). VI.-VII. Rozšíření viz obr. 56.

Anomala vitis (Fabricius, 1775)
S. occ.: Veľký Meder (8172), 7.VI.2007, V. Feik lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); Nesvady (8074), 1.VIII.1995, 1 uhynulý ex. (torzo), SB; 1.VII.2002, 2 ex., na *Salix* sp., společně s *Anomala dubia* (Scopoli, 1763), JC; Čenkov (8277), cca 110 m n.m., 20.VI.2001, 1 ex. na *Pinus* sp. společně s *A. dubia*, MB; Obid (8277), cca 110 m n.m., 21.VII.2006, 1 ex., na světlo, VV.

Na sledovaném území je tento druh recentně znám jen z Podunají, staré údaje z dalších oblastí Slovenska uvádí Roubal (1936) a opakuje Balthasar (1956). Balthasar (1956) a Horion (1958) upozorňují na staré dokladové exempláře z Čech, kde druh považují za vyhynulý, naproti tomu Král (1989, 1993) jej uvádí pro Čechy jako druh pochybný nebo nedoložený. Z posledních asi třiceti let jsme zaregistrovali jen výše uvedené nálezy. VI.-VIII.

Anisoplia* (*Anisoplia*) *bromicola (Germar, 1817)
S. occ.: Plášťovce env. (7879-80), 27.V.1998, stovky ex., BZ, JP, SU (part. in coll. DJ, JJ, ZU) – upřesnění již publikovaného nálezu (Juřena et al. 2000).

Velmi lokální a vzácný druh známý z nejteplejších oblastí Slovenska – recentní nálezy viz Vitner & Král (1993), Týr (1997) a Juřena et al. (2000). Na jižní Moravě byl zaznamenán pouze na jediné lokalitě (Král & Vitner 1993b). Lokalita Plášťovce představuje jediné nám známé místo na Slovensku s pravidelným hojným výskytem druhu (podle sdělení J. Plecháče a S. Urbana je zde druh každoročně velmi hojný). Rozšíření viz obr. 57.

**Oryctes nasicornis polonicus* Minck, 1916
S. or.: Medzilaborce (6997), bez data, A. Šauer lgt., 2 ex. in coll. VT [pozn. Antonín Šauer žil v létech 1884-1956]; Chlmec (7197) nr. Humenné, 19.VIII.2001, 1 ex., VT; Snina (7098-99), 1.VII.1979, 1 ex., J. Soustružník lgt., coll. VT; Klenová (7099) nr. Snina, 27.VII.1977, Říha lgt., 4 ex. in coll. MCL; Uličˇ (7000), 20.VI.1997, 1 ex., KH.

Nový poddruh pro území Slovenska, který byl dosud udáván z Polska, Estonska, Lotyšska, Litvy, Běloruska, Ukrajiny, Ruska a Rumunska (např. Endrődi 1973, Stebnicka 1978, Burakowski et al. 1983, Baraud 1992, Krell 2006). Maximum výskytu je v červnu. V.-VIII.

Pentodon idiota idiota (Herbst, 1789)
M. m.: Lednické rybníky env. (7266) nr. Lednice, 26.VII.1987, 1 ex., XM; Březnice (6871-72) nr. Zlín, 10.VII.1974, 1 ex., Dr. Sobotka lgt., coll. DC.
S. occ.: Močenok (7773), 25.V.2003, 1 ex. lezoucí za dne na slanisku, LK; Tvrdošovce (7974), 20.VI.1992, 1 ex., TU; Strážovské vrchy, Mojtín (7076), 1.-10.VI.1977, 1 ex., pod kamenem na podmáčené louce, SV; Kamenín (8177), cca 115 m n.m., 29.IV.1989, 1 ex. v hromadě staré trávy na slanisku, ZU; Kováčov (8178), 27.VI.2002, 1 ex., na světlo, J. Spružina lgt., coll. MS; Štúrovo env. (81-8278), 27.V.1956, J. Suchý lgt., 1 ex. in coll. DO.
S. or.: Vikartovce (7086-87), 8.VII.1981, 1 ex., Dr. Sobotka lgt., coll. DC; Ondavská vrchovina, Hrabovec (6794) nr. Komárov, 14.VI.1987, V. Trejbal lgt., 1 ♂ in coll. PK (pozn.: obec Hrabovec se nachází v údolí říčky Topľa přibližně 3 km jihovýchodně od slaništní rezervace Slatina pod Lieskovcom); Beša (7497) nr. Vojany, 13.V.2003, 2 ex. lezoucí za slunečního svitu při teplotě vzduchu cca 35°C na cestě vedoucí po protipovodňové hrázi ve 12.35 a 16.25 CEST (v den nálezu pršelo cca do 11.00 CEST), JP, MI; 20.V.-6.VI.2003, více ex., RG (3 ex. in coll. ZN, 1 ex. in coll. VT).

Na sledovaném území velmi vzácný druh dávající přednost nížinným biotopům slaništního charakteru; dosud byl znám z jediného nálezu na jižní Moravě (Král & Vitner 1993d), z několika lokalit na jihozápadním Slovensku (Balthasar 1956, Havelka 1964, Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a) a z Košic (Roubal 1936, Endrődi 1969). Poslední publikovaný nález na Slovensku byl z Kamenína z roku 1990 (Král & Vitner 1993a). Recentní výskyt ve Východoslovenské nížině bez uvedení konkrétních lokalit zmiňuje Gabzdil (2008). Výše uvedené nálezy z lokalit Březnice, Vikartovce a Hrabovec jsou vzhledem k jejich zeměpisné poloze i celkové charakteristice oblastí (jde o pahorkatiny) vysoce pozoruhodné. Spolu s lokalitou Mojtín se jedná o nejsevernější nám známé body výskytu na území střední Evropy. (IV.) V.-VI. Rozšíření viz obr. 58.

Trichius rosaceus rosaceus (Voet, 1769)
B. b.: CHKO Labské Pískovce, Tisá – Ostrov (5150), 5.-15. VIII. 1984, 2 ex., TP (ME det.); Litoměřice, Písečný ostrov (5450), 27.V.2007, 1 ex., PM (PV det.); Děčín (5251), 9.VI.2002, 1 ex., MC (DK det.); 5.VII.2003, 1 ex., MC lgt., coll. PV (DK det.).
B. c.: Ohrada u Kolína (5956), 15.VI.2007, 1 ♂, RY; Vítězov (5956) nr. Velim, 12.VI.2007, 1 ♂, RY; Velký Osek (5857), 3.VI.1999, R. Fiala lgt., 4 ex. in coll. JJ; 12. a 29.VII.2002, po 1 ex., intravilán, na květu *Cirsium arvense*, MB; 13.VI.2003, 1 ♀, MB; 3. a 10.VII.2004, po více ex., LM (3 ex. in coll. VK, 1 ex. in coll. DJ); 13.VI.2005, 7 ex., LM; 4.VI.2005 a 16. VI.2006, 6 a 3 ex., MB; 26.V., 8. a 10.VII.2008, po 1 ex., MP; 2.VI.2008, 2 ex., LM; Kutná Hora (6057), 2.VI.1998 a 31.V.1999, 1 a 5 ex., KM (DK det.); Týnec nad Labem, intravilán

(5958), 27.VI.1995, 1 ex., květ miříkovité rostliny (Apiaceae), LM; 5.VI.2008, 5 ex., LM.
B. or.: Hradec Králové, Plácky, opravna železničních vozů (5760), 22., 23. a 27.V.2007, 5, 1 a 1 ex., na květech *Rosa canina*, ME (ME det.); 22., 23. a 28.V.2008, 10, 17 a 8 ex., na květech *Rosa canina* a *Knautia arvensis*, ME (ME det.); Hradec Králové, Kukleny – Svobodné Dvory, Labský náhon (5760), 28.V.2007, 6 ex., na květech miříkovitých (Apiaceae), ME (2 ex. in coll. SN; ME det.); 29.V.2007, 6 ex., na květech *Apiaceae*, PI (PI det.); 30.V.2007, 2 ex., JI, PI; 12.VI.2007, 7 ex., FP (1 ex. in coll. VT); Hradec Králové, Plotiště nad Labem, Labský náhon, 50°13'52.633"N, 15°48'51.495"E a 50°13'55.55"N, 15°48'51.141"E (5760), 30.V.2007, 2 ♂♂ a 5 ♀♀, na květech *Rosa canina*, PI (PI det.); Vysoká nad Labem – Hrachoviště (5861), 5.VI.1998, 1 ex., u lesní cesty na květu miříkovité rostliny (Apiaceae), TP (ME det.).
M. b.: Přerov – areál Přerovských chemických závodů (Precheza) a jeho okolí (6570), 4.VII.1999, 25.-30.VI.2000, 25.-30.VI.2001 a 2.VI.2002, 2, 1, 1 a 2 ex. (všechny ex. naletující do okna kanceláře), Z. Brázda lgt., coll. PZ; 13.VI.-4.VII.2004, desítky ex., květy *Tripleurospermum inodorum*, *Anthemis arvensis*, *Erigeron annuus*, *Cirsium arvense* a miříkovitých (Apiaceae), DJ, VZ; 25.VI.2005, více ex., DJ; Přerov – Kozlovice (6570), 16.VI.1996, 1 ex., FS; vrch Kotouč (6474) nr. Štramberk, VI.2008, cca 10 ex., na různých květech, IJ; Ostrava – Martinov, PP Turkov (6175), 6.-9.VI.1995, více ex., VA (2 ex. in coll. VT); Polanka nad Odrou (6275), 16.VII.2003, 1 ex., záplavová louka Odry, na květu miříkovité rostliny (Apiaceae), ME (RC det.).

Velmi lokálně se vyskytující druh, jehož rozšíření na sledovaném území je nedostatečně známo. Z Čech byl dosud zaznamenán jen z okolí Velkého Oseka (Král & Vitner 1993b) a z Hradce Králové (Král & Vitner 1996c), z jižní Moravy jej citují Fleischer (1927-1930) a Balthasar (1956) bez udání konkrétních lokalit; později byl hlášen z Ostravy (Koloničný & Stanovský 1975), nové nálezy z Ostravska a okolí uvádí Sabol (2008) a starý údaj z Jistebníku (z roku 1954) uvádějí Vitner & Král (1993). Z území Slovenska je nám druh znám jen ze Zádielské doliny (Balthasar 1956), z Margecan (Havelka 1964) a z Bratislavy, kde byl zaznamenán velmi hojný recentní výskyt na květech *Sambucus nigra* (Majzlan 2008). (V.) VI.-VII. (VIII.). Rozšíření viz obr. 59.

Trichius sexualis Bedel, 1906
B. c.: Praha – Žižkov, zahrádkářská kolonie č. 72 (5952), 2005, více ex., ex larvis, SE (2 ex. in coll. MZ); Neratovice (5753), 21.V.-10.VI.2004, více ex., na bílých květech *Paeonia* sp., VH; 1.-5.VI.2008, 3 ♂♂, bílé květy *Paeonia* sp., VH; Kolín (5957), VII.1957, Wagner lgt., 2 ex. (♂, ♀) in coll. ZMP.
M. b.: Rokytnice (6570) nr. Přerov, 26.VI.2004, 1 ♂, květ miříkovité rostliny (Apiaceae), RF; Troubky, intravilán (6570), 25.VI.1997 a 21.VI.2002, po 1 ex., FS; 2.-6.VI.2003, desítky ex., FS (part. in coll. DJ a VZ); 22., 23. a 28.VI.2004, po více ex., na květech *Cirsium arvense* a zejména miříkovitých (Apiaceae), LO (part. in coll. DJ); 3.VII.2004, 3 ex., DJ, KD; 4.VII.2004, 4 ex., DJ, VV; Hranice (6472), 19.VII.1997, 1 ex., DV; Paskov (6275), 5.VI.2007, 9 ♂♂ a 1 ♀, společně s 1 ♂ *Trichius fasciatus* (Linnaeus, 1758), SZ.
M. m.: Šumná (7061) nr. Štítary, 10.VII.1922, 1 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Znojmo (7162), 27.VI.1990, 1 ex., J. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); VII.1991, Černý lgt., 1 ex. in coll. MX (DK det.); Znojmo – Gránice (7162), 7.VI.1993, 1 ex., SP (KR det.); Znojmo – Hradiště (7162), 23. a 24.VI.1974 a 15.VI.1975, 2, 1 a 1 ex., P. Štraus lgt., coll. JMZ (DK det.); 28.VI.1987, 1 ex., SP (DK det.); 4.VI.1988, 9 ex., SP (2 ex. in coll. JMZ; KR

resp. DK det.); Znojmo – Jarošova ul., zahrada (7162), 5.VI.2005, 1 ex., A. Komendová lgt., coll. JMZ (KR det.); Znojmo – ul. Na valech (7162), 20.VI.2005, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Znojmo – Na Vyhlídce (7162), 18.VI.2004 a 11.V.2006, 2 a 1 ex., KR (KR det.); Brno – Kohoutovy koleje (6765), 16.VI.1971, K. Macháček lgt., 1 ♂ in coll. VK; Brno – Černá Pole, areál Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity (6765), VII.1984, 8 ♂♂, 2 ♀♀, na květech miříkovitých (Apiaceae), VK; Brno – Královo Pole (6765), 17.VI.1999, více ex., JE (1 ex. in coll. JZ); Brno – Mokrá Hora (6765), 9.VII.2006, 1 ex., květ *Achillea millefolium*, RS observ. (bez dokladu); 1.VI.2007, 1 ex., na květu miříkovité rostliny (Apiaceae), RS; Brno – Pisárky (6865), 15.VI.2004, 1 ♂, na květu miříkovité rostliny (Apiaceae), VK; Brno – Řečkovice (6765), 30.VI.2007, 1 ex., na květu *Aruncus vulgaris*, RS; Modřice (6865), 5.VII.2004, 1 ex., na květu *Leucanthemum vulgare*, JC; 15.VII.2004, 14.VII.2005, 24.VI.2007 a 24.VI.2008, 2, 1, 6 a 5 ex., JC; Pouzdřany (7065), 29.VI.2001, 1 ex., na listu lípy cca v 15.00 CEST, JC; Dolní Věstonice (7165), 27.V.1993, 1 ex., ZY; Pavlovské vrchy, vrch Děvín env. (7165), 24.V.1993, 1 ex., na květu (blíže nespecifikováno), KD; Brno – Hády (6766), 3.VII.2004, 1 ex., VL; Brno – Slatina, Stránská skála (6866), 23.VI.2004, 1 ex., VK; Zaječí (7166), 2.VII.1993, 1 ex., VZ; Břeclav – Poštorná (7267), 29.V.1998, 1 ex., VT; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n. m., 18.VI.2002, 4 ex., JH (1 ex. in coll. VL); Prostějov (6568), 22. a 23.V.2007, po 1 ♂, na květu *Paeonia* sp. na zahradě v areálu města, M. Lošťáková lgt., coll. DJ; 26.V.2007, 1 ex., jako u předchozího nálezu, LO lgt., coll. DJ; Bzenec (7069), 17.VII.1993, 1 ex., PJ; 15.VI.1997, 2 ex., na kvetoucí lípě, FS; 18.VI.1997, 1 ex., PJ; Moravský Písek (7069-70), 1.-3.VII.2002, D. Čudan lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); 27.VI.2003, 3 ex., KR (KR det.); Rohatec (7169), cca 180-200 m n.m., 24.IV.1993, 1 ex., na květu (blíže nespecifikováno), VM; Halenkovice (6870), VI.1950, více ex., na květech miříkovitých (Apiaceae), B. Juřena observ. (bez dokladu); Kunovice, intravilán (6970), 10.-20.VII.2002, 1 ex., v letu, KA observ. (bez dokladu); Veselí nad Moravou (7070), 26.VI.2002, 2 ex., JH; Louka (7070) nr. Lipov, 27.V.2007, 1 ♀, na květu *Rosa* sp., DJ; Hrubá Vrbka (7170), 1.VIII.1992, 1 ex., JH; Bílé Karpaty, Kuželov (7170), 24.VI.1990, 1 ex., 13.VI.1993, 1 ex., 1.VII.1995, 39 ex., 3.VII.1995, 2 ex., 2.VI.1996, 1 ex., 4.VII.1997, 1 ex., 30.-31.V.1998, 1 ex., 21.VI.1998, 5 ex., 21.V.2000, 1 ex., 9.VI.2001, 1 ex., 14.VI.2003, 1 ex., vše SI (2 ex. in coll. DJ); Otrokovice (6771), 25.VI.1998, 1 ♂, 20.VI.2002, 1 ♀, 19.VI.2003, 1 ♀, 24.VI.2003, 1 ♀, 3.VI.2003, 1 ♂, 8.VI.2004, 1 ♀, 10.VI.2004, 1 ♂, 28.V.2005, 1 ♂, 11.VI.2006, 1 ♀, JS (po 2 ex. in coll. DJ a SV); Velká nad Veličkou (7171), 29.VI.1999, 4 ex., 1.VII.2000, 7 ex., 14.VII.2002, 4 ex., 6.VI.2003, 5 ex., 15.VII.2003, 4 ex., JH; Zlín (6771-72), 29.VII.1991, J. Baroň lgt., 1 ex. in coll. VV.

Z území Čech byla známa jediná lokalita výskytu (Hradec Králové) (Král & Vitner 1996c). Balthasar (1956) tento druh uvádí z Čech bez jakýchkoliv upřesňujících údajů. V případě výskytu na výše uvedené pražské lokalitě jde pravděpodobně spíše o (ne)úmyslnou introdukci druhu, než o autochtonní výskyt (*Trichius sexualis* je natolik nápadný druh, že jeho dlouhodobé přehlížení na exponované pražské lokalitě není pravděpodobné). V současnosti je druh nalézán lokálně na střední a jižní Moravě (viz též Vitner & Král 1993) a na Ostravsku (Sabol 2008); na Slovensku je místy poměrně hojný. (IV.-V.) VI.-VII.

Tropinota* (*Epicometis*) *hirta hirta (Poda, 1761)

B. b.: Stroupeč (5646-47) nr. Žatec, 2.IV.1997, 3 ex., pod listy *Verbascum* sp., KY (KY det.); 10.-16.VI.2000 a 20.V.2001, 4 a cca 15 ex., PT; 8.IV.2007, desítky ex., MS a VT observ. (2 ex. in coll. VT) (pozn.: podle sdělení M. Šandy (pers. comm.) je druh na této lokalitě každoročně

hojný); 9.V.2008, hromadně na květech *Brassica napus*, ZY observ. + foto (bez dokladu); Velemyšleves (5547), 21.IV.2003, 1 ex., PV (PV det.); České středohoří, Raná (5548), IV.1976, více ex. na květech *Tussilago farfara*, ZT; České středohoří, vrch Oblík (5548), 2.IV.2008, 1 ex., PM (PV det.).
B. c.: Srbsko (6050) nr. Beroun, 28.V.2005, 1 ex., MR; NPR Koda (6050) nr. Srbsko, 14.IV.2007, 1 ex., MR; Praha, Radotínské údolí, NPP Cikánka env. (5951), 20.-21.IV.2002, 1 ex. MZ; Hlásná Třebaň (6051), 15.V.1994, 1 ex., MR; Praha – Prokopské údolí (Žvahov) (5952), 1.VI.1996, cca 25 ex., 3.IV.1997, desítky ex.,12.V.1997, více ex., 8.V.1998, 1 ex., 2.VI.1998, 1 ex., 24.IV.2000, více ex., 30.IV.2003, 5 ex., 30.III.2008, 1 ex., MR; Praha – Prokopské údolí (Jinonice) (5952), 12.V.2006, 1 ex., MR; Praha – Radotín (6052), 21.IV. a 26. V.2007, 2 a 1 ex., MR; Mladá Boleslav – Radouč (5555), 14.VI.1968, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL; 5.V.2003, více ex., SL; Milovice (5755) nr. Lysá nad Labem, 10.V.1997, více ex., SL; 31.III.2002, 1 ex.; 11.V.2002, 1 ex.; 16.IV.2005, více ex.; 23.IV.2005, více ex.; 3.VI.2006, více ex.; 13.VI.2006, 1 ex.; 26.VI.2006, 1 ex., 18.IV.2007, více ex.; 24.V.2007, 1 ex., MR; Milovice-Mladá nr. Lysá nad Labem env., Pozorovatelna (5755), 10.IX.2000, 1 ex., PM.
M. b.: Grygov (6469), 3.V.1961, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. KH; 2.VII.1993, 1 ex., KD; Čekyně (6570) nr. Přerov, 6.V.1952, L. Čáp lgt., 1 ex. in coll. BSP.
M. m.: Nový Dvůr (7266) nr. Lednice, 186 m n.m., 18.X.1997, 1 živý ex. ve starém trusu *Equus*, DJ; Ivančice (6964), 30.III.2002, 1 ex., MZ.

Druh zachovalých biotopů, místy hojný na jižní Moravě a zejména v teplejších oblastech Slovenska. V Čechách v minulosti lokálně běžný (cf. např. Balthasar 1956), z posledních přibližně třiceti let je však znám jen malý počet údajů (Vitner & Král 1993, Chobot 1997, Týr 1997, Rejsek 1998, Juřena et al. 2000, Vitner et al. 2001, Vitner & Farkač 2002, 2003). Zajímavé nálezy z Podorlicka z 50. let minulého století uvádí Poláček (1977). Z jižní Moravy uvádíme pozoruhodný nález z října – šlo pravděpodobně o čerstvě vylíhlý kus, který se vlivem teplejšího počasí vyhrabal na povrch. (IX.-X.) IV.-VII.

Oxythyrea funesta (Poda, 1761)
B. occ.: Žihle (5946), 1.VII.2008, 1 ex., na květu *Chrysanthemum* sp., VT.
B. b.: Stroupeč (5646-47) nr. Žatec, 28.V.1999, 1 ex., JH; Počerady (5548), 12.VIII.1999, cca 25 ex., na travách a květech *Centaurea* sp., PT (2 ex. in coll. DJ); České středohoří, Odolice (5548), 30.VII.2006 a 17.VII.2006, 4 a 1 ex., MR; České středohoří, Milá (5548), 20.VIII.2005, 1 ex., MR; České středohoří, Raná (5548), V.1977, 1 ex. na květu *Prunus* sp., ZT; 20.VIII.2005, 5 ex., MR; České středohoří, vrch Oblík (5548), 18.VI.2003, 1 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; České středohoří, Stadice (5349), 30.III.1953, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL.
B. c.: Hřebečníky (6048b), 20.VII.2008, více ex., květy *Carduus* sp. na podmáčené louce, ZY observ. (bez dokladu); Nouzov (5950) nr. Malé Přílepy, 8.VIII.2003, 1 ex., SH; Nižbor (6050), 1.VI.2004, PL observ. (bez dokladu); Srbsko (6050) nr. Beroun, 28.V.2005 a VI.2006, po více ex., MR; NPR Koda (6050) nr. Srbsko, 10.VI.2006 a 19.VIII.2007, 6 a 1 ex., MR; Kamenná (6450) nr. Bohostice, 7.VII.2006, 2 ex., RA; Ořech (5951), 25.VII.2004, 1 ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ; Černošice – Horní Mokropsy (6051), 17.VII.2005, M. Kovařík lgt., 1 ex. in coll. MZ; Loděnice env. (6051), 12.VI.2005, 1 ex., MZ; Karlštejn (6051), 28.V.2005, 1 ex., MR; Mokrovraty (6251), 29.V.2008, 1 ex., SU; Velká (6351) nr. Kamýk nad Vltavou, 2.V.2002, více ex., SU (2 ex. in coll. MZ); vrch Cholinská (6351) nr. Třtí, 27.IV.2008, 3 ex., RA, SU;

Praha – Chuchle (5952), 10.VII.2004, 1 ex., Z. Martinová lgt., coll. MZ; Praha – obora Hvězda (5952), 9.X.2006, ZB lgt., 1 ex. in coll. MZ; Praha – Žižkov (5952), 26.V.2004, SE lgt., 1 ex. in coll. MZ; Praha – Žižkov – V Domově 24 (5952), 8.VII.2004, 1 ex., Z. Znamenáček lgt., coll. MZ; Praha – Břevnov (5952), 1.VIII.2004, 1 ex., 18.VII.2005, 1 ex., VII.2007, více ex., MR; Praha – Radotín (6052), 26.V. a 17.VI.2007, 2 a 1 ex., MR; Zadní Hluboká (6252) nr. Nalžovice, 26.VI.2004, 3 ex., AT; Týnčany (6452), 18.VII.2004, 1 ex., AT; 16.VII.2008. 1 ex., SU; Stará Boleslav (57-5854), 6.VI.2004, 1 ex., MB; Káraný (5854), 19.VII.2006, 1 ex., MP; Mladá Boleslav – Radouč (5555), 5.V.2003 a 15.V.2004, po 2 ex., SL; Milovice (5755) nr. Lysá nad Labem, 10.V.1997, 2 ex., SL; 20.V.2005, 3 ex., SL; Vavřinec (6056) nr. Uhlířské Janovice, 5.VIII.2001, 3 ex., KM (KM det.); Soutice (6256), 8.V.2006, 1 ex., MZ; Velký Osek (5857), 21.VI.2005 a 16.VI.2006, po 1 ex., MB.

B. m.: Šumava, Boubínský prales, vrch Boubín (7048), 15.VII.2004, 1 ex., za deštivého počasí na květu bodláku, MS; NP Šumava, Jelenské údolí, Hučina (7149), 15.VII.2006, 1 ex., OS; Nuzov (6751), 15.VI.2006, 1 ex., RA; Boletice (7151), 17.VI. 2006, 1 ex., MR; Tábor (6553-54), 23.VII.2001, 1 ex., břeh Lužnice, V. Vysoký lgt., coll. MUL; Planá nad Lužnicí (6654), 23.VII.2001, 1 ex., břeh Lužnice, V. Vysoký lgt., coll. MUL; Jílovice – Nepomuk (7154), 24.VII.1997, 1 ex., MX (DK det.); PP Hrachoviště (6656) nr. Božejov, 570 m n.m., 15.VII.2001, 1 ex., PV observ. (bez dokladu); Želiv (6457), 16.VI.2001, 3 ex., DP (1 ex. in coll. VT); Horní Cerekev env., Jelení vrch (6657), cca 600-630 m n.m., 27.VIII.2005, 1 ex., JV & Č. Vitner observ. + foto (bez dokladu); 23.VIII.2006, 1 ex., H. Vitnerová observ. (bez dokladu); 1.VI.2007, 119 ex., JV & A. Vitnerová observ + foto (bez dokladu).

B. or.: Vrdy (6058), 5.V.2001, 31 ex., na květech *Taraxacum officinale*, SA; Pravy (5859), 24.VI.2004, 1 ex., JP; Semín (5959) nr. Kladruby nad Labem, 17. a 24.IV. a 29.V.2004, 1, 3 a cca 100 ex., MB; Opatovice nad Labem env., PP Hrozná (5860), 16.V.2008, 1 ex., podmáčená louka, PI; Nový Hradec Králové – PP Na Plachtě (5861a), cca 235 m n.m., 1.V.2002, 1 ex., vřesoviště, PI; 11.VI.2006, 4 ex., MK (MK det.); Dolní Adršpach (5362), 18.VIII.2008, 1 ex., na květu *Cirsium arvense*, PJ; Bohuslavice (5662) nr. Dobruška, 15.VI.2008, 2 ex., JD; Spy env., Halín (5662), 27.V.2008, 1 ex., JD; Nová Ves nr. Žďár nad Orlicí, Novoveský rybník (5862), 7.VI.2005, 2 ex., mokřina u rybníka, PI; Týniště nad Orlicí – Štěpánovsko env. (5862), 26.V.2007, 2 ex., MZ; Litětiny env., PP Boršov u Litětin (5962), 15.X.2008, 1 ex., mokřad, PI; Uhersko env., PR Bažantnice v Uhersku (6062), 8.IV. a 22.V.2008, více a 1 ex., lužní les, PI; Police nad Metují (5463), 1955-1960, 4 ex., Tůma lgt. coll. MUL.

M. b.: Štěpánov (6369) nr. Olomouc, 16.VI.2001, 1 ex., ML lgt., coll. DJ; Olomouc – Nový Svět (6469), 14.VI.2006, 30.V., 10., 24. a 26.VI. a 7.VII.2008, 1, 3, 2, 3, 2 a 3 ex., VZ; Věrovany (6569), 15.-30.V.2002 a 15.-30.V.2003, desítky ex., na květech *Knautia arvensis*, VJ observ. (bez dokladu); Tovačov env., soutok Moravy a Bečvy (6569), 15.-30.V.2002 a 15.-30.V.2003, desítky ex., na květech *Knautia arvensis*, VJ observ. (bez dokladu); Jívová – Magdalenský Mlýn (6270), 20.VII.2003, 1 ex., VZ; Smilov env. (62-6370) nr. Hrubá Voda, 13.VI.2006, 1 ex., VZ; Hrubá Voda (6370), 8.VIII.2003, 1 ex., VZ; Přerov (6570), 17.V.2001, 1 ex., VL; Přerov – areál Přerovských chemických závodů (Precheza) (6570), VI.2004, více ex., DJ; Přerov – Kozlovice (6570), 12.IX.2002, 1 ex. na květu *Reynoutria* sp., FS; Přerov – Žernava (6570), 6. VII. 2008, 1 ex., *Carduus* sp., VZ; Troubky, intravilán (6570), 21.V.2002, 2 ex., FS; 22.-28.VI.2004, více ex., květy *Cirsium arvense* a miříkovitých (Apiaceae), LO; 3.-4.VII.2004, více ex., DJ; Oldřichov (64-6571) nr. Osek nad Bečvou, 10.VII.2008, 7 ex., VZ; Opava env., Nový Dvůr – arboretum (6072), 27.VI.2001, hromadný výskyt, ST observ.

(1 ex. lgt., det. et coll.); Hranice, areál města, parkoviště ČSAD (6472), 21.VI.2001, 1 ex., na květu miříkovité rostliny (Apiaceae), DV; Vřesina env., PR Dařenec (6075), 9.VI.2006, 3 ex., OS; Ostrava – Martinov, PP Turkov (6175), 15. a 16.VI.2006, 1 a 5 ex., OS; Oprechtice env., les Hajný, hráz Kaliště (6275), 28.V.2000 a 8.VI.2004, 1 a 2 ex., OS; Paskov (6275), 11.VII.2001 a 20.VI.2006, po 1 ex., OS; Polanka nad Odrou (6275), 21.V.2007, 4 ex., OS; Žabeň (6275), 10.V.2001, více ex., SG (1 ex. in coll. DJ, 1 ex. in coll. MBF); vrch Kamenná (6375) nr. Staříč, 4.VI.2000, 2 ex., SG; 8. a 23.VI.2004 a 20.VI.2005, 3, 5 a 2 ex. OS; Moravskoslezské Beskydy, vrch Kněhyně (64-6575), 28.VI.2001, 2 ex., V. Vysoký lgt., coll. DJ a MBF; Dolní Bečva – Dolní Rozpité (6575), 28.-29.VII.2001, 2 ex., LK; Frýdek-Místek – Hluboká ulice (6376), 14.V.2002, 1 ex., ruderál na skládce odpadu, M. Roháčová lgt., coll. MBF; Raškovice env., řečiště řeky Morávky (6376), 26.V.2001, 1 ex., OS; Ostravice (6476), 29.VII. a 3.VIII.2001, 1 a 2 ex., SG; Moravskoslezské Beskydy, vrch Zimný (6476) nr. Vyšní Mohelnice, 1080 m n.m., 15.VII.2001, 1 ex., SG; Moravskoslezské Beskydy, vrch Smrk (6576), 1050 m n.m., 1.IX.2004, 6 ex., RS (1 ex. in coll. MZ); Moravskoslezské Beskydy, Morávka env., údolí Velký Lipový (6477), 12.VI. a 14.VIII.2005, 8.V.2006 a 9.VIII.2007, 1, 1, 1 a 2 ex., OS; Moravskoslezské Beskydy, Staré Hamry env., Bílý Kříž (6577), 12.VIII.2005, 2 ex., VZ; Moravskoslezské Beskydy, vrch Šance (6578) nr. Mosty u Jablunkova, 606 m n. m., 31.V.2001, 1 ex., M. Roháčová lgt., coll. MBF.

M. m.: Českomoravská vrchovina, Horní Dubenky (6757), 670-700 m n.m., 21. a 24.VII.2003, 1 a 2 ex., na květech *Tanacetum vulgare*, M. Kynčl lgt., coll. JC; Švábov (6658), 21.VIII.2006, 1 ex., Č. Vitner observ. + foto (bez dokladu); Jihlava, Jabloňová ul. č. 25 (6559), 12.V.2000, 1 ex., P. Komzák lgt., coll. JMZ (KR det.); Bačkovice, xerotermní stráň Z od obce (7059), 27.IX.1999, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Uherčice nr. Vratěnín, Uherčická louka (7059), 9.VII.2003, 1 ex., RT lgt., coll.JMZ (RT det.); Stálky env., Bílý kříž (7159), 19.VI.2001, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Moravské Budějovice, silnice na Jackov (6960), 17.VIII.2001, 4 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Oslnovice, JV okraj obce (7060), 21.VI.2002, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Vysočany nr. Oslnovice, malý lom Z od obce (7060), 21.VI.2001, 6 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Rozkoš, J okraj obce (6961), 8.VII.2002, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Štítary (7061), 6.VII.1994, 1 ex., KD; Jevišovice (7061), 15.VI.1991, 3 ex., J. Kobylák lgt., coll. JMZ (KR det.); NP Podyjí, Šobes (7161), 4.V.2001, 1 ex., O. Meixnerová lgt., coll. JMZ (KR det.); Lukov (7161) nr. Znojmo, 31.V.1995, SP lgt., 11 ex. in coll. JMZ (DK det.); Zubří (6462) nr. Nové Město na Moravě, 29.V.2007, 1 ex., na květu *Leucanthemum vulgare*, RS; Dalešice (6862), 5.VI.1994, R. Komenda lgt., 1 ex. in coll. MBF; Tavíkovice, jezírko 1 km V od obce (6962), 23.VI.2005, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Únanov, Únanovské kopečky (7062), 20.V.1998, 3 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Křepice, pastviny Z od obce (7062), 8.V.2003, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Znojmo – Hradiště (7162), 27.V.1995, 1 ex., KD; Havraníky, J okraj obce (7162), 28.VI.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Načeratický kopec (7162) nr. Znojmo, 28.VI.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Vrbovec, Vrbovecký rybník (7262), 26.V.2005, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Šatov, J okraj obce (7262), 27.VI.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Ječmeniště (7262) nr. Hnízdo, 6.V.2006, 1 ex., MZ; Moravský Krumlov env., Rakšické louky – V část (6963), 6.VI.2007, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (KR det.); Kadov (7063), 25.V.1993, Mráček lgt., 2 ex. in coll. JMZ (DK det.); Božice, sad 2 km Z od nádraží (7163), 6.V.2003, RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Čejkovice (7163) nr. Mackovice, 12.V.2007, 12.V.2007, 3 ex., SP (KR det.); Bažantnice (7263) nr. Jaroslavice, 24.VII.2002, 4 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Kubšice,

pískovna 1 km Z od obce (6964), 3.VII.2002, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Vedrovice (6964), 10.V.2002, 5 ex., SL; Hrušovany nad Jevišovkou, sad SZ od obce (7164), 10.VI.2001, 7 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Jievišovka, 1 km JJZ od obce (7164), 2.V.2003, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Hrabětice env., Travní Dvůr (7264), 3.VII.2002, 6 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 6.V.2006, 1 ex., MZ; Blansko – vlakové nádraží (6665), 20.VIII.2008, 7 ex., na květech miříkovitých (Apiaceae), JC; Adamov (6665), 7.VI.2004, 1 ex., RS; Brno – Řečkovice (6765), 18.VI.2004, cca 30 ex., RS; Brno – Mokrá Hora (6765), 16.V.2005, masový výskyt na různých květech, RS; Brno – Nový Lískovec (6865), 4.VII.2004, 4 ex., RS (1 ex. in coll. MZ); Vranovice (7065), 30.V.2004, cca 20 ex., JC; 23.VII.2004, cca 15 ex., RS (1 ex. in coll. MZ); Lednice env. (7166), 10.V.2003, 1 ex., MZ; Valtice (7266), 15.VI.2001, 1 ex., VO; 29.VI.2001, 1 ex., ML; Čejč env. (7067), cca 200-230 m n.m., 14.VI.2003 a 19. VI.2004, 2 a 7 ex., JC; 9.-20.VI.2007, více ex., DJ; Břeclav (7267), 25.V.1995, 1 ex., SL; Prostějov (6568), 24.V.2007, 1 ex., na květu na zahradě v areálu města, LO lgt., coll. DJ; Mikulčice (7168), VI.2002, 3 ex., VO; Bzenec (7069), 1.VI.2001, 2 ex., SG; Bzenec – Přívoz (7069), 20.V.2001, 9 ex., RS (1 ex. in coll. MZ); Strážnice (70-7169), 24.VI.1995, 1 ex., SG; Jalubí (6870), 15.V.2004, 14 ex., JC; PP Lázeňský Mokřad (6970) nr. Ostrožská Nová Ves, 24.V.2007, 1 ex., LO lgt., coll. DJ; Uherské Hradiště (6970), 21.V.2002, 10 ex., KA; Hrubá Vrbka (7170), 7.VI.1990, 1 ex., JH; Malá Vrbka (7170), 21.V.2000, 1 ex., JH; Bílé Karpaty, Kuželov (7170), 12.VII.1993, 1 ex., 3., 5. a 14.VII.1995, 2, 3 a 6 ex., 15. a 17.VII.1996, 3 a 1 ex., 24.V., 10. a 14.VI. a 9.VII.1997, 22, 3, 3 a 2 ex., 30.-31.V. a 7.VII.1998, 1 a 2 ex., vše SI; 18.-19.VII.2001, 3 ex., M. Šilingr a SI lgt., coll. SI; Sovadina (6571) nr. Bystřice pod Hostýnem, 18.VI.2008, 5 ex., PX (PX det.); Uherský Brod (6971), 8., 11. a 28.VII.2003, desítky ex., na květech *Carduus* sp. a miříkovitých (Apiaceae), ZU; Velká nad Veličkou (7171), 20.VII. a 1.VIII.1984 a 7.VI.1987, 3, 5 a 2 ex., JH; Hostýnské vrchy, Rusava (6672), 22.V.2002, 1 ex., FS; Hostýnské vrchy, vrch Troják env. (6672), 26.VIII.2001, desítky ex., FS (2 ex. in coll. DJ); Uherský Brod – Rubaniska (6972), 8., 11. a 28.VII.2003, více ex., na květech *Carduus* sp. a miříkovitých (Apiaceae), ZU; Strání (7072), 9.VII. a 1.VIII.2003, 3 a 4 ex., na květech *Carduus* sp. a miříkovitých (Apiaceae), ZU; 25.VIII.2002, 12 ex., FS; Bylnice (6974), 27.VI.1998, 4 ex., SG.

Uvádíme další nálezy dokládající poměrně značné šíření a nárůst početnosti populací tohoto zlatohlávka na území České republiky v posledních dvou desetiletích (cf. Horák et al. 2009). Recentní údaje uvádějí Šigut (1993, 1996), Kletečka (1993), Král & Vitner (1993a), Machytka (1993), Vitner & Král (1993), Vláčil (1995), Juřena (1996), Šuhaj et al. (1996), Chobot (1997), Šuhaj & Hudeček (1997), Týr (1997), Juřena et al. (2000), Špryňar et al. (2003), Roháčová & Židková (2005), Chybík (2007), Špryňar (2007) a Lyko (2008). Nález z Žihle představuje první publikovaný údaj z území bývalého Západočeského kraje. Na Slovensku je druh všeobecně rozšířen. Maximum výskytu kolísá v závislosti na nadmořské výšce a charakteru lokality. (III.-IV.) V.-VIII. (IX.-XI.).

Protaetia* (*Cetonischema*) *aeruginosa (Drury, 1770)

B. occ.: Rokycany (6247), 5.VI.1944, C. Procházka lgt., 1 ex. in coll. ZMP.

B. b.: Louny (5648), 20.IX.2004, 1 ex., v dutině listnáče, IK; Suchá (5349-50) nr. Stebno, 424 m n.m., 10.V.1948, 1 ex., J. Herych lgt., coll. MUL (chybný údaj o tomto nálezu viz Táborský (1979), který mylně uvádí lokalitu Suché [(5349)]); Terezín (5450) nr. Litoměřice, 29.XI.2006, 1 larva v dutině jírovce maďalu (*Aesculus hippocastanum*) (imago ex larva

III.2007), PM (PV det.); Kostelec nad Ohří, PR Myslivna env. (5650), více ex. larev v dutině topolu (*Populus* sp.) (imaga ex larvis VII.2007), PM lgt., coll. PM a PV (PV det.).
B. c.: Kladno III (5850), VI.2000, 2 ex., ex larva, PS; Veltrusy (5751-52), 2.IX.1997, 1 ex., J. Brádka lgt., coll. VT; Mělník, areál města (5652), 16.XI.2007, J. Procházka lgt., 1 ex. in coll. KR (KR det.); Libčice nad Vltavou (5752), 7.VI.2004, 2 ex., KR (KR det.); Nový Vestec (5854), 12.VI.1953, Hanzlík lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Káraný (5854) 18.IX.1956, 1 ex., R. Rous lgt., coll. MK (MK det.); Lysá nad Labem (57-5854-55), V.1948, J. Havelka lgt., 1 ex. in coll. LE (JR det.); vrch Baba (5555) nr. Kosmonosy, VII.1978, 1 ex., KI; Kosmonosy – hřbitov (5555), 1984, 1 ex. vypěstován ex larva z dutiny lípy, ZU; Vinec (5655), VI.1943, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL; Šnepov (5855), V.1991, J. Havelka lgt., 1 ex. in coll. LE (JR det.); Sadská (5855), VI.1999, A. Staněk lgt., 1 ex. in coll. MZ; Kostomlaty nad Labem (5855), 2007, více ex. ex larva, MR; Jabkenice (5656), 13.VII.1948, B. Rektořík lgt., 1 ex. in coll. JR (JR det.); Loučeň (5756), VI.1979, A. Rektořík lgt., 1 ex. in coll. JR (JR det.); Nymburk (5856), VIII.1960 a VIII.1980, J. Havelka lgt., po 1 ex. in coll. LE (JR det.); V.1998, 1 ex., LE (JR det.); VII.1998, F. Procházka lgt., 1 ex. in coll. JR (JR det.); X.2001, M. Lébl lgt., 1 ex. in coll. RE (JR det.); Poděbrady (5856), 25.V.2000, 1 ex., JR (JR det.); Oseček (5856) nr. Velký Osek, VI.-VII.1994, Rydlovi lgt., 1 ex. in coll. VR (JR det.); Dymokury env., Pustý rybník (5757), 26.III.2002, 3 larvy a 2 kukly v dutině pokáceného dubu, ME (ME det.); Ostrov (5857) nr. Nymburk, 6.IV.1996, 1 ex. (torzo) v trouchu pokáceného dubu společně s torzem *Protaetia* (*Liocola*) *marmorata* (Fabricius, 1792), RE (JR det.); Kolín – město (5957), 12.X.1995, 1 ex., L. Jarešová lgt., coll. VR (JR det.); Choťovice env., Žehuňská obora (5857-58), 22.V.2006, 1 ex., quercetum, PI observ. (bez dokladu); PR Dománovický les (5858) nr. Radovesnice, 8.VI.1997, 1 ex., VR (JR det.); Týnec nad Labem, intravilán (5958), 14.X.2007, 1 ex. tonoucí ve vodní nádržce na zahradě, LM; Svatý Mikuláš (6058) nr. Kutná Hora, 2004, 7 ex. ex larvis (larvy nalezeny v trouchu dubu), KM (KM det.).
B. m.: Bechyně (66-6752), 12.VII.1980, 1 ex., MO.
B. or.: Kladruby nad Labem env. (5958), cca 210 m n.m., 6.XI.2005, 1 ex. uhynulý pod kmenem listnáče, LM; Pravy (5859), 20.VI.1979, 1 ex., na plodu třešně, MB; Semín (5959), 5.VIII.2007, 1 ex. lezoucí na cestě podél lipové aleje, LM; Valy u Přelouče (5959), 30.X.2004, 4 ex., MB; Lázně Bohdaneč env. (5960), 20.VII.2001, 1 ex. v trouchu listnáče, MB; Bítovany (6161), 2000, více ex. ex ovo, V. Hron lgt., 8 ex. in coll. JJ, po 1 ex. in coll. MZ, VT; Opočno (5762) nr. Dobruška, 11.VII.1976, 1 ex., PL lgt., coll. MZ; IX.1981, 1 ex., PL; Mokré env., Ohnišťovský potok (5762), 20.XI.1997, zbytek těla (štít) v dutině dubu, ME (ME det.).
M. b.: Litovel (6268), 1988, 1 ex., ex larva, bez jména sběratele, coll. MZ; Pňovice (6268) nr. Litovel, 1995, 1 ex., ex larva, ML; Střeň (6368), 5.XII.1981, 1 ex. (přezimující imago v komůrce v pařezu *Fraxinus excelsior*), IJ lgt., coll. DJ; 1988, více ex., ex larva, FB (1 ex. in coll. DJ); 30.IX.2001, 1 ex. lezoucí na lesní pěšině poblíž železniční stanice, ZY; Olomouc (63-6469), 29.VI.1996, 1 ex. (torzo), M. Maňas lgt., coll. RE (JR det.); Grygov (6469), 28.VII.1974, 1 ex., IJ; 20.VII.1995, 1 ex., KD; Grygov env., Království (6469), 12.III.2002, zbytky těl imag a 5 živých larev v dutině pokáceného dubu, ME (ME det.); Přerov (6570), 3.VIII.1999, 1 ex. tonoucí v kádi s vodou pod meruňkou se zralými plody na zahradě, VM.

Druh je poměrně běžný místy na jižní Moravě a v teplých oblastech Slovenska. Na území bývalého Severomoravského kraje a v Čechách je lokální a vzácný. Z Čech byl v minulosti citován jen několikrát. Hellich (1906) jej uvádí z Poděbrad; Balthasar (1956) jej udává z Čech

jako vzácný druh bez uvedení konkrétních lokalit; Havelka (1987) jej zaznamenal na čtyřech lokalitách v Polabí: Poděbrady, Nymburk, Šnepov (novější nálezy z těchto lokalit viz výše) a Milovice nad Labem [(5755)]. Recentní nálezy z Polabí uvádí Souček (1990): [B. c.,] Poděbrady – nádvoří zámku [(5856)], 5.VII.1989, 1 ex., ZS [JR rev.]; [B. c.,] Hasina, u Pilského rybníka [(5657)], 11.VIII.1989, 1 ex., ZS [JR rev.]; [B. c.,] Nouzov [(5757)] nr. Dymokury, IX.1988, 1 ex. přejetý na silnici, ZS [JR rev.]. Nejnověji publikované údaje z Čech viz Rejsek (1998): [B. c.,] Benátky nad Jizerou [(5754-55)], VII.1965, V.1967 a VII.1968, 2, 1 a 1 ex., Č. Podaný lgt., coll. Muzeum Benátky nad Jizerou; [B. c.,] Lipník [(5755)], 10.VII.1992, 1 ex., [†] Z. Šťastný (Mladá Boleslav) lgt. et coll.; [B. c.,] Luštěnice [(5655)], 27.VII.1993, 1 ex., Bouma lgt., coll. [†] Z. Šťastný. (IV.) V.-VIII. (IX.-X.).

Protaetia* (*Eupotosia*) *affinis affinis (Andersch, 1797)

M. m.: NP Podyjí, Šobes (7161), 12.VII.1999, 2 ex., SP (KR det.); Pouzdřany, PR Kolby (7065), 17.V.-3.VI.2005, 3 ex., v návnadě šťávy z kvasícího ovoce, OS; Mikulov (7165), 22.V.1999, 2 ex., ZU; Bulhary – obora (7166), 8.-11.V.2008, M. Fiala lgt., 1 ex. in coll. DJ; Lednice (71-7266), 16.VII.1994, 1 ex., ZU; 13.VII.1998 a 2.VII.1999, po 1 ex., JH; 30.V.2000, 1 ex., MJ (PV det.); 23.VI.2000, 1 ex., ZN lgt., coll. DJ; 27.V.2001, 2 ex., JH; Valtice (7266), 9.VI.2000, 1 ex., HC; 13.VI.2000, 1 ex., VO; 25.VI.2001 a 4.VI.2002, po 1 ex., JH; 20.VI.2005, 5 ex., v letu při okraji dubového lesa, RS; 13.VI.2006, 3 ex., v letu kolem jírovce maďalu v jírovcové aleji, OS; Podivín (7167), 13.V.1995, 3 ex., KH; Ladná (7167), 27.VI.2001, 3 ex., MB; Břeclav – Poštorná (7267), 25.V.2000, 4 ex., JH; 2001, ex ovo, V. Hron lgt., 1 ex. in coll. JJ; 2001, více ex., ex larvis, PI; Břeclav (7267), 7.VI.1996, TS lgt., 1 ex. in coll. MK (MK det.); 31.V. a 11.VI.1996 a 5.VII.1997, 1, 2 a 6 ex., JH; 2007, více ex. ex larvis, MR; 15.V.1998, 1 ex., KR (KR det.); Hodonín, areál nemocnice (7168), VII.1999, cca 20 ex., MV; Mikulčice (7168), 30.VI.1994, 9.V. a 30.VI.1995 a 1.VII.1997, 2, 1, 2 a 2 ex., HC; 18.IX.1999, V.2000, 7.V.2001, 23.V. a 3.VI.2002, 1, 3, 1, 1 a 4 ex., VO; Moravská Nová Ves (71-7268), 20.IV.2002 a 26.IV.2006, 2 a 3 ex., HC; Bzenec (7069), 28.VI.1997, 2 ex., JH; 3.V.1998, 1 ex., KA; 5.VI.1999, 3 ex., JH.

S. occ.: Devínska Kobyla (7867), V.1987 a V.1988, po 2 ex., IH; Malacky (7568), 11.V.1985, 1 ex., LU; VI.1990 a VII.1991, po 1 ex., IH; 9.VII.1991, 1 ex., v letu, OS; 3.VII.1997, 1 ex., MB; 6.VII.2000, 3 ex., MY; Lozorno (7668), IX.1989, 1 ex., IH; Lakšárska Nová Ves (7469), 22.VI.1994, 1 ex., JK; Pezinok (76-7769), 9.V.1992, 1 ex., RF; Viničné – Šenkvický háj (7769), 21.V.1995, 1 ex., SB; Svätý Jur (7769), 25.IV.2006, 1 ex., oklep *Quercus* sp., OS; Trstín (7470), 18.V.1988, 1 ex., SB; Rybník nad Hronom env. (76-7777), 26.V.1993, 4 ex., VB; 29.V.1995, 1 ex., VD; 5.VI.2002, 1 ex., SU; Čajkov (7777), 22.VIII.2002, 1 ex., PG; 11.VI.2004, 1 ex., lesostep, PI; Šahy (7979), V.1987, 1 ex., ZU; Plášťovce env. (7879-80), 13.-14.VI.1994, 2 ex., LU.

S. c.: Hronský Beňadik (7677), 14.V.1989, 1 ex., IJ lgt., coll. KH; Remata (7278), 21.VI.1953, Sobota lgt., 1 ex. in coll. ZMP; Ipeľské Predmostie (7979), 16.VI.2002, 1 ex., luh, PI; Hronská Dúbrava (7479-80), 25.V.1992, 2 ex., KJ; Fiľakovo (7784), VII.1955, 2 ex., bez jména sběratele, coll. ZMP; Cerová vrchovina, Hajnáčka (7785), cca 290 m n.m., 25.V.2007, 1 ex., DJ observ. (bez dokladu); 27.V.2008, 1 ex., DJ.

S. or.: Drienovec (7391), 30.V.1978, 1 ex., Soustružník lgt., coll. VT; Prešov (69-7093), VI.1948, K. Mikvas lgt., 1 ex. in coll. MCL, Kladzany (7196), 9.VIII.2004, 1 ex., MH; Veľká Tŕňa (7596), 20.VI.2005, více ex., HO; Viničky (75-7696), 22.IV.2004, 1 uhynulý ex. na hrázi poblíž řeky Bodrogu, MH; Somotor (75-7696), VII.1989, 1 ex., JP; 3.IV.1999, 1 ex., FP; vrch

Tarbucka (7696) nr. Malý Kamenec, 13.VI.2007, 1 ex., MH; Vinné (7197) nr. Michalovce, 23.V.2006. více ex., MH; 4.V.2007, více ex., HO; Beša (7497) nr. Vojany, 26.IV.2007, 1 ex., HO; Vihorlatské vrchy, Remetské Hámre (7199), 13.VIII.1983, 1 ex., RG; VII.1990, 2 ex., JP; VII.1997, 3 ex., MB.

Z Moravy a Slovenska byl druh dříve uváděn jako velmi vzácný (Vitner & Král 1993, Juřena 1996), je však pravděpodobné, že je zde v nejteplejších oblastech lokálně poměrně hojný. Publikované recentní nálezy: Král & Vitner (1993b), Týr (1993a), Vitner & Král (1993), Juřena (1996) (opakuje Šigut 1996), Šuhaj & Chybík (1997), Kollár (1998), Majzlan (1998a), Juřena et al. (2000); další zajímavé nálezy z jižní Moravy a Slovenska uvádějí bez přesných údajů Kollár & Smetana (1994). IV.-IX.

Protaetia* (*Netocia*) *ungarica ungarica (Herbst, 1790)

M. m.: Znojmo – Nový Šaldorf (7162), 13.VI.2002, 1 ex., KS; 11.V.2004, 1 ex., KR (KR det.); Havraníky (7162) nr. Znojmo, 17.-19.VI.2002, více ex., KS (2 ex. in coll. DJ); 26.IV.2004, 1 ex., KR (KR det.); 19.VI.2002, 2 ex., O. Meixnerová lgt., coll. JMZ (KR det.); 28.VI.2002, 9 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 25.IV.2003, 1 ex., KS; Popice (7162) nr. Znojmo, 19. a 23. VI.2002, 9 a 2 ex., KS; Popice nr. Znojmo, úhor 500 m SV od obce (7162), 29.VI.2001 a 6. VII.2002, 1 a 8 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); Popice nr. Znojmo env., Popické kopečky (7162), 11.VII.2001 a 20.VI.2003, 1 a 12 ex., SP (SP det.); Načeratický kopec (7162) nr. Znojmo, 28.VI.2002, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (DK det.); 7.V.2006, 1 ex., JP lgt., coll. VT; V.2008, 3 ex., SK (KR det.); Miroslav env., Miroslavské kopce (7063), 13. a 31.V.2004, 4 a 5 ex., KR (KR det.); 2. a 10.VI. a 4.VII.2004 a 7.VI.2007, 9, 1, 1 a 2 ex., SP (KR resp. SP det.); Oleksovice, pole 3 km SV od obce (7063), 10.VI.2003, 2 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.); Oleksovice, sad 1,5 km SVV od obce (7063), 10.VI.2003, 1 ex., RT lgt., coll. JMZ (RT det.).

Druh je běžný místy v nejteplejších oblastech Slovenska (např. v okolí Štúrova, na Cerové vrchovině a ve Slovenském krasu). Z území České republiky byly známy jen staré údaje z jižní Moravy (např. Balthasar 1956). Recentní nález na Znojemsku (Miroslavské kopce, 2005, více ex., Křivan (2008)) a zde uvedené nálezy potvrzují výskyt na Moravě po více než 40 letech (viz též Král & Šípek 2006). Maximum výskytu je v červnu a začátkem července. V.-VIII. (IX.).

Protaetia* (*Potosia*) *fieberi fieberi (Kraatz, 1880)

B. b.: Trmice (5349-50), VI.1948, 1 ex., J. Herych lgt., coll. MUL; České středohoří, údolí Rytina (5350), 16.VI.1907 a 28.VI.1909, po 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL.

M. b.: Peklo (6471) nr. Uhřínov, 12.IV.1938, L. Čáp lgt., 1 ex. in coll. BSP (VL det.).

M. m.: Čížov env., Hardecká stráň (7161), 11.VI.2004, 1 ex., RT & Šípek lgt., coll. JMZ (RT det.); Podmolí env., Lipinská cesta (7161), 2007, 2 ex. ex larvis, KR (KR det.); NP Podyjí, Šobes (7161), 16.VI.2004, 1 ex., SP (KR det.); Znojmo (7162), 1930, 1931 a 6.VI.1931, 1, 2 a 1 ex., bez jména sběratele, coll. JMZ (DK det.); Moravský Krumlov env. (6964), 3.V.2001, 2 ex., SL; Vedrovice – obora (6964), 27.VI.- 16.VII.2005, 1 ex., v návnadě šťávy z kvasícího ovoce, OS; Nová Ves (7065) nr. Pohořelice, 1.VII.1980, 1 ex., SI; Vranovice (7065), 23.VII.2004, 1 ex., RS; Pouzdřany (7065), 1.V.1995, 1 ex., SL; Pouzdřany env., PR Kolby (7065), 27.VI.-16.VII.2005, 1 ex., v návnadě šťávy z kvasícího ovoce, OS; Klentnice – obora (7165), 1.VIII.2008, 1 ex., na cestě v dubině, RS; Brno – Hády (6766), 17.VI.1977, 1 ex., KS lgt., coll. KR (KR det.); Lednice – zámecký park (7166), 4.VII.1991, 3 ex., na květech *Sambucus nigra*, OS; Lednice

(71-7266), 3.VII.1994, 2 ex., MB; 13.VII.1998, 1 ex., JH; 17.VI.2001, 1 ex., VO; Valtice (7266), 20.VI.1999, 1 ex., KA; 2.VII.2000, 1 ex., JH; 7.VI.2003, 2 ex., FS, PZ; 5.VIII.2003, ZN lgt., 1 ex. in coll. MZ; 13.-27.VI.2005, 1 ex., v návnadě šťávy z kvasícího ovoce, OS; 8.V.2008, 1 ex., MB; Valtice env., Rendezvous (7266), cca 190 m n.m., 6.VI.2000, 1 ex. (imago sedící v dutině *Quercus* sp.), OS; 13.-27.VI.2005, 10 ex., v návnadě šťávy z kvasícího ovoce, OS, SG (1 ex. in coll. DJ); 27.VI.-16.VII.2005, 15 ex., OS; Úvaly (7266) nr. Valtice, 9.V.2003, 1 ex., HC; Janův hrad (7166-67) nr. Lednice, 15.V.2004, 2 ex., FS, PZ; Ladná (7167), 1987, 1 ex., ex larva, IJ; 19.VII.1992, 1 ex., SG; 24.III.1996, 1 ex., SD lgt., PV det. et coll.; 21.V.2001, 1 ex., VO; Charvátská Nová Ves (7267), 30.V.1998, 1 ex., JH; Břeclav (7267), 22.V.1986, 1 ex., HC; 5.VI.1997 a 28.VI.1998, po 1 ex., JH; Břeclav env., Pohansko (7267), cca 155 m n.m., 16.V.1993, 1 ex., ZU; 1.-6.VII.2001, 1 ex., PI; 23.VI.2002, 2 ex., VO; 13.III.2007, 1 larva (imago, které z larvy bylo vypěstováno, opustilo kokon 30.V.2007), VZ; Vyškov (6768), 1981, Hála lgt., ex larva, 1 ex. in coll. DJ; Hodonín – Pánov (7168), 29.IV.1995, 1 ex., SL; Mikulčice (7168), 21.V. a 14.VII.2001, 23. a 30.V.2002, po 1 ex., VO; Moravská Nová Ves (71-7268), 8.VI.2000, 1 ex., VO; Bzenec env. (7069), cca 180-200 m n.m., 15.VIII.1998, 1 ex., ZU; Bzenec – Přívoz (7069), 25.V.1996, 1 ex., FU; Babice (6870) nr. Huštěnovice, 25. a 26.VI.1974, po 1 ex., v letu, VM; 30.IX.1978, J. Maňásek lgt., 1 ex. in coll. VM; Huštěnovice (6870), 1973, J. Hanáček lgt., 1 ex. in coll. VM; Kunovice (6970) nr. Uherské Hradiště, 20.V.1999 a 10.V.2001, po 1 ex., KA; 12.V.2008, 4 ex., KA; Uherské Hradiště (6970), 9.VII.1998 a 20. VI.2000, po 2 ex., KA; Veselí nad Moravou (7070), 21.VII.2001, 1 ex., JH; Míkovice (6971) nr. Uherské Hradiště, 9.V.2008, 9 ex., KA; 13.V.2008, 5 ex., AS; Velká nad Veličkou (7171), 17.VI.1997, 7. a 8.VII.2001, 5, 3 a 1 ex., JH; Březnice (6871-72) nr. Zlín, 30.VI.1973, 1 ex., Dr. Sobotka lgt., coll. DC.

S. occ.: Gajary (7567), 12.VI.1998, 2 ex., RG; Devínska Kobyla (7867), 11.VI.1972, 1 ex., IR (IR det.); Malacky (7568), 3.VII.1997, 5 ex., HL (1 ex. in coll. MZ); 12.VI.1999, 6 ex., RG; 16.VII.2003, více ex., MY (1 ex. in coll. DJ); Borský Mikuláš (7369), 7.VI.1999, 4 ex., RG; Vinosady (7669), 21.V.1980, 1 ex., IR (IR det.); Svätojurský Šúr – Panónsky háj (7769), 7.V.1983, 1 ex., IR (IR det.); Kolíňany (7675), 15.VI.2002, 1 ex., VO; Modrý vrch (8177) nr. Štúrovo, 7.V.1988, 1 ex., IR (IR det.); 11.-29.VI.2004, více ex., SG (1 ex. in coll. DJ); Kamenica nad Hronom (8178), 14.V.2005, 3 ex., MR (DK det.); 3.V.2008, 1 ex., na rozkvetlém keři hlohu (*Crataegus*), VZ; Kováčovské kopce (8178), 3.-4.VII.1999, 1 ex., ML lgt., coll. DJ; 25.VI.2001, 1 ex., ML; Štúrovo (81-8278), 2000, 3 ex., bez jména sběratele, coll. KR (KR det.).

S. or.: Byšta (7495), 25.V.2003, 2 ex., RG; Malý Kamenec (7696), 97 m n.m., 22.V.2001, 1 ex. sklepán z odkvetlého hlohu (*Crataegus*), LK; Chlmec (7197) nr. Humenné, 3.VIII.2001, 1 ex., VT; Vinné (7197) nr. Michalovce, 29.IV.2008, 1 ex., HO; Michalovce – Biela hora (7297), 2.V.2008, 1 ex., HO observ. (bez dokladu); Zalužice (7297) nr. Michalovce, 15.VI.2006, 1 ex., HO; Beša (7497) nr. Vojany, 26.IV.2007, 1 ex., HO; Vihorlatské vrchy, Kaluža (7197-98), 18.V.1986, 4 ex., 21.V.2006, 2 ex., RG; Zemplínska Šírava (7297-98), 3.VII.1995, 2 ex., MB.

Vzácný druh s roztroušeným výskytem v teplejších oblastech celého území bývalého Československa. Jeho rozšíření je dosud nedostatečně známo. Recentní údaje viz např. Juřena et al. (2000), Majzlan et al. (2005). Uvedený nález z Pekla u Uhřínova představuje třetí známý faunistický údaj z území bývalého Severomoravského kraje – předchozí dva údaje viz Juřena et al. (2000) a Hudeček & Hanák (2001b). Zajímavé nálezy z jižního Slovenska uvádějí bez přesných údajů Kollár & Smetana (1994). V.-VIII. Rozšíření viz obr. 60.

ZOOGEOGRAFICKY VÝZNAMNÉ NÁLEZY S VĚTŠÍ NEBO MENŠÍ PRAVDĚPODOBNOSTÍ ZÁMĚNY LOKALIZAČNÍCH ÚDAJŮ

Aphodius* (*Bodilus*) *circumcinctus Schmidt W., 1840

S. occ.: Kamenica nad Hronom (8178), 1.XI.1981, LM lgt., 1 ex. in coll. PK.

Na základě konzultace s autorem nálezu (L. Mencl, pers. comm.) považujeme za možnou záměnu lokalizace dokladového exempláře – L. Mencl v uvedeném datu sice na lokalitě sbíral, avšak v jeho vlastní sbírce se nenachází žádný další exemplář *A. circumcinctus* z tohoto data a lokality. Šlo by o první publikovaný konkrétní údaj o výskytu druhu na území Slovenska, odkud byl druh uváděn jako nejistý – viz Král (1989, 1993). Údaj o výskytu na Slovensku a v Polsku v Katalogu palearktických brouků (Dellacasa & Dellacasa 2006b) považujeme za nepodložený – cf. též např. Stebnicka (1976). Ve střední Evropě byl druh spolehlivě znám jen z Rakouska (Burgenland, Niederösterreich) a Maďarska (např. Horion 1958, Dellacasa & Dellacasa 2006a).

Gymnopleurus mopsus mopsus (Pallas, 1781)

B. b.: České středohoří, vrch Rovný (5349) nr. Stadice, 14.V.1925, 1 ex. (jedinec podprůměrné velikosti: délka těla ± 10 mm), bez jména sběratele, coll. MUL (evidenční číslo dokladového ex.: E41605) – neúplný údaj o tomto nálezu viz Táborský (1979).

Uvedený nález by mohl představovat (za předpokladu pravdivosti lokalizačního údaje) první známý doklad výskytu druhu na území České republiky. Ve střední Evropě je uváděn z jižního Německa (Würtembersko) (Köhler & Klausnitzer 1998), Švýcarska (údaje před rokem 1900) (Allenspach 1970), Rakouska (Horion 1958), Maďarska (Ádám 1994) a Slovenska (např. Král 1993). Z českých zemí byly známy jen staré literární údaje (např. Reitter 1870, Kliment 1899, Zoufal 1922, Fleischer 1927-1930), které pozdější autoři (Tesař 1957, Král 1989, 1993) považovali za nespolehlivé.

Gymnopleurus sturmi MacLeay, 1821

S. or.: Slovenský kras, Zádiel – intravilán (7390-91), 1.V.1977, 3 ex., *Bos*, společně s 1 ex. *G. geoffroyi*, ZT (1 ex. in coll. CE).

Za předpokladu, že nedošlo k záměně lokalizačního údaje, by uvedený nález představoval první známý doklad výskytu tohoto druhu na území Slovenska. Nález však vzbuzuje vzhledem ke známému rozšíření druhu značné pochybnosti o správné lokalizaci. Ze střední Evropy byl uváděn z Maďarska (Endrődi 1956 – opakuje Horion 1958), avšak Ádám (1994, 2003) považuje výskyt druhu v Maďarsku za velmi nepravděpodobný přesto, že existenci dokladových exemplářů konstatuje. Balthasar (1963) se zmiňuje o dvou exemplářích z okolí Vídně, zároveň však pochybuje o pravdivosti údaje na lokalitních štítcích. Horion (1958) výskyt v Rakousku pokládal za možný vzhledem k jeho přítomnosti v jižních Tyrolech. Z Rakouska i Maďarska je druh uveden v Katalogu palearktických brouků (Bezděk 2006a) na základě údaje převzatého z monografie Martín-Piera & López-Colón (2000). Ze Slovenska druh uvádí Kelecsényi (1896, 1900) (opakuje Roubal 1936) z Podhradie u Topolčan a Roubal (1936) z Liptovského Hrádku s tím, že jde s největší pravděpodobností o chybně lokalizovaný dokladový exemplář. Nejblíže Slovensku je tedy tento druh spolehlivě znám z Maďarska (viz nález výše) a ze severní Itálie (jižní Tyroly) (Horion 1958).

Anoxia* (*Protanoxia*) *orientalis (Krynicky, 1832)

S. or.: Rožňava (7389), 9.VII.1974, 1 ex., bez jména sběratele, coll. MCL.

Ve střední Evropě je tento druh znám z Maďarska (Endrődi 1956, Ádám 1994), staré zprávy o výskytu v Rakousku (Redtenbacher 1874, Reitter 1902, Dewailly 1945, Medvedev 1951) cituje Horion (1958), zároveň však podotýká, že dokladové exempláře nejsou známy (nám je znám dokladový ex. s lokalizací: „Rakousko, J. Wagner lgt." uložený v ZMP, který jsme měli možnost revidovat); rovněž Baraud (1989, 1992) zmiňuje výskyt v Rakousku s tím, že odtud pochází typový materiál. Vzhledem ke značné izolovanosti slovenského nálezu (nejblíže území Slovenska je druh znám z prastarých nálezů v okolí Vídně (Redtenbacher 1874), z okolí Budapešti (Franz 1935-1938, Horion 1958, Machatschke 1969, Bunalski 1999, Enyedi 2006) a z lokality Tiszanána (Enyedi 2007)) považujeme za možnou chybnou lokalizaci dokladového exempláře ve sbírce MCL.

Anisoplia* (*Anisoplia*) *lata lata Erichson, 1847

B. c.: Brdy, Padrť (6348), 1937, 1 ex., bez jména sběratele, coll. ZMP.

Ve střední Evropě je tento druh znám z jižní Moravy, Slovenska (Balthasar 1956, Král 1989, 1993, Král & Vitner 1996a), Maďarska (Endrődi 1956, Ádám 1994), Rakouska (Horion 1958, Baraud 1991) a jako velmi vzácný druh jej uvádějí Stebnicka (1978) a Burakowski et al. (1983) z jižního Polska. Bunalski (2004) druh uvádí z Polska jako nejistý a Zorn (2006) jej z Polska nezaznamenává vůbec. Vzhledem k tomu, že jde o teplomilný stepní druh (uvedená lokalita této charakteristice ani zdaleka neodpovídá), a s ohledem na jeho známé rozšíření, považujeme za velmi pravděpodobné, že dokladový exemplář uložený ve sbírce ZMP byl opatřen chybnou lokalizační etiketou. Na jižní Moravě (v okolí Čejče) a na četných lokalitách v nejteplejších oblastech Slovenska je v současnosti lokálně dost hojný. V.-VII.

Protaetia* (*Eupotosia*) *affinis affinis (Andersch, 1797)

B. b.: Trmice (5349-50), 19[??], 1 ex., bez jména sběratele, coll. MUL (evidenční číslo dokladového ex.: E41770).

Ve střední Evropě byl tento druh zaznamenán v Německu (Köhler & Klausnitzer 1998), Švýcarsku (Allenspach 1970), Rakousku (Machatschke 1969), České republice (např. Král & Vitner 1993b), na Slovensku (Král 1993) a v Maďarsku (Ádám 1994); nepotvrzené staré údaje jsou známy též z Polska (Jakobson 1915, Pongrácz 1923) – viz Burakowski et al. (1983) a Bunalski (2004). Smetana (2006) druh z Polska nezaznamenává. Vzhledem k tomu, že lokalizace exempláře z MUL neobsahuje kromě názvu lokality žádné další upřesňující údaje a s přihlédnutím k současným znalostem o rozšíření druhu na území České republiky, nevylučujeme možnost záměny lokalizační etikety (jde o tištěný štítek stejného typu, jako používal Jaromír Strejček v době svého působení ve funkci ředitele MUL).

Protaetia* (*Potosia*) *angustata angustata (Germar, 1817)

S. occ.: Malé Karpaty, Sološnica (7569), 6.VII.2001, 1 ex. chycen do závěsné pasti na tesaříky rodu *Necydalis* společně s dalšími druhy zlatohlávků, ML.

Uvedený nález je z hlediska současných znalostí o rozšíření druhu vysoce pozoruhodný. Nejblíže území Slovenska je nám tento zlatohlávek znám z Maďarska na základě jediného, dosud nepublikovaného nálezu: Hungaria b., pahorkatina Vértes (součást Dunántúli-Közephegység), cca 30-40 km jižně od hranice se Slovenskem, 1.V.1979, M. Hrabovský lgt., 1 ex. in coll. VT (Ádám (1994) ani Smetana (2006) tento druh z Maďarska neuvádějí; rovněž

z Rumunska druh není uváděn (cf. např. Panin 1957, Horion 1958, Baraud 1992, Chimişliu 2004). Nám je znám nový nález z Banátu: W Romania, Sfânta Elena env., 25.V.2008, 1 ex., AS (DJ det.). Výskyt v Rakousku uvádí Smetana (2006), konkrétní údaje však, pokud je nám známo, dosud publikovány nebyly. Známé rozšíření nominotypického poddruhu zahrnuje Švýcarsko (Allenspach 1970), Itálii, všechny balkánské země, Krétu, evropskou část Turecka a poddruh *P. angustata angustula* Reitter, 1898 zasahuje přes asijskou část Turecka do Sýrie a Izraele (Baraud 1992, Rataj 1998, Smetana 2006). Ze západního Slovenska byl druh uveden již Fleischerem (1927-1930), pozdějšími autory (např. Balthasar 1956, Král 1989, 1993) však tento údaj nebyl považován za věrohodný. Vzhledem k izolovanosti slovenského nálezu považujeme za přínosné věnovat pozornost faunistickému průzkumu oblasti Malých Karpat se zaměřením na výskyt *P. angustata*. Nelze jednoznačně vyloučit, že nález ze Sološnice je výsledkem umělé introdukce nebo úniku z chovu.

ERRATA

Na základě chybného přiřazení lokalizačních údajů vztahujících se k jiným druhům (při zpracování těchto údajů do databáze) byly nedopatřením publikovány následující nálezy:

1. *Onthophagus ruficapillus* Brullé, 1832 – M. m., Bzenec (7069), 13.-14.VIII.1989, 2 ex., DV [= D. Všianský], RS [= R. Šigut] (Juřena 1996: 28);

2. *Onthophagus vitulus* (Fabricius, 1776) – B. b., Police nad Metují (5463), 1955, Tůma lgt., 1 ex. in coll. MUL (Juřena et al. 2000: 239);

3. *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) – [M. m.,] Buchlovice (6970), 28.VIII.1997, 1 ex., BE [= A. Bezděk] (Týr 1999: 149); [S. or.,] Somotor env. (7696), 22.VIII.1999, více ex., *Bos*, SCH [= R. Schles] (Týr 1999: 152).

V našem předcházejícím příspěvku (Juřena et al. 2000: 239) bylo u následujících dvou nálezů druhu *Onthophagus vitulus* (Fabricius, 1776) nedopatřením vynecháno jméno determinátora dokladového materiálu: B. m., Hluboká nad Vltavou (6952), 9.V.1929, bez jména sběratele, 1 ex. in coll. MSO; B. m., Vrábče (7052), 16.VII.1929, bez jména sběratele, 1 ex. in coll. MSO. Determinaci obou exemplářů uložených ve sbírce MSO provedl Vladislav Malý (Praha). Na základě revize determinace Davidem Králem (Praha) provedené v roce 2007 bylo zjištěno, že se v obou případech jedná o druh *Onthophagus verticicornis* (Laicharting, 1781).

V předchozím faunistickém příspěvku (Juřena et al. 2000: 236) jsme do výčtu prací obsahujících nálezy druhu *Trox perrisii* Fairmaire, 1868 na sledovaném území mylně zařadili Roubalův Katalog Coleopter (Roubal 1936), v němž autor uvádí u druhu *Trox eversmannii* Krynicky, 1832, že jím dříve publikovaný nález z Trenčianských Teplic (Roubal 1929) se týká druhu *T. perrisii*. Roubal tento údaj opravuje ve třetím dílu svého Katalogu (Roubal 1937-1941: 299): nález se týká druhu *Trox scaber* (Linnaeus, 1767).

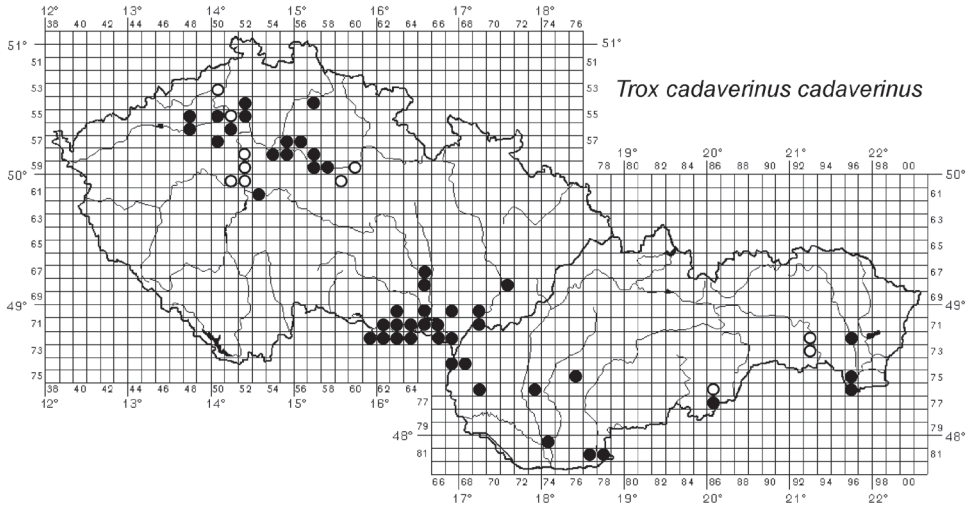
V práci Juřeny (1996: 32) byl uveden nález druhu *Protaetia* (*Eupotosia*) *affinis* (Andersch, 1797) (jako *Eupotosia affinis*) z Bratislavy bez přesnějšího určení místa nálezu. Upřesnění lokalizace: Bratislava – ostrov Kopáč (78-7968).

V článku o rozšíření druhu *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) na území Čech, Moravy a Slovenska (Týr 1999) bylo autorem mylně uvedeno, že současná severní hranice areálu rozšíření druhu prochází pravděpodobně územím České republiky a Slovenska (Týr 1999: 145). Tato hranice probíhá územím České republiky a jižního Polska – recentní nálezy z jihovýchodního Polska z blízkosti hranic se Slovenskem uvádějí Bunalski & Szwałko (1989).

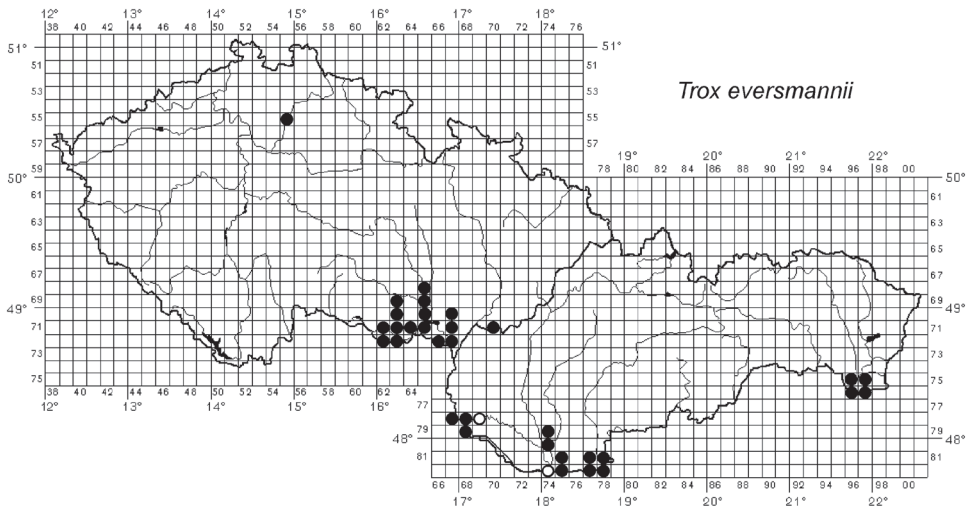
Další opravy se týkají chybně uvedených čísel faunistických mapových polí: u druhu *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) (Týr 1999: 148) mělo být pro lokalitu Blatno [env.] uvedeno rozhraní mapových polí 58-5946 (bylo uvedeno 5846) a u druhu *Aphodius* (*Biralus*) *satellitius* (Herbst, 1789) (Juřena et al. 2000: 241) mělo být pro lokalitu Dlhá Ves uvedeno číslo mapového pole 7588 (bylo uvedeno 7488).

PODĚKOVÁNÍ. Děkujeme všem sběratelům a kurátorům sbírek (viz Zkratky jmen sběratelů a názvů institucí) za zpřístupnění dokladového materiálu a poskytnutí faunistických údajů. Zvláštní dík patří Václavu Křivanovi a Antonínu Reiterovi (JMZ) za postoupení jimi nashromážděných faunistických údajů převážně ze Znojemska (týká se materiálu uloženého ve sbírkách KR, SP a JMZ) a Vítězslavu Kubáňovi (dříve MZM, nyní NMP) za poskytnutí některých obtížně dostupných starých literárních titulů. Zavázáni jsme rovněž Janu Vitnerovi (Praha) a Janu Růžičkovi (Praha) za kritické připomínky k textu.

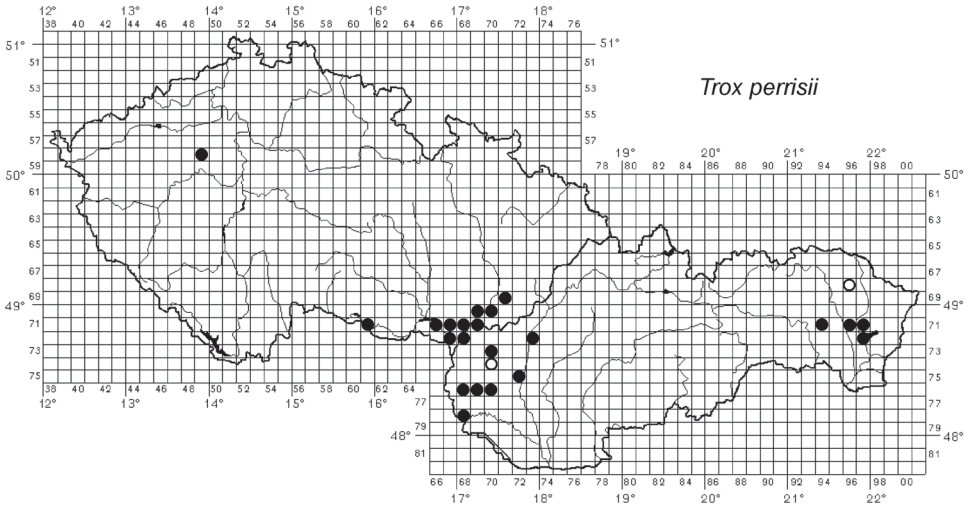
MAPKY ROZŠÍŘENÍ VYBRANÝCH DRUHŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY A SLOVENSKA

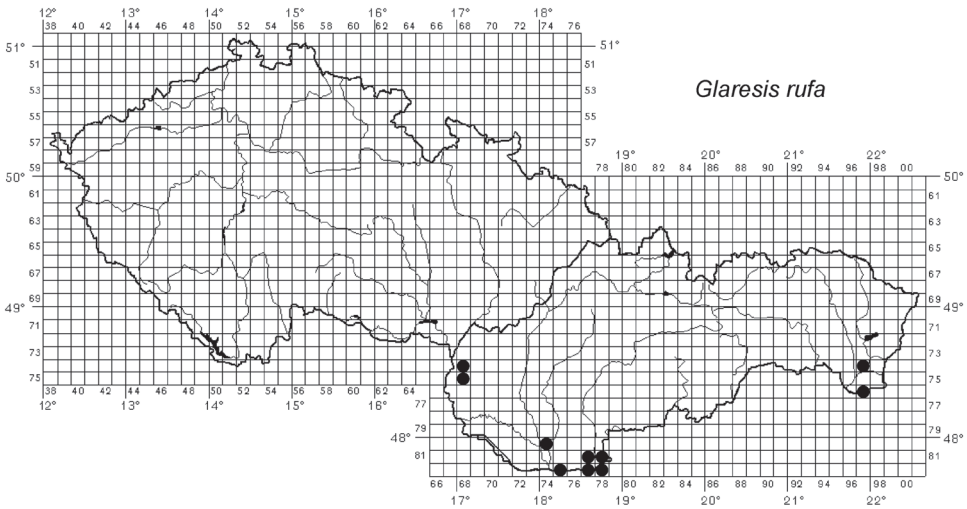
Obr. 1. Rozšíření *Trox cadaverinus cadaverinus* Illiger, 1802 v České republice a na Slovensku.
Fig. 1. Distribution of *Trox cadaverinus cadaverinus* Illiger, 1802 in the Czech Republic and Slovakia.

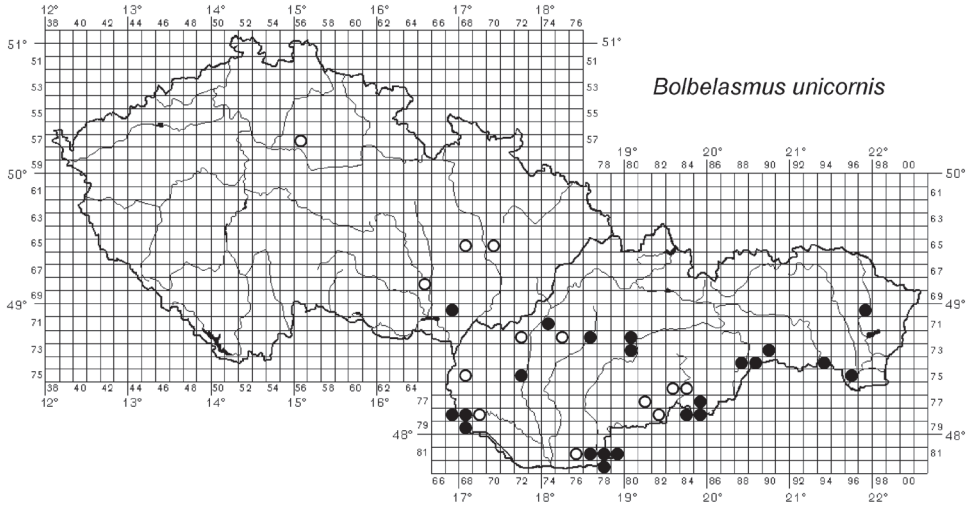
Obr. 2. Rozšíření *Trox eversmanni* Krynicky, 1832 v České republice a na Slovensku.
Fig. 2. Distribution of *Trox eversmanni* Krynicky, 1832 in the Czech Republic and Slovakia.

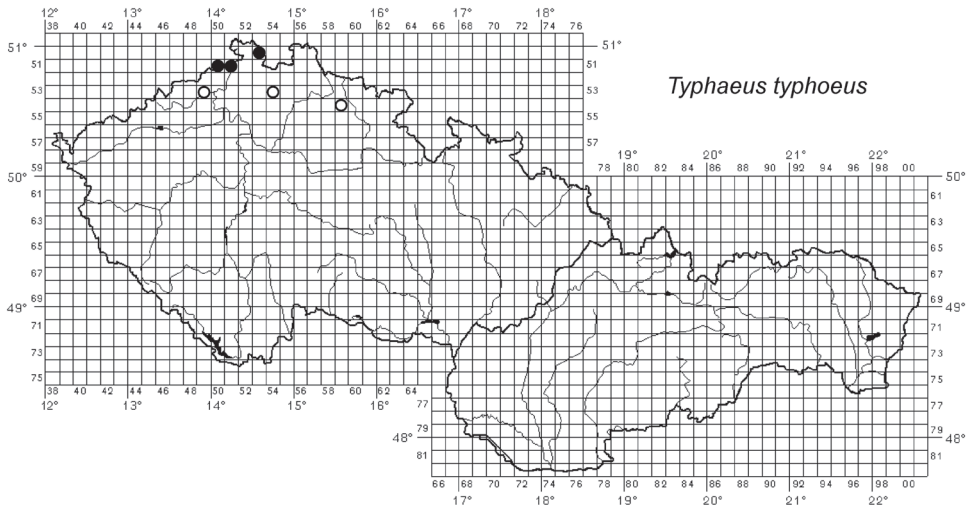
Obr. 3. Rozšíření *Trox perrisii* Fairmaire, 1868 v České republice a na Slovensku.
Fig. 3. Distribution of *Trox perrisii* Fairmaire, 1868 in the Czech Republic and Slovakia.

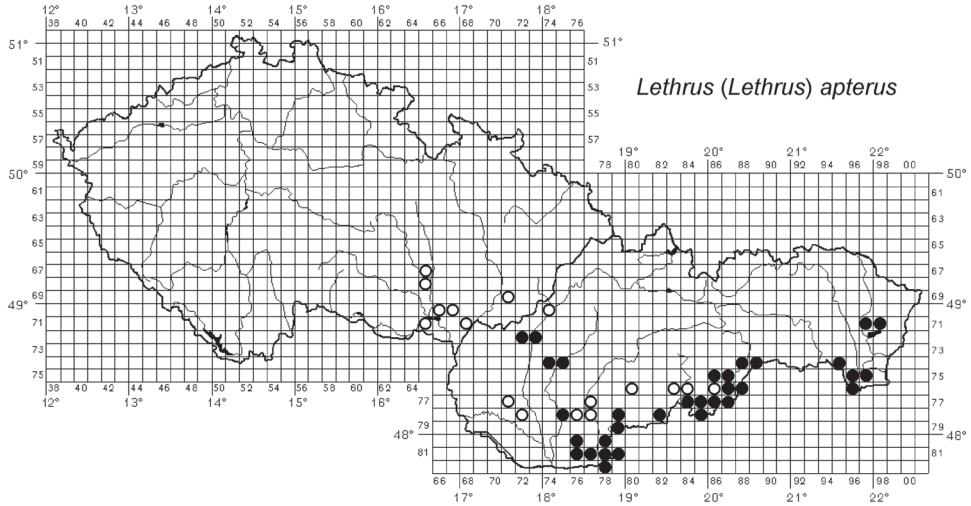
Obr. 4. Rozšíření *Glaresis rufa* Erichson, 1848 v České republice a na Slovensku.
Fig. 4. Distribution of *Glaresis rufa* Erichson, 1848 in the Czech Republic and Slovakia.

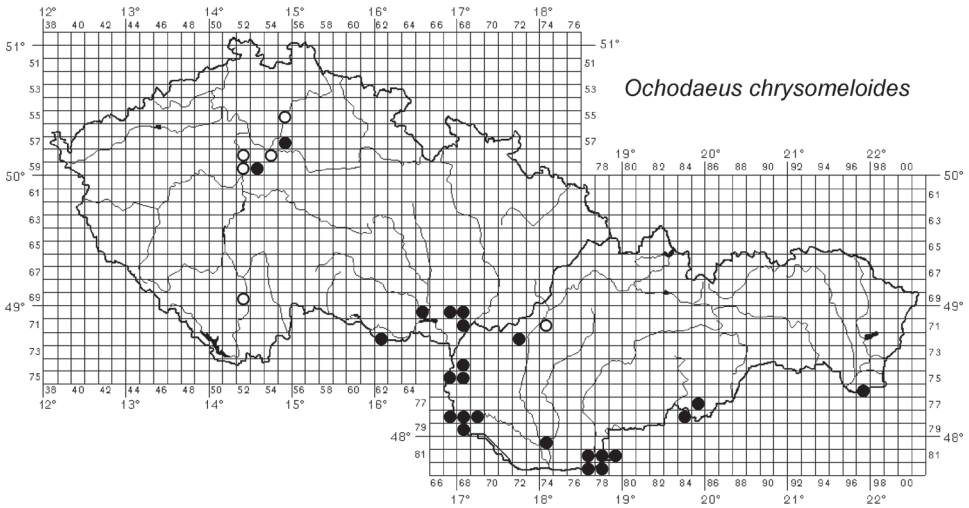
Obr. 5. Rozšíření *Bolbelasmus unicornis* (Schrank, 1789) v České republice a na Slovensku.
Fig. 5. Distribution of *Bolbelasmus unicornis* (Schrank, 1789) in the Czech Republic and Slovakia.

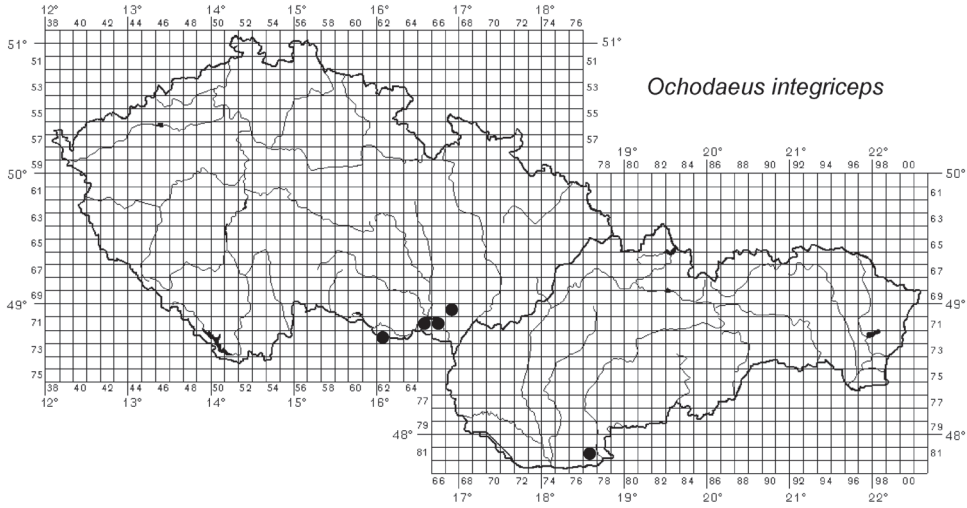
Obr. 6. Rozšíření *Typhaeus typhoeus* (Linnaeus, 1758) v České republice a na Slovensku.
Fig. 6. Distribution of *Typhaeus typhoeus* (Linnaeus, 1758) in the Czech Republic and Slovakia.

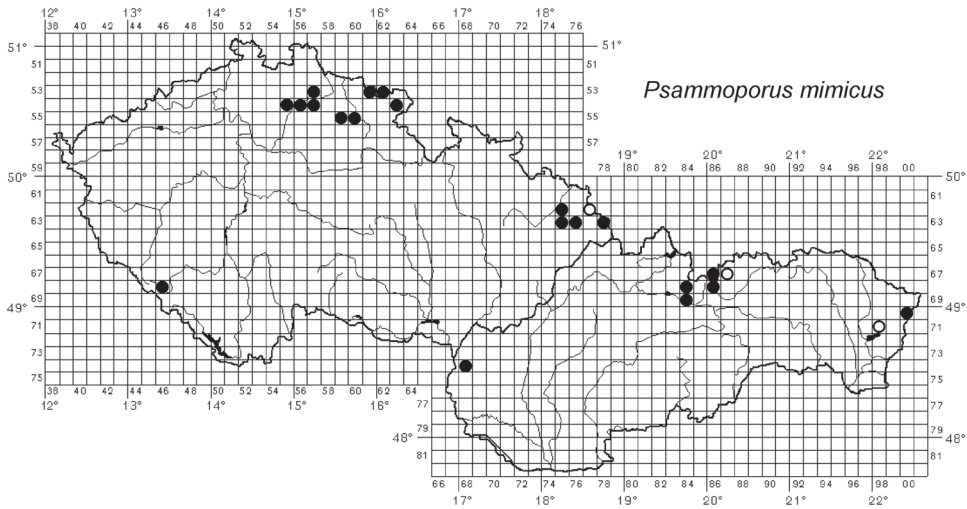
Obr. 7. Rozšíření *Lethrus* (*Lethrus*) *apterus* (Laxmann, 1770) v České republice a na Slovensku.
Fig. 7. Distribution of *Lethrus* (*Lethrus*) *apterus* (Laxmann, 1770) in the Czech Republic and Slovakia.

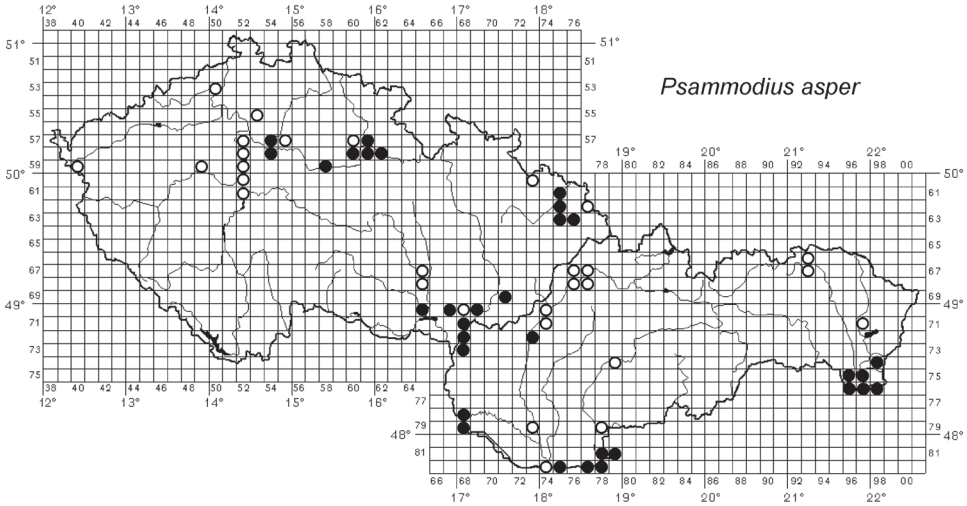
Obr. 8. Rozšíření *Ochodaeus chrysomeloides* (Schrank, 1781) v České republice a na Slovensku.
Fig. 8. Distribution of *Ochodaeus chrysomeloides* (Schrank, 1781) in the Czech Republic and Slovakia.

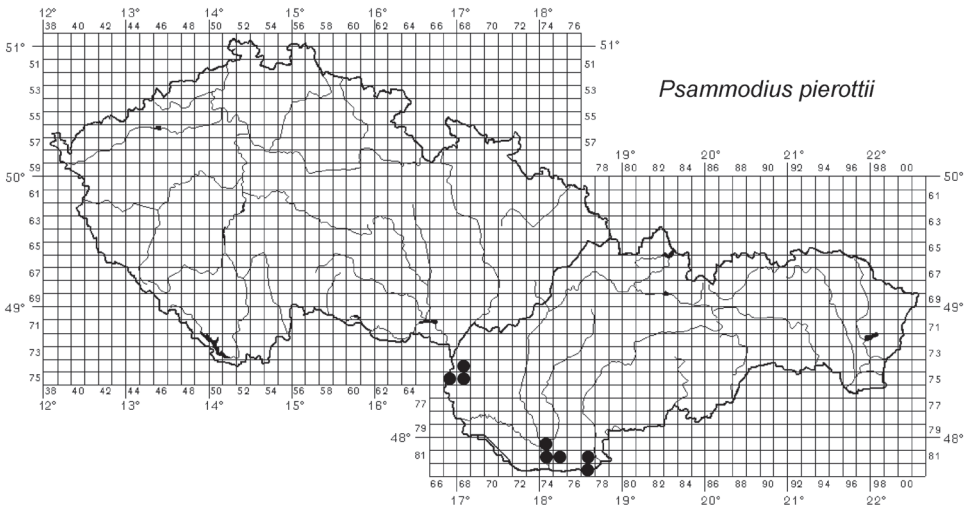
Obr. 9. Rozšíření *Ochodaeus integriceps* Semenov, 1891 v České republice a na Slovensku.
Fig. 9. Distribution of *Ochodaeus integriceps* Semenov, 1891 in the Czech Republic and Slovakia.

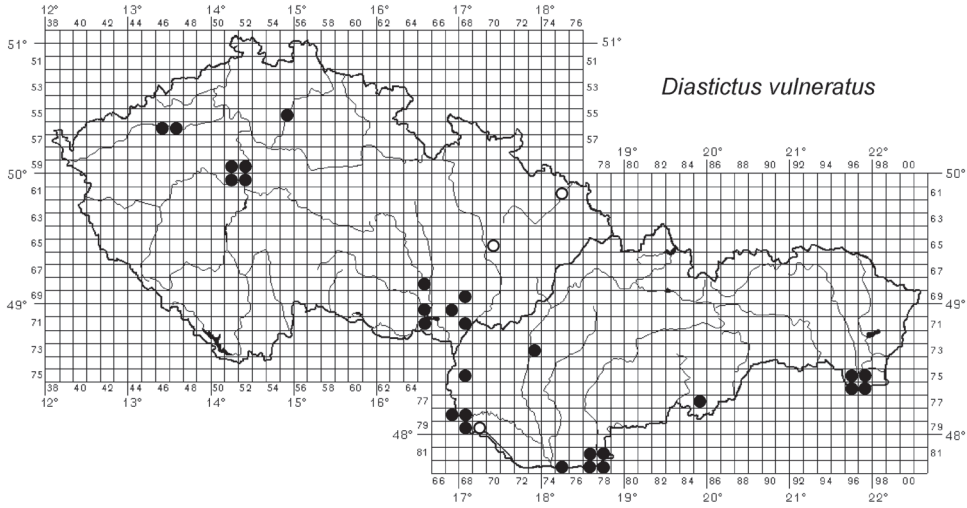
Obr. 10. Rozšíření *Psammoporus mimicus* Pittino, 2006 v České republice a na Slovensku.
Fig. 10. Distribution of *Psammoporus mimicus* Pittino, 2006 in the Czech Republic and Slovakia.

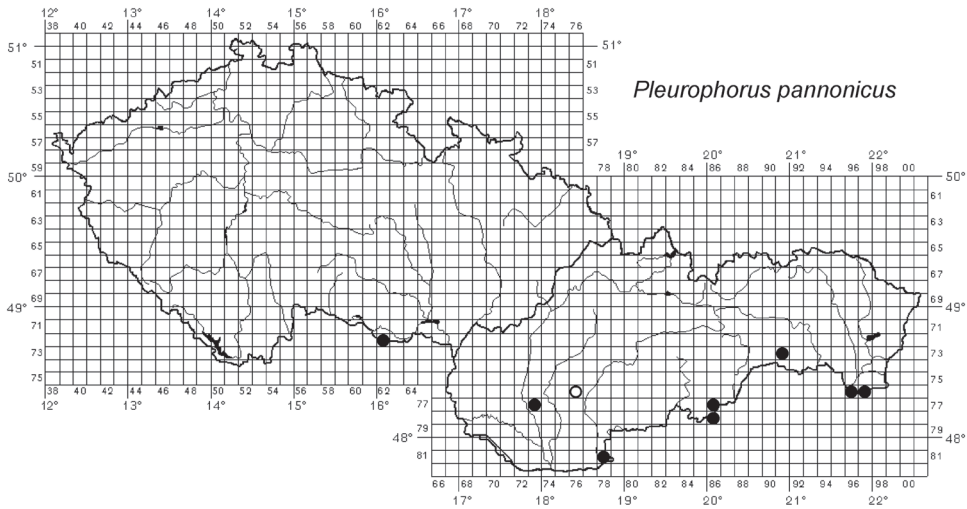
Obr. 11. Rozšíření *Psammodius asper* (Fabricius, 1775) v České republice a na Slovensku.
Fig. 11. Distribution of *Psammodius asper* (Fabricius, 1775) in the Czech Republic and Slovakia.

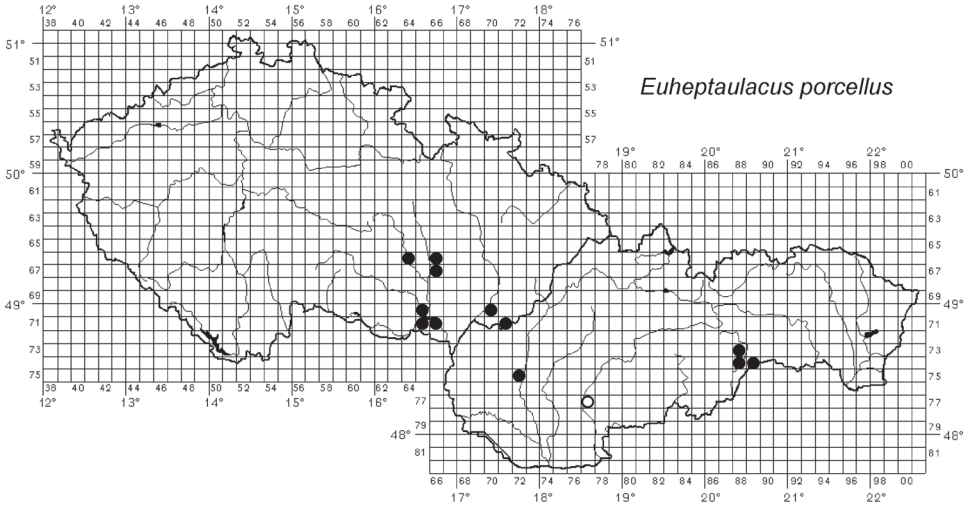
Obr. 12. Rozšíření *Psammodius pierottii* Pittino, 1979 v České republice a na Slovensku.
Fig. 12. Distribution of *Psammodius pierottii* Pittino, 1979 in the Czech Republic and Slovakia.

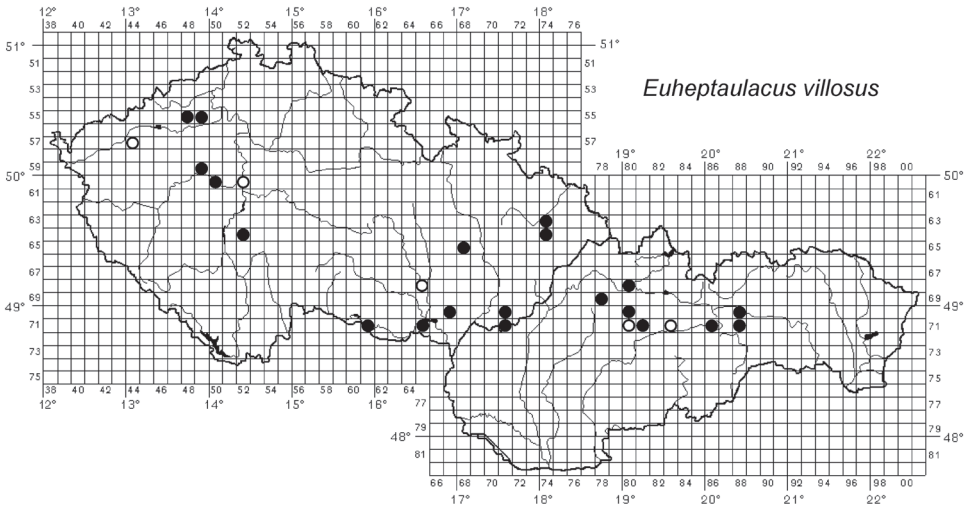
Obr. 13. Rozšíření *Diastictus vulneratus* (Sturm, 1805) v České republice a na Slovensku.
Fig. 13. Distribution of *Diastictus vulneratus* (Sturm, 1805) in the Czech Republic and Slovakia.

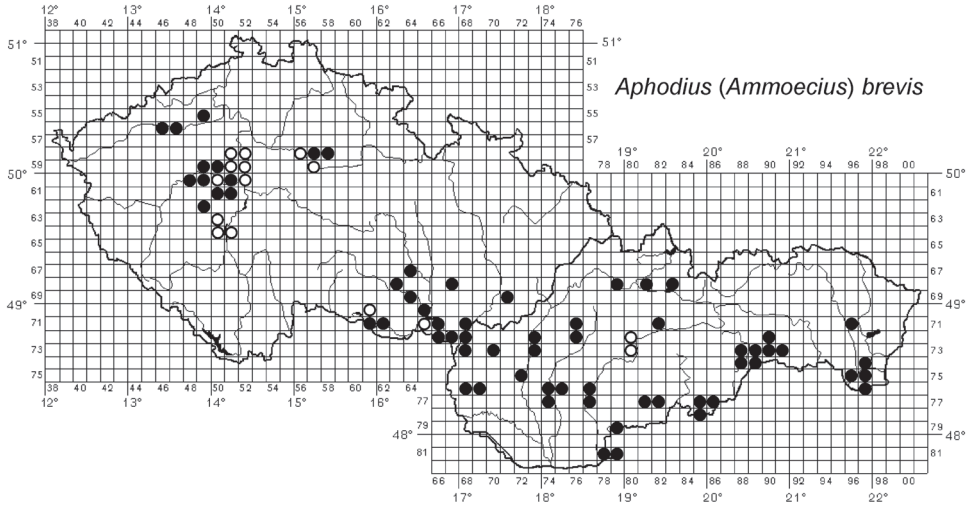
Obr. 14. Rozšíření *Pleurophorus pannonicus* Petrovitz, 1961 v České republice a na Slovensku.
Fig. 14. Distribution of *Pleurophorus pannonicus* Petrovitz, 1961 in the Czech Republic and Slovakia.

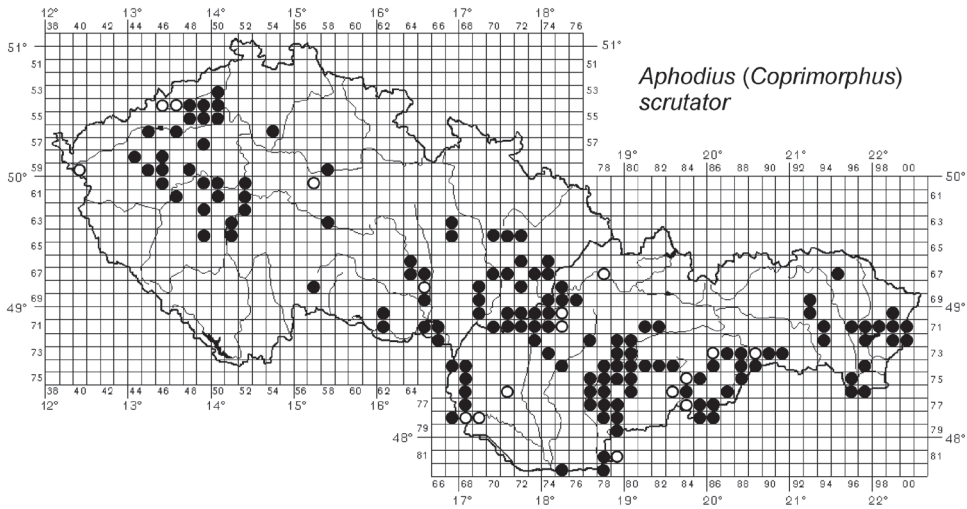
Obr. 15. Rozšíření *Euheptaulacus porcellus* (Frivaldszky, 1879) v České republice a na Slovensku.
Fig. 15. Distribution of *Euheptaulacus porcellus* (Frivaldszky, 1879) in the Czech Republic and Slovakia.

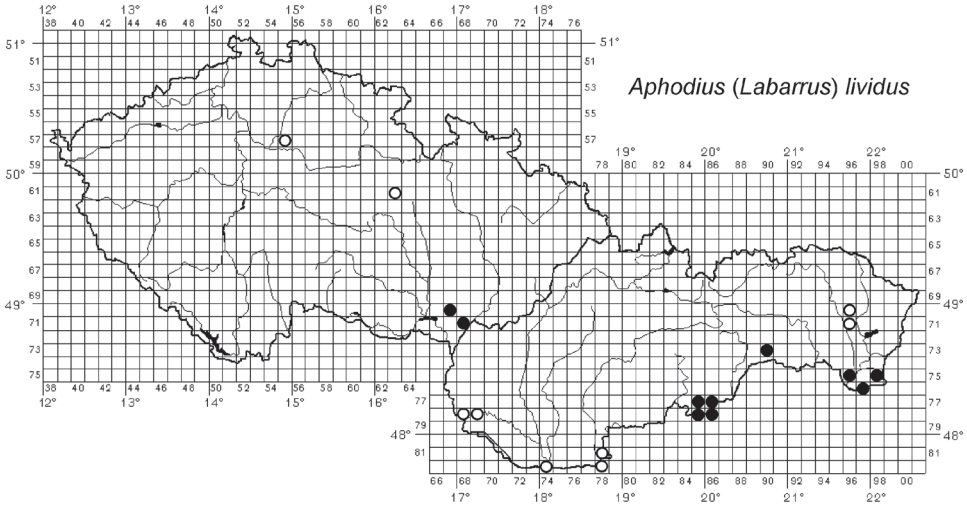
Obr. 16. Rozšíření *Euheptaulacus villosus* (Gyllenhal, 1806) v České republice a na Slovensku.
Fig. 16. Distribution of *Euheptaulacus villosus* (Gyllenhal, 1806) in the Czech Republic and Slovakia.

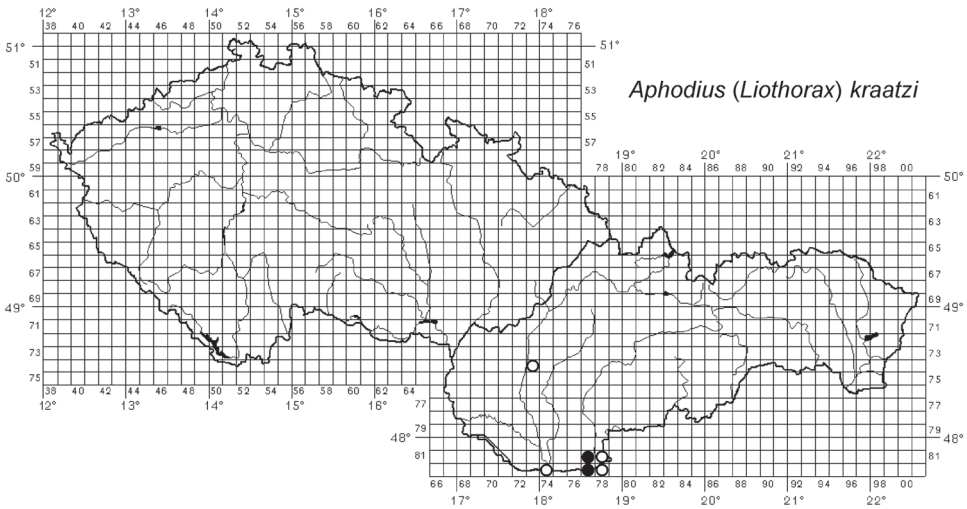
Obr. 17. Rozšíření *Aphodius* (*Ammoecius*) *brevis* Erichson, 1848 v České republice a na Slovensku.
Fig. 17. Distribution of *Aphodius* (*Ammoecius*) *brevis* Erichson, 1848 in the Czech Republic and Slovakia.

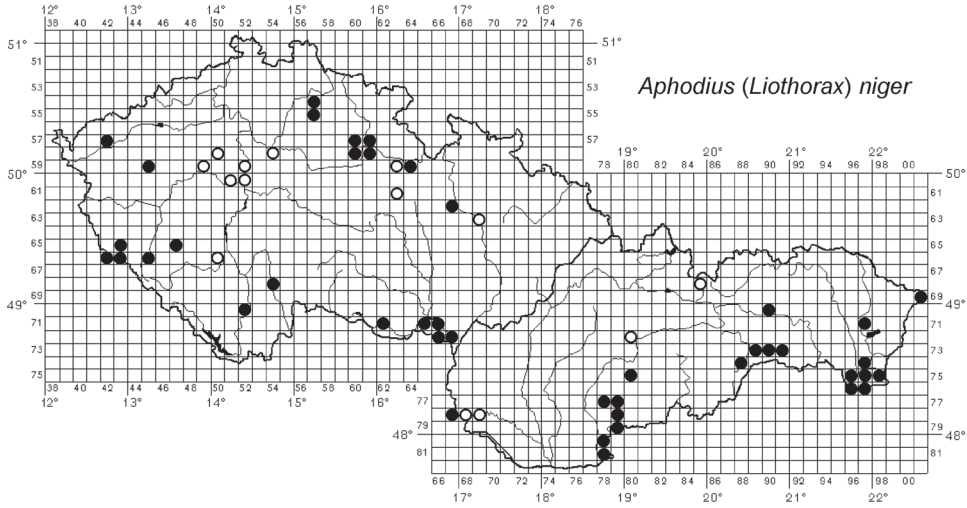
Obr. 18. Rozšíření *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) v České republice a na Slovensku.
Fig. 18. Distribution of *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) in the Czech Republic and Slovakia.

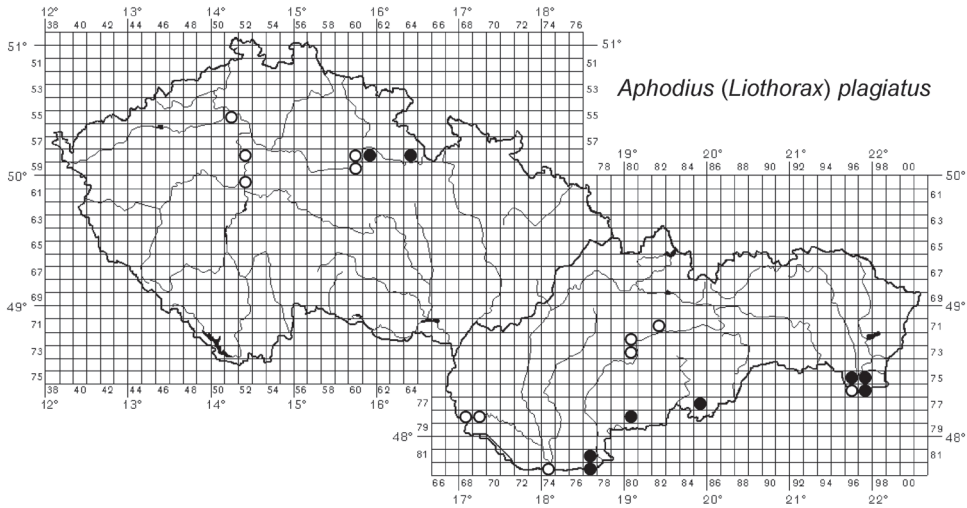
Obr. 19. Rozšíření *Aphodius* (*Labarrus*) *lividus* (Olivier, 1789) v České republice a na Slovensku.
Fig. 19. Distribution of *Aphodius* (*Labarrus*) *lividus* (Olivier, 1789) in the Czech Republic and Slovakia.

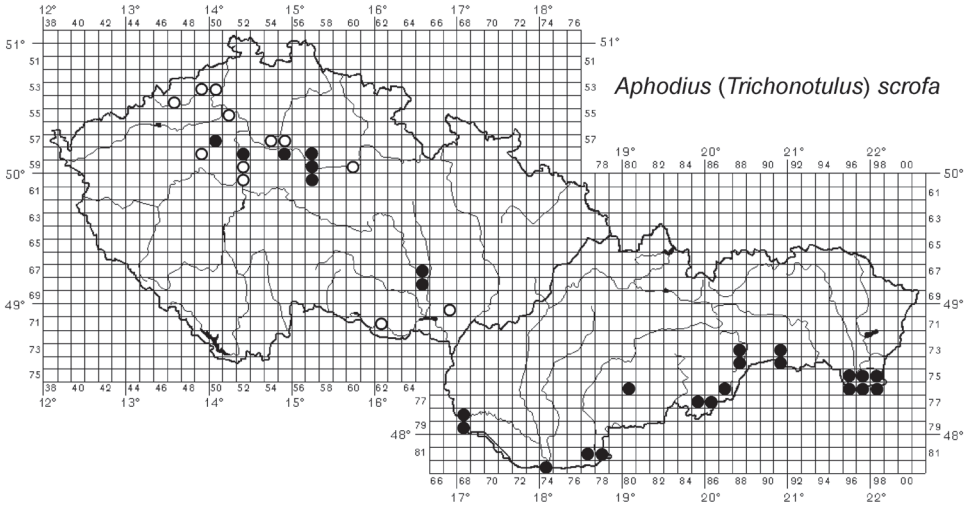
Obr. 20. Rozšíření *Aphodius* (*Liothorax*) *kraatzi* Harold, 1868 v České republice a na Slovensku.
Fig. 20. Distribution of *Aphodius* (*Liothorax*) *kraatzi* Harold, 1868 in the Czech Republic and Slovakia.

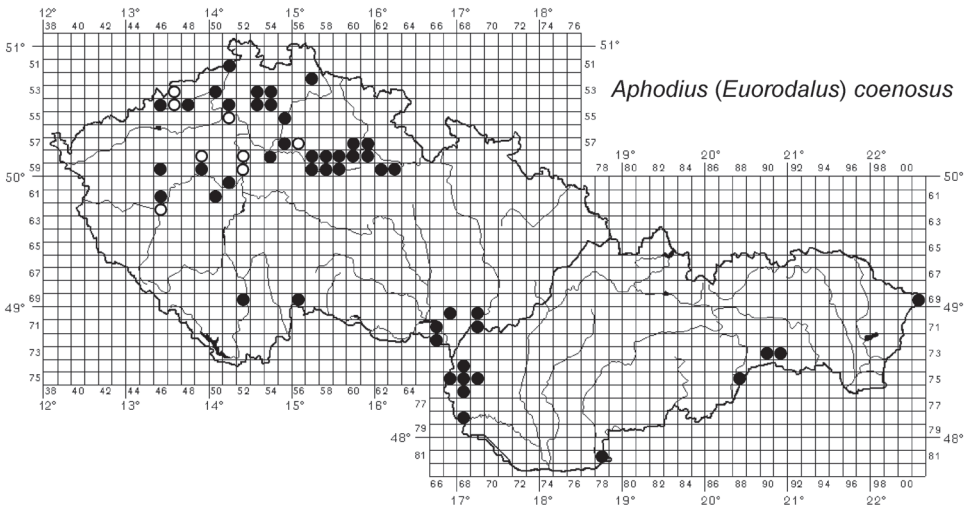
Obr. 21. Rozšíření *Aphodius* (*Liothorax*) *niger* (Illiger, 1798) v České republice a na Slovensku.
Fig. 21. Distribution of *Aphodius* (*Liothorax*) *niger* (Illiger, 1798) in the Czech Republic and Slovakia.

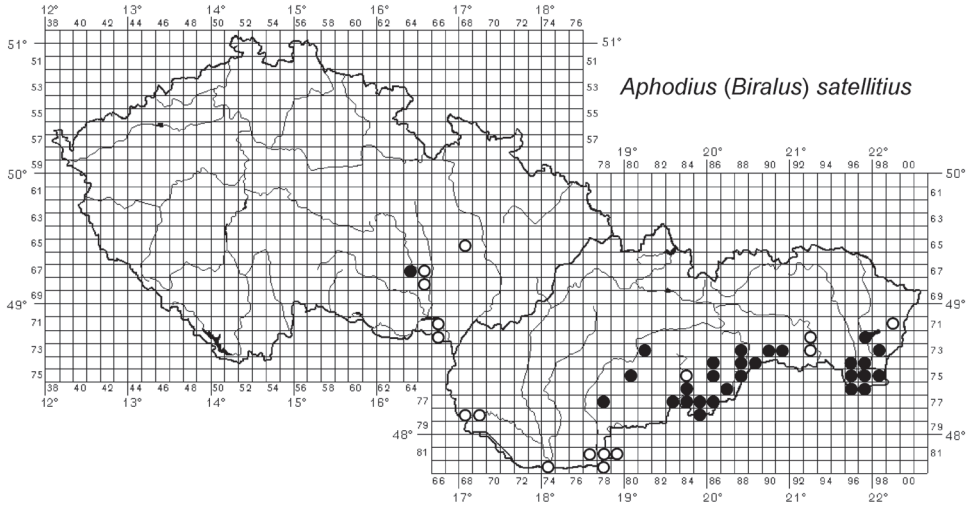
Obr. 22. Rozšíření *Aphodius* (*Liothorax*) *plagiatus* (Linnaeus, 1767) v České republice a na Slovensku.
Fig. 22. Distribution of *Aphodius* (*Liothorax*) *plagiatus* (Linnaeus, 1767) in the Czech Republic and Slovakia.

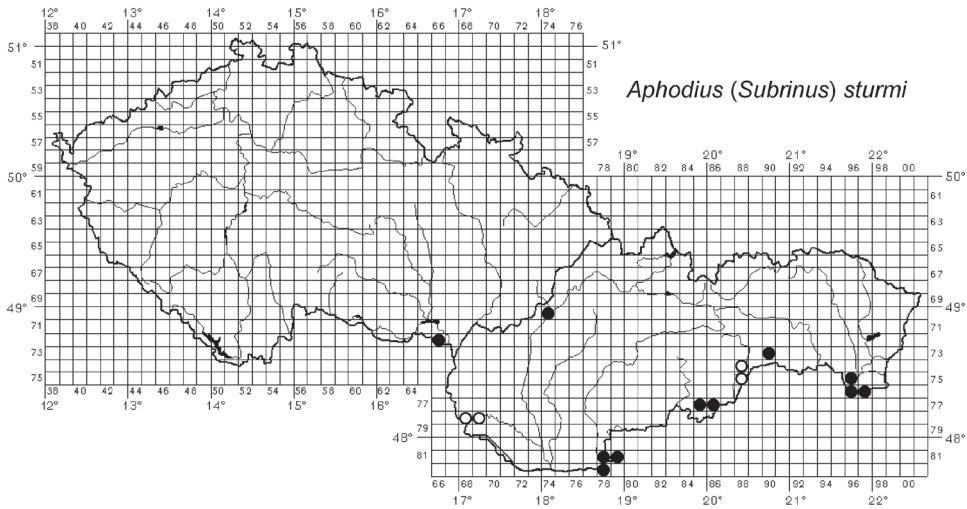
Obr. 23. Rozšíření *Aphodius* (*Trichonotulus*) *scrofa* (Fabricius, 1787) v České republice a na Slovensku.
Fig. 23. Distribution of *Aphodius* (*Trichonotulus*) *scrofa* (Fabricius, 1787) in the Czech Republic and Slovakia.

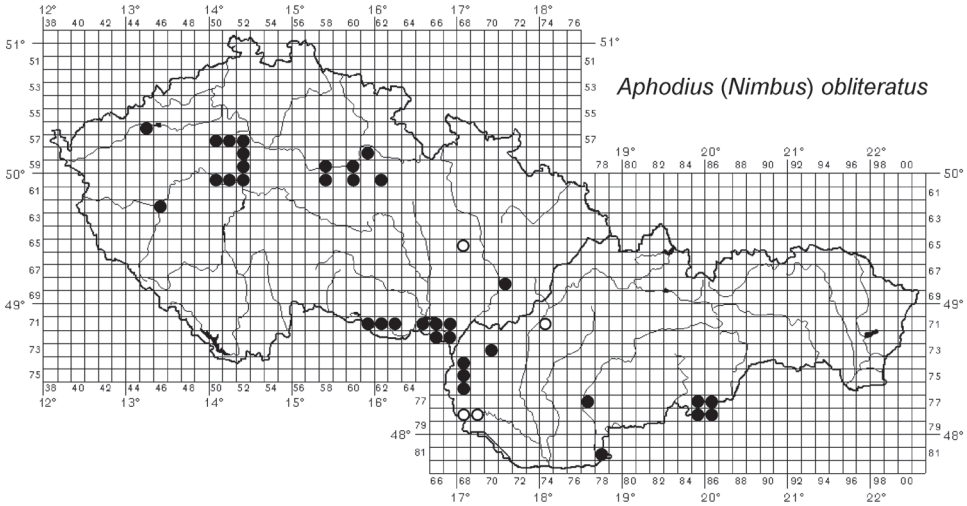
Obr. 24. Rozšíření *Aphodius* (*Euorodalus*) *coenosus* (Panzer, 1798) v České republice a na Slovensku.
Fig. 24. Distribution of *Aphodius* (*Euorodalus*) *coenosus* (Panzer, 1798) in the Czech Republic and Slovakia.

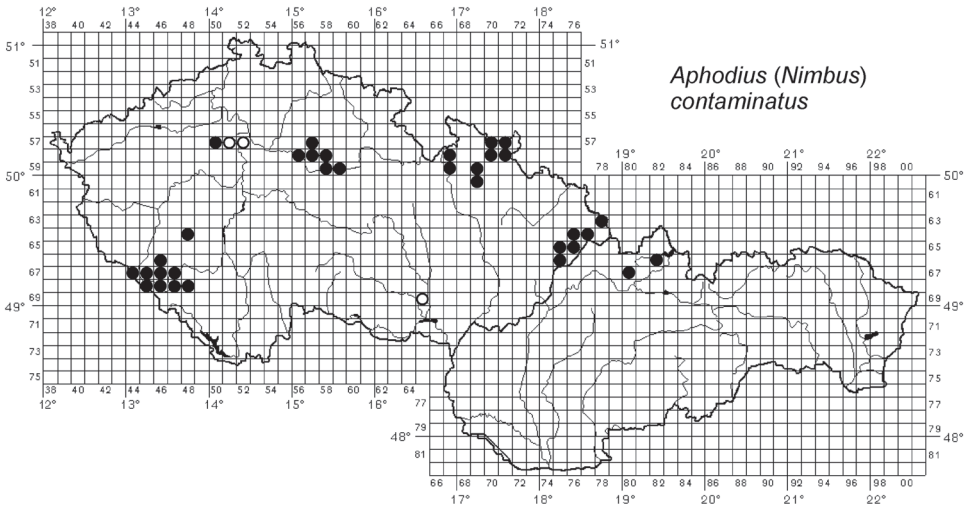
Obr. 25. Rozšíření *Aphodius* (*Biralus*) *satellitius* (Herbst, 1789) v České republice a na Slovensku.
Fig. 25. Distribution of *Aphodius* (*Biralus*) *satellitius* (Herbst, 1789) in the Czech Republic and Slovakia.

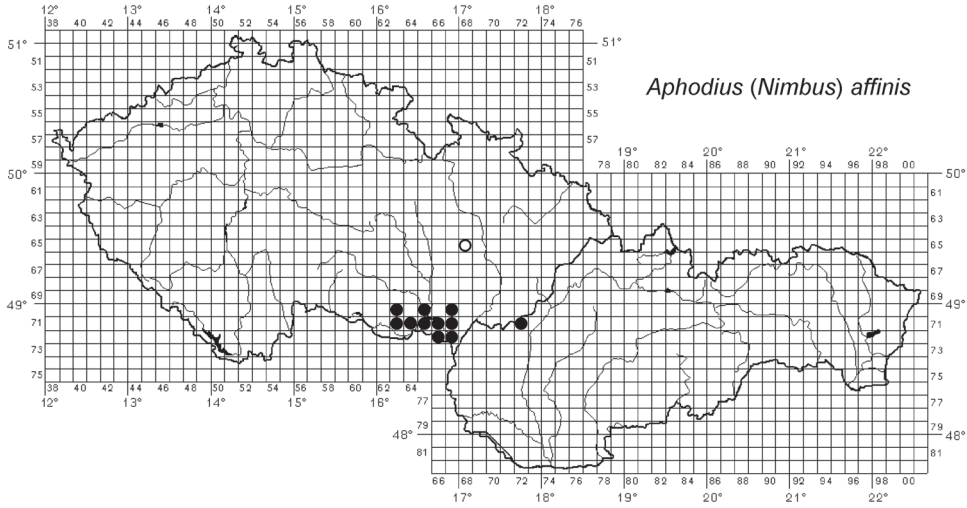
Obr. 26. Rozšíření *Aphodius* (*Subrinus*) *sturmi* Harold, 1870 v České republice a na Slovensku.
Fig. 26. Distribution of *Aphodius* (*Subrinus*) *sturmi* Harold, 1870 in the Czech Republic and Slovakia.

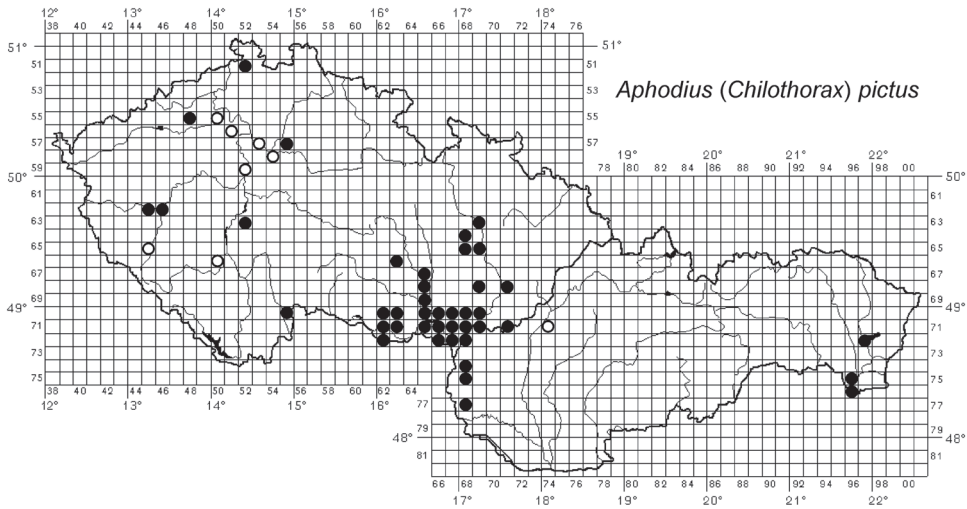
Obr. 27. Rozšíření *Aphodius* (*Nimbus*) *obliteratus* Panzer, 1823 v České republice a na Slovensku.
Fig. 27. Distribution of *Aphodius* (*Nimbus*) *obliteratus* Panzer, 1823 in the Czech Republic and Slovakia.

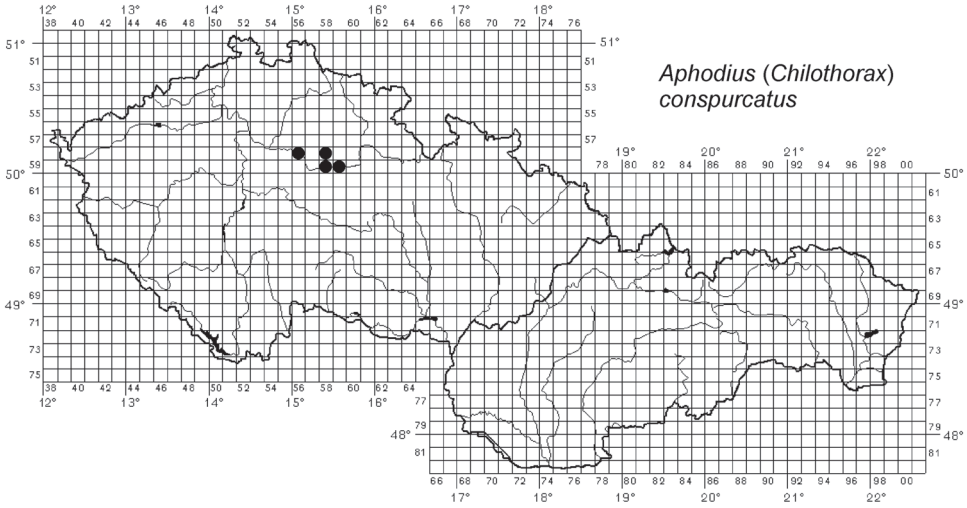
Obr. 28. Rozšíření *Aphodius* (*Nimbus*) *contaminatus* (Herbst, 1783) v České republice a na Slovensku.
Fig. 28. Distribution of *Aphodius* (*Nimbus*) *contaminatus* (Herbst, 1783) in the Czech Republic and Slovakia.

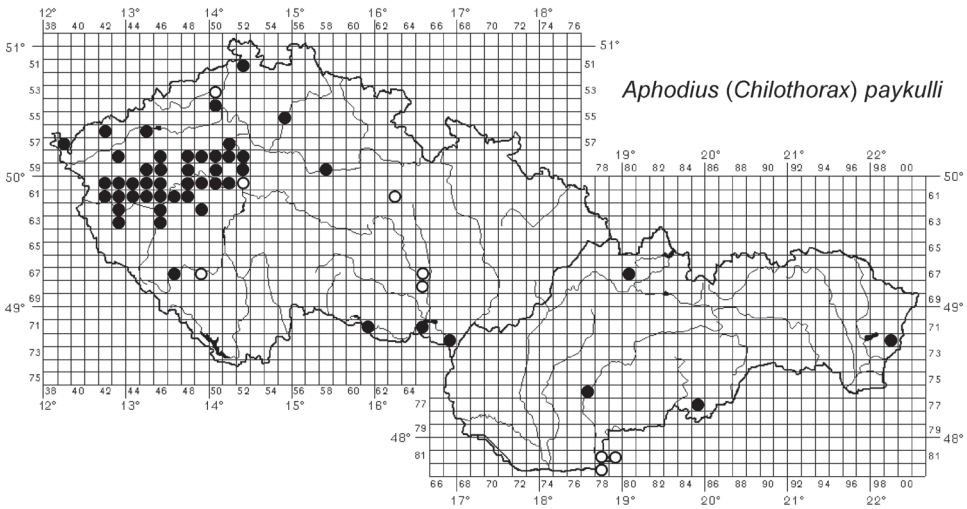
Obr. 29. Rozšíření *Aphodius* (*Nimbus*) *affinis* Panzer, 1823 (= *A. hoberlandti* Tesař, 1945) v České republice a na Slovensku.
Fig. 29. Distribution of *Aphodius* (*Nimbus*) *affinis* Panzer, 1823 (= *A. hoberlandti* Tesař, 1945) in the Czech Republic and Slovakia.

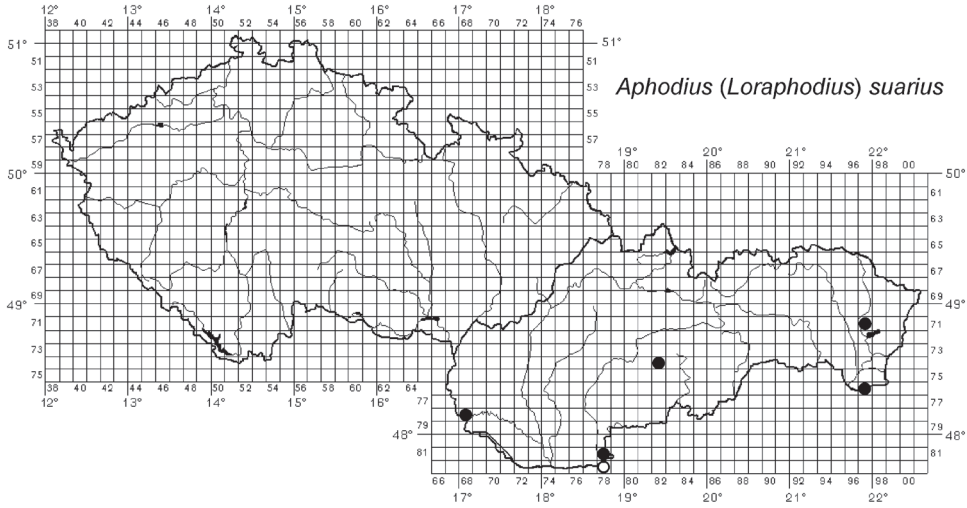
Obr. 30. Rozšíření *Aphodius* (*Chilothorax*) *pictus* Sturm, 1805 v České republice a na Slovensku.
Fig. 30. Distribution of *Aphodius* (*Chilothorax*) *pictus* Sturm, 1805 in the Czech Republic and Slovakia.

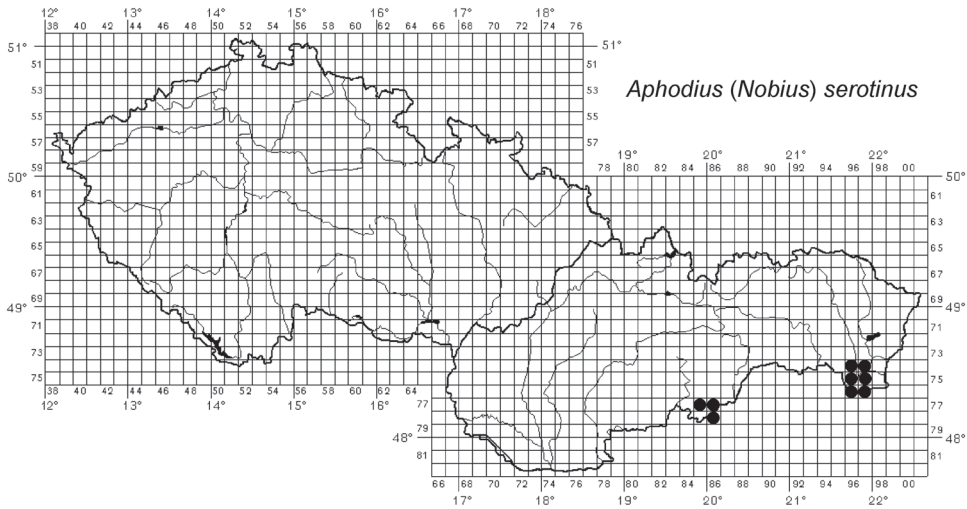
Obr. 31. Rozšíření *Aphodius* (*Chilothorax*) *conspurcatus* (Linnaeus, 1758) v České republice a na Slovensku.
Fig. 31. Distribution of *Aphodius* (*Chilothorax*) *conspurcatus* (Linnaeus, 1758) in the Czech Republic and Slovakia.

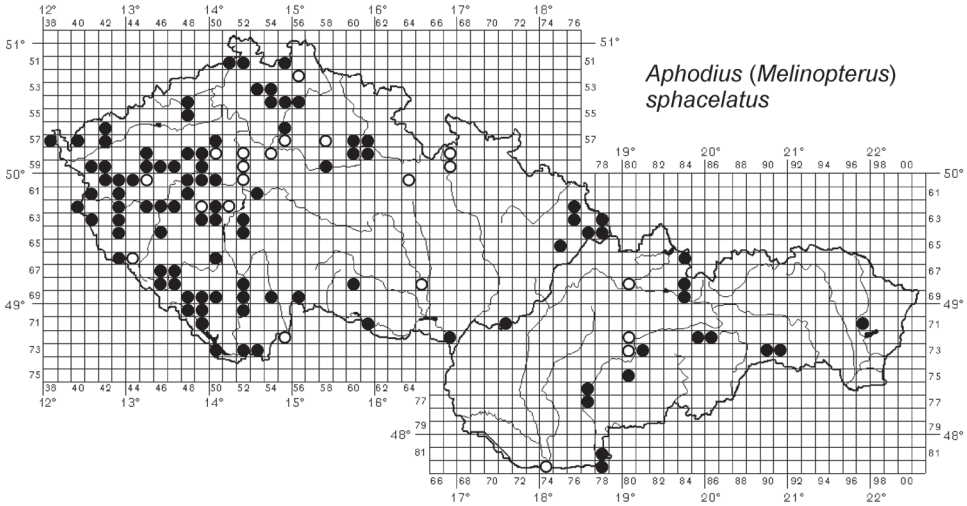
Obr. 32. Rozšíření *Aphodius* (*Chilothorax*) *paykulli* Bedel, 1907 v České republice a na Slovensku.
Fig. 32. Distribution of *Aphodius* (*Chilothorax*) *paykulli* Bedel, 1907 in the Czech Republic and Slovakia.

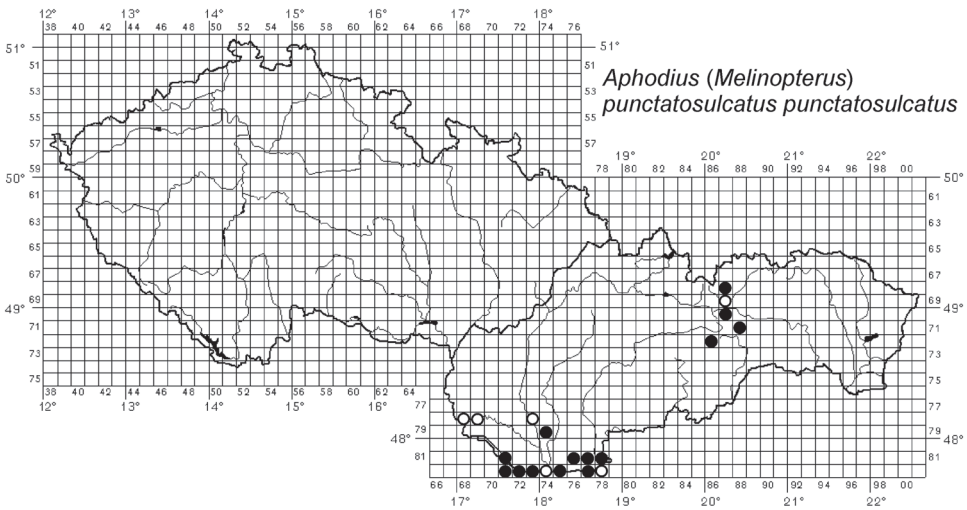
Obr. 33. Rozšíření *Aphodius* (*Loraphodius*) *suarius* Faldermann, 1836 v České republice a na Slovensku.
Fig. 33. Distribution of *Aphodius* (*Loraphodius*) *suarius* Faldermann, 1836 in the Czech Republic and Slovakia.

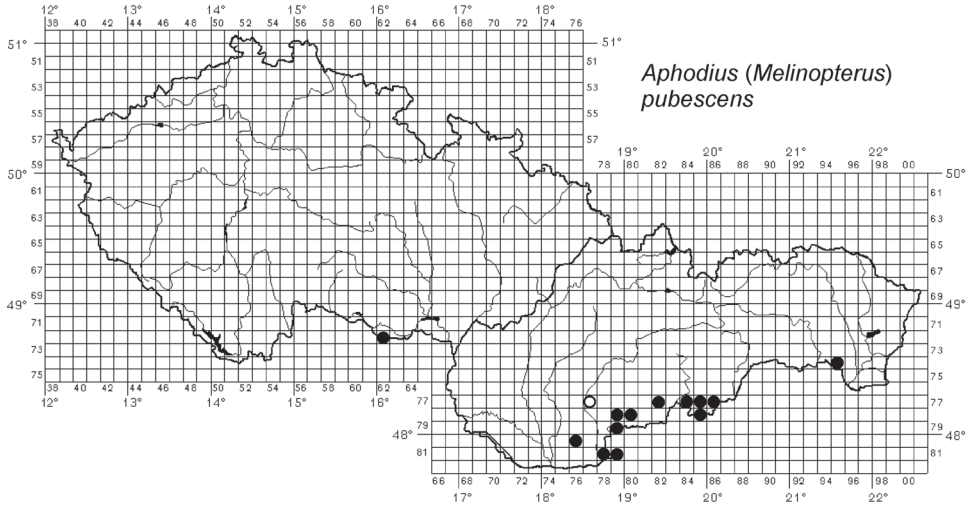
Obr. 34. Rozšíření *Aphodius* (*Nobius*) *serotinus* (Panzer, 1799) v České republice a na Slovensku.
Fig. 34. Distribution of *Aphodius* (*Nobius*) *serotinus* (Panzer, 1799) in the Czech Republic and Slovakia.

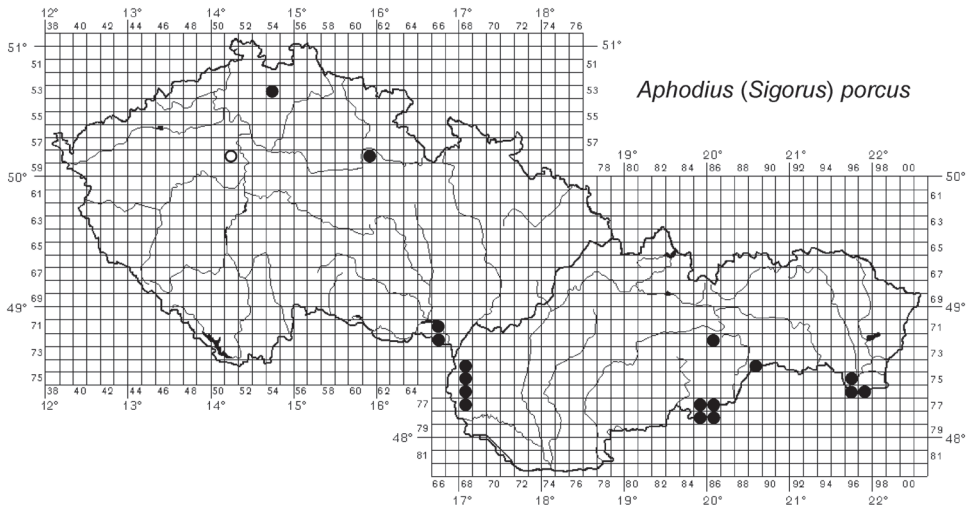
Obr. 35. Rozšíření *Aphodius* (*Melinopterus*) *sphacelatus* (Panzer, 1798) v České republice a na Slovensku.
Fig. 35. Distribution of *Aphodius* (*Melinopterus*) *sphacelatus* (Panzer, 1798) in the Czech Republic and Slovakia.

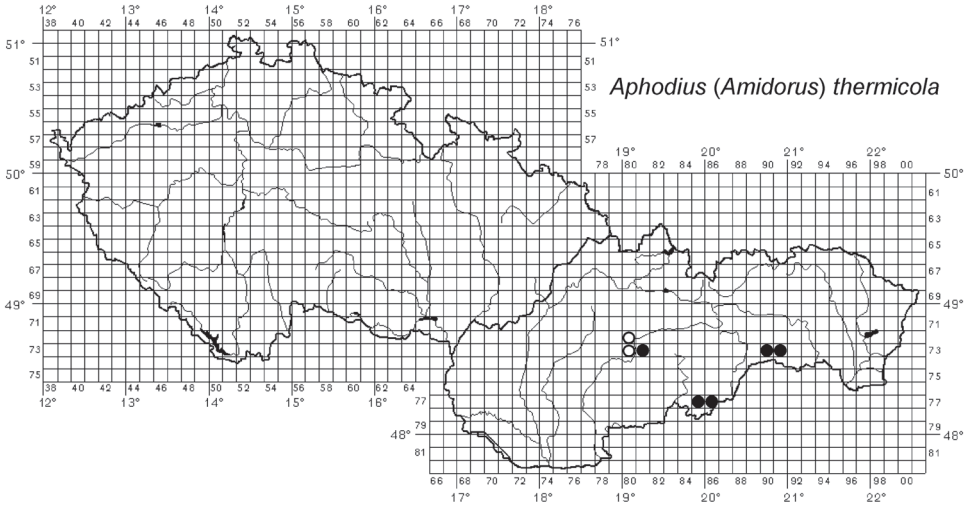
Obr. 36. Rozšíření *Aphodius* (*Melinopterus*) *punctatosulcatus punctatosulcatus* Sturm, 1805 (= *A. sabulicola* Thomson, 1868) v České republice a na Slovensku.
Fig. 36. Distribution of *Aphodius* (*Melinopterus*) *punctatosulcatus punctatosulcatus* Sturm, 1805 (= *A. sabulicola* Thomson, 1868) in the Czech Republic and Slovakia.

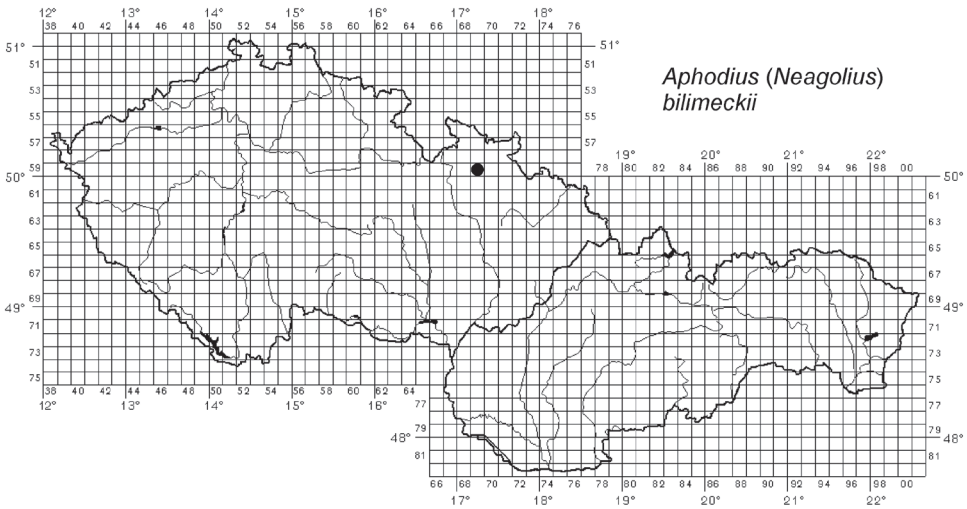
Obr. 37. Rozšíření *Aphodius* (*Melinopterus*) *pubescens* Sturm, 1800 v České republice a na Slovensku.
Fig. 37. Distribution of *Aphodius* (*Melinopterus*) *pubescens* Sturm, 1800 in the Czech Republic and Slovakia.

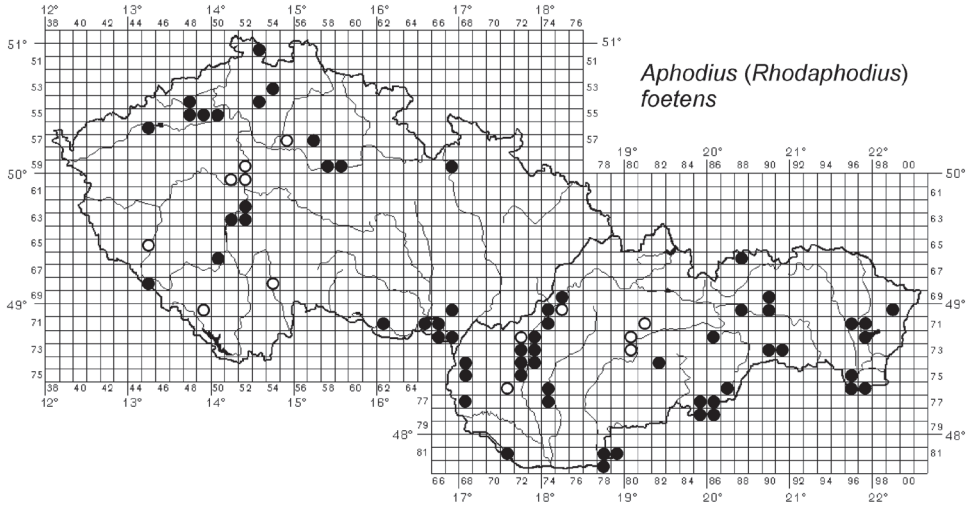
Obr. 38. Rozšíření *Aphodius* (*Sigorus*) *porcus* (Fabricius, 1792) v České republice a na Slovensku.
Fig. 38. Distribution of *Aphodius* (*Sigorus*) *porcus* (Fabricius, 1792) in the Czech Republic and Slovakia.

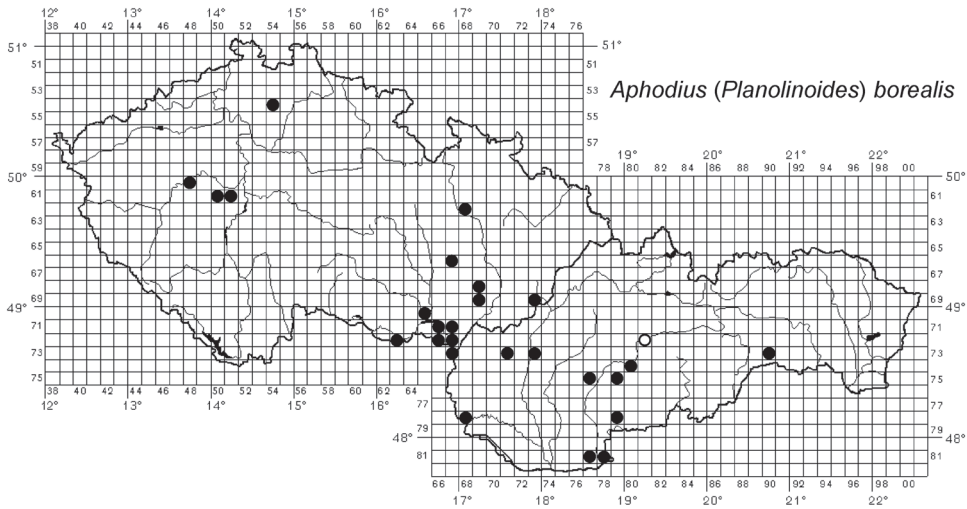
Obr. 39. Rozšíření *Aphodius* (*Amidorus*) *thermicola* Sturm, 1800 v České republice a na Slovensku.
Fig. 39. Distribution of *Aphodius* (*Amidorus*) *thermicola* Sturm, 1800 in the Czech Republic and Slovakia.

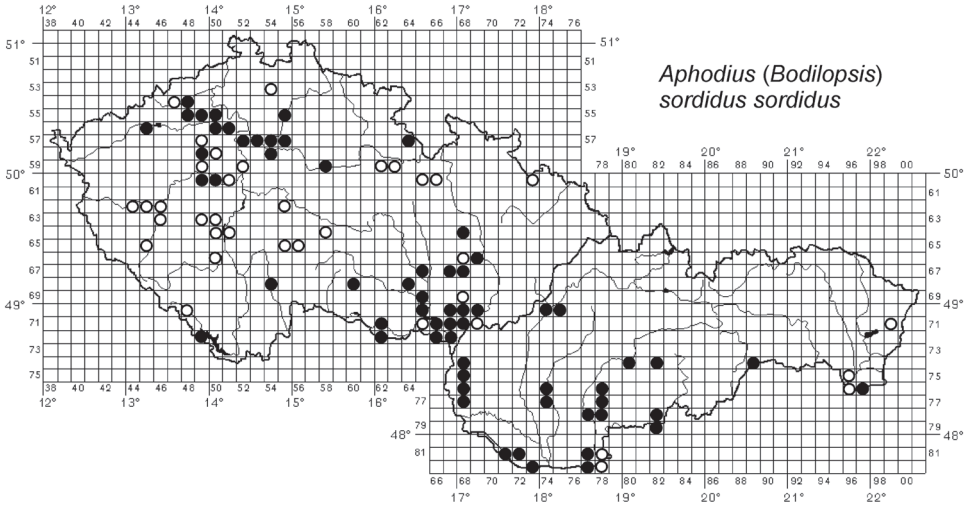
Obr. 40. Rozšíření *Aphodius* (*Neagolius*) *bilimeckii* Seidlitz, 1891 v České republice a na Slovensku.
Fig. 40. Distribution of *Aphodius* (*Neagolius*) *bilimeckii* Seidlitz, 1891 in the Czech Republic and Slovakia.

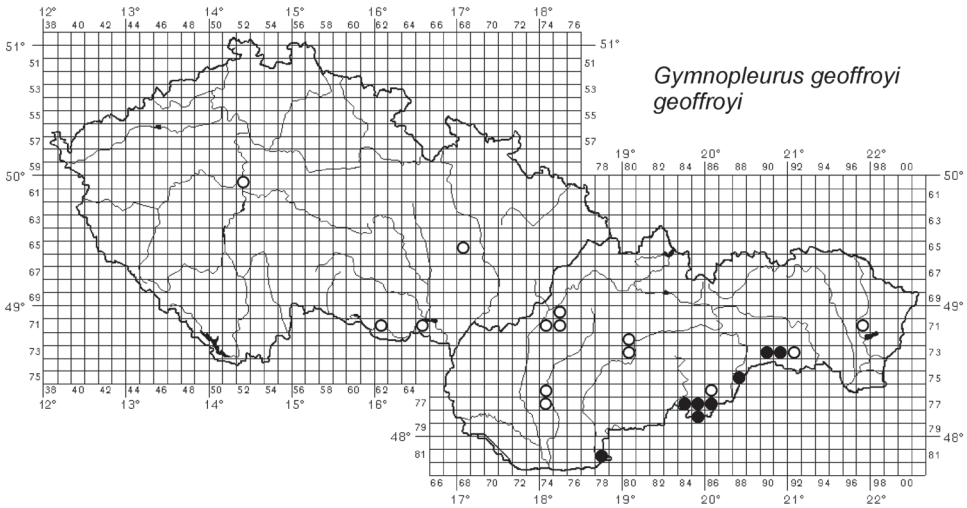
Obr. 41. Rozšíření *Aphodius* (*Rhodaphodius*) *foetens* (Fabricius, 1787) v České republice a na Slovensku.
Fig. 41. Distribution of *Aphodius* (*Rhodaphodius*) *foetens* (Fabricius, 1787) in the Czech Republic and Slovakia.

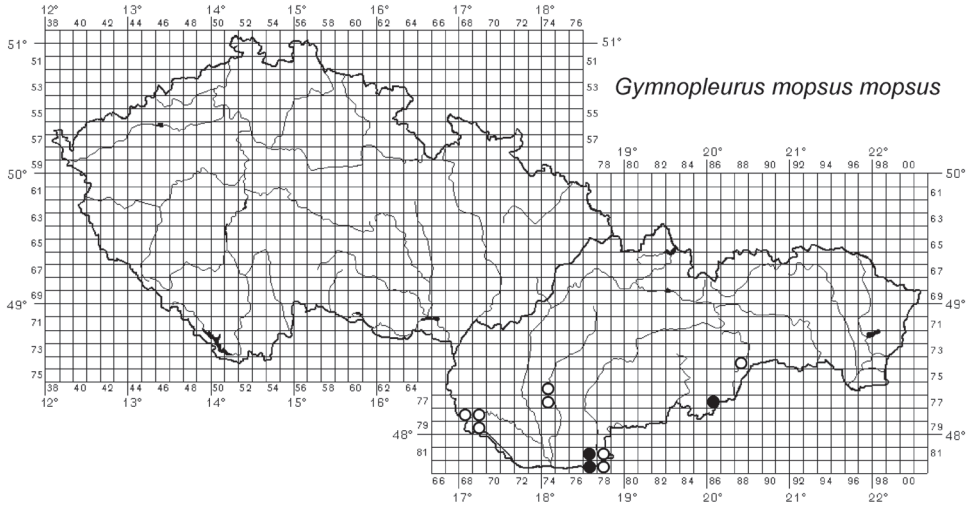
Obr. 42. Rozšíření *Aphodius* (*Planolinoides*) *borealis* Gyllenhal, 1827 v České republice a na Slovensku.
Fig. 42. Distribution of *Aphodius* (*Planolinoides*) *borealis* Gyllenhal, 1827 in the Czech Republic and Slovakia.

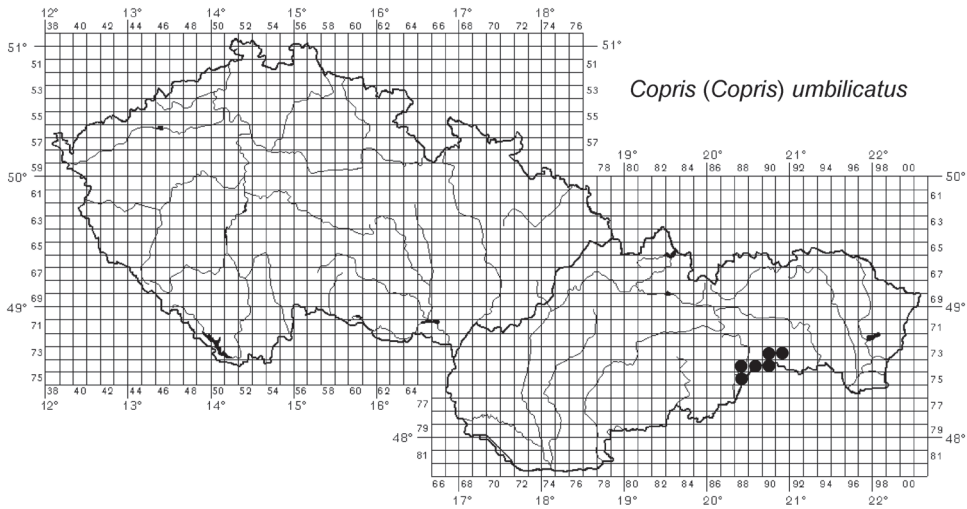
Obr. 43. Rozšíření *Aphodius* (*Bodilopsis*) *sordidus sordidus* (Fabricius, 1775) v České republice a na Slovensku.
Fig. 43. Distribution of *Aphodius* (*Bodilopsis*) *sordidus sordidus* (Fabricius, 1775) in the Czech Republic and Slovakia.

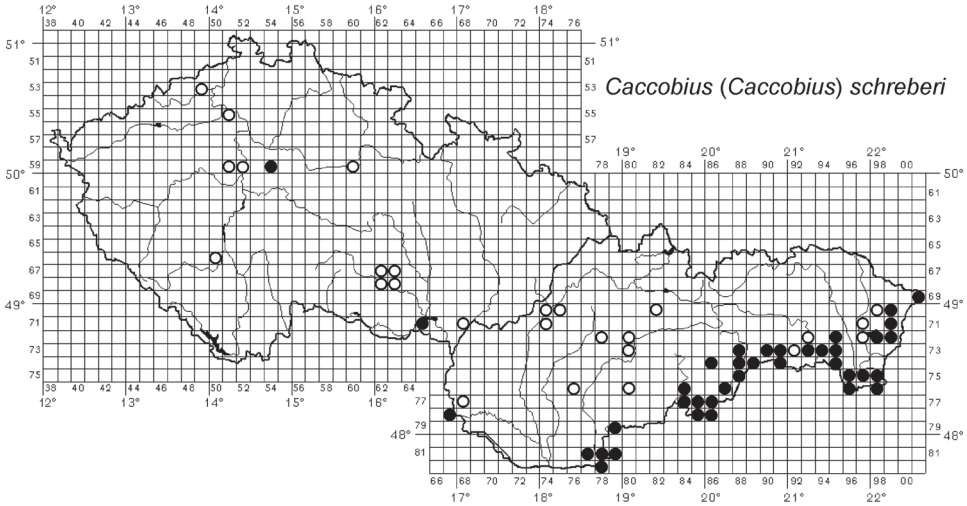
Obr. 44. Rozšíření *Gymnopleurus geoffroyi geoffroyi* (Fuessly, 1775) v České republice a na Slovensku.
Fig. 44. Distribution of *Gymnopleurus geoffroyi geoffroyi* (Fuessly, 1775) in the Czech Republic and Slovakia.

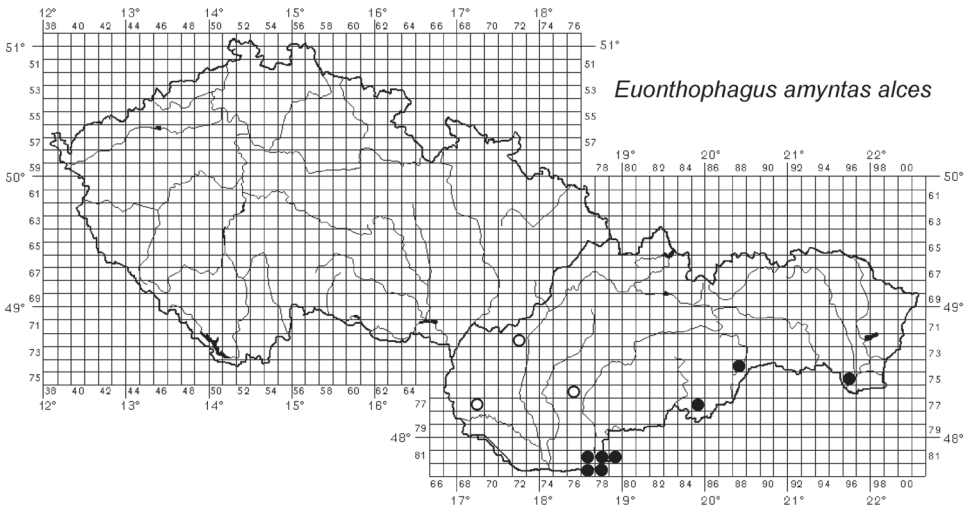
Obr. 45. Rozšíření *Gymnopleurus mopsus mopsus* (Pallas, 1781) v České republice a na Slovensku.
Fig. 45. Distribution of *Gymnopleurus mopsus mopsus* (Pallas, 1781) in the Czech Republic and Slovakia.

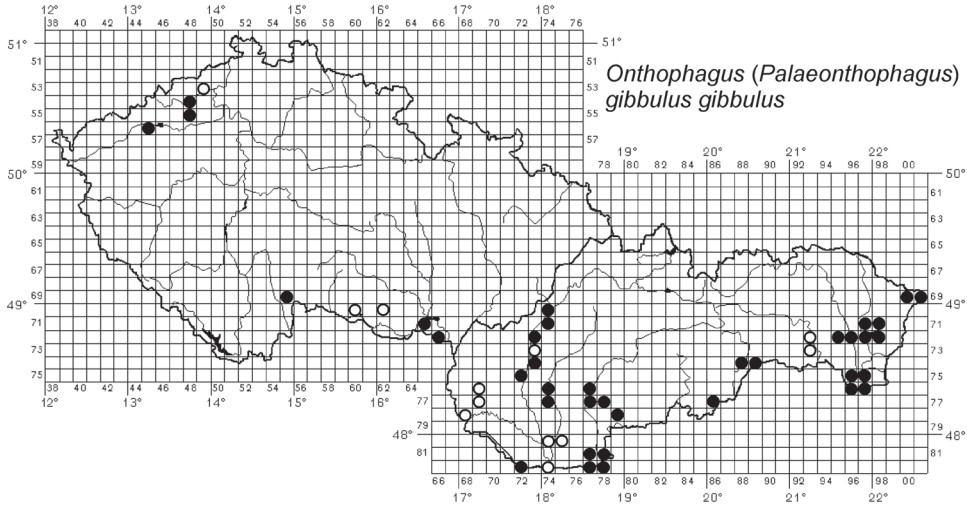
Obr. 46. Rozšíření *Copris* (*Copris*) *umbilicatus* Abeille de Perrin, 1901 v České republice a na Slovensku.
Fig. 46. Distribution of *Copris* (*Copris*) *umbilicatus* Abeille de Perrin, 1901 in the Czech Republic and Slovakia.

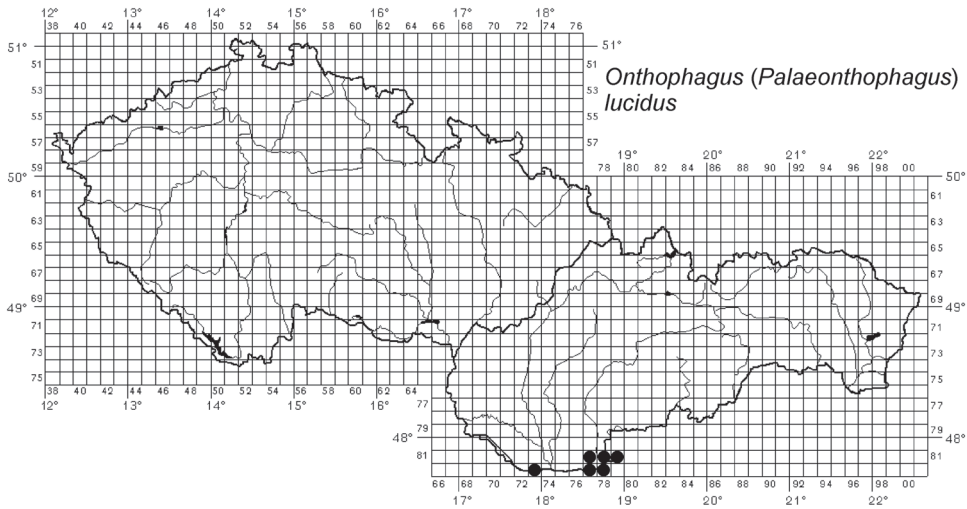
Obr. 47. Rozšíření *Caccobius* (*Caccobius*) *schreberi* (Linnaeus, 1767) v České republice a na Slovensku.
Fig. 47. Distribution of *Caccobius* (*Caccobius*) *schreberi* (Linnaeus, 1767) in the Czech Republic and Slovakia.

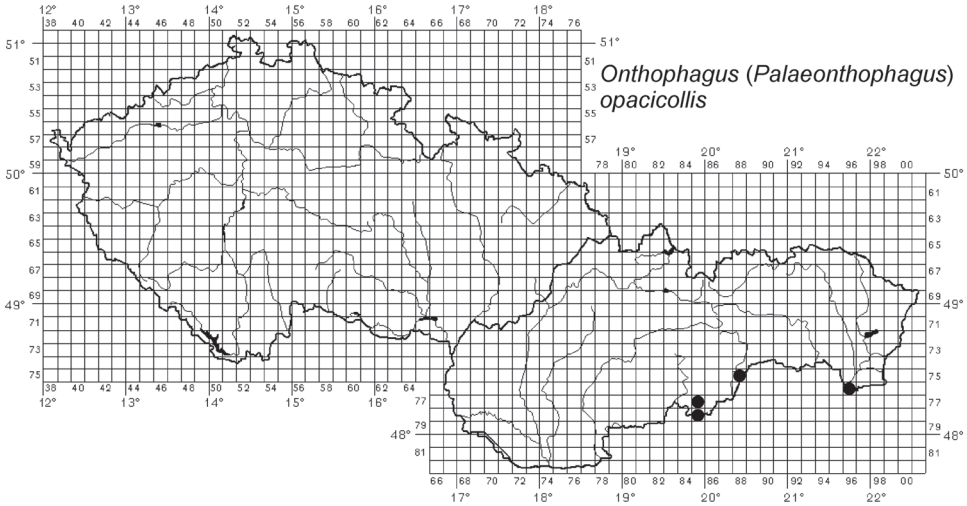
Obr. 48. Rozšíření *Euonthophagus amyntas alces* (Fabricius, 1792) v České republice a na Slovensku.
Fig. 48. Distribution of *Euonthophagus amyntas alces* (Fabricius, 1792) in the Czech Republic and Slovakia.

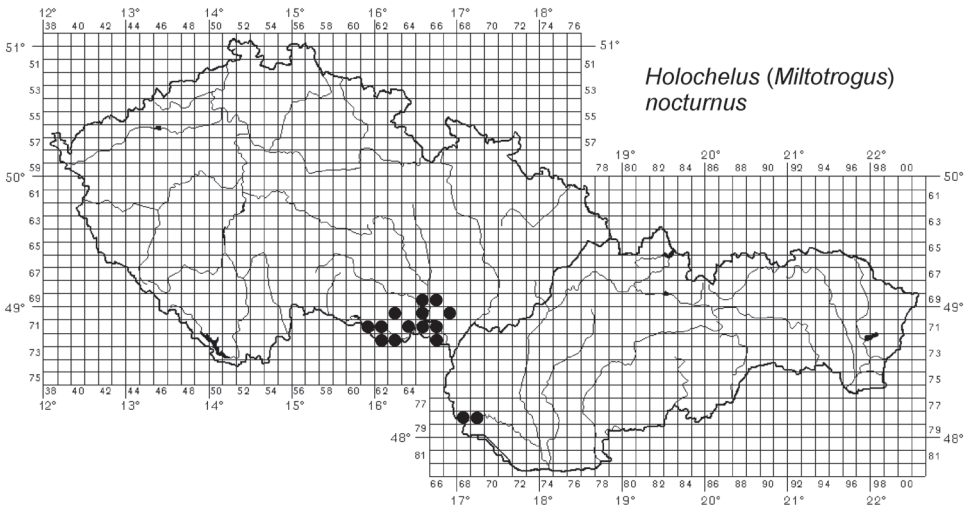
Obr. 49. Rozšíření *Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *gibbulus gibbulus* (Pallas, 1781) v České republice a na Slovensku.
Fig. 49. Distribution of *Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *gibbulus gibbulus* (Pallas, 1781) in the Czech Republic and Slovakia.

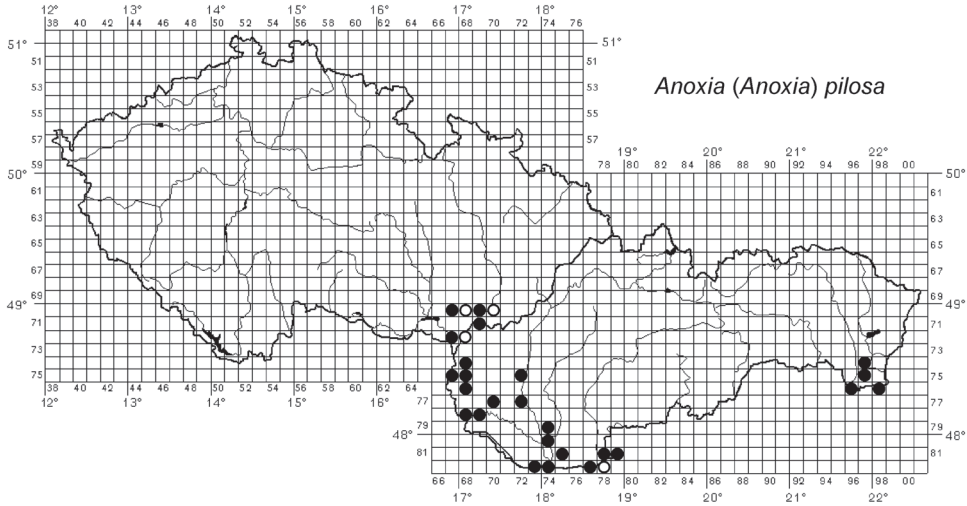
Obr. 50. Rozšíření *Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *lucidus* (Sturm, 1800) v České republice a na Slovensku.
Fig. 50. Distribution of *Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *lucidus* (Sturm, 1800) in the Czech Republic and Slovakia.

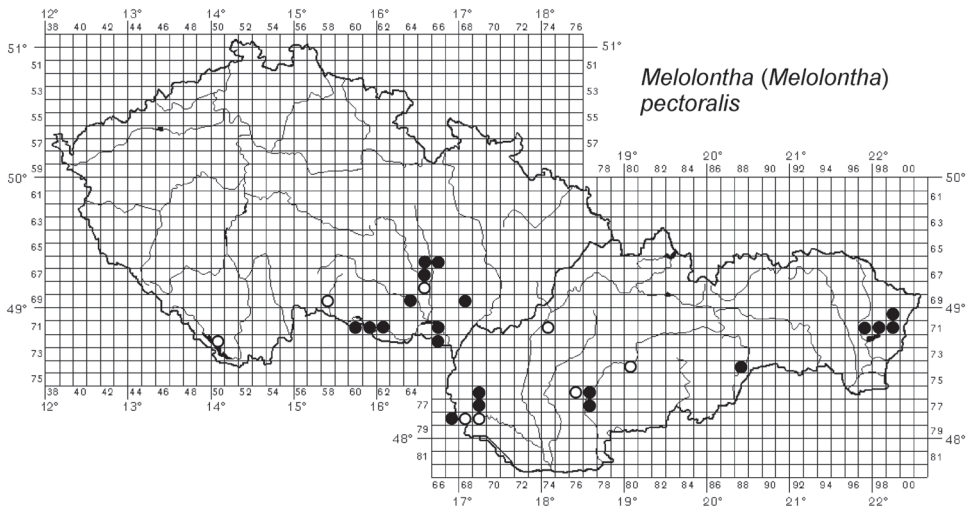
Obr. 51. Rozšíření *Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *opacicollis* Reitter, 1893 v České republice a na Slovensku.
Fig. 51. Distribution of *Onthophagus* (*Palaeonthophagus*) *opacicollis* Reitter, 1893 in the Czech Republic and Slovakia.

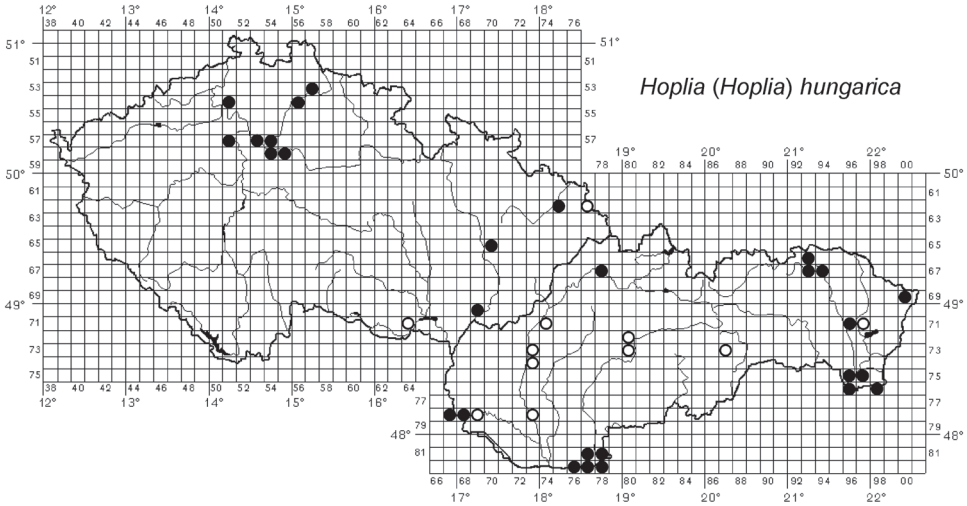
Obr. 52. Rozšíření *Holochelus* (*Miltotrogus*) *nocturnus* Nonveiller, 1958 v České republice a na Slovensku.
Fig. 52. Distribution of *Holochelus* (*Miltotrogus*) *nocturnus* Nonveiller, 1958 in the Czech Republic and Slovakia.

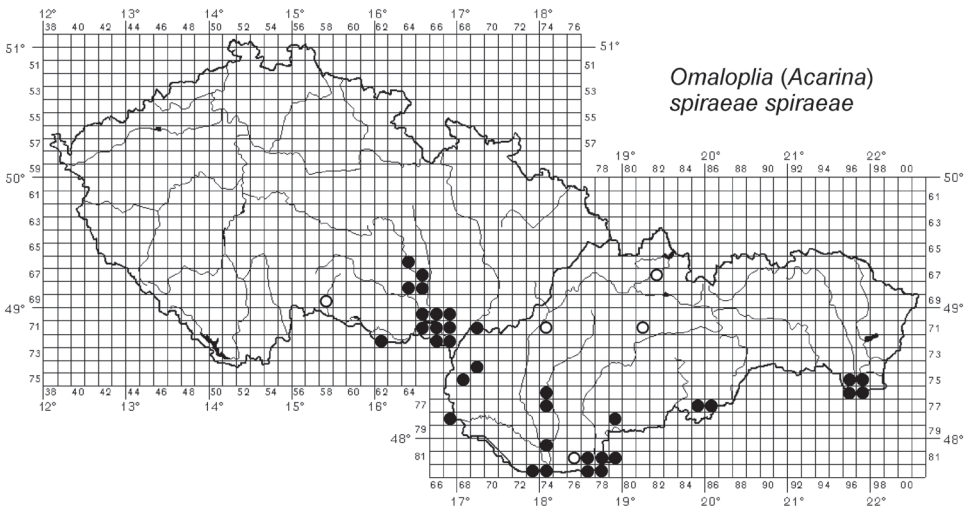
Obr. 53. Rozšíření *Anoxia* (*Anoxia*) *pilosa* (Fabricius, 1792) v České republice a na Slovensku.
Fig. 53. Distribution of *Anoxia* (*Anoxia*) *pilosa* (Fabricius, 1792) in the Czech Republic and Slovakia.

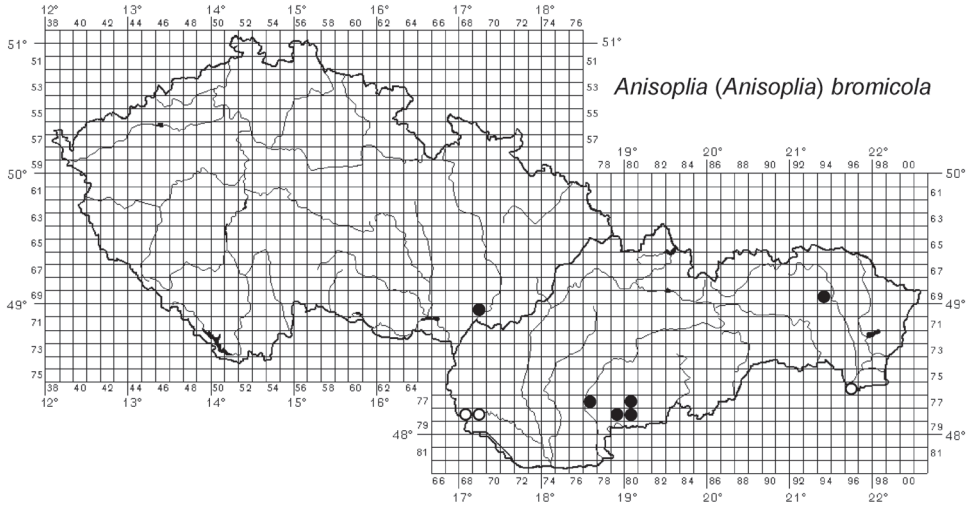
Obr. 54. Rozšíření *Melolontha* (*Melolontha*) *pectoralis* Megerle von Mühlfeld, 1812 v České republice a na Slovensku.
Fig. 54. Distribution of *Melolontha* (*Melolontha*) *pectoralis* Megerle von Mühlfeld, 1812 in the Czech Republic and Slovakia.

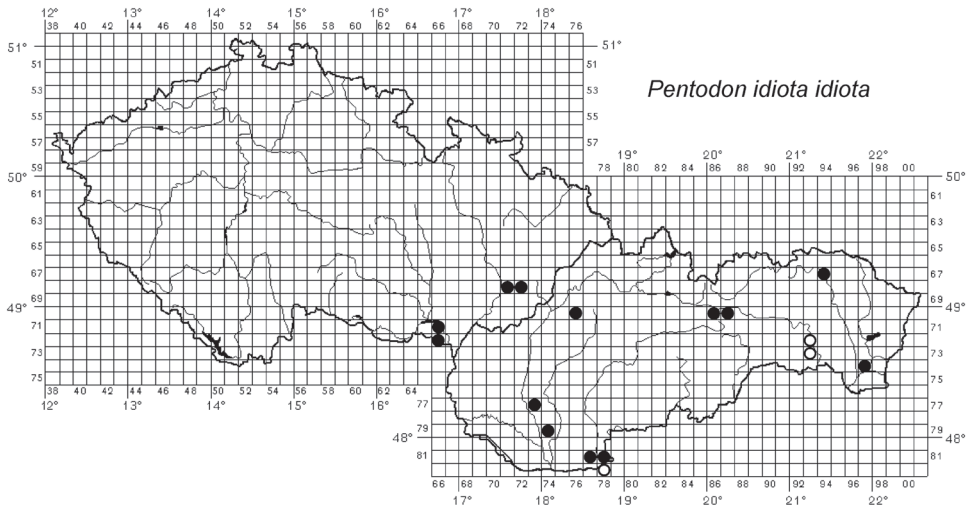
Obr. 55. Rozšíření *Hoplia* (*Hoplia*) *hungarica* Burmeister, 1844 (= *H*. (*H*.) *subnuda* Reitter, 1903) v České republice a na Slovensku.
Fig. 55. Distribution of *Hoplia* (*Hoplia*) *hungarica* Burmeister, 1844 (= *H*. (*H*.) *subnuda* Reitter, 1903) in the Czech Republic and Slovakia.

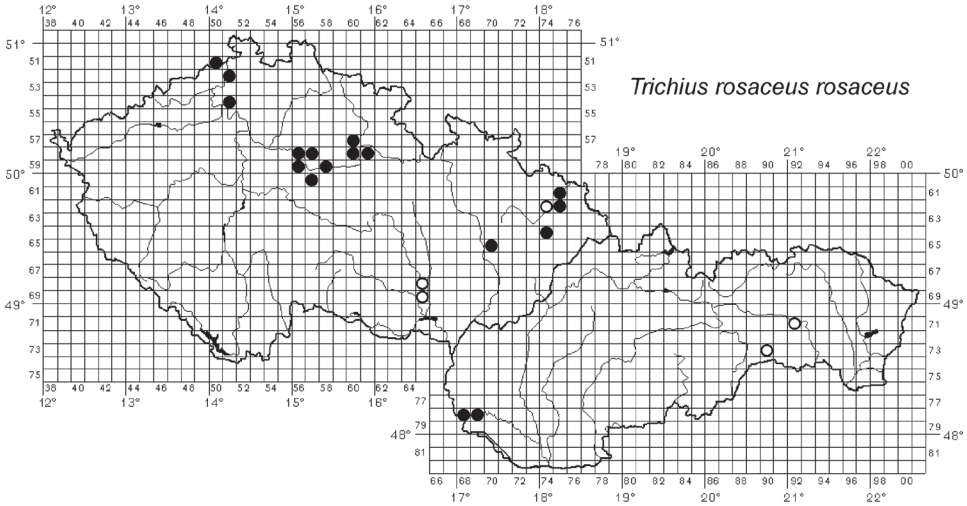
Obr. 56. Rozšíření *Omaloplia* (*Acarina*) *spiraeae spiraeae* (Pallas, 1773) v České republice a na Slovensku.
Fig. 56. Distribution of *Omaloplia* (*Acarina*) *spiraeae spiraeae* (Pallas, 1773) in the Czech Republic and Slovakia.

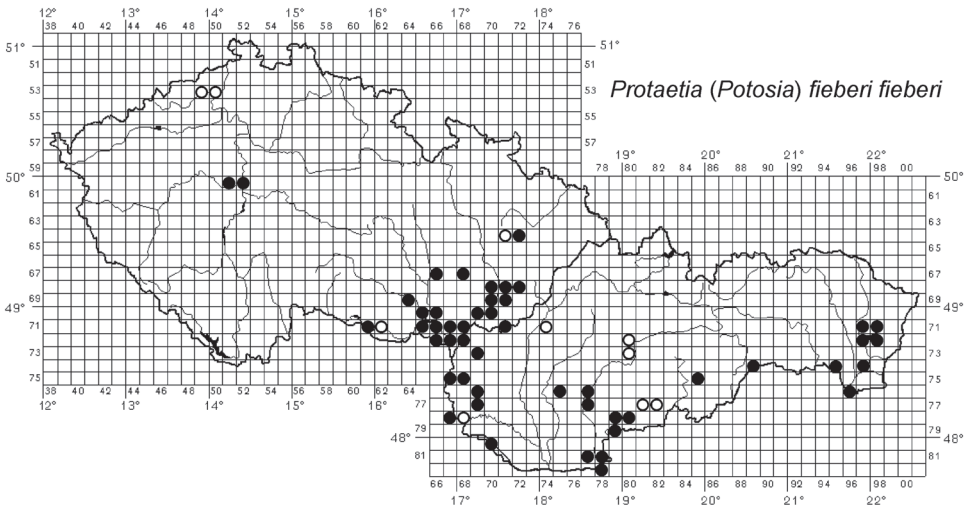
Obr. 57. Rozšíření *Anisoplia* (*Anisoplia*) *bromicola* (Germar, 1817) v České republice a na Slovensku.
Fig. 57. Distribution of *Anisoplia* (*Anisoplia*) *bromicola* (Germar, 1817) in the Czech Republic and Slovakia.

Obr. 58. Rozšíření *Pentodon idiota idiota* (Herbst, 1789) v České republice a na Slovensku.
Fig. 58. Distribution of *Pentodon idiota idiota* (Herbst, 1789) in the Czech Republic and Slovakia.

Obr. 59. Rozšíření *Trichius rosaceus rosaceus* (Voet, 1769) v České republice a na Slovensku.
Fig. 59. Distribution of *Trichius rosaceus rosaceus* (Voet, 1769) in the Czech Republic and Slovakia.

Obr. 60. Rozšíření *Protaetia* (*Potosia*) *fieberi fieberi* (Kraatz, 1880) v České republice a na Slovensku.
Fig. 60. Distribution of *Protaetia* (*Potosia*) *fieberi fieberi* (Kraatz, 1880) in the Czech Republic and Slovakia.

LITERATURA

ÁDÁM L. 1994: A check-list of the Hungarian Scarabaeoidea with the description of ten new taxa (Coleoptera). *Fol. Entomol. Hung.*, 55: 5-17.

ÁDÁM L. 2003: Faunisztikai adatok a Kárpát-medencéből (Coleoptera: Scarabaeoidea). (Faunistic records from the Carphatian Basin (Coleoptera: Scarabaeoidea)). *Fol. Hist. Natur. Mus. Matraensis*, 27: 101-136 (in Hungarian, English abstr.).

ALLENSPACH V. 1970: *Coleoptera Scarabaeidae, Lucanidae. Insecta Helvetica. Catalogus 2.* Imprimerie la Concorde, Lausanne, 186 pp.

BALTHASAR V. 1956: *Brouci listorozí – Lamellicornia. Díl I. Lucanidae – roháčovití, Scarabaeidae – vrubounovití. Pleurosticti. Fauna ČSR 8.* NČSAV, Praha, 287 pp (in Czech, German and Russian summaries without title).

BALTHASAR V. 1963: *Monographie der Scarabaeidae und Aphodiidae der palaearktischen und orientalischen Region. Coleoptera: Lamellicornia. Band 1. Scarabaeinae, Coprinae.* Verl. Tschechoslowak. Akad. Wiss., Prag, 391 pp.

BALTHASAR V. 1964: *Monographie der Scarabaeidae und Aphodiidae der palaearktischen und orientalischen Region. Coleoptera: Lamellicornia. Band 3. Aphodiidae.* Verl. Tschechoslowak. Akad. Wiss., Prag, 652 pp.

BALTHASAR V. 1966: Mediterrane und pontische Elemente der Tschechoslowakischen Fauna der Scarabaeoidea. *Sborn. 2. Entomol. Symp. Opava*, 1966: 23-29.

BARAUD J. 1966: Aphodius conspurcatus L. dans le Sud-Ouest. *Actes Soc. Linn. Bordeaux, Ser. A*, 103(4): 1-4.

BARAUD J. 1977: Coléoptères Scarabaeoidea. Faune de l'Europe occidentale (Belgique, France, Grande-Bretagne, Italie, Péninsule Ibérique). *Suppl. Nouv. Rev. Entomol.*, 7(3): 1-352.

BARAUD J. 1989: Révision des Anoxia Castelnau d'Europe et d'Asie. 1re note: le sous-genre Protanoxia Medvedev. *Bull. Soc. Entomol. Fr.*, 93: 273-284.

BARAUD J. 1991: Révision des espèces du genre Anisoplia Fischer, 1824 (Coleoptera, Scarabaeoidea, Rutelidae) (deuxième partie). *Bull. Mens. Soc. Linn. Lyon*, 60: 309-344.

BARAUD J. 1992: *Coléoptères Scarabaeoidea d'Europe. Faune de France 78. France et régions limitrophes*. Féd. Fr. Soc. Sci. Natur. et Soc. Linn. Lyon, Paris – Lyon, 856 pp.

BEZDĚK A. 2006a: Tribe Gymnopleurini Lacordaire, 1856, pp 154-156. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.

BEZDĚK A. 2006b: Tribe Melolonthini MacLeay, 1819, pp 191-198. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.

BEZDĚK A. & BEZDĚK J. 1995: Faunistic records from the Czech Republic – 28. Coleoptera: Chrysomelidae, Aphodiidae. *Klapalekiana*, 31: 72.

BEZDĚK A. & KRÁL D. 1996: Faunistic records from the Czech Republic – 44. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 32: 158.

BRANCO T. 2001: Coleoptera Scarabaeoidea new or otherwise noteworthy for the Portuguese fauna, with a nomenclatural note. *Bol. Soc. Entomol. Aragon.* (Zaragoza), 29: 33-38.

BRATEK Z., PAPP L., MERKL O. & TAKÁCS V. 1992: Föld alatti gombákon élő rovanok. *Mikológiai Közlemények*, 31: 55-66 (in Hungarian).

BRTEK J. 1966: Zpráva o náleze Scarabaeus affinis Brullé v Chotíne. (Fund des Scarabaeus affinis Brullé in der südlichen Slowakei). *Acta Rer. Natur. Mus. Nat. Slov.* (Bratislava), 12: 141 (in Slovak, German abstr.).

BUNALSKI M. 1995: Rodzaj Hoplia Illiger, 1803 (Coleoptera, Melolonthidae) w Polsce. (Genus Hoplia Illiger, 1803 (Coleoptera, Melolonthidae) in Poland). *Wiad. Entomol.* (Poznań), 14: 31-37 (in Polish, English abstr.).

BUNALSKI M. 1998 (1999): Dane o występowaniu i bionomii Aphodius (Liothorax) plagiatus (Linnaeus, 1767) (Coleoptera: Scarabaeoidea) w zachodniej Polsce. (Data on the occurrence and bionomics of Aphodius (Liothorax) plagiatus (Linnaeus, 1767) (Coleoptera: Scarabaeoidea) in Western Poland). *Wiad. Entomol.* (Poznań), 17: 195-196 (in Polish, English title).

BUNALSKI M. 1999: *Die Blatthornkäfer Mitteleuropas (Coleoptera, Scarabaeoidea). Bestimmung – Verbreitung – Ökologie*. F. Slamka, Bratislava, 80 pp.

BUNALSKI M. 2003: Chrząszcze z nadrodziny żuków (Coleoptera: Scarabaeoidea) Karkonoszy. (Lamellicorn beetles (Coleoptera: Scarabaeoidea) of the Karkonosze Mountains). *Rocz. Nauk. Pol. Tow. Ochr. Przyr. „Salamandra"* (Poznań), 7: 135-143 (in Polish, English abstr.).

BUNALSKI M. 2004: Scarabaeiformia, pp 139-145. In: BOGDANOWICZ W., CHUDZICKA E., PILIPIUK I. & SKIBIŃSKA E. (eds.): *Fauna Polski. Charakterystyka i wykaz gatunków. (Fauna of Poland. Charakteristics and checklist of species). Vol. 1. Annelida. Arthropoda pro parte. Insecta pro parte (Coleoptera, Hemiptera, Hymenoptera, Lepidoptera)*. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa, 509 pp (in Polish, English abstr.).

BUNALSKI M. & SZWAŁKO P. 1989: Uwagi o rozsiedleniu i bionomii kilku rzadkich w Polsce gatunków z rodzaju Aphodius (Col., Scarabaeidae). (Remarks on the distribution and bionomy of some rare species of the genus Aphodius (Col., Scarabaeidae) in Poland). *Przegl. Zool.* (Wrocław), 33: 255-260 (in Polish, English abstr.).

BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M. & STEFAŃSKA J. 1983: *Chrząszcze – Coleoptera (Scarabaeoidea, Dascilloidea, Byrrhoidea, Parnoidea). Katalog Fauny Polski. Cz. 23, T. 9.* PWN, Warszawa, 294 pp (in Polish).

CARPANETO G. M. & PIATTELLA E. 1995: *Coleoptera Polyphaga V (Lucanoidea, Scarabaeoidea).* In: MINNELLI A., RUFFO S. & LA POSTA S. (eds.): *Checklist delle specie della fauna italiana, 50.* Calderini, Bologna, 18 pp.

CARPANETO G. M., PIATTELLA E. & SABATINELLI G. 1994: I Coleotteri Scarabeoidei dell'Appennino Marchigiano settentrionale (Coleoptera, Scarabaeoidea). *Biogeographia*, 17: 293-320.

CHIMIŢLIU C. 2004: Taxonomie et nomenclature actualisées concernant les espèces des Scarabeoïdes (Insecta: Coleoptera: Scarabaeoidea) en Roumanie (à l'exclusion de la Fam. des Lucanidae). *Rev. Roum. Biol., Ser. Biol. Anim.*, 47: 31-41.

CHOBOT K. 1997: Scarabaeoidea (Coleoptera) Chomutovska a Kadaňska (Česká republika). (Scarabaeoidea (Coleoptera) of Chomutov and Kadaň regions (the Czech Republic)). *Klapalekiana*, 33: 173-184 (in Czech, English abstr.).

CHROMÝ J. 1979: Poznámka k bionomii vrubounovitých (Scarabaeidae). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 15: 37-46 (in Czech).

CHROMÝ J. 1985: Faunistic records from Czechoslovakia – Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov*., 82: 393-394.

CHROMÝ J. & KRÁL D. 1988: Aphodius (Nimbus) hoberlandti in Central Europe (Coleoptera, Scarabaeidae). *Acta Entomol. Bohemoslov*., 85: 348-351.

CHRISTOPH A. 1990: Nové lokality druhu Aphodius (Colobopterus) scrutator Herbst na Kadaňsku. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 26: 146 (in Czech).

CHYBÍK J. 1997: Hnojníci podrodu Nimbus na Moravě. Zajímavosti z moravské přírody. *Veronica* (Brno), 11(1): 36 (in Czech).

CHYBÍK J. 1998: Nález hnojníka Aphodius (Nimbus) hoberlandti Tesař, 1945 v Bílých Karpatech (Coleoptera, Scarabaeidae). (Aphodius (Nimbus) hoberlandti Tesař, 1945 in White Carpathians (Coleoptera, Scarabaeidae)). *Sborn. Přírodověd. Klubu Uh. Hradiště*, 3: 77-81 (in Czech, English abstr.).

CHYBÍK J. 2005: Listorohý brouk r. Euoniticellus v Novém Dvoře u Lednice. (The Dung Beetle Euoniticellus fulvus at Nový Dvůr near Lednice). *Živa*, 53(91): 73-74 + xxxii (in Czech, English summary).

CHYBÍK J. 2007: Zlatohlávek Oxythyrea funesta v Jeseníkách. Zajímavosti z přírody a krajiny. *Veronica* (Brno), 21(5): 25-26 (in Czech).

COLACURCIO L. & GALLERATI M. 1996: Coleoptera, Aphodiidae. *Boll. Assoc. Romana Entomol.*, 50: 85-86.

COSTESSÈQUE R. 2005: *Les Aphodius de France. Une clef de détermination. Clé de détermination 1.* Magellanes, Andrésy, 78 pp.

ČEPELÁK R. 1925 (1926): Co jsem sbíral na Slovensku. *Acta Soc. Entomol. Čechoslov.*, 22: 110 (in Czech).

DELLACASA G. 1976 (1977): Heptaulacus porcellus (J. Friv.): rara specie pannonica nuova per l'Italia (Coleoptera: Aphodiinae). *Mem. Soc. Entomol. Ital.* (Genova), 55: 106-108.

DELLACASA G. 1983: *Sistematica e nomenclatura degli Aphodiini italiani (Coleoptera Scarabaeidae: Aphodiinae). Monografie I.* Mus. Region. Sci. Natur., Torino, 464 pp.

DELLACASA G. & DELLACASA M. 2006a: *Coleoptera Aphodiidae, Aphodiinae. Fauna d'Italia. Vol. 41.* Calderini, Bologna, 484 pp.

DELLACASA M. & DELLACASA G. 2005: Comments on some systematic and nomenclatural questions in Aphodiinae with description of new genera and on Italian taxa. *Mem. Soc. Entomol. Ital.* (Genova), 84: 45-99.

DELLACASA M. & DELLACASA G. 2006b: Tribe Aphodiini Leach, 1815, pp 105-143. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.

DEWAILLY Ph. 1945: Etude sur le genre Anoxia Cast. *Rev. Fr. Entomol.*, 12: 60-78.

DOBOSZ R. & PALACZYK A. 1984: Nowe stanowiska Typhoeus typhoeus L. (Col., Scarabaeidae) w Polsce oraz analiza zasięgu występowania tego gatunku. (The new stations of Typhoeus typhoeus L. (Col., Scarabaeidae) in Poland and an analysis of area of this species). *Przegl. Zool.* (Wrocław), 28(3): 281-286 (in Polish, English abstr.).

DOLEŽAL Z. 1988: Nálezy druhu Aphodius foetidus (Herbst) v Plzni (Coleoptera, Aphodiidae). (Funde der Art Aphodius foetidus (Herbst) in Pilsen (Coleoptera, Aphodiidae)). *Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. ČSAV* (Plzeň), 4-5: 7-8 (in Czech, German abstr.).
DRDOVÁ M. 1998: *Koprofágní brouci (Coleoptera: Scarabaeidae, Hydrophilidae) pražské zoologické zahrady a okolí*. Unpubl. MSc. Thesis, PřF UK, Praha, 97 pp (in Czech).
ENDRŐDI S. von 1956: *Lemezescsápú bogarak – Lamellicornia. Coleoptera IV. Magyarország Állatvilága 12. IX. kötet. 4. füzet.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 188 pp (in Hungarian).
ENDRŐDI S. von 1957: A lemezescsápú bogarak (Lamellicornia) kárpátmedencei lelőhelyadatai. *Rovartani Közlemények (Ser. N)*, 10: 145-226 (in Hungarian).
ENDRŐDI S. von 1969: Monographie der Dynastinae. 4. Tribus: Pentodontini (Coleoptera, Lamellicornia). 2. Pentodontini der paläarktischen Region. *Entomol. Abhandl.* (Dresden), 37: 147-208.
ENDRŐDI S. von 1973: Monographie der Dynastinae. 5. Tribus: Oryctini (Coleoptera, Lamellicornia). *Entomol. Arb. Mus. G. Frey*, 24: 1-87.
ENYEDI R. 2006: Contributions to the Scarabaeoidea fauna of Hungary (Coleoptera: Scarabaeoidea). *Fol. Hist. Natur. Mus. Matraensis*, 30: 215-225.
ENYEDI R. 2007: Néhány adat Magyarország lemezescsápú bogárfaunájának ismeretéhez (Coleoptera: Scarabaeoidea). *Ann. Mus. Debrecen. Friderico Déri Nomin.*, 2006: 7-10 (in Hungarian).
FISCHER O. A. 2006: Dung beetles of the genera Onthophagus Latreille and Aphodius Illiger (Coleoptera: Scarabaeidae) found in canine faeces in mown parks and in equine faeces in and around the city of Brno. *Acta Mus. Moraviae, Sci. Biol.* (Brno), 91: 83-91.
FLEISCHER A. 1927-1930: *Přehled brouků fauny Československé republiky*. Mor. mus. zemské, Brno, 485 pp (in Czech).
FORSHAGE M. 2003: *Förändringar i dyngbaggefaunan – Tendenser i abundans och utbredning hos dynglevande bladhorningar och deras släktingar i Sverige sĺdana de avspeglas i samlingar och i litteraturen*. Unpubl. MSc. Thesis, Sveriges Lantbruks Universitet, Ultuna, 55 pp (in Swedish, English abstr.).
FRANZ H. 1935-1938: Die thermophilen Elemente der mitteleuropäischen Fauna und ihre Beeinflussung durch die Klimaschwankungen der Quartärzeit. *Zoogeographica, Internationales Archiv für Vergelichende und kausale Tiergeographie*, 3: 159-320.
FRANZ H. 1948: Zur Kenntnis der Bodenfauna im pannonischem Klimagebiet Österreichs. II. Die Arthropoden von H. Franz und M. Beier. *Ann. Naturhist. Mus. Wien*, 56: 440-549.
FRIVALDSZKY J. 1879: Coleoptera nova ex Hungaria. *Term. Füzet.* (Budapest), 3: 3-6.
GABZDIL R. 2006: Zo života vzácneho hnojníka Aphodius porcus. *Enviromagazín* (Banská Bystrica), 11(6): 21 (in Slovak).
GABZDIL R. 2007: Nezastupiteľný pomocník. *Enviromagazín* (Banská Bystrica), 12(6): 23 (in Slovak).
GABZDIL R. 2008: Nosorožteky na Slovensku. *Enviromagazín* (Banská Bystrica), 13(6): 11 (in Slovak).
GOLJAN A. 1953: Badania nad krajowymi chrząszczami z grupy Onthophagus ovatus (L.) oraz obserwacje biologiczne nad koprofagami (Coleoptera, Scarabaeidae). (Studies on Polish beetles of the Onthophagus ovatus L. group with some biological observations on coprophagans (Coleoptera, Scarabaeidae)). *Ann. Mus. Zool. Pol.*, 15: 55-58 (in Polish, English summary).
GOTTWALD J. 1966: Nové a zajímavé nálezy brouků z Československa (Col.). (Neue und interessante Funde der Käfer aus der Tschechoslowakei (Col.)). *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 63: 165-169 (in Czech, German abstr.).
GOTTWALD J. 1968: Nové a zajímavé nálezy brouků z Československa (Col.) (2. příspěvek). (Neue und interessante Funde der Käfer aus der Tschechoslowakei (Col.) (2. Beitrag)). *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 65: 246-249 (in Czech, German abstr.).
GOTTWALD J. 1969: Nové a zajímavé nálezy brouků z Československa (Col.) (3. příspěvek). (Neue und interessante Funde der Käfer aus der Tschechoslowakei (Col.) (3. Beitrag)). *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 66: 243-246 (in Czech, German abstr.).
GUÉORGUIEV B. V., LOBO J. M. & CHEHLAROV E. in press: The Scarabaeoid Beetles (Insecta: Coleoptera: Scarabaeoidea) in the Bulgarian Section of the Western Rhodopes. In: BERON P. (ed.): *Biodiversity of Bulgaria. 4. Biodiversity of Western Rhodopes (Bulgaria and Greece)*. Nat. Mus. Natur. Hist., Sofia.
HAVELKA J. 1957: Coleopteren von den Inovec Bergen bei Trenčín (West-Slowakei) und deren Umgebung. *Rovartani Közlemények, Ser. N*, 10: 365-394.
HAVELKA J. 1964: Příspěvek k poznání Coleopter Slovenska. 1. část. (Doplňky k Roubalovu Katalogu Coleopter). (Beitrag zur Kenntnis der Coleopteren der Slowakei. 1. Teil. (Nachträge zum Katalog Coleopter von J. Roubal)). *Acta Rer. Natur. Mus. Nat. Slov.* (Bratislava), 10: 66-123 (in Czech, German title).

HAVELKA J. 1975: K poznání fauny brouků (Coleoptera) buližníkového skalního suku ve středních Čechách. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 11: 47-54 (in Czech, German abstr.).
HAVELKA J. 1987: Brouci (Coleoptera). Katalog středního Polabí. *Vlastivěd. Zprav. Polabí* (Poděbrady), 27: 33-37 (in Czech).
HEIKERTINGER F. 1911: Die Schwärmzeit von Heptaulacus porcellus Friv. *Wien. Entomol. Zeit.*, 30: 220-221.
HELLICH J. 1906: Živočišstvo, pp 101-127. In: ČEČETKA F. J. (ed.): *Poděbradsko, odkaz minulosti i přítomnosti*. Poděbrady, 550 + [26] + vii pp (in Czech).
HLADIL J. 1973: Příspěvek k faunistice Coleopter Moravy a Slovenska. (Beitrag zur Faunistik der Käfer Mährens und der Slowakei). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 9: 73-74 (in Czech, German abstr.).
HOFFMANNOVÁ K. 2006: *Ekologické charakteristiky společenstev koprofilních brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea, Hydrophylidae) na vybrané lokalitě ve středním Polabí*. Unpubl. MSc. Thesis, PřF UK, Praha, 80 pp + 10 figs + 277 graphs (in Czech).
HONCŮ M. 1974: Příspěvek k poznání fauny Coleopter vrchu Kalvárie u Velkých Žernosek (České středohoří). *Severočeskou Přírodou* (Litoměřice), 5: 73-87 (in Czech).
HONCŮ M. 1975: Základní průzkum Coleopter SPR Rač v Českém středohoří. *Stipa* (Ústí nad Labem), 2: 67-78 (in Czech).
HORÁK J., CHOBOT K., JIRMUS T. & AKSENĚNKO J. 2009: Zlatohlávek tmavý – chráněný živočich i potenciální škůdce? (The Gold Chafer – A Specially Protected Wild Animal as well as a Possible Pest?). *Ochrana Přírody*, 2009(1): 15-17 (in Czech, English abstr.).
HORION A. 1958: *Faunistik der Mitteleuropäischen Käfer. Band VI: Lamellicornia (Scarabaeidae-Lucanidae)*. A. Feyel, Überlingen – Bodensee, xxiv + 343 pp.
HUDEČEK J. & HANÁK F. 2001a: Listorozí brouci (Coleoptera: Scarabaeoidea) Bruntálska, Krnovska a Opavska v díle Kajetana Koschatzkého. (Scarabaeoidea beetles in Bruntál, Krnov and Opava regions in the work of Kajetan Koschatzky). *Sborn. Bruntál. Muz*., 2001: 92-96 (in Czech, English abstr.).
HUDEČEK J. & HANÁK F. 2001b: Netocia fieberi (Kraatz, 1880) je členem fauny na severovýchodní Moravě (Coleoptera: Scarabaeoidea: Cetoniidae). (Netocia fieberi (Kraatz, 1880) is a member of fauna in North-Eastern Moravia (Coleoptera: Scarabaeoidea: Cetoniidae). *Sborn. Přírodověd. Klubu Uh. Hradiště*, 6: 198-199 (in Czech, English abstr.).
HUDEČEK J. & ŠUHAJ J. 1996a: Copris lunaris (Linnaeus, 1758) ve Slezsku a na Moravě (Coleoptera, Copridae). (Copris lunaris (Linnaeus, 1758) in Silesia and Moravia (Coleoptera, Copridae)). *Acta Mus. Silesiae, Ser. A* (Opava), 45: 249-253 (in Czech, English abstr.).
HUDEČEK J. & ŠUHAJ J. 1996b: Diastictus vulneratus v Ostravské pánvi. *Těšínsko* (Český Těšín), 39(3): 33 (in Czech).
HUDEČEK L. 1930: Entomologie. Brouci – Coleoptera, pp 360-376. In: ČERNÝ N. & PELÍŠEK R. (eds.): *Vlastivěda střední a severní Moravy. (Vlastivěda župy olomoucké). Díl I. Přírodní památky střední a severní Moravy. Vlastivědné příručky. Svazek I.* Učitelská jednota v župě olomoucké (Vydavatelství sdružení učitelstva župy olomoucké), Kroměříž, 390 pp (in Czech).
HUDEČEK L. 1937: Jižní a jiné vzácné druhy hmyzu, pozorované ve střední a severní Moravě. *Časopis Vlasteneckého Spolku Musejního v Olomouci*, 50: 151-153 (in Czech).
JAKOBSON G. G. 1915: Fauna okrestnostnej g. Novo-Aleksandrii, Ljublinskoj gub. II. Žestokrylyje (Coleoptera). 1. (Cerambycidae (Častju), Lucanidae, Scarabaeidae). *Zapiski Novo-Aleksandrijskogo Instituta S. Ch. Lesov.* (Petrohrad), 23: 150-173 (in Russian) (sec. rec., in BURAKOWSKI et al. 1983).
JÁSZAY T. 2001: *Chrobáky (Coleoptera) Národného parku Poloniny. (Coleoptera of the National park Poloniny)*. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, Správa Národného parku Poloniny, Snina, 234 pp (in Slovak, English abstr.).
JOHNSON W. F. & HALBERT J. N. 1902: A list of the beetles of Ireland. *Proceedings of the Royal Irish Academy, Ser. III*, 6: 535-827.
JUŘENA D. 1996: Příspěvek k faunistice listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Čech, Moravy a Slovenska. (Contribution to the faunistics of Scarabaeoidea (Coleoptera) of Bohemia, Moravia and Slovakia). *Klapalekiana*, 32: 27-32 (in Czech, English abstr.).
JUŘENA D. & TÝR V. 2008: Seznam listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) České republiky a Slovenska. (Checklist of Scarabaeoidea (Coleoptera) of the Czech Republic and Slovakia). *Klapalekiana*, 44 (Suppl.): 3-15 (in Czech, English abstr.).
JUŘENA D., BEZDĚK A. & TÝR V. 2000: Zajímavé nálezy listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) na území Čech, Moravy a Slovenska. (Interesting faunistic records of Scarabaeoidea (Coleoptera) from Bohemia, Moravia and Slovakia). *Klapalekiana*, 36: 233-257 (in Czech, English abstr. and summary).

KAČER J. 1969: Brouci na území okresu Most – Lamellicornia. *Mostecko – Litvínovsko, Region. Stud., Oddíl Přír. Věd* (Most), 6: 121-126 (in Czech).
KEJVAL Z., BENEDIKT S., DONGRES V. & DOLEŽAL Z. 2006: Výsledky inventarizačních průzkumů brouků (Coleoptera) v Chráněných územích Čech (NPR Čerchovské hvozdy, NPP Pastviště u Fínů, NPR Soos, NPP Železná hůrka, PR Kamenný rybník, PR Lopata, PR Starý Hirštejn, PP Příšovská homolka a PP Hvožďanská louka). (Results of faunistic surveys of beetles (Coleoptera) of protected areas in western Bohemia (Čerchovské hvozdy, Pastviště u Fínů and Soos national nature reserves, Železná hůrka national nature monument, Kamenný rybník, Lopata and Starý Hirštejn nature reserves, Příšovská homolka and Hvožďanská louka nature monuments)). *Erica* (Plzeň), 13:49-65 (in Czech, English abstr.).
KELECSÉNYI K. 1896: Nyitravármegye Nagy-Tapolcsány környékének bogár és lepkafaunája. *A Nyitravármegye Orvos-Gyógyszerészi és Természettudományi Egyesület Évkönyvéből* (Nitra), 1896: 1-23 (in Hungarian).
KELECSÉNYI K. 1900: Supplementa ad enumerationem Coleopterorum et Lepidopterorum in Comitatu Nyitra. *A Nyitravármegye Orvos-Gyógyszerészi és Természettudományi Egyesület Évkönyvéből* (Nitra), 1900: 1-17.
KLETEČKA Z. 1993: K rozšíření Oxythyrea funesta (Poda) (Coleptera, Cetoniidae) v jižních Čechách. (Contribution to the distribution of Oxythyrea funesta (Poda) (Coleptera, Cetoniidae) in Southern Bohemia). *Sborn. Jihočes. Muz. Čes. Budějovice, Přír. Vědy*, 33: 45-46 (in Czech, English abstr.).
KLETEČKA Z. & KŘIVAN V. 1999a: Rozšíření čeledí Bolboceratidae, Geotrupidae a Ochodaeidae (Coleoptera, Scarabaeoidea) v jižních Čechách. (Distributions of families Bolboceratidae, Geotrupidae and Ochodaeidae (Coleoptera, Scarabaeoidea) in southern Bohemia). *Sborn. Jihočes. Muz. Čes. Budějovice, Přír. Vědy*, 39: 81-90 (in Czech, English abstr.).
KLETEČKA Z. & KŘIVAN V. 1999b: Výskyt Copris lunaris (Coleoptera, Scarabaeidae, Coprinae) v okolí Českých Budějovic. (Occurrence of Copris lunaris (Coleoptera, Scarabaeidae, Coprinae) in near České Budějovice (southern Bohemia)). *Sborn. Jihočes. Muz. Čes. Budějovice, Přír. Vědy*, 39: 38 (in Czech, English title).
KLETEČKA Z. & KŘIVAN V. 1999c: Výskyt Caccobius schreberi a Euoniticellus fulvus (Coleoptera, Scarabaeidae, Coprinae) v jižních Čechách. (Occurrence of Caccobius schreberi and Euoniticellus fulvus (Coleoptera, Scarabaeidae, Coprinae) in southern Bohemia). *Sborn. Jihočes. Muz. Čes. Budějovice, Přír. Vědy*, 39: 18 (in Czech, English abstr.).
KLIMENT J. 1899: *Čeští brouci. Dílo o broucích Čech, Moravy a Slezska*. J. Kliment, Německý Brod, 811 pp (in Czech).
KOKORĎÁK J. 1968: K otázke geografického rozšírenia koprofágnych chrobákov na východnom Slovensku. (Zur Frage der geographischen Verbreitung von koprophagen Mistkäfern in der Ostslowakei). *Zborn. Východoslov. Múz., Ser. B* (Košice), 9: 91-96 (in Slovak, German abstr.).
KOLEŠKA Z. 1981: Seznam biografií československých entomologů (entomologové nežijící) I. Pokračování 3. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 17 (Suppl.): 65-96 + 1 pls. (in Czech).
KOLEŠKA Z. 1996: Historie entomologické činnosti v přírodovědeckém výzkumu Kolínska. *Práce Muz. Kolín, Ser. Natur.*, 2: 57-88 (in Czech).
KOLLÁR L. 1994: Výsledky výskumu koprofágnych chrobákov (Coleoptera, Scarabaeidae – Laparosticti) v oblasti Kráľovej. *Zborn. Odb. Výsledkov XXIX. TOP-u v Kráľovej pri Zvolene*, 1994: 87-91 (in Slovak).
KOLLÁR L. 1998: Chrobáky z nadčeľade Scarabaeoidea (Coleoptera, Scarabaeoidea) vybraných lokalít Ipeľskej pahorkatiny a juhozápadnej časti Štiavnických vrchov. (Beetles from the Scarabaeoidea superfamily (Coleoptera, Scarabaeoidea) at selected localities of Ipeľská pahorkatina hills and the south-western part of the Štiavnické vrchy mountains). *Acta Mus. Tekoviensis Levice*, 3: 37-54 (in Slovak, English abstr.).
KOLLÁR L. & SMETANA V. 1994: Skarabeusovité (Coleoptera, Scarabaeidae) v zbierkach Tekovského múzea v Leviciach. (Scarab beetles (Coleoptera, Scarabaeidae) in the collections of Tekov museum in Levice). *Acta Mus. Tekoviensis Levice*, 2: 63-80 (in Slovak, English abstr.).
KOLONIČNÝ L. & STANOVSKÝ J. 1975: Některé zajímavější druhy brouků v okolí Třebovic. *Entomol. Zprav.* (Ostrava), 5: 9-16 (in Czech).
KORBEL L. 1951: *Coleoptera Svätojurského Šúru. Prírodná rezervácia.* Acad. Sci. et Art. Slov., Bratislava, 155 pp (in Slovak, English and Russian summary).
KOSCHATZKY K. 1821: Naturhistorische Wanderungen in den Jägerndorfer und heimathlichen Gegenden, geschildert in Briefen an einen Freund in ******* von Kajetan Koschatzky. *Hesperus*, 30: 129-136, 156-160, 177-184.
KÖHLER F. & KLAUSNITZER B. (eds.) 1998: Verzeichnis der Käfer Deutschlands. *Entomologische Nachrichten und Berichte*, Beiheft 4: 1-185.

KRÁL D. 1987: Faunistic records from Czechoslovakia – Coleoptera: Histeridae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 84: 314-315.
KRÁL D. 1989: Seznam československých listorohých brouků (Coleoptera, Scarabaeoidea). (Check list of Czechoslovak Scarabaeoidea (Coleoptera)). *Stud. Zpr. Okres. Muz. Praha – Vých.*, [9] 1987: 15-30 (in Czech, English abstr.).
KRÁL D. 1993: Scarabaeoidea, pp 66-71. In: JELÍNEK J. (ed.): Check-list of Czechoslovak Insects IV. (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Fol. Heyrovskyana*, Suppl. 1: 3-172 (in English and Czech).
KRÁL D. 2002: Faunistic records from the Czech Republic – 151. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 38: 226.
KRÁL D. 2005: Scarabaeoidea (listorozí), pp 452-455. In: FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (eds.): *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí.* (*Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates.*). Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 760 pp (in Czech, English abstr.).
KRÁL D. 2008: Aphodius (Nimbus) affinis (Coleoptera: Scarabaeidae) in Slovakia and Ukraine. *Klapalekiana*, 44 (Suppl.): 177-181.
KRÁL D. & JANUŠ J. 2003: Faunistic records from the Czech Republic – 159. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 39: 52.
KRÁL D. & MALÝ V. 1993: New records of Scarabaeoidea (Coleoptera) from Bulgaria. *Acta Soc. Zool. Bohem.*, 57: 17-29.
KRÁL D. & REJSEK J. 1997: Faunistic records from the Czech Republic – 61. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 33: 100.
KRÁL D. & RÉBL K. 2007: Faunistic records from the Czech Republic – 230. Coleoptera: Trogidae. *Klapalekiana*, 43: 186.
KRÁL D. & SOUČEK M. 1982: K faunistice čeledi Aphodiidae (Coleoptera) Československa. (Zur Faunistik der Familie Aphodiidae (Coleoptera) der Tschechoslowakei). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 18: 105-107 (in Czech, German abstr.).
KRÁL D. & SOUČEK M. 1987a: Nové a zajímavé nálezy nadčeledi Scarabaeoidea (Coleoptera) z Československa. (New and interesting finds of the superfamily Scarabaeoidea (Coleoptera) from Czechoslovakia). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 23: 17-24 (in Czech, English abstr.).
KRÁL D. & SOUČEK M. 1987b: Faunistic records from Czechoslovakia – Coleoptera: Scarabaeidae, Melolonthidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 84: 314.
KRÁL D. & ŠÍPEK P. 2006: Distribution of the rose chafer Netocia ungarica (Coleoptera Scarabaeoidea, Cetoniinae) in the Czech Republic, pp 101-102. In: BRYJA J. & ZUKAL J. (eds.): *Zoologické dny Brno 2006, Sborník abstraktů z konference 9.-10. února 2006*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, 268 pp (in Czech).
KRÁL D. & VITNER J. 1989: Faunistic records from Czechoslovakia – Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 86: 76.
KRÁL D. & VITNER J. 1993a: Faunistické síťové mapování listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Československa – výběr výsledků získaných v létech 1989-1990. (Faunistic grid mapping of Czechoslovak Scarabaeoidea (Coleoptera) – selected results obtained in 1989-1990). *Klapalekiana*, 29: 25-36 (in Czech, English abstr.).
KRÁL D. & VITNER J. 1993b: Faunistic records from the Czech Republic – 1. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 29: 18.
KRÁL D. & VITNER J. 1993c: Nález druhu Miltotrogus nocturnus (Coleoptera: Scarabaeidae) na Slovensku. (A record of Miltotrogus nocturnus (Coleoptera: Scarabaeidae) from Slovakia). *Klapalekiana*, 29: 99-100 (in Czech, English abstr.).
KRÁL D. & VITNER J. 1993d: Faunistic records from the Czech Republic – 11. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 29: 172.
KRÁL D. & VITNER J. 1996a: Coleoptera: Scarabaeoidea, pp 419-431. In: ROZKOŠNÝ R. & VAŇHARA R. (eds.): Terrestrial Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO, III. *Fol. Fac. Sci. Natur. Univ. Masarykianae Brunensis, Biol*., 94: 409-631.
KRÁL D. & VITNER J. 1996b: Distribution of Psammodius species in Bohemia, Moravia and Slovakia (Coleoptera: Scarabaeidae). *Klapalekiana*, 32: 59-70.
KRÁL D. & VITNER J. 1996c: Faunistic records from the Czech Republic – 43. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 32: 134.
KRELL F.-T. 2006: Subfamily Dynastinae MacLeay, 1819, pp 277-283. In.: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.

KŘIVAN V. 2008: Příklady entomologicky zajímavých lokalit, pp 118-125. In: REITER A. (ed.): *Přírodovědné zajímavosti Znojemska*. Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Znojmo, 199 pp (in Czech).
KŘIVAN V. & KRÁL D. 2006: Faunistic records from the Czech Republic – 216. Coleoptera: Ochodaeidae. *Klapalekiana*, 42: 341.
KUBÁŇ V. 2005: *Zhodnocení rozšíření druhu Bolbelasmus unicornis (Schrank, 1789) (Insecta, Coleoptera, Geotrupidae, Bolboceratinae) a stavu jeho stanovišť v rámci České republiky; aktualizace metodiky monitoringu druhu*. Nepublikovaný materiál AOPK, Praha, 7 pp (in Czech).
LAIBNER S. 1971: Příspěvek k poznání broučí fauny Údlického lesíka u Chomutova. *Ochrana Přírody, 9, Ochranářský Průzkum (Příloha)*, 8: 29-31 (in Czech).
LÖBL I. 1960a: Príspevok k poznaniu koleopter Malých Karpát. (Beitrag zur Kenntnis der Kolepteren der Kleinen Karpathen). *Acta Rer. Natur. Mus. Slov*. (Bratislava), 6: 59-61 (in Slovak, German and Russian abstr.).
LÖBL I. 1960b: Zaujímavé nálezy chrobákov na Slovensku. (Interessante Funde von Käfern in der Slowakei). *Acta Rer. Natur. Mus. Slov.* (Bratislava), 6: 62-64 (in Slovak, German and Russian abstr.).
LÖBL I. & SMETANA A. (eds.) 2006: *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
LÖBL I., NIKOLAJEV G. V. & KRÁL D. 2006a: Subfamily Geotrupinae Latreille, 1802, pp 84-92. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
LÖBL I., KRELL F.-T. & KRÁL D. 2006b: Tribe Scarabaeini Latreille, 1802, pp 176-178. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
LÖBL I., KRELL F.-T., ZIANI S. & KRÁL D. 2006c: Tribe Onthophagini Burmeister, 1846, pp 159-176. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
LYKO A. 2008: Teplomilné druhy brouků i na Jesenicku. *Jesenicko, Vlastivěd. Sborn.*, 9: 76-77 (in Czech).
MACHATSCHKE J. W. 1969: Scarabaeidae, Blatthornkäfer, pp 266-366. In: FREUDE H., HARDE K. W. & LOHSE G. A. (eds.): *Die Käfer Mitteleuropas, Bd. 8. Teredilia, Heteromera, Lamellicornia.* Goecke & Evers, Krefeld, 388 pp.
MACHYTKA M. 1993: Poznámka redakce k článku R. Šiguta: Nález Oxythyrea funesta. *Entomol. Zprav. Selene* (Chrudim), 1993(12): 2 (in Czech).
MAJZLAN O. 1998a: Chrobáky (Coleoptera) dilúvia Pereša a Jurského Chlmu na juhu Slovenska. The beetle species (Coleoptera) of the Pereš locality and Jurský Chlm in south Slovakia. *Rosalia* (Nitra), 13: 179-206. (in Slovak English abstr.).
MAJZLAN O 1998b: Chrobáky (Coleoptera) okolia masívu Kľaku v Lúčanskej Malej Fatre. (The beetles (Coleoptera) in the surrouding Kľak masiff in Lúčanska Malá Fatra Mts.). *Fol. Faun. Slov.* (Bratislava), 3: 65-75 (in Slovak, English absr.).
MAJZLAN O. 2006: Chrobáky (Coleoptera) na PR Beckovské Skalice v Považskom Inovci. (Beetles (Coleoptera) at the Nature Reserve Beckovské Skalice in Považský Inovec Mts. *Sborn. Přírodověd. Klubu Uh. Hradiště*, 8: 169-180 (in Slovak, English abstr.).
MAJZLAN O. 2007: Chrobáky (Coleoptera) PR Ostrov Kopáč pri Bratislave (Beetles (Coleoptera) of the Nature Reserve Ostrov Kopáč near Bratislava), pp 151-196. In.: MAJZLAN O. (ed.): *Príroda ostrova Kopáč*. Fytoterapia OZ pri Pedagogickej fakulte UK, Bratislava, 287 pp (in Slovak, English abstr.).
MAJZLAN O. 2008: Faunistické príspevky zo Slovenska – Coleoptera 4. (Faunistic notes on beetles (Coleoptera) 4. from Slovakia). *Naturae Tutela* (Liptovský Mikuláš), 12: in press (in Slovak, English abstr.).
MAJZLAN O. & RYCHLÍK I. 1985: Chrobáky (Coleoptera, excl. Curculionidae) Zoborských vrchov. *Rosalia* (Nitra), 2: 201-226 (in Slovak, Russian and German summary).
MAJZLAN O., RYCHLÍK I. & DEVÁN P. 1999: Vybrané skupiny hmyzu Coleoptera, Hymenoptera – Sphecidae, Pompilidae et Vespidae) NPR Čenkovská step a NPR Čenkovská lesostep na južnom Slovensku. (A select group of Insects (Coleoptera, Hymenoptera – Specidae, Pompilidae and Vespidae) in study site National nature reserve Čenkovská step in south Slovakia). *Fol. Faun. Slov.*, 4: 129-150 (in Slovak, English abstr.).
MAJZLAN O., RYCHLÍK I. & KORBEL L. 2005: Chrobáky (Coleoptera), pp 89-114. In: MAJZLAN O. (ed.): *Fauna Devínskej Kobyly*. Asociácia priemyslu a ochrany prírody, Bratislava, 184 pp (in Slovak).
MAJZLAN O., ŠTEPANOVIČOVÁ O. & FEDOR P. J. 2000: Vybrané skupiny hmyzu (Coleoptera, Heteroptera, Blattodea, Ensifera et Caelifera) na území NPR Čachtický hradný vrch (CHKO Malé Karpaty). *Fol. Faun. Slov.* (Bratislava), 5: 135-150 (in Slovak, English absr.).

MARIANI G. 1979: Gli Aphodiini italiani del sottogenere Agolius Muls. *Mem. Soc. Entomol. Ital.* (Genova), 58: 41-94.
MARTÍN-PIERA F. & LÓPEZ-COLÓN J. I. 2000: *Coleoptera, Scarabaeoidea I. Fauna Ibérica. Vol. 14*. Museo Nacional de Ciencias Naturales, CSIC, Madrid, 526 pp, 7 pls.
MEDVEDEV S. I. 1951: *Plastinchatousyie (Scarabaeoidea). Podsemeistvo Melolonthinae. Fauna SSSR. Zhestokrylyie. X/1*. Akad. Nauk SSSR, Moskva – Leningrad, 512 pp (in Russian).
MENCL L. 1974: Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linnaeus, 1758) (Coleoptera – Scarabaeidae) – nový druh pro Československo. (Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linnaeus, 1758) (Coleoptera – Scarabaeidae) – eine für die Tschechoslowakei neue Art). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 10: 70-72 (in Czech, German abstr.).
MENCL L. 1975: Oprava článku Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linnaeus, 1758) (Coleoptera – Scarabaeidae) – nový druh pro Československo. (Korrektur des Artikels Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linnaeus, 1758) (Coleoptera – Scarabaeidae) – eine für die Tschechoslowakei neue Art). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 11: 34 (in Czech and German).
MENCL L. 1981: Faunistic records from Czechoslovakia – Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov*., 78: 151.
MIKŠIĆ R. 1955: Fauna Insectorum Balcanica. Scarabaeidae. Beitrag zur Kenntnis der Scarabaeiden. Prilog poznavanju Scarabaeidae. *God. Biol. Inst. Sarajevo*, 6 (1953): 49-281 (in German and Serbo-Croatian).
MUONA J & VIRAMO J. 1995: Coleoptera associated with the dung of the Brown Bear (Ursus arctos). *Entomol. Blätter*, 91: 3-12.
NÁDAI L. 2006: A Bolboceratinae alcsalád magyarországi fajainak lelőhelyadatai (Coleoptera, Scarabaeoidea: Geotrupidae). (Hungarian localities of the species of Bolboceratinae (Coleoptera, Scarabaeoidea: Geotrupidae)) *Fol. Hist. Natur. Mus. Matraensis*, 30: 205-210 (in Hungarian, English abstr.).
NICOLAS J.-L. & NICOLAS J.-P. 1961: Note sur Aphodius conspurcatus L. (Col. Scarab.). *Bull. Mens. Soc. Linn. Lyon*, 30: 255-257.
NIEDL J. 1965: Výskyt vrubounovitých brouků rodu Onthophagus Latreille na Třeboňsku. *Zpr. Mus. Jihočes. Kraje*, 1965: 28 (in Czech).
NIEDL J. 1965: Výskyt vrubounovitých brouků rodu Aphodius Illiger na Třeboňsku. *Sborn. Jihočes. Muz. Čes. Budějovice, Přír. Vědy*, 7: 19-20 (in Czech).
NOHEL P. 1976: Nové a zajímavé nálezy brouků na Těšínsku, Frýdecku a v Beskydách, pp 582-605. In: ČEPELÁK B. & GROBELNÝ A. (eds.): *Studie o Těšínsku 4*. Vlastivědný ústav okresu Karviná, Český Těšín, 624 pp (in Czech).
NONVEILLER G. 1965: Monographie der Gattung Miltotrogus (Coleoptera, Melolonthidae). *Entomol. Arb. Mus. G. Frey*, 16: 5-105.
NOVÁK I. 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 25: 3-84 (in Czech).
PAILL W. 2007: Wiederfund von Bolbelasmus unicornis (Schrank, 1789) in den Wiener Donauauen (Coleoptera: Scarabaeoidea: Geotrupidae). (Rediscovery of Bolbelasmus unicornis in Vienna's Lobau). *Beiträge zur Entomofaunistik*, 8: 165-171.
PANIN S. 1957: *Coleoptera: familia Scarabaeidae (subfamiliile: I Coprinae, II Geotrupinae, III Aphodiinae, IV Aegialinae, V Hybosorinae, VI Ochodaeinae, VII Orphninae, VIII Troginae, IX Glaphyrinae, X Sericinae, XIII Hoplinae, XIV Dynastinae, XV Valginae, XVI Trichiinae şi XVII Cetoniinae). Fauna Republicii Populare Romîne. Insecta. Volumul X. Fascicola 4.* Editura Academiei R.P.R., Bucureşti, 316 pp, 36 pls. (in Romanian).
PETROVITZ R. 1956: Die koprophagen Scarabaeiden des nördlichen Burgenlandes. *Burgenland. Landesmus. Inst. Wiss. Wirts. Neusiedl.* (Eisenstadt), 13: 5-24.
PETROVITZ R. 1963: Neu für Mitteleuropa: Aphodius citellorum Sem. u. Medv. Kleine Mitteilungen 1759. *Entomol. Blätter*, 59: 186-187.
PETROVITZ R. 1969: Ergänzungen und Berichtigungen zu: Ad. Horion/Faunistik der mitteleuropäischen Käfer, VI/1958, Lamellicornia. I. Teil. *Zeitschr. Arbeitsgem. Österr. Entomol.*, 21: 62-64.
PICHLER J. 1885: Die Coleopteren-Fauna von Prosznitz und Umgebung. *Jahres-Bericht der Deutschen Landes-Oberrealschule zu Prosznitz* (Prostějov), 1885: 1-16.
PITTINO R. 1996: Psammodius latipunctus (Gredler), species misconosciuta della fauna italiana. *Giorn. Ital. Entomol.* (Cremona), 8: 55-62.
PITTINO R. 2006a: A revision of the genus Psammoporus Thomson, 1859 in Europe, with description of two new species (Coleoptera Scarabaeoidea: Aegialiidae). *Giorn. Ital. Entomol.* (Cremona), 11: 325-342.

PITTINO R. 2006b: New or noteworthy records of Western Palearctic species of the genus Ochodaeus (Coleoptera, Ochodaeidae). *Fragmenta Entomol.* (Roma), 38: 75-81.
PITTINO R. & MARIANI G. 1993: Aphodius (Agrilinus) convexus Erichson: A misinterpreted valid species from the Western Palearctic fauna (Coleoptera Scarabaeoidea Aphodiidae). *Boll. Soc. Entomol. Ital.*, 125: 131-142.
OBENBERGER J. 1952: *Krkonoše a jejich zvířena*. Přírodovědecké vydavatelství, Praha, 290 pp (in Czech).
POLÁČEK K. 1977: Listorozí brouci, pp 525-536. In: ROČEK Z. (ed.): *Příroda Orlických hor a Podorlicka*. SZN, Praha, 660 pp (in Czech).
PONGRÁCZ A. 1923: Beitrag zur Tiergeographie Polens. *Archiv für Naturgeschichte, Ser. A* (Berlin), 89: 244-259.
PRUNER M. & MÍKA P. 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. (List of settlements in the Czech Republic with associated map fields codes for faunistic map system). *Klapalekiana*, 32 (Suppl.): 1-115 (in Czech, English abstr.).
RAMBOUSEK F. 1906: Drobnosti. Geotrupes mutator Marsh. *Acta Soc. Entomol. Čechoslov.*, 3: 90 (in Czech).
RATAJ K. 1998: *Zlatohlávkovití (Cetoniidae). V. díl. Cetoniini. Druhy palearktické oblasti.* Karel Rataj, Šumperk, 175 pp (in Czech).
REDTENBACHER L. 1874: *Fauna Austriaca. Die Käfer. Nach der analytischen Methode bearbeitet. Ed.* ***3.*** Carl Gerold's Sohn, Wien. Band 1. (Erster Band), cliii + 564 pp, 2 pls. Band 2. (Zweiter Band), 571 pp.
REITTER E. 1870: Uebersicht der Käfer-Fauna von Mähren und Schlesien. *Verh. Naturforsch. Ver. Brünn*, 8(2): i-vii + 1-195.
REITTER E. 1896: Achter Beitrag zur Coleopteren-Fauna von Europa und den angrenzenden Ländern. *Wien. Entomol. Zeit.*, 15: 265-272.
REITTER E. 1901 (1902): Bestimmungs-Tabelle der Melolonthidae aus der europäischen Fauna und den angrenzenden Ländern. III. Theil. Pachydemini, Sericini und Melolonthini. *Verh. Naturforsch. Ver. Brünn*, 40: 93-303.
REITTER E. 1903: Bestimmungs-Tabelle der Melolonthidae aus der europäischen Fauna und den angrenzenden Ländern. IV. Theil. Rutelini, Hopliini und Glaphyrini. *Verh. Naturforsch. Ver. Brünn*, 41: 28-158.
REJSEK J. 1998: Listorozí brouci (Coleoptera, Scarabaeoidea) bývalého vojenského výcvikového prostoru Milovice-Mladá. (Scarabaeoidea (Coleoptera) from the former military ranges at Milovice-Mladá). *Vlastivěd. Zprav. Polabí* (Poděbrady), 32: 203-220 (in Czech, English abstr.).
RENNER K. 2005: Faunistisch bemerkenswerte Käferfunde zwischen Schwarzwald und Rheinaue (Coleoptera). *Coleo* (Mönchengladbach), 6: 61-65.
RESL K. 1996: Faunistické zprávy z regionu – 1. Coleoptera: Scarabaeidae, Meloidae, Carabidae. (Faunistic records from SE Moravia – 1. Coleoptera: Scarabaeidae, Meloidae, Carabidae). *Sborn. Přírodověd. Klubu Uh. Hradiště*, 1: 69 (in Czech, English title).
RESL K. 1998: Faunistické zprávy z Moravy – 8. Coleoptera: Trogidae, Carabidae. (Faunistic records from Moravia – 8. Coleoptera: Trogidae, Carabidae). *Sborn. Přírodověd. Klubu Uh. Hradiště*, 3: 117 (in Czech, English title).
ROHÁČOVÁ M. & ŽIDKOVÁ M. 2005: *Katalog sbírky brouků IV. Coleoptera: Scarabaeoidea. Katalogy a soupisy sbírek 10.* Muzeum Beskyd, Frýdek-Místek, 45 pp, 16 pls (in Czech).
ROUBAL J. 1929: Coleopteren im Horste vom Mäuse-Bussard (Buteo buteo L.), pp 157-158. In: KRANCHER O. (ed.): *Entomologisches Jahrbuch 38*, Frankenstein & Wagner, Leipzig, 208 pp.
ROUBAL J. 1936: *Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Podkarpatské Rusi na základě bionomickém a zoogeografickém a spolu systematický doplněk Ganglbauerových „Die Käfer von Mitteleuropa" a Reitterovy „Fauna Germanica". Díl II.* (*Catalogue des Coléoptères de la Slovaquie et de la Russie Subcarpathique d'après les documents et zoogéographiques ainsi que supplément systématique au Ganglbauer „Die Käfer von Mitteleuropa" et Reitter „Fauna Germanica". Tome II.*). Uč. Společ. Šafaříkova, Bratislava, viii + 434 pp (in Czech, French title).
ROUBAL J. 1937-1941: *Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a východních Karpat na základě bionomickém a zoogeografickém a spolu systematický doplněk Ganglbauerových „Die Käfer von Mitteleuropa" a Reitterovy „Fauna Germanica". Díl III.* (*Katalog der Coleopteren der Slowakei und der Ost-Karpathen auf bionomischer und zoogeographischer Grundlage und zugleich Ergänzungen Ganglbauer's „Die Käfer von Mitteleuropa" und zu Reitters „Fauna Germanica". Teil III.*). Slovanský ústav a Nakl. Orbis, Praha, 363 pp (in Czech, German abstr.).
ROUBAL J. 1938: Thermophile Coleopteren der Slovakei (mit besonderer Berücksichtigung der xerothermicolen Arten) und ihr Eindringen nordwärts der Donau nebst Ergänzung des Lebensbildes der betreffenden Biotope durch andere, nicht exclusiv thermophile Arten. *Festschrift zum 60. Geburtstage von Professor Dr. Embrik Strand*, 4: 405-437.

ROUBAL J. 1942: Výsledky dosavadního průzkumu koleopterologické fauny na jihomoravské stepi uherčické. *Entomol. Listy* (Brno), 5: 77-82 (in Czech).
ROUBAL J. 1947: O třech význačných a vzácných zimních broucích pražské zvířeny. (Sur trois rares Coléoptčres – hivernaux Pragois). *Acta Soc. Entomol. Čechoslov.*, 44: 59-66 (in Czech, French summary).
RÖSSNER E. 1999: Aktuelle Nachweise neuer, verschollener oder gefährdeter Arten der Blatthornkäfer und Hirschkäfer (Col.: Scarabaeoidea) in Thüringen. *Thür. Faun. Abhandl.*, 6: 191-200.
RÖSSNER E. 2001: Aktuelle Nachweise gefährdeter und faunistisch interessanter Blatthornkäfer (Coleoptera: Scarabaeoidea) in Thüringen. *Thür. Faun. Abhandl.*, 8: 179-183.
RÖSSNER E. & AHRENS D. (2004): *Chorologie und Taxonomie der Gattung Omaloplia (Coleoptera: Scarabaeidae: Sericini)*. Dissertation.de, Berlin, 153 pp.
RÖSSNER E. & WOOG. D. 2005:Die Verbreitung von Aphodius (Chilothorax) conspurcatus (Linnaeus, 1758) in Deutschland bei Beachtung des Gesamtareals der Art (Coleoptera: Scarabaeidae). *Entomol. Zeitschr.* (Stuttgart), 116: 203-210.
SABOL O. 2008: K výskytu rodu Trichius (Coleoptera: Scarabaeidae) na Ostravsku a okolí. (On the distribution of the genus *Trichius* (Coleoptera: Scarabaeoidea) in Ostrava region and the surroundings). *Klapalekiana*, 44 (Suppl.): 191-195 (in Czech, English abstr.).
SCHLÖGL L. 1883: Die Coleopteren-Fauna aus dem Marchthale bei Ung. Hradisch (Schluss.). *Programm des k. k. Real- und Ober-Gymnasiums in Ung. Hradisch in Mähren*, 1882-1883: 3-30.
SCHÖN K., TÁBORSKÝ I. & TYRNER P. 1978: Inventarizační průzkum Coleopter v navržené SPR Zlatník. (Inventarisationsforschung der Coleopteren in dem forgeschlagenen Naturschutzgebiet Zlatník). *Sborn. Severočes. Muz., Přír. Vědy* (Liberec), 10: 41-57 (in Czech, German summary).
SCHUBERT F. 1905: Die Coleopteren-Fauna von Prosznitz und Umgebung. *Jahres-Bericht der Deutschen Landes-Oberrealschule zu Prosznitz* (Prostějov), 30: 3-27.
SEHNAL R. 2005: Faunistic records from the Czech Republic – 179. Coleoptera: Scarabaeoidea: Trogidae. *Klapalekiana*, 41: 52.
SKÝPALA J. 1978: K poznání motýlů československé části Cérové vrchoviny (Lepidoptera). (Zur Kenntnis der Schmetterlingsfauna des tschechoslowakischen Teiles von Cérová vrchovina (Lepidoptera)). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 14: 115-118 (in Czech, German abstr.).
SMETANA A. 1954 (1955): Systematické a faunistické poznámky ke zvířeně drabčíků Československa. (Systematische und faunistische Beiträge zur Kenntnis der Staphyliniden-Fauna der Tschechoslowakei). *Acta Soc. Entomol. Čechoslov.*, 51: 135-148 (in Czech, German and Russian abstr.).
SMETANA A. 2006: Subfamily Cetoniinae Leach, 1815, pp 283-313. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
SOUČEK Z. 1990: Zlatohlávci v okrese Nymburk. *Polabská příroda* (Nymburk), 3: 11-13 (in Czech).
STEBNICKA Z. 1976: *Żukowate – Scarabaeidae. Grupa podrodzin: Scarabaeidae laparosticti. Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XIX. Zeszyt 28 a.* PWN, Warszawa, 139 pp (in Polish).
STEBNICKA Z. 1978: *Żukowate – Scarabaeidae. Grupa podrodzin: Scarabaeidae pleurosticti. Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XIX. Zeszyt 28 b.* PWN, Warszawa, 63 pp (in Polish).
STEBNICKA Z. 1983: *Jelonkowate – Lucanidae, Modzelatkowate – Trogidae. Klucze do oznaczania owadów Polski. Część XIX. Zeszyt 26-27.* PWN, Warszawa – Wrocław, 26 pp (in Polish).
STEBNICKA Z. 2006: Subfamily Aegialiinae Laporte, 1840, pp 103-104. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
SUCHÝ J. 1983: Nálezy některých druhů rodu Aphodius Ill. (Coleoptera, Aphodiidae) v západních Čechách. (Die Funde mancher Aphodius-Arten in Westböhmen). *Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. ČSAV* (Plzeň), 1: 3-8 (in Czech, German abstr.).
SUCHÝ J. 1996: Chrobáci (Coleoptera, Scarabaeoidea, Geotrupidae) v západních Čechách. (Die Mistkäfer (Coleoptera, Scarabaeoidea, Geotrupidae) Westböhmens). *Erica* (Plzeň), 5:119-122 (in Czech, German abstr.).
SZOPA R. 2007: K výskytu Psammoporus mimicus (Coleoptera: Scarabaeidae) na severovýchodní Moravě. (To the occurrence of Psammoporus mimicus (Coleoptera: Scarabaeidae) in the northeastern Moravia). *Práce Stud. Muz. Beskyd (Přír. Vědy)*, 19: 256 (in Czech, English title).
ŠIGUT R. 1993: Nález Oxythyrea funesta. *Entomol. Zprav. Selene* (Chrudim), 1993(12): 1 (in Czech).
ŠIGUT R. 1996: Zajímavé nálezy brouků v okolí Radějova v Bílých Karpatech (Coleoptera, Polyphaga). *Sborn. Přírodověd. Klubu Uh. Hradiště*, 1: 66-68 (in Czech).

ŠLACHTA M., FRELICH J. & SVOBODA L. 2008: Seasonal biomass distribution of dung beetles (Scarabaeidae, Geotrupidae, Hydrophilidae) in mountain pastures of South-West Bohemia. *Journal of Agrobiology*, 25: 163-176.
ŠPRYŇAR P., DOLEŽAL T., MIKULENKA L., MORAVEC P., PLECHÁČ J., PLESKAČ D., ŘÍHA J., STREJČEK J., ŠÍMA A., TRMAL A., URBAN S., VONIČKA P., ZÚBER M. 2003: Příspěvek k poznání brouků (Insecta, Coleoptera) Českého krasu – výsledky Entomologických dnů 2002. (Faunistic records of Coleoptera (Insecta) from Bohemian Karst (Central Bohemia) – results of meeting "Entomological Days 2002"). *Bohemia Centralis* (Praha), 26: 97-135 (in Czech, English abstr.).
ŠPRYŇAR P. 2007: Nové a zajímavé nálezy brouků (Insecta: Coleoptera) ze středních Čech. (New and interesting records of beetles (Insecta: Coleoptera) from Central Bohemia). *Bohemia Centralis* (Praha), 28: 411-417 (in Czech, English abstr.).
ŠUHAJ J. & CHYBÍK J. 1997: Výskyt Eupotosia affinis (Coleoptera: Cetoniidae) v České republice. (The occurrence of Eupotosia affinis (Coleoptera: Cetoniidae) in the Czech Republic). *Klapalekiana*, 33: 93-99 (in Czech, English abstr.).
ŠUHAJ J. & HUDEČEK J. 1997: Výskyt zlatohlávka Oxythyrea funesta (Coleoptera, Cetoniidae) v širší oblasti Beskyd (Západní Karpaty). *Zprav. Okres. Vlastivěd. Muz. Vsetín*, 1997: 47-48 (in Czech).
ŠUHAJ J., HUDEČEK J. & STOLARCZYK J. 1996: Výskyt Oxythyrea funesta (Poda, 1761) na Moravě a ve Slezsku (Coleoptera: Cetoniidae). (Occurrence of Oxythyrea funesta (Poda, 1761) in Moravia and Silesia (Coleoptera: Cetoniidae)). *Acta Mus. Silesiae, Ser. A* (Opava), 45: 69-77 (in Czech, English abstr.).
TÁBORSKÝ I. 1979: Faunistický průzkum vybraných skupin Coleopter na území budoucího velkolomu Chabařovice – jih. *Přírodovědecký Výzkum* (Krajské Muz. Teplice), 1979: 367-395 (in Czech).
TÁBORSKÝ I. 1987: Coleoptera (vybrané čeledi) vrchu Trabice a jeho okolí (České středohoří) (Coleoptera (ausgewählte Familien) des Berges Trabice und seiner Umgebung (Böhmisches Mittelgebirge)), pp 99-106. In: KUBÁT K. (ed.): Dokumentační přírodovědný průzkum lokality Trabice v Českém středohoří. *Severočeskou Přírodou* (Litoměřice), Příl. 1987: 1-123 (in Czech, German title).
TÁBORSKÝ I. 1988: Nové a faunisticky pozoruhodné nálezy brouků ze severozápadních Čech (Coleoptera 2: Cleridae, Nitidulidae, Coccinelidae, Lagriidae, Scarabaeidae). (Neue und faunistisch bemerkenswerte Käferfunde aus Nordwestböhmen (Coleoptera 2: Cleridae, Nitidulidae, Coccinelidae, Lagriidae, Scarabaeidae)). *Sborn. Okres. Muz. Most, Ř. Přírodověd.*, 10: 17-18 (in Czech, German abstr.).
TESAŘ Z. 1951: Příspěvek k poznání coprophágních Scarabaeidů ČSR. *Acta Mus. Silesiae, Ser. A* (Opava), 1: 13-17 (in Czech).
TESAŘ Z. 1952: Přehled československých druhů rodu Onthophagus Latr. *Acta Mus. Silesiae, Ser. A* (Opava), 2: 1-21 (in Czech).
TESAŘ Z. 1953: Přehled československých druhů čeledi Trogidae. *Acta Mus. Silesiae, Ser. A* (Opava), 3: 33-40 (in Czech).
TESAŘ Z. 1955: Přehled československých druhů podčeledi Aphodiinae. *Acta Mus. Silesiae, Ser. A* (Opava), 4: 42-56, 65-126 (in Czech).
TESAŘ Z. 1957: *Brouci listorozí – Lamellicornia. Díl II. Scarabaeidae – vrubounovití. Laparosticti. Fauna ČSR 11*. NČSAV, Praha, 326 pp, 16 pls. (in Czech, German and Russian summary).
TESAŘ Z. 1964: Složení a původ fauny československých Scarabaeidů. *Refer. Entomol. Symp. Opava*, 1964: 241-257 (in Czech).
TESAŘ Z. 1972: Doplňky k „Fauně ČSR – Lamellicornia I a II". (Nachtrag zur „Fauna ČSR – Lamellicornia I und II"). *Acta Mus. Silesiae, Ser. A* (Opava), 21: 73-87 (in Czech, German abstr.).
TÝR V. 1993a: Scarabaeoidea (Coleoptera) středního Pohroní a okolí Zvolena. (Scarabaeoidea (Coleoptera) of the central reaches of river Hron and surroundings of Zvolen). *Klapalekiana*, 29: 147-152 (in Czech, English abstr.).
TÝR V. 1993b: Scarabaeoidea (Coleoptera) západního Vihorlatu. (Scarabaeoidea (Coleoptera) of the western Vihorlat Mountains). *Klapalekiana*, 29: 141-146 (in Czech, English abstr.).
TÝR V. 1997: Příspěvek k faunistice brouků nadčeledi Scarabaeoidea (Coleoptera) Čech, Moravy a Slovenska. (Contribution to the faunistics of Scarabaeoidea (Coleoptera) of Bohemia, Moravia and Slovakia). *Klapalekiana*, 33: 239-247 (in Czech, English abstr.).
TÝR V. 1999: Rozšíření druhu Aphodius (Coprimorphus) scrutator (Coleoptera: Scarabaeidae) v Čechách, na Moravě a na Slovensku. (Distribution of Aphodius (Coprimorphus) scrutator (Coleoptera: Scarabaeidae) in Bohemia, Moravia and Slovakia). *Klapalekiana*, 35: 145-156 (in Czech, English abstr.).
TÝR V. & VONIČKA P. 2006: Faunistic records from the Czech Republic – 215. Coleoptera: Aphodiidae. *Klapalekiana*, 42: 339-340.

TYRNER P. 1969: Dva vzácné nálezy brouků z čeledi chrobákovitých (Scarabaeidae) v severních Čechách. *Živa*, 17: 183 (in Czech).
VÁLEK P. 2008: *Společenstva chrobákovitých, mrchožroutovitých a vrubounovitých brouků (Coleoptera: Geotrupidae, Silphidae a Scarabaeidae) vrchu Oblíku (České středohoří)*. Unpubl. MSc. Thesis, PřF UK Praha, 178 pp (in Czech).
VITNER J. & FARKAČ J. 2002: Aktivita České společnosti entomologické v kauze „Zkušební plochy technického vývoje Škoda Auto a.s.: záměr umístění zkušebního polygonu do bývalého Vojenského výcvikového prostoru Mladá (střední Čechy, Česká republika)". (Activities of the Czech Entomological Society in the case "Testing areas of the Škoda Auto company: proposed construction of a car-testing polygone in the former Military Training Area of Mladá (central Bohemia, Czech Republic)"). *Klapalekiana*, 38: 123-162 (in Czech, English abstr.).
VITNER J. & FARKAČ J. 2003: Aktivita České společnosti entomologické v kauze „Zkušební plochy technického vývoje Škoda Auto a.s.: záměr umístění zkušebního polygonu do bývalého Vojenského výcvikového prostoru Mladá (střední Čechy, Česká republika)" – 2. část. (Activities of the Czech Entomological Society in the case "Testing areas of the Škoda Auto company: proposed construction of a car-testing polygone in the former Military Training Area of Mladá (central Bohemia, Czech Republic)" – Part 2). *Klapalekiana*, 39: 139-187 (in Czech, English abstr.).
VITNER J. & KRÁL D. 1993: Faunistické síťové mapování listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Čech, Moravy a Slovenska – výběr výsledků získaných v létech 1991-1993. (Faunistic grid mapping of Scarabaeoidea (Coleoptera) of Bohemia, Moravia and Slovakia – selected results obtained in 1991-1993). *Klapalekiana*, 29: 153-162 (in Czech, English abstr.).
VITNER J., VRABEC V. & MATOUŠ J. 2001: Předběžný soupis druhů členovců (Arthropoda: Crustacea, Araneida, Insecta) významných z hlediska územní ochrany bývalého VVP Mladá. *Příroda* (Praha), 8: 65-74 (in Czech).
VLÁČIL V. 1995: Příspěvek k faunistice zlatohlávka Oxythyrea funesta (Coleoptera: Scarabaeidae). (Contribution to the faunistics of Oxythyrea funesta (Coleoptera: Scarabaeidae)). *Klapalekiana*, 31: 63-64 (in Czech, English abstr.).
VONIČKA P. 1997: Příspěvek k poznání koprofágních vrubounovitých (Coleoptera: Scarabaeidae) bývalého VVP Ralsko. *Bezděz* (Česká Lípa), 5: 359-361 (in Czech).
VONIČKA P. & ČTVRTEČKA R. 1999: Inventarizační průzkum brouků (Coleoptera) přírodní rezervace Bukovec v Jizerských horách. (Inventory research of the beetles (Coleoptera) in the nature reserve Bukovec in Jizerské hory Mts.). *Sborn. Severočes. Muz., Přír. Vědy* (Liberec), 21: 213-222 (in Czech, English abstr.).
VORST O., CUPPEN J. & HUIJBREGTS H. 2008: De Nederlandse soorten van het genus Aegialia (Coleoptera: Scarabaeidae). (The Dutch species of Aegialia (Coleoptera: Scarabaeidae). *Entomol. Berichten* (Amsterdam), 68: 210-218 (in Dutch, English summary).
VYSOKÝ V. 1982: Příspěvek k poznání Coleopter CHKO České středohoří. *Fauna Bohemiae Septentrionalis* (Ústí nad Labem), 7: 129-143 (in Czech).
VYSOKÝ V. 1984: Příspěvek k faunistice brouků severozápadních Čech – 2. (Coleoptera). (Beitrag zur Faunistik der Käfer Nordwestböhmen – 2. (Coleoptera)). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 16: 83-85 (in Czech, German abstr.).
WANKA T. von 1915: Beitrag zur Coleopterenfauna von Österr.-Schlesien. *Wien. Entomol. Zeit.*, 34: 199-214.
WANKA T. von 1920: Dritter Beitrag zur Coleopterenfauna von Österr.-Schlesien. *Entomol. Blätter*, 16: 202-213.
WINKLER J. R. 1974: *Sbíráme hmyz a zakládáme entomologickou sbírku.* SZN, Praha, 211 pp (in Czech).
ZAGAIKEVICH I. K. & ROSHKO V. G. 1988: Semeistvo Scarabaeidae, pp 161-170. In: DOLIN V. G. & SERGIENKO M. I. (eds.): *Pochvennyie chlenistonogyie Ukrainskikh Karpat*. Naukova dumka, Kiyev, 244 pp (in Russian).
ZELENÝ J. 1972: Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. (Entwurf einer Gliederung der Tschechoslowekei für Zwecke der faunistischen Forschung). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 8: 3-16 (in Czech, German abstr.).
ZORN C. 2006: Tribe Anomalini C. E. Blanchard, 1851, pp 251-276. In: LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palearctic Coleoptera. Vol. 3. Scarabaeoidea – Scirtoidea – Dascilloidea – Buprestoidea – Byrrhoidea.* Apollo Books, Stenstrup, 690 pp.
ZOUFAL V. 1922: Fauna brouků Prostějovského okresu. *Věst. Klubu Přírodověd. Prostějov*, 18 (1920-1921): 5-21 (in Czech).
ZÚBER M. 2002: Nález roháčka Aesalus scarabaeoides (Panzer, 1794) (Coleoptera: Scarabaeoidea: Lucanidae) v bývalém vojenském výcvikovém prostoru Milovice-Mladá. (The hornbeetle Aesalus scarabaeoides (Panzer, 1794) (Coleoptera: Scarabaeoidea: Lucanidae) from the former military ranges at Milovice-Mladá). *Vlastivěd. Zprav. Polabí* (Poděbrady), 36: 244-245 (in Czech, English abstr.).

SUMMARY

This article belongs to a series of faunistic papers dealing with interesting records of Scarabaeoidea from the Czech Republic and Slovakia (e.g., Juřena 1996, Týr 1997, 1999 and Juřena et al. 2000). It is based mainly on data we acquired from many private and institutional collections as well as during our own collecting activities during 2001-2008; some data were supplied from other collectors.

The records fall into four categories:

1. species new to the Czech Republic, Bohemia, Moravia or Slovakia and species for which precise data for one of these four areas have not been known to date (see Abstract).

2. species known from one or very few localities in one of the four areas (e.g., *Glaresis rufa*, *Codocera ferruginea*, *Ochodaeus chrysomeloides*, *Psammodius pierottii*, *Pleurophorus pannonicus*, *Euheptaulacus porcellus*, *Aphodius kraatzi*, *A. quadrimaculatus*, *A. sturmi*, *A. affinis*, *A. conspurcatus*, *A. suarius*, *A. quadriguttatus*, *A. lugens*, *A. porcus*, *A. foetens*, *A. borealis*, *A. convexus*, *Scarabaeus typhon*, *Copris umbilicatus*, *Onthophagus grossepunctatus*, *O. opacicollis*, *Amphimallon ruficorne*, *Hoplia hungarica*, *Pentodon idiota*, *Trichius rosaceus* and *T. sexualis*).

3. species that have become very rare during the last few decades and mostly disappeared (e.g., *Geotrupes mutator*, *A. merdarius*, *A. varians*, *A. melanostictus*, *A. consputus*, *A. foetidus*, *Copris lunaris*, *Onthophagus gibbulus*, *O. vacca*, *O. taurus*, *Anomala vitis* and *Protaetia ungarica*).

4. species with insufficiently known or expanding distribution (e.g., *Trox cadaverinus*, *Geotrupes stercorarius*, *G. spiniger*, *Aphodius brevis*, *A. scrutator*, *A. coenosus*, *A. obliteratus*, *A. paykulli*, *A. sphacelatus*, *Oxythyrea funesta*, *Protaetia fieberi*).

We also report several zoogeographically important records, label data of which are more or less dubious.

For several species we mention recent findings from previously known localities or historic records from localities for which no recent data are available. The period of occurrence of adults for all species that have recently reached the Czech Republic and Slovakia is also mentioned. Data on the bionomy and collecting circumstances are given for several species.

Material and methods:

– an asterisk (*) before the number of the taxon indicates new species/subspecies for a particular territory (Bohemia, Moravia, Czech Republic or Slovakia);
– abbreviations: B. – Bohemia (covers five former administrative regions in the Czech Republic: West Bohemian, North Bohemian, Central Bohemian, South Bohemian and East Bohemian Region), M. – Moravia (covers the former North Moravian and South Moravian Region); S. – Slovakia (covers the former West Slovakian, Central Slovakian and East Slovakian Region); subdivisions of Bohemia, Moravia and Slovakia (B. occ.; B. b.; B. c.; B. m.; B. or.; M. b.; M. m.; S. occ.; S. c.; S. or.) correspond to the regions;
– faunistic data are ordered by the grid code of the faunistic square to which the locality belongs (see e.g., Zelený 1972, Novák 1989, Pruner & Míka 1996) and chronologically within each square;
– acronyms for protected and military areas in the Czech Republic: BR – Biosphere Reserve, CHKO – Protected Landscape Area, NP – National Park, NPR – National Nature Reserve, PR – Nature Reserve, NPP – National Natural Monument, PP – Natural Monument, VVP – Military Training Area;
– the number in parentheses after the locality name is the grid code of the faunistic square;
– Latin genus-group names (e.g., *Ovis*) indicate mammal species whose excrements the beetles were collected in;
– ex. = specimen(s);
– CEST – Central European Summer Time;

– numerous records (over 50 specimens) denote that the beetles were observed and only voucher specimens were deposited in the listed collections;
– abbreviation of a collector's name without further details means "the collector lgt. and coll.", with the exceptions of the following cases: all specimens collected by J. Bezděk (JB) are in coll. A. Bezděk (AB), all specimens collected by D. Kotrys (KT) are in coll. D. Juřena (DJ) and all specimens collected by S. Benedikt (SB) are in coll. V. Benedikt (VB);
– unless otherwise stated, the material was determined or revised by the authors;
– records collected after 1970 are classified as recent;
– Central Europe includes the following countries: Germany, Switzerland, Liechtenstein, Austria, Poland, Czech Republic, Slovakia and Hungary;
– roman numerals behind the comment on a particular species mean months and refer to the period of adult activity. These data are based on our faunistic database and published sources. They are valid only for the Czech Republic and Slovakia;
– the nomenclature used in this paper agrees with the new checklist of Scarabaeoidea of the Czech Republic and Slovakia (Juřena & Týr 2008); the nomenclature of the tribe Aphodiini is based on Dellacasa & Dellacasa (2006a), but the majority of genera are listed as subgenera of the genus *Aphodius*; the nomenclature of the remaining taxa follows the Catalogue of Palaearctic Coleoptera (Löbl & Smetana 2006) with the following exceptions: The subgenera of *Aegialia* (Stebnicka 2006) are listed as independent genera. The taxonomy of *Psammoporus sabuleti* is based on recent revisions of Pittino (1996, 2006a), who divided it into four independent species: *P. sabuleti* (Panzer, 1797), *P. latipunctus* (Gredler, 1886) and two newly described species *P. insularis* Pittino, 2006 and *P. mimicus* Pittino, 2006;
– distributional maps are provided for species with adequate faunistic data from the Czech Republic and Slovakia and are based on our own database and records in Wanka (1915, 1920), Fleischer (1927-1930), Roubal (1936, 1938), Hudeček (1937), Korbel (1951), Tesař (1951, 1952, 1953, 1957, 1972), Smetana (1954), Balthasar (1956, 1966), Havelka (1957), Horion (1958), Löbl (1960b), Havelka (1964, 1975), Niedl (1965, 1967), Gottwald (1966, 1968), Kokorďák (1968), Endrődi (1969), Kačer (1969), Tyrner (1969), Hladil (1973), Mencl (1974, 1975, 1981), Winkler (1974), Koloničný & Stanovský (1975), Nohel (1976), Poláček (1977), Schön et al. (1978), Chromý (1979, 1985), Král & Souček (1982, 1987a,b), Vysoký (1982, 1984), Suchý (1983), Majzlan & Rychlík (1985), Král (1987), Pittino (1987, 2006a), Táborský (1987, 1988), Král & Vitner (1989, 1993a,b,c,d, 1996a,b,c), Christoph (1990), Týr (1993a,b, 1997, 1999), Vitner & Král (1993), Kollár (1994, 1998), Kollár & Smetana (1994), Hudeček & Šuhaj (1996b), Juřena (1996), Resl (1996), Chobot (1997), Chybík (1997, 1998), Král & Rejsek (1997), Vonička (1997), Majzlan (1998a, 2006, 2007, 2008), Rejsek (1998), Bunalski (1999), Kletečka & Křivan (1999a,c), Majzlan et al. (1999, 2000, 2005), Juřena et al. (2000), Král (2002), Rössner & Ahrens (2004), Kubáň (2005), Roháčová & Židková (2005), Sehnal (2005), Kejval et al. (2006), Král & Rébl (2007), Szopa (2007), Špryňar (2007) and Sabol (2008). Open circles in maps refer to records collected between 1900-1959, solid circles refer to more recent records (1960-2008). Findings collected prior to 1900 are not figured in the maps.

Comments on particular species:

Trogidae

Trox cadaverinus cadaverinus Illiger, 1802. Rare species with scattered records in warmer areas throughout the Czech Republic and Slovakia (Fig. 1). Previous records were published by Král (1987), Juřena (1996), Král & Vitner (1996a), Rejsek (1998) and Juřena et al. (2000). III.-X.

Trox eversmannii Krynicky, 1832. Rare species known from a few localities in southern Moravia and warmer steppe-like biotopes in Slovakia (Fig. 2). It is repeatedly collected and common only in the environs of Čejč, mainly in burrows of mammals (*Oryctolagus*, *Vulpes*, *Meles*, etc.). On the basis of the specimens from Mladá Boleslav – Radouč reported here, the species was published as new for Bohemia by Sehnal (2005). Additional recent records were given by Vitner & Král (1993), Juřena (1996), Král & Vitner (1996a), Majzlan (1998a, 2007), Majzlan et al. (1999, 2005), and Juřena et al. (2000). The adults are active mostly in May. III.-VII.

Trox perrisii Fairmaire, 1868. Recorded for the first time from Bohemia rather recently (Král & Rébl 2007) and otherwise known from a few localities in southern Moravia (Hladil 1973, Král & Vitner 1993a, 1996a, Resl 1998, Juřena et al. 2000). The northern boundary of its distribution lies in the Czech Republic. Data on its distribution in Slovakia were given by Tesař (1957), Löbl (1960a,b), Král & Vitner (1993a) and Juřena et al. (2000). The adults are active mostly in April. (II.) III.-VII.; IX.-XI. Distribution in Fig. 3.

Glaresis rufa Erichson, 1848. To date, it was known only from five localities in southwestern Slovakia (Gottwald 1966 (repeated by Tesař 1972), Král & Vitner 1993a, Týr 1997, Majzlan 1998a, Majzlan et al. 1999; Fig. 4). Our records from the environs of Malacky suggest that its occurrence in southern Moravia (sandy areas near Bzenec and Rohatec) could be expected. Stebnicka (1983) reported this species from Krakow as the northernmost known locality in Europe. V.-IX.

Geotrupidae

****Bolbelasmus unicornis*** (Schrank, 1789). New species for Bohemia; in Central Europe known from southern Germany, Austria, Poland, Czech Republic, Slovakia and Hungary (e.g., Tesař 1957, Horion 1958, Stebnicka 1976, Ádám 1994, Köhler & Klausnitzer 1998, Paill 2007). It is a very local and rare species of forest steppe and steppe habitats, and ecotons of Pannonian oak woods. Both larvae and adults feed on subterraneous fungi. In Hungary it was observed on *Endogone macrocarpa* (Bratek et al. 1992, Nádai 2006). The adults were observed to fly about 0.5 m above the ground but the flight period is very short, only 15-30 minutes, and begins about 40-45 minutes after sunset. DJ and VJ observed adults in flight at a locality with geographic longitude among 19°55'E-20°00'E between 21.10 and 21.40 CEST on May 25-30 and between 21.30-21.50 CEST on June 15-20. During the last three decades, the species was rather periodically collected in the environs of Štúrovo and in the Cerová vrchovina hills in Slovakia (Týr 1997). Our records from the environs of Čejč in 1999 represent the last records from the Czech Republic. Historical records from the Czech Republic and Slovakia were reported by Zoufal (1922), Čepelák (1926), Fleischer (1927-1930), Hudeček (1930, 1937), Roubal (1936, 1938), Tesař (1957) and Horion (1958). The aduls are active mostly from late May to early July. V.-VII. (VIII.-IX.). Distribution shown in Fig. 5.

****Typhaeus typhoeus*** (Linnaeus, 1758). Löbl et al. (2006a) mentioned this species from Slovakia, but without precise data. Our historical record from Trenčín thus represents the first detailed record from Slovakia. The last known record from Bohemia comes from Maxičky near Děčín in (Týr 1997). Our records from the Labské Pískovce CHKO and the České Švýcarsko NP confirm its recent occurrence in Bohemia. The specimen labelled "Morava, na hranicích" [= Moravia – border area] represents the only record from Moravia known to us. In Central Europe, the species is widely distributed in Germany (Köhler & Klausnitzer 1998), western part of Poland (Dobosz & Palaczyk 1984), Switzerland (Allenspach 1970) and very locally in Austria (e.g., Dobosz & Palaczyk 1984). Voucher specimens from Linz (Austria) are deposited in coll. DK and NMP (D. Král and V. Kubáň, pers. comm.), and we have seen in several collections historical specimens collected by E. Reitter in the environs of Wels (Oberösterreich, cca 25 km southwest of Linz). From Hungary we saw only one specimen in coll. MHK, labelled "Ungarn, V.[19]15, J. Weber lgt., 1 ♂". Ádám (1994) did not list this species from Hungary at all. The adults are active mainly in October. IX.-XI.; III.-V. (VI.). Distribution mapped in Fig. 6.

Geotrupes (***Geotrupes***) ***mutator*** Marsham, 1802. The environs of Silica represent the second recent locality in Slovakia; the species has been known only from Gemerské Dechtáre (Juřena et al. 2000). The last record from Bohemia was mentioned by Rejsek (1998): [B. c.,] Benátky nad Jizerou [env.] [(5754-55)], VII.1969, 1 ex., Č. Podaný lgt., coll. Muzeum Benátky nad Jizerou. According to Rambousek (1906, repeated by Koleška 1996), František Štěrba observed mass occurrence of several hundred specimens between rails on a compact, bare soil in the environs of sugar refinery in Pečky [(5956)] during March 1906. Such mass occurrence suggests that the species was rather common at the beginning of the last century. We have seen numerous additional voucher specimens collected in the first half of the 19th century in many private and institutional collections. (II.) III.-XI.

Geotrupes (***Geotrupes***) ***spiniger*** Marsham, 1802. We list only records from Moravia, where the species is local and rare; it is locally abundant in Bohemia and Slovakia. The only known Moravian locality with abundant periodical occurrence is Nový Dvůr near Lednice (Juřena et al. 2000). (II.) III.-XI.

Geotrupes (***Geotrupes***) ***stercorarius*** (Linnaeus, 1758). The Czech and Slovak records from the last three decades are rather local; the species was periodically common at only a few localities in central and eastern Slovakia but is now becoming more common, at least in Bohemia (Mencl 1974, Majzlan & Rychlík 1985, Táborský 1987, Juřena 1996, Suchý 1996, Chobot 1997, Týr 1997, Kletečka & Křivan 1999a, Vonička & Čtvrtečka 1999, Juřena et al. 2000, Majzlan 2007). Several localities from the Orlické hory Mts. and their environs were listed by Poláček (1977). (II.) III.-XI.

Lethrus (***Lethrus***) ***apterus*** (Laxmann, 1770). Except periodical findings in the environs of Štúrovo and in the Cerová vrchovina hills, the species is known only from a few records at other isolated Slovakian localities (Vitner & Král 1993, Kollár & Smetana 1994, Týr 1997, Juřena et al. 2000). It is considered as extinct in Moravia (e.g., Král 1993, 2005), for historical records see Fleischer (1927-1930), Tesař (1957), Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993). The single known record from Bohemia (B. b., České středohoří Mts., Chrámce – Skršín (5548), 21.V.2000, 1 ♀, pitfall trap, vineyard, southern slope, KK) is based on a specimen that was most likely accidentally introduced with grapevine imported from the environs of Lučenec in southern Slovakia and planted in 1999 (M. Krajník, pers. comm.). III.-V. Distribution shown in Fig. 7.

Ochodaeidae

Codocera ferruginea (Eschscholtz, 1818). Very rare in Central Europe, reliably known from Austria, Hungary and Slovakia (see Křivan & Král 2006). The first precise data from the Czech Republic (locality Ječmeniště) were given by Křivan & Král (2006). Except that locality it was also found in Čejč [(7067)] (RC det., pers. comm., but we have not seen the voucher specimen yet) and an old finding from late 1970s from the environs of Bzenec [(7069)] (RL lgt., RJ det., pers. comm., depository of voucher specimen not known to us). In Slovakia it has been known from a single finding from Kamenica nad Hronom (Gottwald 1969, repeated by Tesař 1972); we have not been able to revise voucher specimens of an additional finding from the environs of Malacky (KN lgt., pers. comm.). The adults are active mostly in July. VI.-VIII.

Ochodaeus chrysomeloides (Schrank, 1781). Rare species, known from a few localities in southern Moravia and Slovakia (Fleischer 1927-1930 (repeated by Roubal 1942), Roubal 1936 (repeated by Tesař 1957), Král & Vitner 1996a (possibly misidentified *Ochodaeus inte-*

griceps, D. Král, pers. comm.), Týr 1997, Juřena et al. 2000, Majzlan 1998a, 2007, Majzlan et al. 1999, 2000, 2005). It is recorded repeatedly in the environs of Čejč and environs of Hajnáčka. It is known in Bohemia only from Praha, Brandýs nad Labem, Mladá Boleslav (Fleischer 1927-1930, Horion 1958), former VVP Milovice-Mladá (Vitner & Král 1993, Rejsek 1998, Vitner et al. 2001, Vitner & Farkač 2002, Zúber 2002) and Hluboká nad Vltavou (Kletečka & Křivan 1999a). Our record from Strážne represents the first published data from the former East Slovakian Region. The adults are active mostly in late May and early June. They were observed in flight between 15.00 to 24.00 CEST, with a maximum between 21.00-21.40 CEST. (IV.) V.-VIII. (IX.). Distribution shown in Fig. 8.

****Ochodaeus integriceps*** Semenov, 1891. New species for Slovakia. It is known in Central Europe from southern Moravia (Bunalski 1999) and two findings in Austria and Hungary (Pittino 2006b). Its occurrence in other suitable localities in southern Moravia and southwestern Slovakia can be expected. Moreover, some historical records of *O. chrysomeloides* might actually refer to *O. integriceps*. V.-IX. Distribution shown in Fig. 9.

Scarabaeidae

Psammoporus mimicus Pittino, 2006. Pittino (1996, 2006a) revised the *Psammoporus* species previously identified mostly as *Psammoporus sabuleti* (Panzer, 1797). He divided this taxon into four closely related species: *P. sabuleti* (Panzer, 1797), *P. latipunctus* (Gredler, 1886) and two newly described species *P. insularis* Pittino, 2006 and *P. mimicus* Pittino, 2006. *Psammoporus sabuleti* is distributed in northern Europe (Norway, Sweden, Finland, Danmark, Estonia, Lithuania, northern Germany, and northern Poland) and Russia, while *P. latipunctus* is known from Austria, Switzerland and Italy and *P. insularis* is endemic to Great Britain. Specimens from western, central and southeastern Europe are attributed to *P. mimicus*: it is known from the Netherlands, Luxemburg, Germany, Switzerland, southern Poland, the Czech Republic, Austria, Slovakia, Romania, Bulgaria and Greece (Pittino 2006a, Vorst et al. 2008). It is a phytosaprophagous species associated with well-preserved sandy riversides, lakesides and banks of tarns. Its current distribution in the Czech Republic and Slovakia is insufficiently known (Fig. 10). The species is repeatdly collected in Pribylina (Slovakia, Vysoké Tatry Mts.); additional data were published as *P. sabuleti* by Wanka (1915), Fleischer (1927-1930), Tesař (1957), Horion (1958), Nohel (1976), Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993) and Juřena et al. (2000) and as *P. mimicus* by Pittino (2006a) and Szopa (2007). (III.) IV.-IX.

Rhyssemus germanus (Linnaeus, 1767). We report four additional recent localities from Bohemia; since 1950 the species has been recorded only from the Probošťská jezera lakes near Stará Boleslav (Král & Vitner 1993a). The findings from Plavatisko near Mladeč and Bystřice nad Olší represent the only recent records from the former North Moravian Region known to us. The species is locally common is southern Moravia and Slovakia. It is phytosaprophagous and associated with grass rootlets in sandy and loess soils. (III.) IV.-X.

Psammodius asper (Fabricius, 1775). The distribution of this phytosaprophagous psammobiont in the Czech Republic and Slovakia was summarized by Král & Vitner (1996b). Additional findings were reported by Juřena et al. (2000) and Majzlan (2006, 2007) while D. Král (pers. comm.) revised old specimens from Paskov and Těšín in northeastern Moravia. Currently this species is rare in the Czech Republic and more abundant only near Krňovice and Čejč. Noteworthy data on a joint occurrence of *Psammodius asper* and *Psammoporus mimicus* at three localities in northern Moravia in the 1970s were reported by Nohel (1976). (III.) IV.-IX. (X.). Distribution shown in Fig. 11.

Psammodius pierottii Pittino, 1979. The species was known only from three localities in southern Slovakia: Čenkov (Král & Vitner 1996b), Hurbanovo – Abov (Bunalski 1999), and Jurský Chlm [(81-8277)] (Majzlan 1998a, Majzlan et al. 1999). The findings from the environs of Malacky suggest that the species could be distributed more widely in Slovakia. It is known in Central Europe from Switzerland, Germany, Austria and Hungary (e.g., Renner 2005, Dellacasa & Dellacasa 2006b). IV.-IX. Distribution shown in Fig. 12.

Diastictus vulneratus (Sturm, 1805). Inconspicuous phytosaprophagous species inhabiting warmer steppe-like biotopes. Tesař (1957) listed it only from Čejč. The first record from Bohemia (Praha) was reported by Král & Souček (1987a) and from Slovakia (Bratislava) by Gottwald (1968). Additional findings were given by Hudeček & Šuhaj (1996b), Juřena (1996), Král & Vitner (1996b), Majzlan et al. (1999), Majzlan (2007), Juřena et al. (2000), and Špryňar (2007). III.-X. Distribution shown in Fig. 13.

Pleurophorus caesus (Creutzer, 1796). Locally very common in southern Moravia and especially in warmer localities in Slovakia. On the other hand, only two records were published from Bohemia after 1957, both from Praha (Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a). The finding from Olomouc represents the only record known to us from the former North Moravian Region. (III.) IV.-VIII. (IX.-X.).

Pleurophorus pannonicus Petrovitz, 1961. Very rare and local in the Czech Republic and Slovakia (Fig. 14). It has been known only from five localities in southern Slovakia (Král & Souček 1987a,b, Vitner & Král 1993, Juřena et al. 2000). The finding from the environs of Znojmo (Král 2002) represents the only known record from the Czech Republic. The species is probably associated with saline habitats. IV.-X.

Euheptaulacus porcellus (Frivaldszky, 1879). Rare phytosaprophagous species with a small area of distribution. It was originally described from Hungary and subsequently recorded from Austria (Burgenland, Niederösterreich), Italy (Liguria, Marche, Abruzzi, Molise), Slovakia, Romania and southern Bosnia (Frivaldszky 1879, Mikšić 1953, Endrődi 1956, Horion 1958, Dellacasa 1977, 1983, Carpaneto et al. 1994, Colacurcio & Gallerati 1996, Dellacasa & Dellacasa 2006a,b). Ladislav Mencl collected this species in a small karstic locality in southern Bulgaria: Bulgaria mer., Sozopol env., cca 1 km inland, 15.IV.1979, 1 ex., goat droppings, LM (we have examined the specimen). The species is associated with warm steppes on limestone and its larvae live in decaying plant matter. Several authors observed facultative coprophagy of the adults (e.g., Horion 1958, Colacurcio & Gallerati 1996, Juřena et al. 2000). Additional bionomic data were given by Heikertinger (1911), Franz (1948) and Petrovitz (1956). Records from the Czech Republic and Slovakia were published by Roubal (1936), Tesař (1957), Juřena (1996), Král & Vitner (1996a) and Juřena et al. (2000). Our records from the Slovakian Karst represent the first data from the former East Slovakian Region. It is probable that the species is more distributed across the Moravian and Slovakian Karst but mostly overlooked, partly due to early appearance of the adults, which are active mostly in March. (I.) II.-IV. Distribution shown in Fig. 15.

Euheptaulacus villosus (Gyllenhal, 1806). Bionomics similar as in *E. porcellus*, but without a distinct preference for limestone habitats and with adults active in late spring and summer, mostly in June and July depending on the altitude. Its distribution in the Czech Republic and Slovakia is poorly known. Previous data were published by Roubal (1936), Tesař (1957), Král & Souček (1982), Chromý (1985), Král & Vitner (1993a), Resl (1996), and Juřena et al. (2000). V.-VIII. Distribution shown in Fig. 16.

Aphodius (***Ammoecius***) ***brevis*** Erichson, 1848. Its distribution in the Czech Republic and Slovakia is not well known. It inhabits open or partially shaded, warm steppe-like and forest-steppe biotopes such as xerothermic slopes, meadows, clearings, ecotons of open forests and shrubland. According to Dellacasa (1983), the larvae prefer places not in direct sunlight. The adults are mostly collected in dung that is older (several weeks to several moths) but still slightly damp. Findings in fresh dung are rare (see Vitner & Král 1993 and Juřena et al. 2000). Recent records were published by Král & Souček (1982, 1987a), Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Chobot (1997), Týr (1997), Juřena et al. (2000). The aduls are active mostly in the second half of April. (IX.-X.) III.-VI. (VII.-VIII.). Distribution shown in Fig. 17.

Aphodius (***Coprimorphus***) ***scrutator*** (Herbst, 1789). Together with additional data from already known localities, we report also new records that indicate that this species is spreading across the Czech Republic and Slovakia. Detailed data from the Czech Republic and Slovakia were published by Týr (1999), Juřena et al. (2000) and Majzlan et al. (2005). The adults are active mostly in September. V.-X. Distribution shown in Fig. 18.

****Aphodius*** (***Labarrus***) ***lividus*** (Olivier, 1789). New species for Moravia. It is known from all Central European countries (e.g., Horion 1956, Allenspach 1970, Bunalski & Szwałko 1989, Král 1993, Ádám 1994, Král & Rejsek 1997). The finding from Litomyšl represents the second known record from Bohemia (see Král & Rejsek 1997). We also report additional records from Slovakia to supply previous data by Juřena et al. (2000). The species has been repeatedly found in Slovakia only in Gemerské Dechtáre and Strážne, and a remarkable mass occurrence was observed at the latter locality (Roubal 1936 (repeated by Tesař 1957), Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Král & Rejsek 1997, Týr 1997, Juřena et al. 2000). Král (2005) considered it extinct in the Czech Republic. The adults are active mostly in July and August. (IV.) V.-X. Distribution shown in Fig. 19.

Aphodius (***Liothorax***) ***kraatzi*** Harold, 1868. Phytosaprophagous (e.g., Endrődi 1956) and facultatively coprophagous (Král & Malý 1993) species. It is rare in Central Europe and locally common only in Hungary. Its northwestern boundary used to reach southeastern Slovakia. The westernmost record comes from the environs of Neusiedler See lake (Horion 1958). From this area we have seen additional recent specimens: Niederösterreich, Prellenkirchen (cca 10 km southwest of Bratislava), 17.VII.1996, 2 ex., LM (1 ex. in coll. DJ). It was published as new for Slovakia by Tesař (1951, repeated in 1955) from Kamenica nad Hronom. Later on, Tesař (1957) cited further finding from Komárno. Other records from the 1950s came from the environs of Štúrovo (Havelka 1964, repeated by Tesař 1972). The village of Moravany nad Váhom represents its northernmost locality in Central Europe. The adults are active mostly in July. V.-VIII. Distribution shown in Fig. 20.

Aphodius (***Liothorax***) ***niger*** (Illiger, 1798). Rare phytosaprophagous species associated with wetland areas (marshes, banks of ponds, flooded meadows, etc.). Recent localities are scattered throughout the Czech Republic and Slovakia (Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Týr 1997, Kollár 1998, Juřena et al. 2000, Majzlan et al. 2005); for historical data see Tesař (1957), Horion (1958) and Niedl (1967). The adults are active mostly in April and early May. (X.-XI.) III.-VIII. Distribution shown in Fig. 21.

Aphodius (***Liothorax***) ***plagiatus*** (Linnaeus, 1767). Species with habitat requirements similar to *A. niger*. Data on its bionomics were given by Horion (1958), Allenspach (1970), Bunalski (1998) and Rössner (1999, 2001). The species used to occur at numerous localities in Slovakia (Roubal 1936, Tesař 1957) but apparently disappeared from many of them. For

example, Havelka (1964) reported only one further finding from Slovakia (Komárno, III.1947) and only two further findings were reported from southern Slovakia after 1957 (Král & Vitner 1993a, Juřena et al. 2000). We did not see any voucher specimen from the Czech Republic. III.-VIII. Distribution shown in Fig. 22.

Aphodius (***Trichonotulus***) ***scrofa*** (Fabricius, 1787). It was recorded from only five localities in the Czech Republic after 1957 (Král & Souček 1982, Juřena et al. 2000). Kačer (1969) cited findings between 1949-1968 from the environs of Most. Recent data from Slovakia were given by Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Týr (1997), Juřena et al. (2000) and Majzlan (2007). The adults are active mostly in late April and in May. (III.) IV.-VII. Distribution shown in Fig. 23.

Aphodius (***Euorodalus***) ***coenosus*** (Panzer, 1798). Local and uncommon in Bohemia with most records coming from the Labe lowland; rare and very local in Moravia and Slovakia (repeatedly collected only in the environs of Bzenec, Rohatec and Malacky). The localities of Kečovo and Zádiel represent the third and fourth known sites in the former East Slovakian Region, respectively; previous records were given by Král & Vitner (1993a). We did not see any specimens from the former Central Slovakian Region. Further findings from the Czech Republic and Slovakia were published by Mencl (1974, 1975), Poláček (1977), Schön et al. (1978), Vysoký (1982), Král & Vitner (1993a, 1996a), Vitner & Král (1993), Chobot (1997), Týr (1997), and Vonička (1997). The adults are active mostly in May and June. III.-VIII. (IX.-XI.). Distribution shown in Fig. 24.

****Aphodius*** (***Euorodalus***) ***paracoenosus*** Balthasar et Hrubant, 1960. New species for Bohemia. It is known in Central Europe from Germany, Switzerland, Poland, Czech Republic, Slovakia and Hungary (Dellacasa & Dellacasa 2006b). It is associated especially with warm biotopes in southern Moravia and Slovakia, being locally common in Slovakia and local and uncommon in southern Moravia. Recent records were published by Král & Vitner (1993a, 1996a), Vitner & Král (1993) and Juřena (1996). The adults are active mostly in May. III.-VIII. (IX.).

Aphodius (***Esymus***) ***merdarius*** (Fabricius, 1775). In our opinion, this species is extinct in the Czech Republic (cf. Král 2005). The findings from the environs of Ústí nad Labem represent the last records from Bohemia known to us. The specimen collected in Šternberk is the only specimen from Moravia we have seen. Data from Slovakia were summarized by Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993) and Juřena et al. (2000). III.-VII.

Aphodius (***Phalacronothus***) ***citellorum*** Semenov et Medvedev, 1929. In addition to new localities in central and southern Moravia we also report supplementary data from known localities (Chromý 1985, Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, 1996a, Juřena 1996, Juřena et al. 2000). Additionally, D. Král (pers. comm.) revised old specimen from Valtice (7266) in southern Moravia. This nidicolous species is threatened by the decline of its mammal hosts. Due to the reintroduction of rabbits, *A. citellorum* increased again in the environs of Čejč. It is still locally common in steppe habitats in Slovakia (e.g., in the Slovakian Karst), but probably strongly declining as well. The adults are active mostly in the first half of April. (X.) III.-V. (VI.).

Aphodius (***Phalacronothus***) ***quadrimaculatus quadrimaculatus*** (Linnaeus, 1761). A single finding from the Slovakian Karst is known from the Czech Republic and Slovakia after 1957 (Král & Vitner 1993a). Only one reliable record comes from the Czech Republic, with an imprecise locality label stating „Frýdlant“ (Vitner & Král 1993). Other historical data from

Central Europe given, e.g., by Roubal (1936), Endrődi (1956), Tesař (1955, 1957) and Horion (1958) were mostly misidentified *A. biguttatus* and *A. citellorum*. The original descriptions of all three species were too general and did not allow for precise discrimination – see, e.g., Petrovitz (1963, 1969), Balthasar (1964) and Tesař (1972). Records published by Chromý (1979) from the environs of Zaječí (southern Moravia) refer to *A. citellorum* (Chromý 1985). The species is further known from the Pyrenees (subspecies *A. quadrimaculatus diecki* Harold, 1870) to the Balkans (subspecies *A. quadrimaculatus quadrisignatus* Brullé, 1832) and is locally very common in southern Europe (e.g., Dellacasa 1983). Probably IV.-VII.

Aphodius (***Nialus***) ***varians*** Duftschmid, 1805. Only two post-1957 records were published from the Czech Republic (Juřena et al. 2000). The new data show that the species has survived in Moravia. IV.-X.

Aphodius (***Biralus***) ***satellitius*** (Herbst, 1789). The record from the environs of the Veveří castle is the last voucher specimen from the Czech Republic known to us (cf. Král & Vitner 1993a,b). From Slovakia we list historic records from areas where no recent findings are known (Podunajská nížina lowland, Vihorlat Mts.). Recent records were given by Král & Vitner (1993a), Týr (1993a), Vitner & Král (1993), Kollár (1998) and Juřena et al. (2000). Rather common occurrence in eastern Slovakia was mentioned without any precise data by Gabzdil (2007). The adults are active mostly from late April to the middle of May. IV.-VI. Distribution shown in Fig. 25.

****Aphodius*** (***Subrinus***) ***sturmi*** Harold, 1870. New species for Moravia. This species was reported in Central Europe from Switzerland, Austria, Hungary and Slovakia (Horion 1958, Allenspach 1970, Král 1993, Ádám 1994). Dellacasa & Dellacasa (2006b) cited it also from the Czech Republic, but without any precise data. From Slovakia it was reported mostly from the environs of Štúrovo (Tesař 1951, 1955, 1957, 1972, Král & Vitner 1993a), but already Horion (1958) and Havelka (1964) cited other Slovakian localities taken from Smetana (1954), who reported along with the Staphylinidae some noteworthy records of beetles from other families. Among them were *A. sturmi* from three Slovakian localities: [S. occ.,] Bratislava [(7868-69)], 6.VI.1948, [1 ex.,] J. Brožík lgt.; [S. occ.,] Štúrovo [(81-8278)], V.1949, 2 ex., J. Brožík lgt.; [S. or., Slovakian Karst,] Domica [(7588)], 16.VI.1950, [1 ex.,] A. Smetana lgt. (all specimens identified by V. Balthasar). Additional records from other Slovakian localities were summarized by Juřena et al. (2000). The findings from Gemerské Dechtáre and Strážne represent the only records from Slovakia after 1987. Although this species was listed from the Czech Republic by Dellacasa & Dellacasa (2006b), no reliable records are known. We moreover found a specimen from Transcarpathia: Kvasovo (cca 25 km south from Mukačevo), 31.VII.1932, J. Palásek lgt., 1 ex. in coll. VT. Zagaikevich & Roshko (1988) did not list this species from Transcarpathia at all. (V.) VI.-VIII. (IX.). Distribution shown in Fig. 26.

Aphodius (***Nimbus***) ***obliteratus*** Panzer, 1823. Its distribution in the Czech Republic and Slovakia is insufficiently known. It was recorded from a few Moravian localities (Král & Vitner 1996a, Chybík 1997, Juřena et al. 2000). D. Král (pers. comm.) revised old specimen from Český Těšín (6277) in northeastern Moravia. Data from Bohemia and Slovakia are also rather scarce (e.g., Roubal 1936, 1947, Tesař 1955, 1957, Poláček 1977, Suchý 1983, Král & Souček 1987a, Vitner & Král 1993, Král & Vitner 1996a, Kollár 1998, Juřena et al. 2000). Surprisingly, the species increased remarkably in the environs of Lednice in southern Moravia in 2004, as documented by our data. It is associated with partially shaded biotopes (shrubland, open forests etc.) and records from open areas are infrequent. Remarkable is

the syntopic occurrence of *A. obliteratus* and *A. contaminatus* in Slaný and the environs of Kladruby nad Labem. The adults are active mostly from mid October to mid November. (IX.) X.-III. (IV.-VI.). Distribution shown in Fig. 27.

Aphodius** (**Nimbus**) **contaminatus (Herbst, 1783). Its distribution in the Czech Republic and Slovakia is poorly known, although it has been reported from all Central European countries (e.g., Dellacasa & Dellacasa 2006b). Recent records come from several localities in Šumava Mts., Hrubý Jeseník Mts. and Moravskoslezské Beskydy Mts. (Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Týr 1997, Juřena et al. 2000, Roháčová & Židková 2005, Kejval et al. 2006). It has been repeatedly recorded in Kladruby nad Labem (for the first record see Mencl 1974). The mass occurrence near Hynčice nad Moravou is particularly noteworthy. Findings from the Malá Fatra Mts. and the Oravská Magura Mts. represent the only records from Slovakia known to us (cf. Juřena et al. 2000). The adults are active mostly from September (localities above 500 m a.s.l.) to October (lowlands, e.g., Kladruby nad Labem). VII.-XI. (XII.-VI.). Distribution shown in Fig. 28.

Aphodius** (**Nimbus**) **affinis Panzer, 1823 (=*A. hoberlandti* Tesař, 1945). Very rare and local species, reliably known from central and southern Moravia, Austria, Hungary and Russia (Tesař 1945, Petrovitz 1969, Chromý 1985, Král & Souček 1987a, Chromý & Král 1988, Král & Vitner 1993a, 1996a, Vitner & Král 1993, Ádám 1994, Chybík 1997, 1998, Juřena et al. 2000). Quite recently, Král (2008) reported old specimens from Slovakia (environs of Bratislava) and recent findings from the Ukraine (Gajdary in the Kharkov district). Its current distribution across Europe is known only fragmentarily, mainly because of nomenclatural problems. Ádám (2004) synonymized *A. hoberlandti* with *A. affinis*, pointed out that *A. affinis* is distributed only in Central Europe and described the populations from southwestern Europe as *Aphodius proximus* (Ádám, 1994). Dellacasa & Dellacasa (2006b) cited *A. affinis* from many other European countries, but these data should be regarded as uncertain, because of possible misidentification, especially with *A. proximus*. During 1995-1998, a considerable increase in abundance of this species was observed in southern Moravia, but the species completely disappeared in 2000-2001 and could not be found despite efforts of many entomologists. Subsequently, repeated rare records come from near Lednice in southern Moravia in 2002-2004. The species was collected together with *A. obliteratus* but was considerably rarer (cf. Juřena et al. 2000). After 2004 we are aware of only one record from southern Moravia – the finding from Nový Dvůr near Lednice in 2007. The adults are active mostly in the second half of October. (IX.) X.-XI. (XII.). Distribution shown in Fig. 29.

Aphodius** (**Chilothorax**) **pictus Sturm, 1805. Rare species inhabiting mainly open areas (steppes, fields, meadows and pastures). It is known in the Czech Republic from a few isolated localities in Bohemia, from central and southern Moravia (Tesař 1957, Niedl 1967, Král & Souček 1982, 1987a, Suchý 1983, Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Král & Vitner 1996a, Týr 1997, Rejsek 1998, Juřena et al. 2000), western Slovakia (only four records – see Roubal 1936, repeated by Tesař 1957, Havelka 1957, Týr 1997 and Juřena et al. 2000) and the former East Slovakian Region (one record from Meďov [(7297)] near Michalovce – see Kokorďák 1968). The finding from Horka nad Moravou represents the second published record from the former North Moravian Region; the first one being from Stonava [(6177)] in Silesia (Reitter 1870). The adults are active mostly in November. IX.-IV. (V.). Distribution shown in Fig. 30.

Aphodius** (**Chilothorax**) **conspurcatus (Linnaeus, 1758). The majority of specimens are collected in pine forests on sandy soil and some in open areas (small woods and paddocks

near forest). The environs of Kladruby nad Labem have been the only known recent locality of this rare species in the Czech Republic. The first record from this locality was given by Mencl (1974). A very old record from northern Moravia by Koschatzky (1821), repeated by Hudeček & Hanák (2001a), could not be verified because no voucher specimens are available. Dellacasa & Dellacasa (2006b) listed it from Slovakia without any precise data. Given the data presented in this paper, new findings from additional localities in the Labe lowland can be expected. It is evident that the species is associated with forest areas with more stable hydrology (cf. also Hoffmannová 2006). It was collected only in horse dung at the localities listed in this paper, although sheep, roe deer and human excrements were present as well (DJ and LM observ.). Strict preference for horse dung is in accordance with published data from other parts of Europe (e.g., Horion 1958, Stebnicka 1976, Dellacasa 1983, Bunalski & Szwałko 1989, Branco 2001, Rössner 2006). Nevertheless, Branco (2001), Baraud (1966), Machatschke (1966) and Nicolas & Nicolas (1961) cited several rare findings from cow and/or sheep dung and Dellacasa & Dellacasa (2006a) mentioned its sporadic occurrence in dung of cervines and wild boar. *Aphodius conspurcatus* is distributed in western Europe (France, Great Britain, but with only one historic record from Ireland by Johnson & Halbert (1902)) and northern Europe (especially Sweden and Finland) – see e.g., Horion (1958), Forshage (2003) and Costesscque (2005). Only few records are available from central, southern and eastern Europe. The currently known distribution reaches Portugal, Spain, Sardinia, southern Italy (Calabria) and former Yugoslavia in the south (Horion 1958, Dellacasa 1983, Baraud 1966, 1977, 1992, Carpaneto & Piattella 1995, Branco 2001, Ádám 2003). The eastern limit is in European Russia (e.g., Dellacasa & Dellacasa 2006b). Very recently, the species was recorded from Bulgaria, West Rhodopy Mts. (Géorguiev et al. in press). We have seen one more Bulgarian specimen labelled: Sandanski env., Lebnica, 24.-29.IV.2005, 1 ex., *Equus*, PK (DJ det.). The adults are active mostly in November. (IX.) X.-III. (IV.). Distribution shown in Fig. 31.

Aphodius (***Chilothorax***) ***paykulli*** Bedel, 1907. Rather rare species in the Czech Republic and Slovakia, known especially from numerous localities in central and western Bohemia (e.g., Juřena et al. 2000) and sporadically also from northern Bohemia (Táborský 1987, Král & Vitner 1993a, Chobot 1997). The findings from Kolesa and Litomyšl represent the first published records from the former East Bohemian Region. Only a few records are known from Moravia and Slovakia (Tesař 1957, Král & Souček 1982, Týr 1997). D. Král (pers. comm.) revised old specimens from the Krušné hory Mts. and Brno. The finding from Petrovce represents the first known record from the former East Slovakian Region. The species is associated with forest habitats (forests and nearby meadows and pastures) but rarely it can also be found in open areas (e.g., Král & Souček 1982). The adults are active mostly from mid October to mid November. IX.-IV. (V.). Distribution shown in Fig. 32.

Aphodius (***Chilothorax***) ***melanostictus melanostictus*** W. L. E. Schmidt, 1840. Král (2005) listed it as extinct from the Czech Republic. The species is probably extinct in Bohemia and the old findings from Kadaň and Nové Strašecí represent the last known records (cf. Suchý 1983). Moreover, the records from the environs of Znojmo and from Nový Dvůr near Lednice are the only findings known to us from Moravia after 1964 (cf. Týr 1997). In Slovakia, the species is collected very rarely in suitable warmer localities. The latest records are summarized in this paper and in Juřena et al. (2000). III.-X.

Aphodius (***Loraphodius***) ***suarius*** Faldermann, 1836. Here we report further findings from Strážne, a locality already recorded by Juřena et al. (2000). The finding from the environs

of the Korytárky village represents the first one from the former Central Slovakian Region. Before 2000, the species was recorded in Slovakia only in the environs of Štúrovo (Balthasar 1966, repeated by Tesař 1972, Chromý 1985). Slovakia is on the northern boundary of its distribution; additional records in Central Europe come from Austria: Teichbachgraben nr. Neusiedl am See (Horion 1958) and three localities in Hungary: Siófok, Apajpuszta and Szeged (Endrődi 1956, repeated by Horion 1958 and Tesař 1972). However, recent reliable records from Austria and Hungary are lacking. The adults are probably active mostly in August. VII.-IX. (X.). Distribution shown in Fig. 33.

Aphodius (***Eudolus***) ***quadriguttatus*** (Herbst, 1783). Each of the findings from Bohemia (without precise data) and Moravia (Hodonín – Pánov) represents the second known records from the respective territory (see Bezděk & Bezděk 1995 and Juřena et al. 2000). In Slovakia it is currently very rare and during the last decade it was repeatedly collected chiefly in the area of Slovakian Karst. The adults are active mostly in May. IV.-VII. (VIII.).

Aphodius (***Nobius***) ***serotinus*** (Panzer, 1799). Species with discontinuous distribution, in Central Europe known from Switzerland (Allenspach 1970: three historical records from the first half of the 20th century), Austria (Horion 1958: historical records from the 19th century), Slovakia (Tesař 1972) and Hungary (Endrődi 1956, Ádám 1994). Dellacasa & Dellacasa (2006b) cited it also from Germany, Poland and the Czech Republic, but no precise data were available from these countries. Král & Vitner (1993), Vitner & Král (1993) and Juřena et al. (2000) summarized the recent records from Slovakia (Cerová vrchovina hills and basins of the Latorica and Bodrog rivers). About 38% of specimens collected kde on 7 October 2001 were males in comparison to only 3% of males at the end of October (Juřena et al. 2000) and no males in November. It seems that males die after copulation and only females survive until autumn and oviposit. Because no precise bionomical data are available, it is uncertain whether eggs or larvae overwinter. The adults are active mostly during a short period from late September to mid October. IX.-XI. Distribution shown in Fig. 34.

Aphodius (***Bodilus***) ***lugens*** Creutzer, 1799. To date, only two records after 1957 were published from the Czech Republic (Juřena et al. 2000). The common occurrence in the deer-park of Bulhary is quite remarkable (this population is very probably associated with warm, periodically mowed meadows frequented by cervines). The species is local and uncommon in southern and eastern Slovakia (Podunajská nížina lowland, Cerová vrchovina hills, Slovakian Karst, Východoslovenská nížina lowland). The adults are active mostly in July. (V.) VI.-IX. (X.).

Aphodius (***Melinopterus***) ***consputus*** Creutzer, 1799. It has been known from three localities in Moravia (Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Juřena et al. 2000, Roháčová & Židková 2005). The last previously published record from Bohemia dates back to 1969 (Poláček 1977). The finding from Příbram represents the only recent record from Bohemia known to us. Moreover, this species has been increasing remarkably at the locality of Nový Dvůr near Lednice (see the data in the Czech text). The species is widespread and locally common in southern Slovakia. The adults are active mostly in October. IX.-III. (IV.-V.).

Aphodius (***Melinopterus***) ***sphacelatus*** (Panzer, 1798). The distribution of this species in the Czech Republic and Slovakia is poorly known, with recent records given by Schön et al. (1978), Suchý (1983) and Týr (1993a,b, 1997). Most records come from Bohemia and only few findings are from Moravia nad Slovakia. The species is locally common and it could replace very abundant and eurytopic *A. prodromus* in suitable biotopes. For example, both species were recorded at the locality of Na Januškách near Broumy (see the Czech text for

data) and about 95 % of specimens belonged to *A. sphacelatus* and only 5 % of specimens to *A. prodromus* at a large meadow next to a forest. On the other hand, the neighbouring open meadows were nearly exclusively inhabited by *A. prodromus* with only few specimens of *A. sphacelatus*. The findings from Štěměchy, basin of the Dyje river (Čížov env., Podmolí env.), Pohansko and Velká nad Veličkou are the only records known to us from the former South Moravian Region. (VIII.-IX.) X.-V. (VI.). Distribution shown in Fig. 35.

Aphodius (***Melinopterus***) ***punctatosulcatus punctatosulcatus*** Sturm, 1805 (= *A. sabulicola* Thomson, 1868). Very rare and local species, associated probably with saline biotopes. Recent records are known only from a few localities in Slovakia (Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Týr 1997 a Juřena et al. 2000). Old specimens from Vranov nad Dyjí (70-7160) in southern Moravia was revised by D. Král (pers. comm.). Poláček (1977) cited one specimen collected in the former East Bohemian Region. Because the species is known from Polish part of Krkonoše Mts. (Bunalski 2003), its occurrence in Bohemia could be expected. III.-VI. Ddistribution shown in Fig. 36.

Aphodius (***Melinopterus***) ***pubescens*** Sturm, 1800. Very local species in the Czech Republic and Slovakia, so far known from a few localities in southern Slovakia (Mencl 1981, Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, Týr 1997, Juřena et al. 2000) and one locality in southern Moravia (Král & Vitner 1996c). The species is very probably associated with warm, partly shaded biotopes in forest steppes, shrubland, open oak woods, etc. The adults are active mostly in March and early April. X.-IV. (V.). Distribution shown in Fig. 37.

Aphodius (***Sigorus***) ***porcus*** (Fabricius, 1792). Most specimens (except those from Stupava on 2.X.2002 and from Veľké Leváre on 2.X.2007) have been collected at the interface of soil and dung as already reported by Juřena et al. (2000). It is a cleptoparasitic species, whose larvae inhabit dung chambers in the nests of *Geotrupes*, especially of *G. spiniger* (e.g., Gabzdil 2006). The Bohemian and Moravian findings reported here are the only known recent records of this species in the Czech Republic. Král (2005) listed it as extinct in the Czech Republic. Until now, the last published record from Bohemia was given by Havelka (1975): [B. c.,] Velké Přílepy – Hajnice [(5851)], IX.1944, 1 ex., fieldpath, *Bos*, J. Havelka lgt. From Moravia only the following historical data have been reported: Kosíř hill [(6468)] near Prostějov (Pichler 1885, repeated by Schubert 1905), common occurrence in the environs of Uherské Hradiště (Schlögl 1883), and environs of Brno (Fleischer 1927–1930). Historic voucher specimens from Bučovice (6867-68) and Moravská Třebová (6265-66) were revised by D. Král (pers. comm.). The number of records of *A. porcus* from Slovakia has been increasing during the last decade (see Juřena et al. 2000). The adults are active mostly from late September to the middle of October. IX.-XI. Distribution shown in Fig. 38.

Aphodius (***Amidorus***) ***thermicola*** Sturm, 1800. Very local species associated with xerothermic biotopes. It was so far known only from the environs of Banská Bystrica (Roubal 1936, repeated by Tesař 1957), from Hajnáčka in the Cerová vrchovina hills (Král & Souček 1982) and the Slovakian Karst. It is repeatedly collected in the environs of Hrhov and Zádiel in the Slovakian Karst and we have seen numerous voucher specimen from these two localities. IX.-X. (XI.-IV.). Distribution shown in Fig. 39.

Aphodius (***Oromus***) ***alpinus*** (Scopoli, 1763). Only a few recent records have been published from Moravia (Tesař 1972, Nohel 1976, Vitner & Král 1993 a Juřena et al. 2000). Its occurrence in Bohemia was mentioned by Fleischer (1927-1930), Obenberger (1952) and Tesař (1957), but no precise data were published. Král (1989, 1993) did not list this species

from Bohemia at all. The species is rather common in the mountanious regions in Slovakia. The adults are active mostly in June and July. V.-IX.

****Aphodius* (*Agolius*) *abdominalis tatrensis*** (M. Dellacasa et G. Dellacasa, 2005). Montane species, recorded from all Central European countries except Hungary. The subspecies *A. a. tatrensis* was recently described from Slovakia (Dellacasa & Dellacasa 2005). Detailed information on the distribution of various subspecies across Europe could be gleaned from, e.g., Mariani (1979), Dellacasa (1983), Baraud (1992) and Dellacasa & Dellacasa (2006a). In Slovakia, the species is locally common and known from higher mountain ranges (especially the Malá Fatra, Velká Fatra, Vysoké Tatry and Nízké Tatry Mts.) (Roubal 1936, Tesař 1957, 1964, Majzlan 1998b). Král (1989, 1993) mentioned it from Moravia without precise data. The records reported here confirm its occurrence in the Czech Republic. V.-VIII.

Aphodius* (*Neagolius*) *bilimeckii Seidlitz, 1891 (= *A. limbolarius* Reitter, 1892). Dellacasa & Dellacasa (2005) considered *A. limbolarius* Reitter, 1892 as a junior subjective synonym of *A. bilimeckii* Seidlitz, 1891. So far, the species was known from the Czech Republic only from two mountains of the Hrubý Jeseník mountain range: Praděd Mt., 1491 m (Reitter 1896, Tesař 1957, Gottwald 1968 (repeated by Tesař 1972), Král & Vitner 1993a) and Petrovy kameny Mt., 1438 m (Král & Vitner 1993a) and only two recent records have been published (Král & Vitner 1993a). The species is known from many mountains across central and southern Europe – Switzerland, Austria, the Italian Alps, Slovenia, Croatia, Bosnia, Monenegro, Serbia, Albania, Macedonia and Greece; see Mariani (1979) for details. Adults of both sexes are collected mainly on/under stones, among rhizomes and rootlets; in case of sunny and calm weather, females can also be found sitting on grass-blades (DJ and RS observ.). The record from fresh dung reported here should be thus considered as accidental. The larva is phytosaprophagous and inhabits moist tussocks of rootlets and rhizomes of montane grasses (e.g., *Nardus stricta*). It is a very local species similar to the other European species of the subgenus *Neagolius* W. Koshantschikov, 1912. The adults are active mostly in early June. (IV.) V.-VI. (VII.). Distribution shown in Fig. 40.

Aphodius* (*Aphodius*) *foetidus (Herbst, 1783). The findings from Plzeň represent the last known records of this declining species from Bohemia; the last published finding in Moravia was collected in 1975 (Král & Vitner 1993a). Juřena et al. (2000) cited the last record from Slovakia from 1994. Additional recent data with bionomic notes were given by Doležal (1988). (II.) III.-IX.

Aphodius* (*Rhodaphodius*) *foetens (Fabricius, 1787). The finding from Hynčice nad Moravou represents the only known recent record from the former North Moravian Region. Recent records from Bohemia, Moravia and Slovakia were summarized by Majzlan & Rychlík (1985), Týr (1993b), Juřena (1996), Chobot (1997) and Juřena et al. (2000). Noteworthy historical data from the environs of Most and Milovice nad Labem were mentioned by Kačer (1969) and Rejsek (1998). The adults are active mostly in August and September. (IV.-VI.) VII.-XI. Distribution shown in Fig. 41.

Aphodius* (*Planolinoides*) *borealis Gyllenhal, 1827. Rare species associated with shaded biotopes in forests, shrubland and meadows at forest edges, only exceptionally found in open habitats. It inhabits dung of cervines, but also of mufflons, sheep, horses, cows and humans. It is one of the few aphodiine species that also inhabit dung of brown bear (*Ursus arctos*) (Muona & Viramo 1995). From Bohemia, it was so far known only from two localities: the deer-park of Aglaia near Dobříš (Král & Vitner 1993b) and the former VVP Ralsko: Břehyně – Pustý

rybník pond (Vonička 1997); Obenberger (1952) recorded it from the Krkonoše Mts. without precise locality. Only few records were published from Moravia and Slovakia as well (see Juřena et al. 2000). The findings from the environs of Litovel represent the first records from former North Moravian Region and the record from Hrhov is the first published finding from the former East Slovakian Region. The adults are active mostly from the middle of July to the middle of August. (III.-IV.) V.-X. Distribution shown in Fig. 42.

Aphodius (***Bodiloides***) ***ictericus ictericus*** (Laicharting, 1781). Only two recent localities in Bohemia have been known (Král & Vitner 1993a, Týr 1997). Kačer (1969) reported it from the environs of Most from the period of 1949-1968. In Moravia the species appears to be increasing as demonstrated by the records from Žabčice, Čejkovice and an observation of mass appearance at the Pouzdřany steppe (probably due to temporal presence of sheep). The species is locally common in warmer areas in Slovakia (e.g., Cerová vrchovina hills and Východoslovenská nížina lowland). The adults are active mostly in August. V.-X. (XI.).

Aphodius (***Agrilinus***) ***convexus*** Erichson, 1848. For a long time, this taxon has been considered as a subspecies or infrasubspecific taxon (form, aberration) of *A. ater* or its mere subjective synonym (e.g., Tesař 1957, Balthasar 1964, Dellacasa 1983, Baraud 1992). Later on, Pittino & Mariani (1993) proposed it as a valid species based on the revision of primary types and numerous other specimens. The species was published as new for the Czech Republic by Týr & Vonička (2006); the only record from Slovakia was given by Roubal (1936) and repeated by Tesař (1957) under the name *A. ater* ab. *convexus*. We have seen no specimens from Moravia and only two specimens from Slovakia, collected in Uľanka and Hanigovce. III.-VII.

Aphodius (***Bodilopsis***) ***sordidus sordidus*** (Fabricius, 1775). The species is associated with warmer biotopes and during recent years it considerably increased across the Czech Republic (cf. Juřena et al. 2000). On the other hand, it has been collected only rarely in Slovakia during the last three decades (Majzlan & Rychlík 1985, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Kollár 1998, Juřena et al. 2000). Three localities in the former West Slovakian Region were given without precise data by Kollár & Smetana (1994). Along with the records from the environs of Korytárky, Vrbovka, Silica and Strážne reported here, we are aware of only one more finding from the former Central and East Slovakian Regions collected after 1957 (Týr 1993a). The adults are active mostly in August. V.-X. (XI.). Distribution shown in Fig. 43.

Gymnopleurus geoffroyi geoffroyi (Fuessly, 1775). The finding from Bajtava represents the most recent record from Slovakia outside the Cerová vrchovina hills. Older findings collected during the 1980s come from the environs of Štúrovo and the Slovakian Karst (Týr 1997, Juřena et al. 2000). The species is most probably extinct in the Czech Republic (e.g., Bezděk & Král 1996, Král 2005). The adults are active mostly in May. IV.-X. Distribution shown in Fig. 44.

Gymnopleurus mopsus mopsus (Pallas, 1781). It is reliably known only from several localities in Slovakia. Roubal (1936) cited some historical records and listed additional findings from Šamorín, Plešivec and Nitra; Tesař (1957) considered as reliable only a record from Kamenín near Štúrovo. Further findings (Bratislava, Štúrovo, Jurský Chlm) were given by Vitner & Král (1993), Týr (1997) and Majzlan (1998a). The finding reported here from Gemerské Dechtáre represents the first published record from the former Central Slovakian Region. IV.-IX. Distribution shown in Fig. 45.

Scarabaeus (***Scarabaeus***) ***typhon*** (Fischer von Waldheim, 1823). Only one reliable record has been known from Slovakia, collected in Chotín [(8175)] in the Podunajská nížina lowland

in 1959 (Brtek 1966, repeated by Tesař 1972). In Central Europe it was further cited only from Hungary (e.g., Baraud 1992, Ádám 1994, Löbl et al. 2006b).

Sisyphus (***Sisyphus***) ***schaefferi schaefferi*** (Linnaeus, 1758). Local in northern and central Bohemia (e.g., Honců 1975, Táborský 1979, 1987, 1988, Týr 1997, Špryňar et al. 2003, Špryňar 2007). The findings from Bechyně and Třeboň represent the only records known to us from the former South Bohemian Region. A noteworthy record from the former West Bohemian Region (Klatovy district) was published by Týr (1997). The species is locally common in southern Moravia (Pouzdřany, BR Pálava) and in numerous warm steppe and forest-steppe areas in Slovakia. (III.) IV.-X.

Copris (***Copris***) ***lunaris*** (Linnaeus, 1758). During the last two decades, the species was recorded in the Czech Republic from only a few areas: České středohoří hills, one isolated locality in central Bohemia, and a few localities in southern Moravia (Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Juřena et al. 2000). Noteworthy historical data from Bohemia were given by Kačer (1969), Laibner (1971), Schön et al. (1978), Hudeček & Šuhaj (1996a), Týr (1997) and Kletečka & Křivan (1999b). The findings reported here from Raná and Doudleby nad Orlicí represent the most recent records from Bohemia. The record from Benkov near Uničov is the only known finding from the former North Moravian Region collected after 1974 (cf. Juřena et al. 2000). Nevertheless, a rather abundant population lives in the deer-park of Bulhary in southern Moravia (Juřena et al. 2000; this paper). Because of the considerable decline of sheep breeding during the 1990s in the České středohoří hills, the species nearly went extinct there (cf. Vitner & Král 1993). It is now listed as critically endangered in Bohemia (Král (2005). (III.) IV.-X. (XI.).

Copris (***Copris***) ***umbilicatus*** Abeille de Perrin, 1901. The species is associated with karst biotopes (e.g., Král & Souček 1987a) and is known in the Czech Republic and Slovakia only from the Slovakian Karst. Only the localities of Hrhov and Zádiel have been published previously (Král & Souček 1987a,b, Juřena 1996) and we have seen numerous additional specimens from the two localities. The adults are active mostly in April and approximately from mid September to mid October. IV.-X. Distribution shown Fig. 46.

Euoniticellus fulvus (Goeze, 1777). Very probably extinct in Bohemia; historical records were published, e.g., by Tesař (1957) and Kletečka & Křivan (1999c). A small number of recent findings from Moravia was given by Král & Vitner (1993a) and Juřena et al. (2000). The species is recorded repeatedly only in Nový Dvůr near Lednice (see also Chybík 2005). Nevertheless, it is locally common in Slovakia. The adults are active mostly in July and August. IV.-XI.

Caccobius (***Caccobius***) ***schreberi*** (Linnaeus, 1767). The species is known from the Czech Republic mainly from vague historical records (e.g., Koschatzky 1821, Reitter 1870, Kliment 1899, Zoufal 1922, Fleischer 1927-1930) and only few exact localities are known (Tesař 1957, Král & Vitner 1993a, Kletečka & Křivan 1999c). The finding from Babice near Říčany represents the last known record from Bohemia. The finding from BR Pálava is the only recent record from Moravia. In Slovakia, the species is now rather common in the Cerová vrchovina hills and very rare in the Slovakian Karst. Beside these areas, only one additional specimen was collected in Volnerova pustatina (7979) near Šahy on 25.V.1995 (Kollár 1998). The adults are active mostly in May and June. IV.-X. (XI.). Distribution shown in Fig. 47.

Euonthophagus amyntas alces (Fabricius, 1792). Very rare species known only from a few localities near the Slovakian-Hungarian border (Roubal 1936 (repeated by Tesař 1957), Král & Vitner 1993a, Majzlan 1998a, Juřena et al. 2000). The record from the Svätojurský

Šúr Nature Reserve [(7769)] near Bratislava (Korbel 1951) represents the westernmost known locality of this species in Slovakia. The northernmost locality of its occurrence in Central Europe is the environs of Višňové [(7272)], where the species was collected by L. Korbel on 17.VI.1955 (Majzlan et al. 2000). The adults are active mostly in the second half of April and in May. IV.-VII. Distribution shown in Fig. 48.

Onthophagus (***Furconthophagus***) ***furcatus*** (Fabricius, 1781). Local and rare species associated with xerothermic biotopes in southernmost Moravia (e.g., Juřena et al. 2000); only two records were published from Bohemia (Král & Souček 1987a,b, Týr 1997). It is locally common in southern and southeastern Slovakia. IV.-X.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***gibbulus gibbulus*** (Pallas, 1781). The records from Želenice and Písečný vrch prove that the species has survived in Bohemia in the area of České středohoří hills; see Niedl (1965), Schön et al. (1978) and Juřena et al. (2000) for other data published in the last 50 years. It probably became extinct in Moravia; the latest findings come from Nový Dvůr near Lednice in 1989 (Král & Vitner 1993a). During the last two decades, only a handful of records from Slovakia were published (Majzlan & Rychlík 1985, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993, Kollár 1998, Juřena et al. 2000, Jászay 2001). Several interesting records from eastern Slovakia from the 1960s were listed by Kokorďák (1968). The adults are active mostly in August. (IV.-VI.) VII.-X. Distribution shown in Fig. 49.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***grossepunctatus*** Reitter, 1905. The environs of Raná is the second known locality in Bohemia, and Popice near Znojmo the second known locality in Moravia. So far it has been known only from the Pavlovské vrchy hills in southern Moravia (Král & Souček 1987a,b, Král & Vitner 1996a) and the deer-park of Lány in central Bohemia (Král & Januš 2003). In Central Europe, the species is further distributed in southeastern Poland (Goljan 1953, Stebnicka 1976, Burakowski et al. 1983, Bunalski 1999, 2004), Slovakia (Havelka 1964 (opakuje Tesař 1972), Týr 1997), Hungary (Endrődi 1956, Ádám 1994) and Austria (Baraud 1992, Löbl et al. 2006c). It is rather common in xerothermic biotopes in Slovakia and is collected repeatedly in the environs of Štúrovo, Plášťovce, Cerová vrchovina hills, Slovakian Karst and in the Východoslovenská nížina lowland. We have seen numerous specimens in various collections from these localities. IV.-X.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***lemur*** (Fabricius, 1781). Rare and very local species in Bohemia, associated with xerothermic biotopes. The species is currently rather common in southern Moravia (BR Pálava – see also Král & Vitner (1996a)) and especially in warm areas in Slovakia (e.g., Malé Karpaty, Cerová vrchovina hills, Slovakian Karst). The adults are active mostly in May. (III.) IV.-X.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***lucidus*** (Sturm, 1800). The finding from Čenkov represents the most recent record from the Czech Republic or Slovakia (cf. Juřena et al. 2000). Additional recent records were given by Král & Vitner (1993a) and Juřena et al. (2000). The species was reported as new from Slovakia by Tesař (1952) from Kováčov, Štúrovo and Chľaba in southernmost Slovakia and it was common in Štúrovo during 1950s (see also Havelka 1964 and Tesař 1972). III.-V. (VI.). For Distribution shown in Fig. 50.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***opacicollis*** Reitter, 1893. The species was known only from Slovakia based on a single record from southeastern Slovakia (Král & Souček 1987a). Additional findings can be expected in the warmest biotopes in southern and eastern Slovakia. The species is probably overlooked and confused with the similar *O. fracticornis* (Preyssler, 1790) and *O. similis* (Scriba, 1790). Probably IV.-X. Distribution shown in Fig. 51.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***ruficapillus*** Brullé, 1832. The species has been known from six localities in Bohemia (Tesař 1957, Král & Souček 1987a,b, Král & Vitner 1993a) and six in Moravia (Král & Vitner 1989, 1996a, Vitner & Král 1993, Juřena 1996, Juřena et al. 2000). It was repeatedly abundant in the deer-park of Bulhary in southern Moravia (see the Czech text for records). The finding from Chomoutov is the only known record from the former North Moravian Region. The species is locally common in warm areas in Slovakia. IV.-X.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***vacca*** (Linnaeus, 1767). Four recent records have been known from Bohemia (Honců 1974, Schön et al. 1978 and Král & Vitner 1993a – for corrected data see Chobot 1997). The last published findings from Moravia were given by Juřena (1996) and Fischer (2006). The records reported here demonstrate that the species still occurs in the Czech Republic. In Slovakia it is locally rather common and regularly collected, e.g., in the Cerová vrchovina hills and the Východoslovenská nížina lowland. IV.-XI.

Onthophagus (***Palaeonthophagus***) ***vitulus*** (Fabricius, 1776). This nidicolous species declined considerably in the Czech Republic because of the decline of ground squirrels and rabbits (e.g., Král & Vitner 1996a, Juřena et al. 2000). Since 2003 it became common again in the environs of Čejč thanks to a reintroduction of rabbits. The finding from Hněvotín is the only known record from the former North Moravian Region. It is still locally common in Slovakia. Recent records from the Czech Republic were given by Honců (1975), Juřena (1996), Chobot (1997), Týr (1997), Rejsek (1998) and Juřena et al. (2000). The adults are active mostly in late April and early May. III.-VIII. (IX.-X.).

Onthophagus (***Onthophagus***) ***illyricus*** (Scopoli, 1763). Here we report additional findings of this rare species in the Czech Republic (e.g., Juřena et al. 2000). The species is locally rather common in warmer areas in Slovakia and often occurs together with the related *O. taurus* (Schreber, 1759). IV.-X. (XI.).

Onthophagus (***Onthophagus***) ***taurus*** (Schreber, 1759). The findings from Krakovany and Semín represent the most recent records from the Czech Republic (see Juřena et al. 2000). The species has been declining slightly in Slovakia during the last decade. It is still rather abundant, but less common than *O. illyricus*. IV.-X. (XI.).

Holochelus (***Holochelus***) ***pilicollis pilicollis*** (Gyllenhal, 1817). Very local and rare species, known only from three localities in the environs of Štúrovo (Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a, Juřena et al. 2000). Nonveiller (1965) noted it also from Moravia, but without precise data. A record from northern Moravia (Koschatzky 1821, repeated by Hudeček & Hanák 2001a) was very probably based on misidentification. IV.-V.

Holochelus (***Miltotrogus***) ***nocturnus*** Nonveiller, 1958. The species is known from several localities in southern Moravia (Král & Souček 1987a,b, Král & Vitner 1993a, Juřena et al. 2000) and only one locality (Bratislava) in southwestern Slovakia (Král & Vitner 1993c). The records from Čejč demonstrate that the species is still rather common there. A swarming of males was observed many times in Čejč in late April and early May. It always started at 21.20 (± 5 min.) CEST. Males flew in waves every few minutes until about 22.20 CEST, but a few males flew until 23.00 CEST. During the swarming, females sat on steppe vegetation and only one was observed to fly away. Mating was also observed during the swarming (1.V.2002, DJ observ.). The swarmings occured mostly on southern slopes and none was observed on northern slopes. The adults are active mostly in late April and early May. IV.-V. Distribution shown in Fig. 52.

Holochelus (***Miltotrogus***) ***vernus*** (Germar, 1823). Locally common species in southern Moravia and warmer areas in Slovakia. Some records are also known from the former North Moravian Region (Hladil 1973, Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993). IV.-V.

Amphimallon assimile (Herbst 1790). Locally common species in southern Moravia and warmer areas in Slovakia. It was known in Bohemia only from three recent localities (Vitner & Král 1993, Juřena et al. 2000). The record from the Tatry Mts. in Slovakia indicates that the species can reach even foothills. VI.-VII.

Amphimallon ruficorne (Fabricius, 1775). The species has been known from only two localities in Bohemia: the former VVP Milovice-Mladá (Vitner & Král 1993, Rejsek 1998, Vitner et al. 2001, Vitner & Farkač 2002, 2003), where it has been relatively common during the last 20 years, and Praha, based on one specimen without the date and name of collector and deposited in the Slovak National Museum in Bratislava (Vitner & Král 1993). Koschatzky (1821, repeated by Hudeček & Hanák 2001a) recorded it from northern Moravia, and Balthasar (1956) from southern Moravia, in both cases without precise data. Roubal (1936, repeated by Balthasar 1956 and Horion 1958) cited it from Nitra in Slovakia. V.-VII.

Anoxia (***Anoxia***) ***pilosa*** (Fabricius, 1792). Species associated with sandy habitats, known from several warm localities in southern Moravia and Slovakia. Koschatzky (1821) recorded it from northern Moravia, but the whereabouts of Koschatzky's voucher specimens are unknown to us. This species is repeatedly collected in the environs of Bzenec and Rohatec in Moravia, as well as in the environs of Malacky and Nesvady in Slovakia. Recent records were summarized, e.g., by Juřena et al. (2000). The adults are active mostly in June. VI.-VII. (VIII.). Distribution shown in Fig. 53.

****Anoxia*** (***Anoxia***) ***villosa*** (Fabricius, 1781). The two findings reported here are the only records from the Czech Republic known to us. Balthasar (1956) cited this species from Nový Jičín with no more precise data, but this record seems doubtful. Král (1993) listed it as doubtful for Moravia. Historical records are available from southern Slovakia (Endrődi 1957, repeated by Král & Vitner 1993a) and from the environs of Šala (Král & Vitner 1993a). In Central Europe it is further known from Austria, Switzerland and Hungary (e.g., Horion 1958, Allenspach 1970, Ádám 1994, Bezděk 2006b).

Polyphylla (***Polyphylla***) ***fullo fullo*** (Linnaeus, 1758). Together with historical and recent findings from the Labe region, we also mention some historical records from areas for which no recent findings are known (cf. Týr 1993b). The species is now recorded repeatedly in several well-preserved sandy biotopes in the Labe region (see also Havelka 1987 and Rejsek 1998), the environs of Bzenec and Rohatec in southern Moravia, and south-western Slovakia (e.g., Malacky, Plavecký Štvrtok, Nesvady). The record from a calcareous habitat in Zádiel is unusual, because the species is known especially from sandy areas. The adults are active mostly in early July. VI.-VIII.

Melolontha (***Melolontha***) ***pectoralis*** Megerle von Mühlfeld, 1812. This species is known from southern Moravia and central and southwestern Slovakia. Recent records were published by Král & Vitner (1993a), Vitner & Král (1993), Týr (1997), Juřena et al. (2000), and Majzlan (2008, in press). The findings reported here from the Slovakian Karst and Vihorat Mts. are the first from the former East Slovakian Region. It was only mentioned from Bohemia from an area between Černá v Pošumaví and Hůrka (7250) by Winkler (1974). The area was subsequently flooded when the Lipno Lake filled up and Král (1989, 1993) did not list the species from Bohemia. The adults are active mostly in early May. IV.-VI. Distribution shown in Fig. 54.

Hoplia (***Hoplia***) ***hungarica*** Burmeister, 1844 (= *H. subnuda* Reitter, 1903). The species has been recorded recently from three Bohemian localities: Kralupy nad Vltavou, Sadská and the Proboštská jezera lakes near Stará Boleslav (Král & Vitner 1993a, Vitner & Král 1993). In Moravia, the species was collected at the beginning of the 20th century in the environs of Paskov and Ostrava (Reitter 1903, repeated by Balthasar 1956; voucher specimens deposited in Magyar Természettudományi Múzeum in Budapest, D. Král rev., pers. comm.) and on the shore of the Olše river in Těšín (Wanka 1920, repeated by Horion 1958 and Bunalski 1995; voucher specimens deposited in the collection of Georg Frey (Horion 1958)). Fleischer (1927-1930) reported it from Moravia without precise data. According to V. Zeman (pers. comm.), it was observed in the environs of Přerov during early 1970s, but no data were recorded after 1975. In Slovakia, the species is locally common at several localities near larger rivers, e.g., Čenkov (8277), the bank of Bodrog river near Ladmovce (7596), and the shore of Tisa river near Malé Trakany (7698); a noteworthy record from the environs of Nová Sedlica (6900) was reported by Jászay (2001). The adults are active mostly in June. V.-VII. Distribution shown in Fig. 55.

Omaloplia (***Omaloplia***) ***ruricola ruricola*** (Fabricius, 1775). This species was considered as very rare and known only from the warmest areas in Moravia and Slovakia (Balthasar 1956, Gottwald 1969 (repeated by Tesař 1972), Král & Vitner 1996a, Juřena et al. 2000, Majzlan et al. 2005, Majzlan 2007). It was probably misidentified with the rather common and similar *Omaloplia nigromarginata*. According to current knowledge, the species is locally common in warm areas in southern Moravia and Slovakia; see Rössner & Ahrens (2004) for further data. Only one historical record from Pardubice was published from Bohemia (Juřena et al. 2000). VI.-VII.

Omaloplia (***Omaloplia***) ***nigromarginata*** (Herbst, 1786) (= *O. occidentalis* Baraud, 1965). Locally common species in central and northern Bohemia, southern Moravia and especially in warmer areas of Slovakia (we have seen a good number of specimens from various collections). The findings from the Plzeň region are the only records from the former West Bohemian Region we have seen. The records from Přerov and Mladeč are the only known findings from the former North Moravian Region. VI.-VII.

Omaloplia (***Acarina***) ***spiraeae spiraeae*** (Pallas, 1773). A rare species associated with xerothermic steppe habitats in southern Moravia and Slovakia. Findings of a larger number of specimens are rather rare (see the Czech text and e.g., Roubal 1936). Further recent records were listed by Majzlan & Rychlík (1985), Král & Souček (1987a), Juřena (1996), Juřena et al. (2000), Majzlan (1998a) and Rössner & Ahrens (2004). VI.-VII. Distribution shown in Fig. 56.

Anomala vitis (Fabricius, 1775). Recent data are known only from the Danube region; historical records from other Slovakian localities were mentioned by Roubal (1936) and repeated by Balthasar (1956). Balthasar (1956) and Horion (1958) alluded to historical voucher specimens from Bohemia, but Král (1989, 1993) listed it as a doubtful species for Bohemia. During the last three decades, only the records reported here are known. VI.-VIII.

Anisoplia (***Anisoplia***) ***bromicola*** (Germar, 1817). Very local and rare species known from warm areas of Slovakia – for recent findings see Vitner & Král (1993), Týr (1997) a Juřena et al. (2000). The only known southern Moravian locality was reported by Král & Vitner (1993b). In Slovakia, the species is rather common and regularly recorded only in the environs of Plášťovce. Distribution shown in Fig. 57.

****Oryctes nasicornis polonicus*** Minck, 1916. New subspecies for Slovakia. To date, it was known from Poland, Estonia, Latvia, Lithuania, Belorussia, Ukraine, Russia and Romania (e.g., Endrődi 1973, Stebnicka 1978, Burakowski et al. 1983, Baraud 1992, Krell 2006). The adults are active mostly in July. V.-VIII.

Pentodon idiota idiota (Herbst, 1789). Very rare species associated with lowland saline biotopes in the Czech Republic and Slovakia. To date, it was known from a single record from southern Moravia (Král & Vitner 1993d) and a few findings from southeastern Slovakia (Balthasar 1956, Havelka 1964, Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1993a) and Košice (Roubal 1936, Endrődi 1969). The most recent record comes from Kamenín in southwestern Slovakia in 1990 (Král & Vitner 1993a). Its recent occurrence in the Východoslovenská nížina lowland without precise data was mentioned by Gabzdil (2008). The data from Březnice, Vikartovce and Hrabovec represent highly unusual records from hills and together with the locality Mojtín represent the northernmost limit of its distribution in Central Europe. (IV.) V.-VI. Distribution shown in Fig. 58.

Trichius rosaceus rosaceus (Voet, 1769). Very local species, its current distribution in the Czech Republic and Slovakia is insufficiently known. It has been recorded in Bohemia only from the environs of Velký Osek (Král & Vitner 1993b) and from Hradec Králové (Král & Vitner 1996c). Fleischer (1927-1930) and Balthasar (1956) reported it from southern Moravia without precise data. Koloničný & Stanovský (1975) mentioned it from Ostrava; new findings from Ostrava and its environs were given by Sabol (2008). An old record from Jistebník was cited by Vitner & Král (1993). In Slovakia it is known from the Zádielská dolina valley (Balthasar 1956), Margecany (Havelka 1964) and Bratislava, where a common occurrence on the flowers of *Sambucus nigra* was mentioned by Majzlan (2008, in press). (V.) VI.-VII. (VIII.). Distribution shown in Fig. 59.

Trichius sexualis Bedel, 1906. Only one locality, Hradec Králové, has been known from Bohemia (Král & Vitner 1996c). Balthasar (1956) mentioned this species from Bohemia without any precise data. The records from Praha reported here are probably results of an introduction rather than an autochthonous population. *Trichius sexualis* is a very remarkable beetle and it is highly improbable that it would have remained overlooked at that locality for so long. The species is now distributed only locally in central and southern Moravia (e.g., Vitner & Král 1993) and the environs of Ostrava (Sabol 2008) but is rather common in Slovakia. (IV.-V.) VI.-VII.

Tropinota (***Epicometis***) ***hirta hirta*** (Poda, 1761). Species associated with well-preserved biotopes, locally common in southern Moravia and especially in xerothermic biotopes in Slovakia. Numerous historical data are known from Bohemia (e.g., Balthasar 1956) in contrast to only few recent records from the last three decades (Vitner & Král 1993, Chobot 1997, Týr 1997, Rejsek 1998, Juřena et al. 2000, Vitner et al. 2001, Vitner & Farkač 2002, 2003). Interesting findings from eastern Bohemia from the 1950s were mentioned by Poláček (1977). Here we report a noteworthy record of a specimen from southern Moravia that probably newly emerged in October. (IX.-X.) IV.-VII.

Oxythyrea funesta (Poda, 1761). Here we report additional findings that corroborate previously published data on its intensive spreading across the Czech Republic during the last two decades (cf. Horák et al. 2009). Other recent data were given by Šigut (1993, 1996), Kletečka (1993), Král & Vitner (1993a), Machytka (1993), Vitner & Král (1993), Vláčil (1995), Juřena (1996), Šuhaj et al. (1996), Chobot (1997), Šuhaj & Hudeček (1997), Týr (1997), Juřena et al. (2000), Špryňar et al. (2003), Roháčová & Židková (2005), Chybík (2007), Špryňar (2007) and Lyko (2008). The record from Žihle is the first published finding from the former West Bohemian Region. The species is generally common in Slovakia. The period of adult activity depends on altitude. (IV.) V.-VIII. (IX.-X.).

Protaetia (***Cetonischema***) ***aeruginosa*** (Drury, 1770). Locally common in southern Moravia and warmer areas of Slovakia; scarce and rare in the former North Moravian Region and Bohemia. Balthasar (1956) mentioned it as rare from Bohemia without precise data. The species is known in Bohemia only from the Labe region, including earlier records from Poděbrady (Hellich 1906, Havelka 1987), Nymburk, Šnepov (see also the Czech text for recent findings) and Milovice nad Labem [(5755)] (Havelka 1987). The following records from the Labe region were given by Souček (1990): [B. c.,] Poděbrady – court of castle [(5856)], 5.VII.1989, 1 ex., ZS [JR rev.]; [B. c.,] Hasina, near Pilský pond [(5657)], 11.VIII.1989, 1 ex., ZS [JR rev.]; [B. c.,] Nouzov [(5757)] nr. Dymokury, IX.1988, 1 ex. dead on the road, ZS [JR rev.]. Finally, Rejsek (1998) reported the following data: [B. c.,] Benátky nad Jizerou [(5754-55)], VII.1965, V.1967 and VII.1968, 2, 1 a 1 ex., Č. Podaný lgt., coll. Muzeum Benátky nad Jizerou; [B. c.,] Lipník [(5755)], 10.VII.1992, 1 ex., [†] Z. Šťastný (Mladá Boleslav) lgt. et coll.; and [B. c.,] Luštěnice [(5655)], 27.VII.1993, 1 ex., Bouma lgt., coll. [†] Z. Šťastný. (IV.) V.-VIII. (IX.-X.).

Protaetia (***Eupotosia***) ***affinis affinis*** (Andersch, 1797). Previously reported from Moravia and Slovakia as a very rare species (Vitner & Král 1993, Juřena 1996). Nevertheless, it seems to be rather common in the southernmost areas. Recent records were published by Král & Vitner (1993b), Týr (1993a), Vitner & Král (1993), Juřena (1996, repeated by Šigut 1996), Šuhaj & Chybík (1997), Kollár (1998), Majzlan (1998a), and Juřena et al. (2000); further findings from southern Moravia and Slovakia without precise locality data were mentioned by Kollár & Smetana (1994). IV.-IX.

Protaetia (***Netocia***) ***ungarica ungarica*** (Herbst, 1790). Locally common in xerothermic biotopes of Slovakia (e.g., the environs of Štúrovo, Cerová vrchovina hills, Slovakian Karst). Historical records from the Czech Republic were published by, e.g., Balthasar (1956). The recent records from the environs of Znojmo (Miroslavské kopce, more specimens, Křivan (2008)) and the records reported here confirm its presence in Moravia after more than 40 years (see also Král & Šípek 2006). The adults are active mostly in June and early July. V.-VIII. (IX.).

Protaetia (***Potosia***) ***fieberi fieberi*** (Kraatz, 1880). Rare species inhabiting warmer biotopes throughout the Czech Republic and Slovakia, but its current distribution is insufficiently known. Recent records were summarized, e.g., by Juřena et al. (2000) and Majzlan et al. (2005). The finding from Peklo near Uhřínov reported here represents the third record from the former North Moravian Region; the irst two were published by Juřena et al. (2000) and Hudeček & Hanák (2001b). Interesting data from southern Slovakia were mentioned by Kollár & Smetana (1994). V.-VIII. Distribution shown in Fig. 60.

Important records with dubious label data

Aphodius (***Bodilus***) ***circumcinctus*** Schmidt W., 1840. In Central Europe, the species is reliably known only from Austria (Burgenland, Niederösterreich) and Hungary (e.g., Horion 1958, Dellacasa & Dellacasa 2006a). Král (1989, 1993) listed it as dubious for Slovakia. Although Dellacasa & Dellacasa (2006) listed it also from Slovakia, we consired their record as doubtful (cf. Stebnicka 1976). The specimen from Slovakia reported here could be mislabelled (L. Mencl, pers. comm.). Although Ladislav Mencl collected at this locality, no other specimen of *A. circumcinctus* is deposited in his own collection. If correct, the record would represent the first reliable finding from Slovakia.

Gymnopleurus mopsus mopsus (Pallas, 1781). In Central Europe, the species is known from southern Germany (Würtemberg region) (Köhler & Klausnitzer 1998), Switzerland (only

findings before 1900) (Allenspach 1970), Austria (Horion 1958), Hungary (Ádám 1994) and Slovakia (e.g., Král 1993). Some historical records were published from the Czech Republic (e.g., Reitter 1870, Kliment 1899, Zoufal 1922, Fleischer 1927-1930), but all of them were considered as dubious by subsequent authors (Tesař 1957, Král 1989, 1993). If correct, the record reported here would be the first reliable finding from the Czech Republic.

Gymnopleurus sturmi MacLeay, 1821. If correct, the finding reported here would be the first known record from Slovakia. It was also reported by Kelecsényi (1896, 1900, repeated by Roubal 1936) from Podhradie near Topolčany and by Roubal (1936) from Liptovský Hrádok, but Roubal (1936) himself doubted the correctness of these data. .When the currently known distribution of *G. sturmi* is taken into account, the recent record seems dubious. In Central Europe, this species was reported from Hungary (Endrődi 1956 – repeated by Horion 1958), but Ádám (1994, 2003) considered it improbable. Balthasar (1963) cited two specimens collected in the environs of Vienna, but he also doubted the correctness of this record. Horion (1958) considered the occurrence of *G. sturmi* in Austria as possible, because the species is known from the Italian part of Tirolia. Nevertheless, the species was listed from Austria and Hungary in the Catalogue of Palaearctic Beetles (Bezděk, 2006) based on data adopted from Martín-Piera & López-Colón (2000).

Anoxia (***Protanoxia***) ***orientalis*** (Krynicky, 1832). Given that the Slovakian locality reported here is very far from the nearest reliable localities (Vienna – Redtenbacher 1874; environs of Budapest – Franz 1935-1938, Horion 1958, Machatschke 1969, Bunalski 1999, Enyedi 2006; Tiszanána – Enyedi 2007), the label data of the specimen reported here seem dubious. The species is in Central Europe known only from Hungary (Endrődi 1956, Ádám 1994), historical data from Austria (Redtenbacher 1874, Reitter 1902, Dewailly 1945, Medvedev 1951) were summarized by Horion (1958) but he saw no voucher specimens. We have seen one specimen deposited in ZMP with the following data: „Rakousko [Austria], J. Wagner lgt.“. Baraud (1989, 1992) also cited its occurrence in Austria, arguing that primary types of *A. orientalis* came from there.

Anisoplia (***Anisoplia***) ***lata lata*** Erichson, 1847. Because this species is associated with warm steppe-like habitats and the locality of „Brdy vrchovina [= upland], Padrť“ is in rather cold hills, it is very possible that the specimen reported here is mislabeled. The species is relatively common in southern Moravia (environs of Čejč) and many localities in southern Slovakia. In Central Europe, this species is known only from southern Moravia, Slovakia (Balthasar 1956, Král 1989, 1993, Král & Vitner 1996a), Hungary (Endrődi 1956, Ádám 1994), Austria (Horion 1958, Baraud 1991) and as very rare also from southern Poland (Stebnicka 1978, Burakowski et al. 1983). However, Bunalski (2004) regards the occurrence of *A. lata lata* in Poland as dubious and Zorn (2006) did not list it from Poland at all. V.-VII.

Protaetia (***Eupotosia***) ***affinis affinis*** (Andersch, 1797). Because of the currently known distribution of this species in the Czech Republic and the incomplete locality label, it is possible that the specimen reported here is mislabeled. In Central Europe, this species was recorded from Germany (Köhler & Klausnitzer 1998), Switzerland (Allenspach 1970), Austria (Machatschke 1969), Czech Republic (e.g., Král & Vitner 1993b), Slovakia (Král 1993) and Hungary (Ádám 1994) and some historical findings were reported also from Poland (Jakobson 1915, Pongrácz 1923) – see Burakowski et al. (1983) and Bunalski (2004). Nevertheless, Smetana (2006) did not list this species from Poland at all.

P. (***Potosia***) ***angustata angustata*** (Germar, 1817). The record reported here is a remarkable one. The species was already mentioned from western Slovakia by Fleischer (1927-1930),

but subsequent authors (e.g., Balthasar 1956, Král 1989, 1993) considered this record as dubious. Because of the geographical isolation of the Slovakian locality, additional faunistic surveys should be made to confirm its reliability. We cannot exclude that the record from Sološnica reported here could be a result of accidental introduction or escape from breeding. The nearest (unpublished) recent record comes from northern Hungary (Hungaria b., Vértes upland (Dunántúli-Közephegység), cca 30-40 km southwards from the border with Slovakia, 1.V.1979, M. Hrabovský lgt., 1 ex. in coll. VT). Both Ádám (1994) and Smetana (2006) did not cite this species from Hungary at all. Similarly, no published data from Romania were reported to date (cf. Panin 1957, Horion 1958, Baraud 1992, Chimişliu 2004) but we have seen one specimen from the Banat region (W Romania, Sfânta Elena env., 25.V.2008, 1 ex., AS, DJ det.). Its occurrence in Austria was mentioned by Smetana (2006) with no precise data. The currently known distribution of the nominotypical subspecies includes Switzerland (Allenspach 1970), Italy, the Balkans, Crete, and European Turkey. The eastern subspecies *P. angustata angustula* Reitter, 1898 is distributed in Asian Turkey, Syria and Israel (Baraud 1992, Rataj 1998, Smetana 2006).

Errata:

The following erroneous records were published earlier, based on incorrect data in our database:

1. *Onthophagus ruficapillus* Brullé, 1832 – M. m., Bzenec (7069), 13.-14.VIII.1989, 2 ex., DV [= D. Všianský], RS [= R. Šigut] (Juřena 1996: 28);

2. *Onthophagus vitulus* (Fabricius, 1776) – B. b., Police nad Metují (5463), 1955, Tůma lgt., 1 ex. in coll. MUL (Juřena et al. 2000: 239);

3. *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) – [M. m.,] Buchlovice (6970), 28.VIII.1997, 1 ex., BE [= A. Bezděk] (Týr 1999: 149); [S. or.,] Somotor env. (7696), 22.VIII.1999, více ex., *Bos*, SCH [= R. Schles] (Týr 1999: 152).

Juřena et al. (2000: 239) omitted the name of the person that identified two specimens of *Onthophagus vitulus* (Fabricius, 1776): B. m., Hluboká nad Vltavou (6952), 9.V.1929, without name of collector, 1 ex. in coll. MSO; B. m., Vrábče (7052), 16.VII.1929, without name of collector, 1 ex. in coll. MSO. Both specimens deposited in MSO were originally identified by Vladislav Malý (Praha). David Král (Praha) revised their identification in 2007 and found out that both belong to *Onthophagus verticicornis* (Laicharting, 1781).

Juřena et al. (2000: 236) recorded *Trox perrisii* from Trenčianske Teplice based on data from Roubal (1936). Roubal (1937-1941: 299) corrected it later to *Trox scaber* (Linnaeus, 1767).

Juřena (1996: 32) recorded *Protaetia* (*Eupotosia*) *affinis* (Andersch, 1797) from Bratislava without any additional specification of the locality. The record comes from Bratislava – Kopáč island (78-7968).

Týr (1999) erroneously placed the northern distribution limit of *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) in the Czech Republic and Slovakia; the species in fact reaches the Czech Republic and southern Poland. Recent findings from southeastern Poland near the boundary with Slovakia were summarized by Bunalski and Szwałko (1989).

Two grid codens are corrected. For *Aphodius* (*Coprimorphus*) *scrutator* (Herbst, 1789) (Týr 1999: 148), the grid code for Blatno [env.] should be 58-5946 instead of 5846. For *Aphodius* (*Biralus*) *satellitius* (Herbst, 1789) (Juřena et al. 2000: 241), the grid code for Dlhá Ves should be 7588 instead of 7488.